

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Missiver fra Kongerne Christiern I.s og Hans's Tid vil udgøre 2 Bind, formentlig på tilsammen 50—60 Ark. 1. Bind vil indeholde Missiver fra Kongefamilien, 2. Bind Missiver fra andre Brevskrivere.

MISSIVER

FRA
KONGERNE CHRISTIERN I.^s OG HANS'S
TID.

UDGIVNE VED

WILLIAM CHRISTENSEN

AF

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE.

1. BIND.

MISSIVER FRA DEN DANSKE KONGEFAMILIE.

PÅ CARLSBERGFONDETS BEKOSTNING.

KØBENHAVN.
I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKJÆR).

1912—14.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie har den 7. November 1909 besluttet at udgive Missiver fra Kongerne Christiern I.s og Hans's Tid ved Dr. phil. *William Christensen* under Tilsyn af Professor, Dr. phil. *Kr. Erslev* og Arkivar *A. Thiset*.

Nina Bang. L. Bobé. Chr. Villads Christensen.
William Christensen. Kr. Erslev. Aage Friis.
M. Cl. Gertz. Anna Hude. Ellen Jørgensen.
L. Laursen. Johs. Lindbæk. M. Mackeprang.
C. Nyrop. A. Olrik. V. A. Secher.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie

stiftedes i Januar 1877 med det Formaal at fremme Studiet af Fædrelandets Historie ved Offentliggørelsen af nogle af de mange Aktstykker, Breve, Krøniker og andre Kilder, som endnu henligger utrykte eller er mindre tilfredsstillende udgivne. Planen for Selskabet er den at betro Udgivelsen af de enkelte Kilder til et eller flere Medlemmer af Selskabet eller til Udenforstaaende, saaledes at de almindelige Regler for Udgivelsesmaaden vedtages af Selskabet, og saaledes at Udgivelsen kontrolleres gennem et af Selskabet nedsat Udvalg.

Selskabet har hidtil udgivet:

- Kong Frederik den Førstes danske Registranter, udgivne ved *Kr. Erslev og W. Møllerup*. 1879.
- Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve, udgivne ved *C. F. Bricka og J. A. Fridericia*. 1—7. Bind. 1878—91.
- Codex Esromensis. Esrom Klosters Brevbog, udgivet ved *O. Nielsen*. 1880—81.
- Danske Kancelliregistranter 1535—1550, udgivne ved *Kr. Erslev og W. Møllerup*. 1881—82.
- Libri memoriales capituli Lundensis. Lunde Domkapitels Gavebøger, udgivne ved *C. Weeke*. 1884—89.
- Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadet og Stændermødernes Historie i Kristian IV.s Tid, udgivne ved *Kr. Erslev*. 1—3. Bind. 1883—90.
- Corpus constitutionum Daniæ. Forordninger, Recesser og andre kongelige Breve, Danmarks Lovgivning vedkommende, 1558—1660, udgivne ved *V. A. Secher*. 1—6. Binds 1—2. H. 1887—1909.
- Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie, udgivne ved *J. A. Fridericia*. 1888.
- Forarbejderne til Kong Kristian V.s Danske Lov, udgivne ved *V. A. Secher og Chr. Støchel*. 1—2. Bind. 1891—94.
- Repertorium diplomaticum regni Daniæ mediævalis. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte, udgivet ved *Kr. Erslev, William Christensen og Anna Hude*. 1—4. Bind. 1894—1912.
- Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen, udgivne ved *C. Nyrop*. 1—2. Bind. 1895—1904.
- Aktstykker vedrørende Erik af Pommerns Afsættelse som Konge af Danmark, udgivne ved *Anna Hude*. 1897.
- Breve til og fra Kristoffer Gøje og Birgitte Bølle, udgivne ved *Gustav Bang*. 1898—99.
- Aktstykker og Oplysninger til Statskollegiets Historie 1660—1676, udgivne ved *J. Lindbæk*. 1—2. Bind. 1903—10.
- Vitæ Sanctorum Danorum, udgivne ved *M. Cl. Gerts*. 1908—12.
- Missiver fra Kongerne Christiærn I.s og Hans's Tid, udgivne ved *William Christensen*. 1—2. Bind. 1912—14.

Forretningsudvalgets Medlemmer er for Tiden:

William Christensen. V. A. Secher. M. Mackeprang.

*N*ærværende Udgave er tænkt som en Art Forløber for en eventuel Fortsættelse af det af Kildeskriftselskabet udgivne Værk »Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis«. De i nærværende Værk aftrykte »Missiver« egner sig nemlig ifølge deres hele Karakter kun lidet til at meddeles i Udtog, hvad de ifølge Planen for Repertoriet skulde, for så vidt de ikke hidtil har været trykte. For at fjerne denne Vanskelighed er det, at man her aftrykker dem fuldstændig, og man har da tillige anset det for heldigst at samle alle »Missiver« på ét Sted, uanset, om de tidligere har været trykte eller ej. Og da endvidere over Halvdelen af dem er udstedt af Kongefamilien, har man i Stedet for at begynde nøjagtig ved Repertoriets nuværende Slutningsår 1450 foretrukket at meddele samtlige Missiver fra Kongerne Christiern I.s og Hans's Regeringstid.

Ved Ordet »Missive« forstås i nærværende Arbejde et Brev, der har været lukket, oftest naturligtvis ved Forsegling, men undertiden også på anden Måde (se 2. Bd., Udaterede Breve Nr. 12), således at Brevet ikke har kunnet læses, uden at det er blevet åbnet, f. Eks. ved at Seglet er blevet brudt. Når man har med nogenlunde vel bevarede Originaler at gøre, er det selvfølgelig let at afgøre, om et Brev har været åbent eller lukket, og også hvor Originalen ikke haves, vil det selv med et ubetydeligt Kendskab til Datidens Brevstil i Regelen ikke falde vanskeligt at bestemme, til hvilken af de 2 Klasser et Brev henhører. Men man kan dog finde mindre vel bevarede Originaler, om hvilke det kan være vanskeligt at afgøre, om de har været åbne eller lukkede (se 2. Bd. Nr. 14). Og endvidere kan man træffe Breve, som ifølge hele deres Stil nærmest skulde anses for Missiver, men som alligevel viser sig at være åbne Breve; sådanne er altså her ikke medtagne.

Det er dog ikke alle Missiver fra Kongerne Christiern I.s og Hans's Tid, der aftrykkes i nærværende Udgave. De, der kun kendes i Udtoget, ikke in extenso, er forbigåede, endvidere alle lukkede Breve, som er udstedte i Kongens Navn af Rigskansleren og af ham forseglede med Rettertingsseglet, og ligeledes alle, der kun kendes fra Kopibøger, hvad enten de findes i Christiern I.s Brevbog i SRD. VIII, i Optegnelsesbogen fra Christiern I.s og Hans's Tid i Danske Mag. 4. R. II eller i Kong Hans's Brevbog i Aarsberetn. fra Geheimearch. I; derimod er de lidet talrige Breve, som er bevarede i løse Koncepter, medtagne.

Da Udgaven fremtræder som en Forløber for en Fortsættelse af Repertoriet, er der i øvrigt med Hensyn til, hvad der medtages, trukket de samme Grænser som i Repertoriet, dog med enkelte Modifikationer, som skyldes de forandrede Forhold i Tiden efter 1450. Hovedprincippet er, at der medtages Breve, som hører hjemme i Datidens Danmarks Arkiver, hvad der er fortolket således, at f. Eks. Breve, som den danske Konge har modtaget, blot fordi han skulde sende dem videre, men som han af en eller anden Grund har holdt tilbage (2. Bd. Nr. 196 f.), er medtagne. Og det er Breve hjemmehørende i Datidens Danmarks Arkiver, som Udgaven omfatter, altså også f. Eks. Breve, der hører hjemme i det nu i Sverige opbevarede Lunde Kapitels Arkiv. Derimod forbigås hele det i vort Rigsarkiv opbevarede Sturearkiv, idet dette betragtes som et svensk Arkiv — et Princip, der i øvrigt ikke altid er helt let at anvende i Praxis, navnlig hvor man har med Afskrifter at gøre; på Grund af den Sammenblanding, som i ældre Tid har fundet Sted mellem Dele af Sturearkivet og gamle danske Arkiver (se således 2. Bd. Nr. 183, der er medtaget, fordi det har været Bilag til Nr. 186), er det nemlig til Tider ret besværligt at afgøre, om en Afskrift oprindelig har hørt hjemme det ene eller det andet Sted.

Hvad i øvrigt Forholdet til de 2 andre nordiske Riger angår, er af Missiver i Privatmænds Arkiver medtagne alle Breve til Personer, der anses for Danske, medens omvendt alle Breve til Personer, der anses for Nordmænd og Svenskere, er udeladte; således er medtagne alle Missiver, også fra Nordmænd, i Henrik Krummediges Arkiv, hvorimod en Del i et nuværende svensk Privatarkiv opbevarede Breve til Iver Axelssøn (Thott)'s Enke er udeladte, idet hun er anset for svensk: ligeledes er overhovedet origi-

nale Missiver til deciderede Nordmænd og Svenskere, selv om de er fra Kongen, forbigåede.

Hvor det drejer sig om Missiver til Kongen, er så vidt muligt søgt gennemført en Adskillelse, eftersom Kongen i det pågældende Brev er at anse for Konge i Danmark, Norge eller Sverige. Breve til Kongen som dansk Konge er selvfølgelig medtagne, medens Breve til ham som norsk Konge er forbigåede (en Undtagelse er dog gjort med Brevet i 2. Bd. Nr. 217, fordi det i sin Tid har været Bilag til det i 1. Bd. Nr. 296 aftrykte). Hvad Breve til Kongen fra Svenskere angår, kunde man rent teoretisk hævde, at de lige så lidt burde medtages som Breve til ham fra Nordmænd. Imidlertid er der at bemærke, at Missiver til Kongen fra Svenskere kun kendes på Tider, hvor han, enten det nu er Christiern I eller Hans, faktisk ikke var Konge i Sverige; de får derved for en stor Del en ikke ringe Interesse for Danmarks Historie, og de er da medtagne ud fra det Synspunkt, at Kongen i dem omtrent lige så godt kan betragtes som dansk som som svensk Konge.

Missiver vedrørende Slesvig er ikke medtagne i nærværende Udgave. I den afsluttede Del af Repertoriel er Slesvig behandlet som det øvrige Danmark, medens Holsten er anset for hørende til Udlandet. En sådan Adskillelse mellem Slesvig og Holsten vil imidlertid øjensynlig blive vanskeligere og vanskeligere at gennemføre, jo længere man kommer ned i Tiden. Når der ikke er Tale om Jordegods, vil det vistnok jævnlige være forbundet med ikke ringe Besvær at afgøre, hvorvidt en Adelsmand, som skriver til Landsherren, eller som denne henvender sig til, skal betragtes som Slesviger eller Holstener; og på Grund af den hele nære Forbindelse, der efterhånden faktisk var indtrådt mellem Slesvig og Holsten, er det da anset for forsvarligt at udelade Missiver vedrørende Slesvig.

De aftrykte Breve indledes med en Indholdsangivelse; derefter følger Oplysninger om Aftrykkets Kilde og om dennes Opbevaringssted, eventuelt tillige om Steder, hvor Brevet tidligere har været trykt, og om dets Nummer i *Regesta diplomatica historiæ Danicæ*. Når Brevets Segl angives nærmere, sker det i de allerfleste Tilfælde ved et K. med efterfølgende Arabertal, et G. med efterfølgende Arabertal eller et A. med efterfølgende stort Bogstav, Romertal og Arabertal. Af de nævnte Bogstaver betegner K. det endnu

IV

ikke udkomne Værk over Segl tilhørende Medlemmer af danske Kongeslægter, der forberedes til Udgivelse ved Arkivar Thiset efter afdøde Museumsdirektør Henry Petersens Samlinger; G. betegner Henry Petersens Danske gejstlige Sigiller fra Middelalderen, og A.: Thisets Danske adelige Sigiller fra det XV., XVI. og XVII. Aarhundrede. Betegnelsen af Brevenes Opbevaringssteder og af de Steder, hvor de tidligere har været trykte, vil næppe volde Vanskeligheder for Forståelsen; måske bør det dog anføres, at SLA. betegner Landsarkivet for Sjælland, SvRA.: det svenske Rigsarkiv, og RDRDM.: Repertorium diplomaticum regni Danici medicævalis. »Reg.« med et efterfølgende Tal angiver Brevets Nummer i Regesta diplomatica historiæ Danicæ, således at f. Eks. 3881 og *5743 betegner et Nummer henholdsvis i 1. og 2. Række af Regesta, medens f. Eks. 3913* betegner et Nummer i 1. Række, hvortil der findes en Tilføjelse i 2. Række.

Hvad Gengivelsen af selve Brevenes Tekst angår, er i det 1. Bind Udstederens Titel, når den forekommer ordret enslydende i flere Breve, i de senere af disse Breve gengiven ved Henvi-
sing til det første Brev, hvori den forekommer i den pågældende Form. Der er ved sådanne Henvi-
sninger ikke lagt Vægt på, om det samme Ord er stavet forskellig i de forskellige Breve, og heller ikke på, om ét Brev bruger Ordet i, og et andet udi; men bortset herfra er en Henvi-
sing ikke anvendt, så snart der findes blot den mindste Forskel i Ordfølningen i den af 2 Breve anvendte Titel.

I øvrigt er Teksten gengiven bogstavret, dog med Lempelse henimod Nutidens Sprogbrug i Anvendelsen af Bogstaverne i og j. Store Begyndelsesbogstaver er kun anvendte i hvert Brevs Begyndelse, efter Punktum og i Navne. Hvad der er sat i [], betegner, når det er sat med almindelig Skrift, Ord eller Bogstaver, som må antages at have stået i Brevet, men som nu enten er blevet ulæselige eller mangler helt, fordi Brevet på det pågældende Sted har fået et Hul, eller et Stykke af det er afrevet. Når derimod det, som er sat i [], er trykt med Kursiv, betegnes derved Rettelser af vitterlige Skrivefejl i Brevet, hvad enten dette i Stedet for har haft urigtige Ord eller Bogstaver (i hvilket Tilfælde dets egen Læsemåde er angiven i en Note) eller blot har glemt de pågældende indklammede Ord eller Bogstaver.

Forkortelser i Teksten er opløste, fraregnet ganske enkelte som for^{de}, for^{ne} og Talord betegnede ved et Taltegn med efterfølgende o

eller a. De opløste Forkortelser er ikke nærmere betegnede (ved Kursiv eller på anden Måde). Ved Udgaver, der i første Række forfølger et historisk og ikke et sprogligt Formål, er man jo i de senere År kommet mere og mere bort fra en sådan særlig Betegnelsesmåde, der med den nugældende Bogtrykkertarif er en overordentlig kostbar Foranstaltning; i det her foreliggende Tilfælde kom Tanken om en mulig Betegnelse af Forkortelserne tilmed frem på et så sent Tidspunkt, at Udgiverens Arbejde havde måttet gøres helt om, hvis Tanken havde skullet udføres. Om den foretagne Opløsning skal dog her særlig af Hensyn til Sprogmand siges et Par Ord.

Ved Opløsningen er fulgt det Princip, at når et Ord i ét og samme Brev forekommer både forkortet og skrevet helt ud, er Forkortelsen gengiven i Overensstemmelse med den Måde, hvorpå Ordet er skrevet helt ud. I de langt hyppigere Tilfælde, hvor et Ord ikke findes både forkortet og skrevet helt ud i ét og samme Brev, har denne Fremgangsmåde jo imidlertid ikke kunnet anvendes; og Udgiveren er da gået den Vej, at han har noteret alle de forskellige Måder, hvorpå et bestemt Ord eller en bestemt grammatikalsk Endelse forekommer skrevet helt ud i det hele Værk (1. og 2. Bd. tilsammen), optalt, hvor mange Gange hver enkelt Skrivemåde forekommer, og derefter valgt den Skrivemåde, der forekommer hyppigst.

Denne Metode må vel anses for den efter Omstændighederne mest rationelle; og at selve Optællingen er ret besværlig og tager en ikke helt ringe Tid, vilde i og for sig have mindre at sige, hvis den førte til et fuldt tilfredsstillende Resultat; men desværre kan det ikke nægtes, at dette ikke er Tilfældet. For det første vil det jo altid være en ret vanskelig Sag for en Udgiver at skulle have hele sit Manuskript liggende i en sådan Stand endnu inden Trykningens Begyndelse, at den omtalte Optælling kan foretages; hvis f. Eks. 2 forskellige Skrivemåder er påtrufne omtrent det samme Antal Gange, vil der jo ikke behøves mange efter den sevede Optælling tilkommende Breve, for at den Skrivemåde, som ved Optællingen var den hyppigste og derfor blev valgt, skal komme til at stå tilbage for den anden, som altså i Virkeligheden burde have været anvendt. Men selv om der i denne Henseende næppe er sket større Skade i nærværende Udgave, må det Resultat, man kommer til, alligevel betragtes som ret tilfældigt. Det er klart, at

VI

der kun kan være Tale om en Optælling foretagen inden for det Stof, som skal udgives ved den vedkommende Lejlighed. Man har alltså slet ingen Sikkerhed for, at Resultatet ikke vilde blive et andet, hvis man inddrog under Optællingen f. Eks. de bevarede åbne Breve eller endvidere Arkivalier af anden Art som Regnskaber osv. eller endelig alle de Sprogmindesmærker, der ikke er af arkivalisk Natur; og så er der jo endda herved ganske set bort fra, at det hele bevarede Materiale, selv om man vilde og kunde inddrage det under Undersøgelsen, kun er en tilfældig og sagtens ret ringe Brøkdel af det, som engang har eksisteret, så at dette, hvis det kendtes endnu, måske atter vilde forrykke Resultatet.

Men også i en anden Henseende kan man kalde det ved den anvendte Fremgangsmåde vundne Resultat for tilfældigt, for så vidt det nemlig kun giver et for den hele Periode 1448—1513 fælles Gennemsnit. Hvis Udgaven i Stedet for Tiden 1448—1513 havde omfattet Tiden 1412—81, vilde den samme Metode, som nu er benyttet, måske for mange Ords Vedkommende have ført til andre Skrivemåder; og rent teoretisk vilde det ikke være udelukket, at Fremgangsmåden, anvendt kun på Årene 1448—81, atter kunde føre til en tredje Række Skrivemåder. På Grund af det højst ubetydelige Antal Missiver, der kendes fra Tiden 1412—48, er det ganske vist i det her foreliggende Tilfælde lidet troligt, at Fremgangsmåden for Tiden 1412—81 skulde give et andet Resultat end for Årene 1448—81. Derimod er det mere end et Tankeeksperiment, at Perioden 1448—81, betragtet for sig, ikke nødvendigvis vil frembyde det samme Billede som hele Tidsrummet 1448—1513. Således er Præpositionen »med«, der meget ofte skrives blot som et m med et efterfølgende Forkortelsestegn, i sådanne Tilfælde nedenfor overalt gengivet som met, fordi denne Skrivemåde, når hele Tidsrummet tages under ét, afgjort er den hyppigst forekommende, hvor Ordet er skrevet helt ud; men betragter man Tiden 1448—81 alene, er Skrivemåden meth her betydelig hyppigere end met i de Tilfælde, hvor Ordet er skrevet helt ud. I en Udgave som den nærværende vil det imidlertid formentlig ikke ret vel kunne forlanges af Udgiveren, at han skal opløse Forkortelserne på forskellig Måde i de forskellige År, som Udgaven omfatter; hvis dette skulde gøres, vilde der jo i alt Fald straks melde sig det vanskelige Spørgsmål, hvor Tidsgrænsen skulde sæt-

tes mellem den forskellige Gengivelse af Forkortelserne. Men på den anden Side skal det villig indrømmes, at Udgaven, som det nævnte Eksempel viser, ikke frembyder et fuldt tilfredsstillende Grundlag for den, der i Enkelthederne vil studere Sproget i den kortere Periode 1448—81.

Her skal endnu meddeles, hvorledes enkelte hyppig forekommende Forkortelser er opløste i Henhold til det anvendte Princip, altså fordi de pågældende Bøjningsendelser eller Ord, hvor de er skrevne helt ud, oftest er stavede på den anførte Måde. Det er kun danske Ord, som her nævnes; Opløsningen af Forkortelser i Latin volder jo på Grund af dette Sprogs faste og uforanderlige Formlære kun i de færreste Tilfælde Tvivl, og hvad Nedertysk angår, er man ganske vist i så Henseende uheldigere stillet, men på den anden Side vil Måden, hvorpå Opløsningen her er foretagen, næppe frembyde større Interesse for danske Læsere.

Hvad først Bøjningsendelser angår, skrives Præsens Participiums Endelse: -ende undtagen, når det er Passiv, da der skrives: -endes (mord, roff . . . ære formodendes; 2. Bd. Nr. 253 S. 313). Endelsen i Perfectum Participium gengives ved -et, og Passiv-Endelsen ved -es. Genitiv-Endelsen gengives i Forbindelse med en Vokal ved -es, i Forbindelse med g ved -gs og med d og t ved -dz og -tz. Den bestemte Artikel i Neutrum staves -et, og ligeså Neutrum-Endelsen i Adjektiver og Pronomener, når 'et skal følge efter en Vokal. Der skrives: hannom, thennom og (i Overensstemmelse med den anførte almindelige Regel om Genitiv-Endelsen) theres. Endelsen -deles i Adverbier skrives: -delis. Følgende enkelte Ord kan nævnes, der ved Gengivelse af Forkortelser staves på den efterfølgende Måde: herret, Laurens, tesligest, met (som anført ovenfor), penninge og (i) sisten eller system.

Et Ord, ved hvis Gengivelse der næppe er handlet i Overensstemmelse med den ovenfor fremsatte Regel: at stave det på samme Måde, som hyppigst er anvendt i Datiden, når det er skrevet helt ud, er Christus. Det skrives yderst sjældent helt ud, men næsten altid med den bekendte Forkortelse xp eller x (ϰ: oprindelig græsk XP eller X) efterfulgt af Bøjningsendelsen. Ordet er opløst Christus, en Skrivemåde, der ganske vist forekommer, men adskillige Gange i Breve, der tidligst kendes i Afskrifter omtrent fra Midten af det 16. Århundrede; og lader man disse Tilfælde ude af Betragtning, turde

VIII

Skrivemåden Cristus være hyppigere end Christus og burde altså hellere have været anvendt end denne.

Fremkomsten af nærværende Arbejde er muliggjort af Carlsbergfondet, der med stor Velvilje har afholdt alle Omkostninger ved Udgivelsen. De af Kildeskriftselskabet udnævnte Tilsynshavende, Hr. Professor Dr. phil. Kr. Erslev og Hr. Arkivar A. Thiset, skylder jeg megen Tak for ydet Bistand; Arkivar Thiset har foruden sin øvrige Virksomhed i så Henseende tillige hjulpet ved Bestemmelsen af mindre bekendte Personnavne i Registret.

København i November 1913.

William Christensen.

1.

1450 Oktbr. 22.

Nyborg.

Kongen pålægger Bisp Christiern (Hemmingssøn) af Ribe, Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) og Hr. Frederik Barsebek at hjælpe Haseken til hans Ret over for Jes Høg og Mattis Pederssøn, der skal have slået Claus Skrædder ihjel.

O: Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 74. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Udtog: RDRDM. III Nr. 8016.

Reuerendo in Christo patri domino Cristierno Dei gracia [episcopo Ripensi] necnon dominis Nicholao Erici et Frederico Bars**[b]**ek¹ militibus, nobis sincere dilectis, detur hec.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Norwegie, Sclauorum Gotorum-que rex, comes de Oldenborgh et Delmenhorst.

Premissa reuerencia cum nostro sincero fauore. Wider, kære herre oc father oc wener, at thenne breffuise Haseken hauer beræt fore oss, at han hauer nogher sagh oc tiltale till Jess Høgh oc Mattes Pethersþ for Clawes schreddere, som the skulde haue ihielslaghyt, som for^{de} Haseken ether ther ydermere om berættæ kan etc. Tha befale wy ether then sagh at høre til rættæ, och at i for^{ne} Haseken wære behulplich vdi syn ræt, swo at hannom wetherfares aff them swo moghet, som ræt ær. In Christo valete. Scriptum castro nostro Nyborgh in profesto beati Seuerini episcopi nostro sub secreto anno domini etc. quinquagesimo.

¹ O: Barskek.

2. 1450 Novbr. 29. København.

Kongen anmoder Hr. Niels Eriksson (Gyldenstjerne) om at komme til København til Skibs med 12 Mand senest 30. Maj for at følge Kongen til det fastsatte Møde med Kong Karl (Knutsson) 24. Juni.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Eriksson Gyldenstjerne. Trykt (uden År): Suhms Nye Saml. III. 352. Reg. *5743.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi in Langh-
tinde detur hec.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 1*).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, at wy skule nw holde een dagh oc mødhe met koningh Karl sancti Johannis baptiste dagh myssommer nestkomende, oc hawer wort ælskelege radh rad oss, at wy skule hawe wort radh oc godhe men met oss. Thy bethe wy ether, at i rættæ ether thereffther, so at i komme tiil Købendehaffn tiil skibs met xii werghende fær-
dughe met harnesk, swo at i ære her xiiii daghe for pyngesdagh at seneste met kost oc spiisningh tiil viii wgher effter sancti Johannis dagh mydsommer. Bewiser ether hervdi, som i wele wide wort oc righens beste. In Christo valet. Scriptum castro nostro Haffnensi vigilia beati Andree apostoli nostro sub signeto anno etc. 50.

3. 1450 Decbr. 6. København.

Kongen anmoder Hr. Niels Eriksson (Gyldenstjerne) om at sende de Penge, han har oppebåret af Skatten, til Hindsgavl til Hr. Eggert Frille og om at indkræve den Mark, som de af Almuen skal udgive, der ikke var i Rigets Tjeneste, og ligeledes antworde disse Penge til Hr. Eggert.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Eriksson Gyldenstjerne. Trykt (med urigtigt År 1451): Suhms Nye Saml. III. 337 Nr. 3. Reg. 3881.

Sincere nobis dilecto domino Nicholao Erici militi de Lange-
tynne detur hec.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 1*).

Premisso nostro fauore. Wy bethe ether, at i sende the peninge, som i haue vpboret aff skatten, tiil Hynczegawel, oc lader then antworde her Eggert Friille oc forer boggerne met oc gører hannom reghenschab oc tagher qwittanciam etc. Item swo

bethe wy oc, at i inkraffue then mark, som the aff almwen skule vdgifue, som icke ware i wore oc righens thieneste, oc antworder them oc for^{de} her Eggert. In Christo valet. Scriptum castro nostro Haffnensi die beati Nicholai nostro sub signeto anno etc. 50.

4. 1451 Febr. 11. Kolding.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at komme til Stede 4. April i Odense ved et Møde med Hansestæderne, om hvilket han idag har talt med sin Onkel Hertug Adolph og nogle tilstedeværende Rigsråder.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 74. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 336. Reg. 3869.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao¹ Erici militi de Langhetynne detur hec.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 1*).

Premisso nostro ²since[ro fauo]re². Wyder, at wy ware her idagh till ordhs met wor kære ohem hertugh Allf, oc lodh han oss forstaa nogher merkeligh ærende, som oss ey nw staa at scriffue etc., oc ære wy nw swo ens wordhne met for^{de} wor kere ohem oc andre wort radh, som her nw hoos oss ware, at wy wele holde en dagh oc mothe met stedherne i Othens i Fywn midfastesøndagh nestkomende. Thy bethe wy ether, at i rættæ ether effther, swo at i ære i Odens vpa for^{de} dagh for nogher ærendhe skyld, som oss oc ryghyt stoor mach[t] vpa ligger, hwilke i tha skulle fange at wythe, oc forsømer thet engelundhe. In Christo valet. Scriptum castro nostro Koldingh crastino beate Scolastice virginis nostro sub secreto anno etc. lprimo.

5. 1451 Oktbr. 21. Kallundborg.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i Slagelse 18. Novbr.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Faksimile (med Aftryk af Teksten): Steenstrup m. fl., Danmarks Riges Hist. II. 725.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi in Lange-tindh detur hec.

¹ Rettet fra: Petro. ²⁻³ O: sincere.

Cristiernus Dei gracia regnorum Dacie, Noruegie, Sclauorum Gottorumque rex, comes de Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Wider, at wii haffue nogher mærkelighe ærende at [tale] met ether oc andre wort menæ ælskelighe radh, som oss oc righet stoor macht [vpa] ligger oc wii icke nw scriffue kunne. Thii bethe wii ether, at i komme til oss til Slawelse ottende dagh effter sancti Mortens dagh, som ær then thorsdagh næst fore sancti Clementz dagh næstkomende; tha wele wii lade ether for^{ne} ærende myndeligh forstande. Thii gører hervdi, som oss oc righet macht vpa ligger oc wii ether wæl tiltro, oc forsømer thet engelund. In Christo valet. Scriptum castro nostro Kaalundeborgh die vndecim milium virginum nostro sub signeto anno etc. quinquagesimo primo.

6.

1451 Novbr. 23.

Antvorskov.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om i sine Len at opkræve en Hjælp af Almuen, hvorom han er blevet enig med Rigsrådet, så meget som muligt i rede Penge og Resten i godt Smør og Flæsk efter en fastsat Takst, og således at Hjælpen er betalt inden 2. Febr.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 337 Nr. 2. Reg. 3880.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erci militi in Langtinde danda.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 5*).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, at wii ære swo eens wordne met wort ælskelighe radh, at wii skule haffue en hielp aff wore menæ almwe, effterthii som wort obne breff therom vduiser, som wii ether nw sende til the læn, som i aff oss oc kronen i wære haffue. Oc bethe [*wii*] ether, at i lade for^{ne} hielp scriffue oc vpbære, oc skicker oss theraff thet meste, i kunne fonge, i rethe penninge, oc hwat i icke kunne fonge i rethe penninge, at i tha skicke oss therefore got smør oc flesk, en goth tunne smør for fem mark, som sin wecht holder, oc eet got flycke flesk for sex β. Bewiser ether her trolige vdi, som wii ether wæl tiltro, oc i wide, at oss oc righet macht vppa ligger, swo at for^{ne} hielp redheligh vdkommer innen køndelmøsse næstkomende. Oc lader thet engelund. In Christo valet.

Scriptum Antwordskow die beati Clementis pape et martiris nostro sub signeto anno domini etc. Iprimo.

1451 Decbr. 6. *Suhms Nye Saml. III. 337 Nr. 3. Reg. 3881. Se oufr. Nr. 3.*

7. 1452 Oktbr. 18. Sorø.

Kongen anmoder sin Kammermester Hr. Eggert Frille om at bevise sig trolig i det, hvorom de talte ved Bordenden, og om at tilhjelpe, at de Købstadmænd straks må komme til Skibs og følge Hr. Oluf Aæxlssøn (Thott).

*O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: A. L. XVIII 12. Privatarkiver, Eggert Frille. Trykt: Dipl. Chr. I Nr. 36. Reg. * 5827.*

Sincer[e]¹ nobis dilecto domino Eggardo Frille militi, camerario nostro, danda.

Cristiernus Dei gracia regnorum Dacie, Noruegie, Sclauorum Gottorumque rex, comes in Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Eggert, som wii talet met ether weth bordzendæn, her Oleff Axelsß nerwærende, bethe wii ether kerlige, at i trolige bewise ether therwdi, som wii ether tiltro, oc at i tilhjelpe, at the køpstæthemmen strax vdkomme oc fonge theres rethe vpa skibh oc følge her Oleff. Fonge i nøgher merkelige tiidhende, at i wele biuthe oss them til, oc sparer ther icke budh til. In Christo valet. Scriptum monasterio Sorensi die beati Luce ewangeliste sub sigillo domini Olaui Absolonis, nostro non presente, anno domini etc. quinquagesimo secundo.

8. 1452 Oktbr. 18. Sorø.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at være hos ham imorgen i Korsør.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig A. L. XVIII 12. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicholao Erici militi de Lange-
tynne detur hec.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 1*).

Premisso nostro sincero fauore. Wii bethe ether, at i strax komme till oss, swo at i ære hoos oss i morghen betimeligen i Korsør, oc lader ther engen forsømsse være meth. In Christo

¹ O: Sincero.

valete. Scriptum monasterio Sorensi feria quarta proxima post festum beati Kalixti sub sigillo domini Olauí Abþolonis, signeto nostro non presente, anno etc. lsecundo.

9. 1454 Febr. 23. Kallundborg.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at oppebære 100 lybske Mark af Borgerne i Holstebro, som de skal betale, fordi de ikke udgjorde det Antal Folk i Rigets Tjeneste, hvorom de var tilskrevne.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 338 Nr. 4. Reg. 3911.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erii militi in Langetindh.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 7).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, wore borghere i Holstetbro gjorde icke thet tall folk vd h i wore oc righens thieniste, som wii them sist om tilscreffue, som ether wæl widerligt ær; therfore wele wii haffue aff them hundrethe lubeske mark, oc haffue wii screffuet them til, at the ether them vpa wore wegnæ antworde skule. Thii bethe wii ether, at i them vdhkræffue, oc annamer them til ether vpa wore weghnæ. In Christo valete. Scriptum in castro nostro Kaalundeborgh crastino cathedre beati Petri nostro sub signeto anno domini etc. quinquagesimo quarto.

10. 1454 Marts 23. Kolding.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at genge nogle Købmænd, som har klaget over Forurettelser især af Hr. Niels's Hustru, hvad de selv har bjærget af deres Gods, og skriver om Prioren af Antvorskovs og Hr. Folmer (Mortenssøn Gyrtstinge)'s Strid.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 338 Nr. 5. Brudstykke i ngere Oversættelse: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 34. Reg. 3913.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erii militi etc. in Langhetym.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Noruegie, Sclauorum Gotorumque rex, comes in Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kere her Niels, at

these fattige køpmen haffue waret her oc kert for oss, som i mwe finne i thenne inluchte scrift¹, oc en megheet ydermere ower ether hwsfrve etc., huilket wy thoc engeledis tro kunne. Thermet bethe wy ether oc wele, at i giffue thøm nw strax igen, hwes the selfue berghet haffue aff theres gotz, oc retter ether ther selfue vdi, som i wel wide, at ether aff rette bør at gøre. Oc haffue wy befalet wore borgemestere i Horsnes, at the oc schule fylge the samme køpmen thiit til ether oc ware thervtower, at thet skelligen til maa gange paa bathe sider. Oc swo som i finne nederst i theres keremall, at the scriffue, at for^{de} ether hwsfrw skyuder paa breff oc bewiisning aff oss oc wore forfarne koninge i Danmarck oc aff righens radh, som røre paa these erende etc., tha bethe wy ether oc wele, at i lade the samme breff oc bewiisning komme fore, paa thet at wy mwe wide at rette oss thereffter, om noger swodan sagh offtere for oss komme. Item om thet, som i oss nw idagh til-screffue, begerende at wide, nar som i til oss komme schule etc., thervm mwe i rette ether effter thet breff, som i nw i sitzst aff oss thervm finge. Ithem fo wy eyncte, at prieren aff Andwordskow oc her Folmer [f]orenes føren i Køpendehaffn paa then mene modh[e] Thi tro wy wel, at i oc selfue schule ware thervtower; tha wele wy gerne rame ether wilge vm ethert erende, hwes oss møgheligh er at gøre. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Koldinge sabbato proximo ante dominicam oculi nostro sub signeto anno etc. lquarto.

11.

1454 Marts 28.

Hindsgavl.

Kongen tilskriver sin Hofmester Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), at han i Anledning af en af Borgemesteren i Horsens Mogens Reff og andre Borgere forebragt Klage er blevet enig med de tilstedeværende Rigsråder om, at Borgerne i Jylland skal være todfri overalt i hans Riger, som deres Privilegier udviser, og anmoder ham om at pålægge sin Foged i Holstebro, at han ikke må tage Told af nævnte Borgere.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 339. Reg. 3914.

¹ Ligger ikke ved.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Ericssø militi, magistro curie nostre etc., detur hec.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 1*).

Premisso nostro sincero fauore. Wyder, at her war fore oss nw vpa Hyntzegawel Maghens Reff, wor borghermester i Horsens, met nogher andre wore burghere [oc] køpstedhemæn oc kiærdhe, at the ey kunne nydhe thørres priuilegier oc friihet, som wii oc [wore] forfæthre thøm vnt oc nadelighe giffuet haue oc sønderlighe vpa thørres to[ld], at the skulde wære tolfrii vdi wore lande oc righe, hwar the kame met thørres køpendschab. Tha ære wii nw swo ower ens wordhne met wort elskeligh radh, som nw nærwærende ware, at wii wele, at wore burghere her i Judland skulæ wære tolfrii met tørres gotz oc køpman-schap, ehwar the komende worde vdi wore righe, som thørres priuilegier vdwiser, them ther vpa giffnæ ære. Thy bethe wii ether, at i bestille thet swo met ether foghede i Holstebro, at han lader for^{de} wore borghere nydhe thørres priuilegier oc ey tagher told aff thøm eller thørres bud eller thørres kopmanschap eller oc gøre thøm ther nogher hinder vdi i nogher mathe. In Christo valet. Scriptum castro nostro Hyntzegawel feria quinta ante dominicam letare nostro sub secreto anno etc. lquarto.

12.

1455 Jan. 18.

København.

Kongen anmoder sin Hofmester Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at sende ham sit Brev, så at Kongen mod Betaling får den Hvilling i Kallundborg, som Hr. Niels har tilsagt ham.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Eriçi militi, nostre regalis curie magistro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 7*).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, wii bethe ether, at i sende oss ethert breff met thette budh, at wii fonge then hwilling i Kaalundeborgh, som i oss saght haue; wii wele ether then wæl betale. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi die beate Prisce virginis et martiris nostro sub signeto anno domini etc. lquinto.

13.

1455 Jan. 24.

København.

Kongen sender sin Hofmester Hr. Niels Eriksson (Gyldenstjerne) og sin Marsk Hr. Claus Rønnow et Svar, som han har tilskrevet Bisp Thorleff (af Bergen), Hr. Oluf Nielsson og Hr. Peder Nielsson, og anmoder Hr. Niels og Hr. Claus om at antvorde dette Svar til de 3 Mænds Bud og om at fremskikke til Ærkebisp (af Lund) et Brev, som Kongen ligeledes sender dem.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 73. Privatarkiver, Niels Eriksson Gyldenstjerne. Trykt: Dipl. Norv. XV Nr. 80.

Sincere nobis dilectis dominis Nicolao Erici, magistro curie nostre, et Nicolao Rønnow, marschalco nostro, militibus.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 7).

Premisso nostro sincero fauore. Wii scriffue nw biscop Torleff, her Oleff Nielsß oc her Pæther Nielsß swar vpa alle ærende, som the oss tilscreffuet haffue, som i wæl schule fonge at wide, naar i oss finne, hwilke swar wii sende ether oc bethe ether, at i them antwordhe theres budh, oc giffuer budhen vpa wore wegnæ iii eller iiii mark, som i wide, thet segh hører; thet wele wii wæl betale. Thii lader thet icke forsømes. Wii wele met Gudz hielp, som wii først kunne, komme ower til ether. Ramer wort oc righens bæste, som wii ether wæl tiltro. Oc sende wii ether eet wort breff til erchebiscopen oc bethe, at i thet strax vden all forsøvelse framskicke. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi in profesto conuersionis beati Pauli nostro sub signeto anno domini etc. quinquagesimo quinto.

14.

1455 Jan. 27.

København.

Kongen tilskriver sin Hofmester Hr. Niels Eriksson (Gyldenstjerne), at han ikke kan pålægge en Foderskat uden sit Råds Råd dér i Landet, men at han snart vil komme over til Helsingborg, hvorfor han anmoder Hr. Niels om at ordne det således med Hr. Claus (Rønnow), at Kongens Tjenere får deres Bjærgning, indtil han selv kommer, meddeler, at han mundtlig har sagt til Hr. Claus, at denne skal deltage i »det Møde« (i Vadstena?), og sender et Brev til videre Befordring til Ærkebisp (af Lund).

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Eriksson Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 340. Brudstykke i nyere »Over-sættelse»: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 82. Reg. 3929.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi, magistro curie nostre, danda.

C[risti]ernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 7*).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, wii haffue ethert breff wæl vnderstandet, i hwilket i scriffue, at her Clawes icke hauer fodher til wore oc wore thieneres hæste, oc at wii skulde legge en fotherskat vpa etc.; tha stander thet oss æy at gøre vden effter wort radhs radh ther i landet. Oc achte wii met Gudz hielp raskelighe thiid ower til Helsingborgh. Thii bethe wii ether, at i thet swo fly met her Clawes, at wore thienere fonge theres hierghing, bodhe fodher oc annet, swo lenge wii thiid ower komme; tha wele wii wæl finne wæye. Item som i scriffue, at her Clawes icke wel søghe thet modæ, vden wii hanum thet tilscriffue etc., wii haffue selff saght hanum myndelighe, at han thet modæ ware skal, som i wide, thet talet wordh vpa Kroghen. Item sende wii ether eet breff, som erchebiscopen haffue skal, oc bethe, at i strax skicke hanum thet. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi feria 2a post festum conuersionis sancti Pauli nostro sub signeto anno etc. Iquinto.

15.

1455 Febr. 6.

København.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) og Hr. Claus Rønnow om at skaffe hans Tjenere i Helsingborg Øl, Mad og Hestefoder, indtil Isforholdene tillader ham at komme derover selv.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilectis dominis Nicholao Erici et Nicholao Rønnowe militibus, consiliariis nostris etc.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 1*).

Premisso nostro sincero [*fauore*]. Wii bethe ether, at i bestille wore thienere, som ære till Helsingborgh, øll och madh och hæstæfoder thørres beringh, swo lenge Gudh will, at wii thiid kunne ower komme fore ys; oc gører thetvdi, som i wele hae wor thack. In Christo valet. Scriptum castro nostro Haffnensi die beate Dorothee virginis nostro sub sig[n]eto anno etc. Iquinto.

16.

1455 Febr. 8.

Krogen.

Kongen meddeler sin Hofmester Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), at han tilskriver Hr. Claus Rønnow om at gøre Kongens

Hofsinder Pantkvitning i Landskrone og skaffe dem deres Bjærgning i Helsingborg, og anmoder Hr. Niels om eventuelt at ordne Sagen med Borgemestre og Råd (i Landskrone) og skrive det i sit Regnskab.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Eriksøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi, magistro curie nostre.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 7).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, wii scriffue her Clawes oc hans foghet til, at the schule gøre wore hoffsind pantquitning i Landzkronæ oc skicke them theres bierghing i Helsingborgh, swo lenge wii thiid ower komme eller thet thiid scriffue etc. Wore thet swo, at the icke wilde gøre them pantquitning, at [i] tha ridhe thiid in oc fly thet swo met borghemestere oc radh, at wore hoffsind [qui]tte wordhe, oc scriffue thet i wort reghenskab; tha wele wii byen thet wæl betale oc widerlegge. In Christo valete. Scriptum in castro nostro Kroghen sabbato sexagesime nostro sub signeto lquinto.

17.

1455 Juni 13.

Helsingborg.

Dronning Dorothea meddeler Fru Gørwel (Andersdatter Lunge), Hr. Erik Nielssøn (Gyldenstjerne)'s Enke, at hun efter hendes Anmodning har talt med Kongen, men ikke har fået andet Svar end, hvad Kongen nu selv tilskriver hende.

*O: Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 83. Privatarkiver, Erik Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 33 (i yngre Oversættelse: og uden Datum) og Danske Mag. 3. R. III. 301. Reg. * 5977.*

Sincere nobis dilecte domine Gørwel, relicte domini Erici Nicolai militis, detur hec.

Dorothea Dei gracia Dacie, Swecie, Noruegie, Sclauorum Gothorumque regina, comitissa in Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kære frwe Gørwel, som i scriffue oss oc cancelleren til, tha talit wy til¹ wor kere nadighe herre vpa ether weghne; tha kunne wy ey andre swar fonghe aff [wor] nadighe herræ vden, som i fynne vdi hans nathes breff, som han scriffuer ether nw therom til. Hwat wy kunne gøre for ether skyld, thet gøre wy altiid gerne. In Christo

¹ O gentager: wy til.

valete. Scriptum Helsingborgh feria sexta post octauas corporis Christi nostro sub signeto anno domini etc. quinquagesimo quinto.

18.

1455 Juli 21.

København.

Kongen meddeler Svendborg By, at han har nedsat det Beløb af 200 lybske Mark, som han tidligere har tilskrevet Byen, at den skulde give for at fritages for at udgøre Folk i Rigets Tjeneste i År, med 50 lybske Mark, og pålægger den at betale de 150 lybske Mark til Hr. Claus Rønnov på Kongens Vegne.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 73. Top. Saml. C, Svendborg Bys Arkiv.

Dilectis nobis proconsulibus, consulibus et toti communitati nostris in Swineborgh.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 7*).

Premisso nostro fauore. Kere wener, som wii sist screffue ether til, at i skulde giffue oss ii^e lubeske mark oc thermet bliffue frii for thet tall folk vdi wor oc righens thieniste vdh at gøre i thette aar, tha wele wii for ethert bestand skyld owersee oc fordraghe ether 1 lubeske mark aff for^{ne} ii^e mark, oc vpa thet at i them nw thes raskere vdhgiffue schule. Thii bethe wii ether kerlighe oc wele, at i for^{ne} ij^e lubeske mark strax giffue oc fornøye her Clawes Rønnow vpa wore weghnæ eller, hwem han thet befaler, oc lader thet engelund. Han skal framdeles gøre oss ther godhe redhe vpa. In Christo valete. Scriptum in castro nostro Haffnensi in profesto beate Marie Magdalene nostro sub signeto anno etc. quinto.

19.

1456 Aug. 25.

Stubbekøbing.

Kongen meddeler Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), at hans Venner i Sverige har erobret Öland og belejret Borgholm, og at han nu straks selv sejler derhen, og anmoder Hr. Niels om senest 13. Oktbr. at sende 2 Læster Mel og 1 Læst Malt efter ham til det Sted, som Hr. Otte Nielsson (Rosenkrantz) opgiuer.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 341 Nr. 9. Brudstykke i ngere Oversættelse: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 68. Reg. 3974.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Eriçi de Tym militi.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 10*).

Premisso nostro sincero fauore. Gudh haffue loff, wii haffue fonget gothe tidhende aff wore wener i Swerighe, swo at the haffue wnnet Øland oc bestallet Borckholm etc., begerende oss i wor eggen person til them vfortøffret at komme, oc kere the them stoor brøst at haffue vpaa kost, oc brøster oss oc ther-vpaa. Thoc vpaa then store trøst oc gothe troo, wii haffue til ether, at i ey lade trengie oss fraa Swerighe for ether hielps brøst skyld, tha seyle wii nw strax therhen i Gudz naffn, bethe ether, at i strax sende oss effter ii lester miel oc een lest malt, effterthi oc thiit som her Otte Nielß ether berettende eller tilbudende wordher, swo at thet at seniste redhe er innen xiiii daghe effter sancti Michels dagh. Her forlade wii oss gantze til, at i thette icke forminske, swo framt i wele wide wort oc righens beste oc bestand oc haffue wor thack. Oc lader the engelund. In Christo valet. Scriptum in villa nostra Stubbe-købing crastino beati Bartolomei apostoli nostro sub signeto anno etc. lsexto.

20.

1456 Oktbr. 31.

København.

Dronning Dorothea pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), hvis han ikke vil, at Kongen skal fly af Marken for hans (Hr. Niels's) Forsømmelses Skyld, ufortøvet at lade den Spisning udkomme, hvorom Kongen tidligere har skrevet til Hr. Niels (Nr. 19) og nu til Dronningen, og som efter Hr. Otte Nielssøn (Rosenkrantz)'s Sigende ikke er udkommet.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 83. Privatarkiver. Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 341 Nr. 8. Brudstykke i nyere Oversættelse: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 69. Reg. 3977^e.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erci militi in Lange-tinde hec.

Dorothea Dei gracia Dacie, Swecie, Norwegie, Slauorum Gotorumque regina, comitissa in Oldenborgh etc.

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kere her Niels, at wi finge nw breff fran wor nathighe herre om then spiisning, som hans [*nathe*] hauer ether tilforn om tilscrewet, oc sende wi budh til her Otte Nielß, swo at han skulde komme til oss, oc spordhe wi hannom therom; tha sathe han for oss, at thet æy wor vdhkommet, thet, hannom wor widerlicht. Thy bethe wi ether oc bywdhe pa wor kere nathighe herres weghne, at i strax vfortøffret lade then hielp vdhkomme, som hans nathe

ether tilforn om tilscrewet hauer, swo framt i æy wele, at wor nathighe herre schal flyy aff marken fore ether forsymelse skyld, hans nathe oc righen til stoor drabelicht forderff oc skadhe, som i selffwe ydermere merke kunne, som hans thing nw be-
legheligh ær, æn wi nw kunne scriffwe ether til, huat macht hervpa ligger. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi dominica proxima ante omnium sanctorum nostro sub signeto anno etc. lsexto.

21. 1456 Novbr. 30. København.

Kongen pålægger Oluf Pederssøn (Godov) ufortøvet at komme til ham til København.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 73. Privatarkiver, Oluf Pederssøn Godov.

Dilecto nobis Olauo Petri in Swenstorp, familiari nostro, detur hec.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 10*).

Premisso nostro sincero fauore. Vii bethe tigh oc wele, at thu kommer strax vfortoffwert hiit till oss till Kobenhaff[n] for sunderlich erindes oc sagh schuld, oc ladh thet inghelund. Scriptum in castro nostro Haffnensi in die sancti Andre[e] apostoli nostro sub signeto anno etc. lvi^o.

22. 1456 Decbr. 15. København.

Kongen pålægger Oluf Pederssøn (Godov) at betale hans Hofsinde Hr. Erik Ågessøn (Thott) 10 lødige Mark, som hans Broder Anders Pederssøn (Godov) skyldte Hr. Erik, og ikke at lade denne sidste vente, da han skal rejse bort i et vigtigt Ærinde for Kongen.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 73. Privatarkiver, Oluf Pederssøn Godov.

Dilecto nobis Olauo Petri in Swenstorp, familiari nostro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 10*).

Premisso nostro fauore. Wid, at her Erick Agheß, wor elskelighe hoffuesind, haffuer ladet oss vnderstande, at thin brodher Anders Petherß war hanom skyldugh x lødhug mark etc. Thi bethe wii thig oc wele, at thu strax til gothe redhe betale hanom forscr^{ne} penninge, oc lad hanom ther icke tøffue effter; wii haffue hanom befalet wort erende annerstedz vfortøffret at fare, som oss stoor mackt vpaa ligger. Oc lad thet

engelund. In Christo vale. Scriptum in castro nostro Haffnensi feria quarta quatuor temporum post festum beate Lucie virginis nostro sub signeto anno etc. lvi^o.

23. 1457 Jan. 10. Kallundborg.

Kongen pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) at levere til Hans Dives, Borger i Rostock, hvem Kongen er en stor Sum Penge skyldig, al den Hjælp, som Kongen skal have i Hr. Niels's Len, og at skaffe til nærmeste Købstad, hvad Hans Dives får i Penge og Fødevarer.

O: Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 73. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici de Thym, consiliario nostro.

Cristernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 10¹*).

Premisso nostro sincero fauore. Wither, at wii ære thenne breffuisere Hans Diweds, borghere i Rostok, een stoor swm peninge skylligh. Thii forwise wii hannom nw til ether oc bethe ether oc wele, at i ffnørøwe hannom til thacke all then hiælp, wii nw have skwle i the lææn, i hawe aff oss, oc flyyr hannom til næste køpsted, hwat han fongende worder i korn oc ædhende w[a]re², oc forder hannom oc fræmmer thermet, hwat i kwnnæ. Thet wele wii gernæ forskyllæ; oc lather oss joo at widhe ffaa, hwath for^{ne} hiælp drawe kan. Datum Kalingburgis feria secunda infra octauas epiphanie nostro sub signeto anno domini etc. lvii^o.

24. 1457 Aug. 8. København.

Dronning Dorothea anbefaler til Lunde Kapitel Kongens Kapellan Hr. Mikkell Markvardssøn, hvem Paven har givet et Kanonikat i Lund.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 83. SvRA., Pap. Trykt: Weibull, Dipl. dioec. Lund. III Nr. 379.

Venerabilibus viris dominis de capitulo ecclesie Lundensis, nobis sincere dilectis.

Dorothea (*osv.*, *Dronningens Titel som Nr. 20*).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kere wener, at thenne breffuisere her Michel Marquartzß, wor kere nathighe

¹ Dog: Olbenborgh [!] i Stedet for Oldenborgh. ² O: wære.

herres capellan, hauer ladet oss forstande, at wor helgheste father pawen hauer nathelighe vnt oc giffuit hanum eet canicke-døme vdi ether kirke, som i fonge ydermere at merke vdi hans hellighhetz breff thervpa giffne, bethende ether alle oc hwer serdelis, at i lade hanum nyde wor kere nathighe herres oc wor bøn got at thervdi, som wi ether fuldkommelighen tiltroo, oc wi gerne forskyldte wele. In Christo valeatis. Scriptum in castro nostro Haffnensi feria 2a ante festum beati Laurentii martiris nostro sub signeto anno etc. lseptimo.

25.

1458 Aug. 2.

København.

Kongen pålægger Hr. Niels Eriksson (Gyldenstjerne) at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i Kallundborg 8. Septbr., bl. a. i Anledning af, at han daglig venter Hr. Claus Rønnow m. fl. hjem fra en Sendelse til Preussen.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 77. Privatarkiver, Niels Eriksson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Eriçi militi, consiliario nostro in Langhetym, detur hec.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Swecie, Norwegie, Sclauorum Gottorumque rex¹, com[es]² in Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, som ether maa wel widerlig[t] være, at wii hae sendh her Claues Ronnow ok flere wort ælskelighe radh ok gode men til Prytzen om wore ok righens merkelighe ærindhe ok ære daghelige them formodende, thii for swadan ærindhe skyld ok ander, som oss ok righet macht vpa ligger, haffue wii forbudhet wort mene radh i Danmark sammen at komme wor frwe dagh natiuitatis i Kallundeborg. Hworfore bethe wii ether kerlighe ok wele, at i ether thereffir rette, swa at i ok tha ther ære for wore ok righens ærindhe skyld. Ok lader thet engelund. In Christo valeate. Scriptum in castro nostro Haffnensi crastino beati Petri ad vincula nostro sub signeto anno domini etc. loctauo.

26.

1458 uden Dag.

Vordingborg.

Kongen meddeler Ribe Kapitel, at han har befalet Hr. Otte Nielsson (Rosenkrantz), Hr. Eg[ger]t Frille og Hr. Claus] van Hafn,

¹ I O rettet fra: regi. ² O: comiti.

Provst i Odense, at komme til Kolding og pådømme en Strid, som Kapitlet har med Peder Christiernsøn i Ribe om en Gård, og som det har ønsket pådømt af Bispe (Claus Wulf) af Slesvig og Hr. Eggert.

Papir (det yderste Stykke til højre mangler) med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 77. Top. Saml. C, Ribe Bispearkiv.

Venerabilibus viris dominis prelati ceterisque canonicis ecclesie Ripensis, amicis nostris nobis sincere dilectis.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Swecie, Noruegie, S[la]uorum Gotorumque rex, comes in Oldenborgh et Delmerhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kere wener, wii haffue fornomet i i oss nw tilscriffue, at i haffue dele oc trætte met Pether Crist[iern] . . . i Ribe om een gardh, som een prest gaff ther til kirken etc. wild[e] befale biscopen aff Sleswigh oc her Eggert Frille then Therom mwe i wide, kere wener, at wii efftir wort elskel[ige] nw befalet oc fuldmackt giffuit her Otte Nielß, for^{ne} her Eg[gert oc her Clawes] vamme Haghen, prowest i Othens, at komme til Koldinge sancte Luci[e] oc then sagh, som ether oc forscr^{ne} Pether Cristiernß i forscr^{ne} gardh, til rette at høre met andre sagher, som skule, som i tha ydermere fange at wide, som the wele Gudh oc ware bekend for oss, swo at ether skal wedherfar[es], som ret er om forscr^{ne} gardh, som wii for Gudh oc ære. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Wordhingborgh d nostro sub signeto anno etc. loctauo.

27.

1459 Marts 16.

Århus.

Kongen pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) at udruste 6 Mand til Skibs, så at de er for Krogen senest 13. Maj for at ledsage ham på en Rejse til Norge.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 77. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 343 Nr. 11. Reg. 4067.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Eri in Langetym militi, consiliario nostro.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 26).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, at wii ackte met Gudz hielp nw i sommer at gøre een reyse in i wort righ Norge for wore oc righens beste oc bestand oc ære swo ower eens wordhne met wort elskelige radh, at wii wele haffue eet tal folk thid in i righet met oss. Thi bethe wii ether oc wele,

at i vdgøre oss til skibs vi werghende wel ferdhugue met harnisk, werghe, kost oc spisning til sancti Mortens dagh¹ nestkommende, swo at the ære fore Kroghen i Ørswnd pingxdagh at seniste. Oc lader thet engelund. In Christo valete. Scriptum in ciuitate nostra Arusiensi feria sexta ante dominicam palmarum nostro sub signeto anno etc. lix.

28.

1459 Apr. 9.

København.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at levere hans Kapellan Hr. Hans Below 50 Sider Flæsk og skaffe ham Vogne til at køre dem til Århus, da Kongen ved sin Ankomst til København så godt som intet har fundet af den Proviand, som han havde ventet at finde til Brug på sin til Sommeren forestående Rejse til Skibs.

*Papir med ukendelige Rester af et brevlukkende Segl: formentlig K. 77. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Brudstykke i nyere »Oversættelse«: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 69. (Reg. * 6188.)*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici in Langtym militi, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, Kongens Titel som Nr. 26).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, som ether wel witerlicht er, at wii met Gudz hielp wele haffue een reyse fore nw i sommer til skibs oc haffdhe formodhet, at wii skulde haffue fwntet her for oss nw, wii hiid komme, spisning thertil, tha fwntet wii theraff gantze føye eller swo got som eyntet, swo at wii wide oss thertil engen vndsetning. Thi bethe wii ether, at i hielpe oss thertil i sidher flesk, oc antwordher them strax her Hans Below, wor elskelige capellan, paa wore weghne oc skicker hanom thertil goth fordhelse til Aars met woghne oc i andre made, effterthi som behoff gøres oc han ether therom tilsighende wordher. Ther gøre i oss sønderlige til wilghe vdi, oc wele thet kerlige met ether forskyldte; her forlade wii oss gantze til oc begære hervpaa ethert swar, hwor wii oss til forlade mwe. In Christo valete. Scriptum in castro nostro Haffnensi feria secunda post dominicam misericordia domini nostro sub signeto anno etc. lix.

1459 uden Dag. Brudstykke: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 69. (Reg. * 6188.) Se ovfr. Nr. 28.

¹ Novbr. 11.

29.

1461 Jan. 2.

Husum.

Kongens Kreditiv til Ribe Kapitel for hans Råder Benedikt v. Ahlefeldt og Wulf v. d. Wisch.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Top. Saml. C, Ribe Bispearkiv.

Venerabilibus viris dominis prelati et canonicis ecclesie Ripensis, nobis sincere dilectis.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque rex, dux Slesuicensis, comes Holsacie, Stormarie, in Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kere wener, wii haffue befalet [th]esse breffuisere Benedictus van Anefeldt oc Wlff van der Wisch, wore elskelige men oc radh, at berette ether nogre erende paa wore weghne. Bethe wii ether kerlige, at i paa thenne tiidh tro them i forscr^{ne} erende, hwes the ether berettende wordhe, ligerwiis som oss selfue, oc gører therefftir. Her forlade wii oss wisselige til oc wele thet gerne met ether forskyldte. In Christo valet. Scriptum in [vi]lla nostra Hwsem crastino circumcisionis domini anno eiusdem etc. lxi nostro sub signeto.

30.

1461 Marts 15.

Kolding.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at lade Christiern Knudssøn (Harbou) i Henhold til et ham af Kongen givet Brev være fri for Sandtold og Evertsild for det, han lader fiske til sin egen Kost, fordi alle fri Mænd har denne Frihed, og at gengive ham hans Anker, Tov og Fisk, som Hr. Niels fratog ham ifjor.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 343 Nr. 12. Brudstykke i nyere Oversættelse: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 79. Reg. 4123.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi, aduocato nostro in Vldburg herret.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 29).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, thenne breffuisere Cristiern Knudsø hauer keerdh fore oss, at i gøre hannom hindher oc icke wele ladhe hannom nydhe thet breff, som wii hannom giffuit haffue vpa then sandtold etc. Thii bethe wii ether kerlige, at i ladhe hannom for^{ne} breff nydhe, oc gører thet icke vmyndight, at han maa være frii fore sand-

2*

told oc æffuersild fore swo myghet, som han ladher fiske til hans eghen kost, forethii at alle frii men hører at haffue thet frii, som the fiske ladhe til theres eghen kost, oc giffuer hannom igen hans acker, tow oc fisk, som i toghe fran hannom ifiordh aff hans skibh. Ther gøre i oss sønderlige til wilge vdi, oc wele thet kerlige met ether forskyldte. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Koldinge dominica letare anno etc. lxi nostro sub signeto.

31. 1461 Aug. 23. Stockholm.

Kongen meddeler Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), at Jens Vind og Hr. Niels's Tjenere, der nu var med Kongen i Sverige, har tjent ham således, at han takker Hr. Niels og dem, og at han har givet dem Hjemlov, når de kommer til København med Kongens Holk.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicholao Erics militi, aduocato nostro in Wlburgherret.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 29*).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kere her Niels, at Jens Wind oc ether thienere, som her nw meth oss wore i Swerike, haffue oss thient oc følghet paa thenne reyse, swo at wii idher oc them kerlige thacke oc haffuæ, naar the komma til Køpnehaffn meth wor holk, som the hædhen oc thiid vpaa være skulæ, giffuet them hiemloff til idher at fare. Bethe wii ider kerlige, at i wende them thet besta til for wore skyld; ther gøre i oss sønderlige til wilge vti. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Stocholm vigilia Bartholomei apostoli nostro sub signeto anno domini mcdlxi°.

32. 1462 Maj 1. København.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at lade Fru Hebele, Hr. Ove Nielssøns (?: Peder Erikssøn Gyldenstjernes?) Enke, og hendes Børn få, hvad de har Ret til på hendes Mands Vegne af det Gods, som Hr. Niels har i Besiddelse.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erics in Langetym militi, consiliario nostro.

Cristernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque rex, dux Slesuicensis, comes Holsacie, Stormarie, Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kere her Niels, at frw Hæbel, her Offæ Nielþns efftirliuffue, haffuer beret fore oss, at i haffue hennes børns gotz inne met ether oc wele ey lade henne fonge, hwes henne[s] børn met rette bør. Thi bethie wii ether kerlige, at i tilstedhe oc lade henne oc hennes børn fonge, hwes the ret til haffue paa theres fathers wegne aff forscr^{ne} gotz, som i met ether inne haffue. Ther gøre i oss sønderlige til wilge vdi. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi die beatorum Philippi et Jacobi apostolorum nostro sub signeto anno etc. lxii.

33.

1463 Febr. 21.

Helsingborg.

Kongen pålægger efter Aftale med de tilstedeværende Rigsråder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) straks at være rede med sine Tjenere indtil 29. Septbr. for, når Kongen og Dronningen tilskriver ham, at komme Kongen til Hjælp i Sverige, da denne har fået underlige og farlige Tidender angdende Kong Karl (Knutsson).

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 344 Nr. 14. Reg. 4169.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erci militi in Langtym, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 29*).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, som wii lode ether vnderstande, at wii wilde gøre een reyse in i wort righe Swerighe etc., tha ere wii nw hiid kompne paa swodan reyse at ferdes frandelis, oc haffue wii nw fonget nogre vnderlige oc farlige tidhende aff for^{ne} wort righe Swerige paa koning Karls weghne oc wele thoc strax ferdes hæden oc in i for^{ne} wort righe Swerighe paa ethers oc andre wore radz oc vnder-sates trøst, oc hobes, at thet skall ey være swo farlicht, som ryckett gaar. Men thoc paa thet om oss noghen nødh eller anfald vpaakomme i for^{ne} reyse, ere wii swo ouer eens wordhne met wore elskelige radh, som her nw nerwærende ere, at wore embitzmen i Danmark skule gøre them rede met eet tal folk, efftirthii som wor kere husfrv them therom tilscriffuer, at komme til oss, om behoff gørs. Thii bethie wii ether kerlige oc wele, at i rette ether therefftir, at i strax gøre ether oc ethre thienere

redhe til skiibs, effirthii som wor kere husfrw ether therom tilscriffuer, swo at i strax oc altiid redhe ere intil sancti Mikels dagh nestkommende met werge, kost oc spiisning, som tilhører, at komme oc vndsette oss, naar wii oc wor kere husfrw ether therom tilbiwthe, thii wii kwnne ey longt tilforen ether therom tilbiwthe. Wii wele ether thoc engelund therom tilscriffue, vden thet gørs oss storlige nødh oc behoff. Beuiser ether hervdi, som wii ether tiltro, oc lader thet engelund oc holder for^{ne} tidhende lønlige met ether. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Helsingborgh in profesto beati Petri ad cathedram nostro sub signeto anno etc. lxiii.

34.

1463 Febr. 21.

Helsingborg.

Kongen pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) indtil videre at underholde hans Klerk og Skriver Hr. Alexander, som Kongen efter Hr. Niels's Anmodning sender til ham for at hjælpe ham med Oppebørselen af den Landehjælp, som Hr. Niels og Bisp Knud (Mikkelssøn) i Viborg skal oppebære i Jylland.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 344 Nr. 13. Reg. 4170.

Sincere nobis dilecto domino Nich[olao Erici] militi, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, Kongens Titel som Nr. 29).

Premisso nostro sincero fauore. Wii sænde nu till ether thenne breffuisere her Alexander, wor ælskelige clerck oc skriffwere, ether till hielp effter ether begæring offuer at være, opbære oc ramme wort bæste met ether i then landehielp, som i aname oc opbære skule met oss ælskelige verdige fadher biscop Knwt i Wiborg paa wore weigne i Jutland etc. Thii bede wii edher kerlige oc wele, at i haffue hanum hoss ether, oc giffuer hanum øll, madh oc hæstefodher, swo længe wii skriffue effter hanum igen, oc rammer wor bæste met hanum met for^{ne} hielp, hwor i kwnne wende oss noghet till gaffns thervthi, oc som for^{ne} her Alexander ether ytermere effter wor befalning beretende worder, som wii edher fulkommelige tilltro oc kerlige met edher forskylle wele. Wii haffue oc skreffuit for^{ne} verdig fadher biscop Knwt tesligest till om these samme ærende. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Helsingborgensi in profesto beati Petri ad cathedram nostro sub signeto anno domini mcdlxiii^o.

35.

1463 Aug. 26.

Stockholm.

Kongen sender Hr. Eggert Frille udførlig Meddelelse om Begivenhederne i Sverige, siden han i Fasten kom til Vadstena, og anmoder Hr. Eggert om straks at begive sig til Dronningen for at hjælpe hende med at få sendt et Tal Folk til Stockholm.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Eggert Frille. Trykt: Jahn, Danmarks polit.-militaire Hist. und. Unionskongerne S. 550 og Dipl. Chr. I Nr. 115. Reg. 4175.*

Sincere nobis dilecto domino Eggardo Frillæ militi, aduocato in castro nostro Hintzegawell.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Eggert, i faste, then thid wii till Vadzsten komme, tha møtte oss ther oss ælskelige verdughe fader her erkebiscop Jens i Vpsale oc meste delen wort radh i Swerrige. Oc radde for^{ne} verdughe fadher oss tha, ath wii skuldhe strax skylæ her Gødhstaff Karlsß widh Stægheholm och her Ærendgisell Nielsß widh Stægheborgh, om wii vilde, ath thet perlement, som paa ferde war, skulde bliffue styrt, som wii ider tillforen tillscreffuit haffue. Sidhen wii till Stocholm komme, tha sagde han oss, ath skylde wii icke her Twre Tursß widh Stocholm och finge hanom thet, tha gingæ then vpreesning fram, swa ath wii icke bliffue konning i Swerrighe till sancti Mortens dagh¹; men finge han Stocholm, tha bleffue all vpreysning och perlement forstørt och nidherlaght. Epter hwes radh wii oss tha altinges rettedhe och regeredhe i alle mathe. Sidhen therepter ware wii ower eens meth for^{ne} verdughe fadher erkebiscop och wore menæ radh i Swerrighe, ath wii skulde haffue een skibeskat ower alt wort righ² Swørrighe meth alle for^{ne} wore radz godhe tilladelse, samptycke och fulbwrd, som wii ider och tillforen om tillscreffuit haffue. Oc therepter epter for^{ne} wort radz radh gjorde wii oss redhe ath seyde in till Finland i wore och righens ærende. Then stund wii ther i Finland ware, finge wii thidhende, ath bøndernæ i Vpsale biscopsdøme haffde giort een sampling och wilde ey vdhgiffue for^{ne} skibeskat, men komme till Stocholm till erkebispen, och gjorde han en dawtingen meth them, ath the engen skibeskat vdhgiffue skuldhe, hwelket wii thoc tillforen i Stocholm, før en wii till Findhland seyde, forbudhe hanom at gøre

¹ *Noubr. 11.* ² *O: righes.*

meth them noken deytingen om for^{ne} skibeskat annerledis en, som wii meth for^{ne} wore radh therom tillforen ower eens ware. Tha wii igen komme, fornam han, ath thet war oss icke till vilghe, oc befroctedhe, ath wii wilde taghe Stocholm fra hanom. Oc sagde han till oss, ath toghe wii Stocholm fra hanom, tha bleffue wii ey konning her i riket till sancti Mortens dagh¹ ffore for^{ne} ærendes skyldh, som wii ider wæll berette wele, naar Gudh will, wii finnes; oc² haffue for^{ne} wore radh rad oss ath taghe Stocholm igen fran hanom oc haffue hanom i forwaringh, swo lenge flere wore radh till oss komme, som wii och nw giort haffue. Och sende wii ider een vdhschrift³ innelught i thette wort breff, som wore radh os giffuit [h]affue⁴, ath the oss thet rad haffue. Oc therefore ære wii nw swo ower eens wordhne meth wore ælskelighe radh, som her nerwærende ære, ath oss storlighe behoff⁵ gørs oc nytteligh ær eet tall folk ath ladhe bliffue her igen epter oss paa Stocholm, som wii och nw tillscreffuit haffue wor kære hwsfrwe therom ath skicke oss hiidh epter idhers och flere wore ælskelighe radz radh. Thi bedhie wii ider kerlighe, ath i strax vfortøffrit komme till for^{ne} wor kære hwsfrwe, epterthi som hwn ider therom tillscreffuir, och wærer henne behilpelighe och bistendighe meth radh och gerning, epterthi som behoff gørs, ath thet tall folk, som wii hennæ nw om tillscreffuit haffue, maa meth thet første framkomme vthen all forsømmelse. Bewiser ider hervdi, som wii idher fulkommelighe wæl tilltro och withe, ath i gernæ gøre; thet wele wii kerlighe meth ider forskyldde. Item sidhen wii haffde annamet for^{ne} erkebiscop i forwari[n]gh, ferdhedes wii till Stægghet och finge thet. Then stwnd wii ther ware, finge wii tidhende, ath knobber, hoffmen, købstædhemen och bønder, wæl atte twsende, haffde sigh forsampleth och komme for Stocholm och skermedhe paa Brwnke[be]rgh och finge then Helghensholm och skermedhe hart in fore stadzsens port. Tha wii the thidhende fornomme, ferdes wii strax om løwerdaghen fore sancti Bartholomei dagh⁶ till Stocholm igen och komme tidh om midhnatz tiidh. Strax søndaghen⁷ om morghenen begynnedhe wii och wore godhe men ath slaa och stridhe till them och finge

¹ *Noubr. 11.* ² *Er tilskrevet over Linien; mulig bør man udelade det og sætte Punktum efter Mortens dagh kort i Forvejen. jfr. Dipl. Chr. I, anf. St.*

³ *Ligger ikke ved; sammenlign dog Dipl. Chr. I Nr. 114.* ⁴ *O: gaffue.*

⁵ *O gentager: hoff.* ⁶ *Aug. 20.* ⁷ *Aug. 21.*

then Helghensholm fra them, och slages wii och stride meth them then dagh vdh hender aftennen, swo ath the finge wall hoss twsende dødhe, och sammeledis bliffue ther och hoss swo manghe sare och grebne. Then thid nødhen them paa gick, haffde the budh till wore ælskelighe radh, begærende fore Gudz skyld, ath the skulde bedhie them nathe och wenskap aff oss, hwelket for^{ne} wore radh och giordhe, swo ath wii tha fore Gudz och theres bønns skyld gaffue for^{ne} wor allmwghe wort wenskap. Och hylledhe the oss tha paa thet ny, och antworde the oss tha strax theres baner och ginghe vnder wor baner och loffuit at ware oss hørughe och lyduge och giffue oss then skibs[k]at, som wii aff them begærende ware, och aldrich mere gøre swodanne vpstødh æller forsampling modh oss och rightet och loffuidhe ath antworde oss theres høwitzmen och them, som them paa swodant vradh kommet haffde. Och haffue wii nw fanghet een aff theres høwitzmen, som heder Jon Lindorm, som i striden bortrympde och wii sidhen lodhe gribe, hwelken wii vele meth flere ladhe idagh steyle, som thet sigh bør. Och haffde wii væll haftt mackt ath ladhe sla them alle sammen ihæll, haffde wii thet icke ladhet fore Gudz och wort ælskelighe radz bønns skyld. Item haffue wii ider tillscreffuit ii breff om thessæ ærende, ath i jo wist skulde fanghe noghet af them.¹ In Christo valet. Scriptum in castro nostro Stocholmensi sexta feria proxima post festum beati Bartholomei apostoli nostro sub signeto anno domini etc. lxxc.

36.

1463 Oktbr. 17.

København.

Dronning Dorothea meddeler Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), at hun drager til Roskilde og videre til Kolding, og anmoder Hr. Niels om at komme til sig med, hvad han har oppebåret af Landehjælpen, og gøre Regnskab for, hvad han har udgivet.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 83. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi in Langthiim danda.

Dorothea Dei gracia Dacie, Swecie, Noruegie, Slauorum Gothorumque regina, ducissa Slesuicensis, comitissa Holsacie, Stormarie, in Oldenborg et Delmenhorst.

¹ *Herefter, men atter overstregel: Item haffue wii befallith thenne breffuisere Marquard Theghenhws, wor hoffuesind.*

Premisso nostro sincero fauore. Wyder, kære her Niels, ath wy achte met Guds hielp ath draghe heraff nw vpa søndagh¹ eller mandagh² nestkomende oc in til Roskild oc siden framdeles benale oss strax at Koldingh etc. Bethe wy ether kerlighe, at i wel gører oc vmager ether til oss, naar i kunne prøwe, ath wy thiid kompendhe wurdher, oc hwes i hawe vpboret aff then landhehielp, thet fører oss met ether oc saa, ath i wythe ythermere ath gøre oss reghenskab, i hwat i hawe vdgyffweth. Ther gør i oss søndherligh til wilie vdi, oc forlathe oss ganße til ether therom. In Christo valet. Scriptum in castro Haffnensi proxima die ante festum beati Luce ewangeliste nostro sub singneto anno domini etc. lxiio^o.

37.

1464 Febr. 22.

København.

Kongen meddeler Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), at Kansleren Daniel Kepken, til hvem Hr. Niels efter Aftale med Kongen skulde lade levere 200 rhinske Gylden i Kolding, ikke kommer den Vej, hvorfor det pålægges Hr. Niels at betale Overbringeren Werneke Boltze 300 rhinske Gylden, som denne skal levere Heine Boltze i Lübeck i Afdrag på Kongens Gæld til ham.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: måske K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao [Erici] in Tiim militi, consiliario [nostro].

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, som ether wel forthencker om the tw hundrethe rinske gylden, wii taledhe met ether om i siist i Kalundeburgh, i skulde sende met ethert wisse budh til Kollinge at antwordhe ther paa wore weghne her Daniel Kepken, wor ælskeligh canceller, nw ær han stædder i wor oc righens thieniste, swo at wii æy kunne hanom fran oss ombære, oc kommer æy then wæy fram at thenne tiidh fore sønderligh sagh oc ærende skyld, som nw paa færdhe ære. Thii bethe wii ether oc wele, at i strax fornøye oc antwordhe thenne breffuiser Werneke Boltze for^{ne} ii^e rinske gylden paa wore weghne oc thertil i^e rinske gylden, som i oss oc tha i Kalundeborgh tilsaghde; han skal framdelis antwordhe them Heyne Boltze i Lubike paa wore weghne i sin betaling aff thet,

¹ Oktbr. 23. ² Oktbr. 24.

som wii hanom geldskyldughe ære. Her forlade wii oss gantze til ether om oc haffue hanom thet wisselighe tilsaght aff ether. Oc naar i hanom for^{ne} swm guld fornøyet oc antwordhet haffue paa wore weghne oc hans quittance thervpa igen haffue, tha lade wii ether therfore qwytte, ledighe oc aldellis orsaghe fore alt ydermere tiltal oc kraff therom aff oss eller nogher andre vpa wore weghne i nogher made. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi die beati Petri ad cathedram nostro sub signeto anno etc. lxiiii^o.

38.

1464 Maj 13.

Stockholm.

Kongen pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) at lade dem af hans Folk, som kommer til Kongen i Stockholm, blive dér Vinteren over og at sende tilstrækkelig Kost og, hvad andet de behøver, efter dem og meddele, at han nødig forlanger det, men håber på denne Måde hurtig at få en god Ende på alle Ærinder fremfor årlig at skulle foretage sådanne Rejser.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Styffe, Bidrag till Skandinaviens hist. III Nr. 71. Reg. * 6429.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi in Lange-thym, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, Kongens Titel som Nr. 32).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kere her Niels, at efftir swodan leylighet, som wii her en forfare, befryckte wii oss ey wel at kwnne hædhen fare i thenne tilkommende winter oc ey aflade thet tal folk, som wii nw her haffue oc efftir oss fongende wordhe. Thii bethe wii ether kerlige oc wele, at i forware thet swo met ethre, som hiid kommende wordhe, at the bliffue her thenne winter ower, oc sendir them efftir swo megen kost oc spiisning, som the kwnne beridhet met thenne tilkommende winter ower, oc annet, hwes them meer behoff gørs til theres personer behoff. Bewiser ether hervdi, som wii ether fulkommelige tiltro oc i wide, at oss oc righen stoor macht vpa ligger; thet wele wii gerne met ether forskyldte. Wii wilde nødugt wære ether anseende i swodan made paa thenne tiidh, giordes ickte swo stoorlige behoff; oss hobes thoc met Gudz hielp raskelige at fonge een goth ænde om alle ærende oc gøre thet nw, medhen wii her ere, heldir en wii skulde hwert aar herefftir swodan vpstødh affwerghe oc wedhergøre met swodan

swarlige oc skathelige reyser. In Christo valete. Scriptum in castro nostro Stocholmensi dominica infra octauas ascensionis [domini] anno eiusdem etc. lxiiii nostro sub signeto.

39.

1464 Juli 9 ell. 16.

København.

Kongens Kreditiv til Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) for Hofmesteren Hr. Erik Ottessøn (Rosenkrantz), hvem Kongen sender til Jylland for at berette Hr. Niels og andre Råder og gode Mænd nogle Ærinder, som der ligger så stor Magt på, som det nogen Sinde har gjort i Kongens Tid, hvorfor det pålægges Hr. Niels ufortøvet at møde på Tid og Sted, som Hr. Erik angiver.

Papir med ukendelige Rester af 1 brevlukkende Segl: måske K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erii militi in Lange-tym, consiliario nostro.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 32).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, wii sende nw her Erick Otþ, wor elskelige hoffmestere, til Jwotland oc haffue hanom befalet nogre wore merkelige erende at berette ether oc flere wore elskelige radh oc gothe men i Jwotland paa wore wegne, som oss oc wore righe nw sønderlige oc swo stoor mackt vpaa ligger, som thet nogher tiidh i wore daghe giort haffuer. Thi bethe wii ether kerlige oc wele, at i strax vfortøffret møde paa tiidh oc stedh, som forscr^{ne} her Erick Otþ ether oc forscr^{ne} wor elskelige radh framdelis theroim tilbywthende wordher, oc hanom fulkommelige tro ligerwiis som oss selfue i, hwes han ether paa then tiidh berettende wordher vpaa wore wegne, oc bewise ether trolige thervdi, som wii ether fulkommelige tiltro, oc swo frampt i wele noghen tiidh gøre thet, oss lyfft er. Wii haffdhe gerne screffuet ether forscr^{ne} tiidh oc stedh til, om wii enket haffdhe wist, at forscr^{ne} her Erick kwnne swo betiidhen kommet vtower oc ether tha haffue kommet til ordss. In Christo valete. Scriptum in castro nostro Haffnensi feria secunda ante festum beate Margarete virginis et martiris nostro sub signeto anno etc. lxiiii.

40.

1465 Juni 13.

Nyborg.

Kongen pålægger Viborg Kapitel, der trods et Brev, hvorved hau har henvist en Strid mellem Hr. Christopher Lykke og Kapitlet til Afgørelse for Kongen selv og Rigsrådet, har fordelt Hr. Chri-

stopher både med Kirkens Ret og Landslov, at lade Hr. Christopher og hans Tjenere løse af Band og at lade Sagen hvile, til den kommer for Kongen og Rigsrådet.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Top. Saml. C, Viborg Bispearkiv. Trykt: Heise, Dipl. Viberg. Nr. 65.

Venerabilibus viris dominis prelati et canonicis ecclesie Vibergensis, nobis sincere dilectis.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kere wener, at her Cristoffer Løcke ridere, wor elskelige man oc thienere, haffuer waret her fore oss oc beret, at i haffue fordeeld hanom oc hans thienere baathe met kirkens ret oc landzlogh modh thet wort breff, som wii hanom giffuet haffdhe, at wii mælde i qwerstedh at stande then dele oc trette, som ether oc hanom imellom war, swo lenge then sagh komme fore oss oc wort mene radh i rette, oc ower thet han haffuer waret owerbodhug til landzthing at møde fore oss oc wort radh, som forser^{ne} breff vtwiisde, som han oc ennw er, huilket oss storlige forvdrer, at i swo gøre wille. Thi bethe wii ether ennw oc endelige welæ, at i lade hanom oc hans thienere løses aff band, oc lader alle erende ether imellom vpeestaa, swo lenge the komme i rette fore oss oc wort radh, som fore screffuit staar, oc lader thet engelund. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Nyborgh die corporis Christi nostro sub signeto anno etc. lxxv.

41.

1465 Juni 18.

Odense.

Dronning Dorothea meddeleer Fru Anne (Iversdatter Jul), Hr. Eggert Frilles Hustru, at hun ikke kommer til Hindsgavl, da Kongen har undt hende at fare over til Sjælland, og beder derfor Fru Anne om med Overbringeren at sende de Penge tilbage, som Dronningen gav hende at forvare.

Papir med 1 brevlukkende Segl: K. 83. Privatarkiver, Eggert Frille.

Sincere nobis dilecte domine Anne, conthorali domini Egardi Frylle militis in Hintzegawel.

Dorothea (*osv.*, *Dronningens Titel som Nr. 36*).

Premisso nostro sincero fauore. Vyder, kære frwe Anne, at wii komme icke til Hintzegawel nw vpa thenne reyse; wor kære nadighe herre hauer vnt oss, at wii mwe fare ouer til Sieland. Thii bethe wii ether kerlige, at i wel gøre oc sende

oss the penninge, som wii finghe ether at forware, met thenne breffuisere her Knuts thienere. Ther gøre i oss sønderligh til wilie vdi. Hwat wii kunne gøre for ether skyld, thet gøre wii alletiidh gerne. In Christo valet. Scriptum Ottonie feria tercia infra octauas corporis Christi nostro sub signeto anno domini etc. lxquinto.

42.

1466 Apr. 20.

Kallundborg.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om, når han får Kongens eller Dronningens Bud, at ledsage Dronningen til et Møde med hendes Farbroder 1. Juli i Stedet for at deltage i en påtænkt Rejse til Sverige.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 345. Reg. 4278.

Sincere nobis dilecto domino Nicola[o]¹ Erics militi in Langetim, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, wii finge nw ethert breff om then reyse til Swerighe etc. Then tiidh wii ether therom sidst tilscriffue, tha wore wii icke forthenckte vpaa thet mode mellom wor kere husfrw oc hennes fatherbrodher; thet er nw vpset til ottende daghen effter sancti Johannis baptiste dagh; wii wele nw owerse met ether om then reyse til Suerighe oc bethe ether kerlige, at i wære ther forthenckte paa at følge henne thiid met andre wore gothe men, swo som wii førre therom met ether talet haffue, at i altinges redhe wære, naar wort eller wor kere husfrwes budh therom til ether kommende wordher. Ther forlade wii oss fullelige vpaa oc wele thet met ether gerne wel forskyldte. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Kalundeborgh dominica prima post octauas pasche anno etc. lxvi nostro sub signeto.

43.

1466 Maj 2.

Århus.

Kongen pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) at komme til Stede i Kolding 18. Maj ved et Møde mellem Kongen og hans Råder og gode Mænd af Sønderjylland og Holsten.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

¹ O: Nicolai.

Sincere nobis dilecto domino Nicholao Erici militi in Longthin, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 29*).

Premisso nostro sincero fauore. Widher, kære her Niels, at wore ælskelige radh oc godhe men aff Swnderjutland oc Holsten haffde nw theres sendebwdh hoss oss om eet modhe oc dagh at holde met them nw paa søndagh xiiii daghe nestkomende i Koldinge, hwilket wii met them begrebet haffwe paa samme tiidh for sønderlige oc merkelige ærende skyld, som oss oc righet stoor macht paa ligger. Thii bethie wii ether kerlige oc wele, at i rette ether therefter at komme till Koldinge paa samme dagh oc tiidh, oc ladher ther ingen lenger tøffring ellir forsømmilse fræmmere wære met. Ther forladhe wii oss wisselige till, oc ladher thet ingelunde. In Christo valet. Scriptum in ciuitate nostra Arusiensi in profesto inuencionis sancte crvcis nostro sub signeto anno etc. lxsexto.

44.

1466 Oktbr. 15.

Kallundborg.

Kongen pålægger sin Kapellan Hr. Odde Hanssøn, Kannik og Official i Roskilde, der har stævnet Christiern van Hafn for »Dom« for hans Hustrus Arvegods, at tillale ham på Lands- og Herredsting, da en sådan Sag bør forfølges dér og ikke for »Dom«.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Christiern van Hafn.

Honorabili viro domino Oddoni Johannis, ecclesie Roskildensis canonico, capellano nostro nobis sincere dilecto.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kere her officialis, at thenne breffwisere Cristiern vamme Haghen haffwer wærit her fore oss oc wore raadh, sighende, at i haffwe steffnd hanom fore dom fore hans hustrws rette arffwegotz. Tha bør ether ey at steffne hanom fore dom fore the erende, men swodan sagh bør at komme til landzthing oc hærizthing. Thii bethe wii ether oc wele, at i owergeffwe then dom oc taler hanom til paa landzthing oc hærizthing; ther skal han pleye ether, hwes ret er om, hwes i haffwe hanom til at tale paa for^{ne} gotz. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Kalundeborgh in crastino beati Calixti pape anno etc. lxvi nostro sub signeto.

45.

1467 Novbr. 26.

Væ.

Kongen meddeler Hr. Eggert Frille, at han, da (dennes Datter) Fru Ermegård har manet Erik Sture for de Penge, som den sidste har tilsagt hende på Kongens Vegne, har tilskrevet Bisp Mogens (Krafsø af Odense), at han straks skal fornøje hende Pengene af den Hjælp, Kongen skal have af Fyn, og beder derfor om, at hun lader Erik Sture umanet, så at han kan komme til Kongen med sine Tjenere.

A: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Eggert Frille. — Aa: samtidig Afskrift på Papir, vistnok med Eggert Frilles Hånd, sammen med Breve af 1467 Decbr. 19, 1468 Marts 30 og 1467 Decbr. 28 (Nr. 46). Sstds.

Sincere nobis dilecto domino Eggardo Frille militi, consiliario nostro.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 32).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kære her Eggert, at oss er til widende wordhet, at frw Ermegaardh haffwer manet Erick Stwre fore the penninge, som han henne vpaa wore weyghne tilsaght haffwer. Tha haffwe wii nw tilscreffuet oss elskelige werduge father biscop Maghens, at han strax skal fornøye henne forscr^{ne} penninge aff then heelp, som wii nw haffwe skule i Fywn. Thii bethe wii ether kerlige, at i forarbeydhe thervdi, at hwn lader hanom vmaned therefore, at han maa komme til oss met sine thienere. Her gøre i oss synnerlige til wilge vdi, oc wele thet gerne met ether forskyldte. In Christo valete. Scriptum in opido nostro Wæ in crastino beate Katherine anno etc. lxvii nostro sub signeto.

46.

1467 Decbr. 28.

Ørekrog.

Kongen pålægger under sin højeste Hævn Hr. Eggert Frille, hvem han ofte har tilskrevet om et Tal Folk, der til hans store Forundring endnu ikke er mødt, straks uden al Tøven at komme til ham personlig med sin yderste Magt til Hest og Fods.

*A: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Eggert Frille. — Aa: samtidig Afskrift på Papir, vistnok med Eggert Frilles Hånd, sammen med Breve af 1467 Novbr. 26 (Nr. 45) og Decbr. 19 og 1468 Marts 30. Sstds. — Brudstykke i nyere Oversættelse: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 69 og Hist. Tidsskr. 5. R. V. 43. (Reg. *6652.)*

Sincere nobis dilecto domino Eggardo Frillæ militi, consiliario nostro.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Sclauorum Gotorumque rex, dux Sleþuicensis, comes Holsacie, Stormarie, Oldenborgh etc.

Premisso nostro ffauore. Som wii tigh tilforen oftæ til-screffuet haffue om eet tall folk etc., oc ey æn framkommet ær, hwelkit oss gantzæ forwunder, effterthy at wii tigh tilscreffuet haffue, hwor stoor macht oss oc righæt therpaa ligger, swo bethe wii tigh ænnw, byude oc endelige welæ vnder wor høygeste heffnd, at tw strax vden all lenger tøffring kommer vdy thyn eyghen personæ till oss met all thyn yderste macht till hest oc ffoodh. Ffonge wii eller righæt noghen skadhæ for thyn forsømsæ, tha lidher tw swodan plycht, som tilbør. In Christo vale. Ex castro nostro Ørekrogh die innocentium martirum nostro sub signeto anno domini etc. Ixvii°.

47.

1468 Jan. 31.

Noseby.

Kongen meddelet Hr. Eggert Frille — der har tilskrevet ham i Anledning af et modtaget Kongebrev (Nr. 46) — at han ikke har befalet nogen af Skriverne at tilskrive ham således, og takker Hr. Eggert for den Spisning, han sendte i Sommer, og for de Tjenere, han sendte til Kongens Tjeneste.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Eggert Frille. Brudstykke i nyere, friere »Oversættelse«: Hist. Tidsskr. 5. R. V. 44.

Sincere nobis dilecto domino Egardo Frille militi, aduocato curie nostre Vrberick.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Eggert, wii finge nw ethert breff ludende, at i finge eet wort breff, aff huilket i sende oss een vtscreff innelucht i ethert breff. Tha moghe i wide i sannin[gen], at wii icke haffde swo befalet noghen wor scriffuere at scriffue ether til, oc war thet oss vwiderlicht, at i noghit swodant breff aff oss fanghe skulde. Wii thacke ether kerligen fore ether spisningh, i sende oss i sømmers, oc sameledis fore ether thienere, i sende oss til thieniste, hwilket wii gerne met ether forskilde wele. In Christo valete. Scriptum in Noseby dominica ante festum purificationis beate Marie virginis nostro sub signeto anno etc. Ixoctauo.

48.

1468 Febr. 8.

København.

Dronning Dorothea pålægger Bent Bille straks at indkræve og sende hende, hvad der står tilbage af Landehjælpen i hans Len,

Miszver.

3

da Kongen har sendt en Skriver til hende med Anmodning om at få de fleste Penge, hun kan skaffe, og Rigets Ærinder ellers forsømmes.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 83. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Dilecto nobis Benedicto Bille in Siøholm hec.

Dorothea Dei gracia Dacie, Swecie, Norwegie, Slauorum Gottorumque regina, ducissa Sleswicensis et comitissa Holsacie etc.

Premisso nostro fauore. Wider, at wor kere nathighe herres scriwre kom hiid til oss idagh, met hwilken hans nathe scriwer oss gantze yderlighe til, at wi schule vndsætte hans nathe met the meste penninge, som wi kunne affstedh komme, oc thøffwer same scriwre hære swo lenge, at han fangende wordher, huat som igeen staar aff landehielpen. Wore thet swo, at hans nathe icke finge for^{ne} hielp, som igeen staar, tha matte hans nades oc righens ærende bliffwe forsømede; thy bethe wi ether ænnw oc bywdhe pa for^{ne} wor kere herres weghne, at i lade forarbejdhe therom dagh fran dagh trolighen, swo at hwes ther stander igeen i ether læn, ma strax vdhkomme, oc sender oss thet swo frandelis hiid vforthøffret oc lader thette engelund. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi feria 2a post Dorothee virginis nostro sub signeto anno etc. lxxviii^o.

49.

1468 Febr. 15.

København.

Dronning Dorothea pålægger Bent Bille snarest muligt at indkræve og sende hende, hvad der står tilbage af Landeskatten i hans Læn, da Kongen har den storlig behov.

O: Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 83. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Dilecto nobis Benedicto Bille, militari nostro in Syøholm. Dorothea Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gottorumque regina, ducissa Slesuiccensis, comitissa Holsacie, Stormaren, Oldenborg et Delmenhorst.

Premisso nostro fauore. Bedhe wy teg oc biude paa wor kære natige herres wegne, at tw troligh arbejdher om them [!] landeskat, som igen stoor i thine lææn, som teg er befalith op ath taghe, thii at wor kære naduge herre gøres them [!] storlige behoff nw vpa thennæ tidh, therefore [!] meth thet allerbeste, tw kant ffaa och anamme, hues igen standher, oc send oss thennem [!] vfortøffret. Bevis teg hervti, som wy teg tiltroo, oc

[tw] velth withe wor kære naduge herres beste oc bestandh, oc lath thet ingelunde. Datum Haffnis crastino beati Valentini martiris nostro sub signeto anno domini lxxviii etc.

50.

1468 Apr. 9.

København.

Kongen pålægger Hr. Eggert Frille at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i København c. 5. Juni og derefter ved et Møde, som skal holdes i Halmstad 24. Juni mellem Kongen samt Hr. Iver Axelsøn (Thott) og hans Medhjælpere, Kong Karl (Knutsson) og de Svenske, med hvilke der er sluttet Stilstand indtil 29. Juli.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 79 og Påskrift med Eggert Frilles Hånd: Littere domini regis, episcopi Ottoniensis necnon Burlanensis et copia littere Erici Sture. Privatarkiver, Eggert Frille.

Sincere nobis dilecto domino Eggardo Frille, consiliario nostro.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 32).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kære her Eggert, at ther ær begreben een friidh oc dagh mellom oss oc her Ywer Axilsø oc hans methbielpere oc sammeledis meth kong Karl oc them i Sverige indtil sancti Olai dagh nestkomende oc forrammet een mode at holde meth them i Halmstæde nw sancti Johannis dagh mitsommer nestkomende. Thy bethe wii ether kerlige oc wele, at i rettæ ether therefftir, at i komme pa for^{ne} tiidh til for^{ne} mode i Halmstæde, swo at i ære tilforen i Køp-
endehaffn om pingxdaghs tiidh for merkelige ærende skyld, som wii haue meth ether oc wor raadh at forhandlæ oc owerweye. Oc besorgher ether oc ethre thienere meth kost oc spisningh, swo lenge i egen komme aff for^{ne} mode. Her forlade wii oss til oc wele thet gerne meth ether forskyldte. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi sabbato palmarum nostro sub signeto anno domini etc. sexagesimo octauo.

51.

1468 Maj 22.

Roskilde.

Kongen pålægger Hr. Eggert Frille, hvem han lidligere har tilskrevet om at komme til København 5. Juni (Nr. 50), ingenlunde at forsømme det med nogen Undskyldning eller længere Opsættelse.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Eggert Frille. Brudstykke i nyere, friere »Oversættelse«: Hist. Tidsskr. 5. R. V. 48.

Sincere nobis dilecto domino Eggardo Frille militi, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero ffauore. Som wii ether tilforen til-screffuet haffue at komme till oss vdi Køpendehaffn pingexdagh nw nestkomende, swo bethe wii ether oc nw kerlige oc endelege wele, at i thet engelunde forsøme met noghen orsaghæ eller lenger fordrat. In Christo valet. Ex ciuitate nostra Roskildensi dominica rogacionum nostro sub signeto anno domini etc. lxxviii^o.

52.

1468 Novbr. 23.

Helsingborg.

Kongen anmoder Lunde Kapitel om at låne ham en Særk, som det har i Kirken, og som er meget nyttig for gode Kvinder under Fødsler.

[Orig. ukendt.] Trykt: Weibull, *Dipl. dioec. Lund. IV Nr. 125* (efter et Faksimile i *Boxholms Arkiv i Östergötland*). Trykt mindre nøjagtig: *Bring, Monum. Scanensia I. 100*; efter *Bring: Sommelius, Disputatio historica de templo cathedrali Lundensi S. 61* (ikke fuldstændig) og *Corylander, Berättelse om Lunds domkyrka utg. af M. Weibull S. 63* (i nyere svensk Oversættelse); efter *Sommelius: Hertel, Beskriv. ov. Aarhus Dom-Kirke II. 31*, og efter *Hertel: Wolff, Journal for Politik, Natur- og Menneske-Kundskab 1826 II. 32* (i nyere Oversættelse). Reg. 4342*.

Venerabilibus viris dominis prelati et canonicis ecclesie Lundensis, nobis sincere dilectis.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero ffauore. Kære sonderlighæ gothæ wenner, wi haffue fornwmmet, at i haffue æn serck vdi ether kirkæ, som gothe qwinner vdi barnsbyurd gantzsee nytteligh er oc thiene kan; bethe wii ether kerlighe, at i oss hennæ lænæ wele och genesten oss hiid sende. Wii wele wære ether ther goth fore, at i hennæ vden alt hinder oc hielperædhæ met thet första igen skulle fenge swo goth vdi alle madhe. Her forlade wii [oss] wisselige till och wele thet gerne met ether forskyldhe. In Christo valet. Ex castro nostro Helsingborgh die beati Clementis pape nostro sub signeto anno domini 14[6]8¹.

53.

1469 Maj 4.

København.

Kongen meddeler Hansestædernes Rådssendebud i Lübeck og Rådet sstds. nærmere Oplysninger om, hvorledes han 2 Gange har

¹ Årstallet kan, når det skal ende på 8, ifølge *Kongens Titel* kun være 1468.

givet Hr. Eggert Frille Lejde til en Sammenkomst, uden at denne har villet benytte Lejdet.

[Orig. ukendt.] A: samtidig Afskrift, påtegnet bagpå med Eggert Frilles Hånd: Copia littere regis ad omnes ambasiatores ciuitatum in Lubeke congregatos. Privatarkiver, Eggert Frille. — B: samtidig Afskrift, med Indsnit til Forsendelse. Sslds.

Den ersamen vnde vorsichtigen stede radessendeboden to Lubeke to dage vergaddert vnde deme rade darsulues, vnser besunderen guden frunden.

Cristiern van Godes gnaden ¹to Dennemarcken, Sweden, Norwegen etc. koningk, hertoge to Sleßwiig, greue to Holsten, Stormarn, Oldenborgh vnde Delmenhorst¹.

(²Wnnse fruntliken gunste touoren².) Ersamen vnde vorsichtigen besunderen guden frunde, wii vormoden, juw wol sii vorgekomen van sodaner tosprake vnde schuldinge, alsoe wii to her Eggerde Frillen hebben, vnde wii ene vmme deswillen ame latesten vppe deme dage to Kalundeborg vmme trent Symonis et Jude³ geholden na zineme egene begere dar⁴ in gegenwardicheid vnser riikes redere, gude manne vnde stede vor vns to komende vnde ziik ime rechten to uorantwardende eyn velich geleide vppe etlike vorwort hadden gegeuen, dar he do nicht tor stede kam. Des hadde he nu echter vnlanges, als wii van der reyse vth Sweden beth to Helsingborg weren gekomen, etlike zine frunde an vns geschicket vnde noch tome anderen male vmme geleide vns leeth anweruen vnde bidden, des wii eme denne nicht wolden weigeren, sunder eme eyn vast sekere geleide geuen vnde eme des vnser geleidebreff bii zineme brodere her Jehan Frillen ouersenden, sodane vnse geleide vppe sondag misericordia domini⁵ antogânde vnde beth vppe pinxstedagh⁶ to durende, in vnse riike Dennemarcken to komende vnde ziik mit vns in rechte edder in fruntschop to uordragende; were ⁷ok, wii⁷ vns nicht vordrogen, he denne in zin sekere beholt wedder faren mochte vngehindert, als dat vnse breff furder inneholt. Welket he echter affgeslagen heuet vnde vns sulker dage ganßliken vthgeit, darvth gii vnde eyn islick woll hebben to merckende, he vns noch recht edder fruntschop plegen will, so he beramede dage vppe vast sekere geleide aff vnde an nicht soken wil. Ersamen guden frunde, den vorloep desses geschefftes

¹⁻¹ B: etc. ²⁻² Såldeles B; A: Post salutem. ³ 1468 Oktbr. 28.

⁴ B: dat. ⁵ Apr. 16. ⁶ Maj 21. ⁷⁻⁷ B: wii ock.

wii juw darumme begeren witlik to wesende, oft jemand deshaluen juw anders wolde vorbringen, schall sick desset vnse schriuent in der warheid vnde nicht anders so irfinden¹ vnde vorfolgen. Datum an vnseme slote Kopenhauen ame donredage na des hilgen crucis dage inuencionis anno domini etc. lxiix^o.

54.

1469 Aug. 25.

København.

Dronning Dorothea pålægger Oluf Pederssøn (Godov) ikke at beskatte eller fejde Borgeren Jens Frenæssøn i Stubbekøbing, da denne, hvis han er Oluf Pederssøn noget skyldig, skal komme for Kongen eller Dronningen og dér gøre ham alt, hvad Ret er.

*Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet, brevlukkende Segl: formentlig K. 83. Privatarhiver, Oluf Pederssøn Godov. Trykt: Hist. Tidsskr. VI. 253. Reg. *6752.*

Dilecto nobis Olauo Petri, militari nostro in Swenstrop.
Dorothea (*osv., Dronningens Titel som Nr. 49*).

Premisso nostro fauore. Keræ Oleff, oss ær til withnæ wordhen, at i wele beskatte en aff wore burgere i Stubbekøpinge, som hedir Jens Frændesβ, oc feyde hannom tilmeth. Thi bethe wii ether oc biude, at i lade honnom være vbeskattet oc vfeydeth; ær han ether nogith meth rætte plichtig, tha skall han komme fore wor kere naduge herre eller oss, gøre oc plegher ether alt thet, ræt ær. Oc ladir honnom therwthower bliffue vfeidet. Her wider at rætte ether effter, oc ladir thet engelunde. In Christo valet. Scriptum Haffnis crastino beati Bartholomei nostro sub sigillo anno etc. lxnono.

55.

1469 Septbr. 9.

København.

Kongen anmoder (Ribe Kapitel) om at overdrage hans Skriver Jacob Friis, der har haft Udgifter ved Universitetsophold og er af ærlige Forældre, det første ledigt blivende Kannikedømme, skønt Kongen ikke kan undvære ham fra Kancelliet.

[Orig. ukendt.] T: Trykt (uden Udskrift og øjensynlig ikke fejlfrit): Terpager, Ripæ Cimbricæ S. 121. Reg. 4359.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Swecie, Norwegie, Slauorum Gothorumque rex, dux Sleswicensis et comes Holsacie, Stormarie etc.

¹ B: enfigen.

Premisso nostro sincero fauore. Kere herre oc wenner, oss ær widerligt, at thenne breffuier wor scriffuer Jacop Friis han encktet af kirkene har fanget, ænthag han har wæret i studio oc hauer sigh thervpa storlighen bekostedh, oc ær kommen til oss, habendis at schulle swo wel eller bæther fremmes hoss oss æn aff nogen fremmets hielp thertil. Tha for hans gothe omgengelse, lærdhom oc wertz skyld oc theslige hans erlighe forældris forskyld, mæthen wii hannem æy ombære wele vdaff wort cancellariæ, oc han ær quem thil thend hellighe kirckens lææn oc werdhighhedh, wele wii, at han erlighen forsees vdi ethers domkirke, begærendes aff ether oc bethe, at i wærer hannem welwillighe oc hannem kerlighhedh for wore schyld bewyse, swo at i hannem strax anname til ethers mæthcanik oc skicke hannem stedh met ether i capittel oc staller i kore til thet første canikedom oc prebenda, løst wordher, met at forsees oc antwordhis, swo at naar han til oss igeen komende wordher, wi befinne hannem at hawe fanget goth framgang effter wor oc hans ærlighe oc [!] attraa hervdi, som wi werdhigh father met Gudh bischop Pæther herom oc tilscrewet haffuer, huilkedh wi met Gutz hielp wele ihughkome oc wide ether bøøn i større [m]ade¹ igeen oc til beste tilwende, swo at i schule oss thacke. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffniensi crastino natiuitatis Marie virginis nostro sub secreto anno domini mcdlxix.

56.

1469 Septbr. 13.

Køge.

Kongen pålægger Oluf Pederssøn (Godov) i Anledning af en Klage af Jes Bossøn, Borger i Køge, at tilbagegive dennes Broder 10 lodige Mark, som Oluf har aftvunget ham, og, hvis han har Tiltale til nogen af Brødrene, da at tiltale dem med Loven.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Top. Saml. Perg. (!), Køge 25. Trykt: Dipl. Chr. I Nr. 153. Reg. * 6758.*

Dilecto nobis Olauo Petri in Swenstorp, familiari nostro.

Cristernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro fauore. Wid, at Jes Boß, wor borgere i Køge, haffuer kært fore oss, at thu met vrette haffuer beskattet hans brodher aff x loduge mark fore hans skyld. Thi bethe wii thig oc bywthe, at thu giffuer hans brodher igen for^{æe} pen-

¹ T: nade.

ninge, som thu haffuer hanom aff beskattet, oc lad thet engelund. Haffuer thu sidhen noghen sagh til hanom eller hans brodher, tha tale them til met loghen, som tilhører. In Christo vale. Scriptum in opido nostro Køgensi in profesto exaltacionis sancte crucis nostro sub signeto anno etc. lxix.

57.

1472 Marts 24.

Kallundborg.

Kongen meddeler Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), at Hr. Claus Rønnow og Hr. Ture Turesson (Bjelke) m. fl. har tilskrevet ham, at de skal antworde Kalmar, og Hr. Magnus Gren Borgholm til Hr. Sten Sture 30. Marts, hvis Kongen selv ikke undsætter dem, og at Kongen har svaret dem, at de skal forlænge Dagen mindst til 17. Maj, og påtlægger derfor Hr. Niels at indfinde sig til et Rigsrådsmøde i København 12. Apr. og at lade så mange af sine Tjenere som muligt være til Skibs for København til Rigets Tjeneste inden 1. Maj med Kost til 29. Septbr.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79 og Påtegning bagpå med samtidig Hånd: Crastino Tiburcii et Valeriani (o: 15. Apr.). Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 346. Reg. 4429.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi, consiliario nostro.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Sclauorum Gottorumque rex, Sleßuicensis, comes Holsacie, Stormarie, Oldenborg et Delmerhorst.

Premisso nostro sincero ffauore. Wither, at her Claus Rønnow, her Thure Thuresß oc thee gode men oc thienere, som paa wort slott Calmarn ligge, screffue oss nw bland andere ærende till, at thee antworde skule her Steen Sture for^{ne} slott, oc her Mouens Green Borcholm desligest annen dag paske, vthen wii them selfue personlige vntsette kunne, oc haffue wii ther vpaa screffuet them, at thee forleng skule forscr^{ne} dag intill pingesdag at minste, oc at wii them thaa vntsette wele. Ffore these ærende oc ander merckelige sagher skild, som oss, ether oc righet macht vpaa ligger, wele wii, at wort elskelige raadh skule kome till oss till Køpendehaffn then annen søndag¹ nest effther paske; thii bethe wii ether kerlige oc wele, at i selffuer paa for^{ne} thiid kome till land eller till wantn, som i thet snarest

¹ Oprindeligt har der stået dagh, og derefter er søndag tilskrevet over Linien, uden at dagh er udslettet.

bekomme kunne, tock swo at the meste thienere, i affstad kome kunne, komme oss till righens wern oc tieneste ferduge met harnisk, werge, kost oc spysningh intill sancti Mickels dag nestkomende, swo at the ære till skibs fore Kopendehaffn innen Walburgis dagh nestkomende vthen all ¹forsomelse. Ther rette wii oss effter oc forskilde thet gerne met ether. In Christo valet. Ex castro nostro Kalundeborg fferia 3a proxima post dominicam palmarum nostro sub signeto anno domini etc. lxxsecundo.

1473 Febr. 22. *Suhms Nye Saml. III. 347 Nr. 17. Reg. *7025. Se nedfr. Nr. 61.*

58.

1473 Decbr. 18.

Haderslev.

Kongen pålægger Hr. Niels Eriksson (Gyldenstjerne) at underholde hans Skriver Peder Hord, som han sender til ham for at oppebære muligt Vrag i den Egn, og at antvorde Peder Hord det Vrag, Hr. Niels nu selv har, og skaffe ham Vogne dertil.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Eriksson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Eriçi militi, aduocato nostro in Wlborg herret.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero fauore. Wither, kere her Niels, at wii sende nw thenne breffuisere Pether Hordh, wor elskelige scriffwere, tiidh til ether oc haffwe befaeth hannom at bliffwe ther i then eygn, om ther nogheth wragh eller anneth vpkomer. Bethe wii ether kerlige oc welæ, at i giffwe hannom madh, øl oc hestefother swo lenge, som han hoos ether er, oc warer hannom behielpeligh i the erende, efftherthi som behoff gøres oc han ether paa wore weygne tilsigende worder. Oc bethe wii ether, at hwath wragh som i nw haffwe, at i hannom thet antworde, oc skicker hannom ther wogne til. Wii haffue oc befaeth hannom, at han skal lathe thet komme til stede oc antwordes wor kere husfrwe. Bewiiser ether hervdi, som wii ether tiltro, oc lather thet engelunde. In Christo valet. Ex Hadersleff ciuitate nostra sabbato proxim[o]² post festum beate Lucie virginis nostro sub signeto anno domini etc. lxxiii^o.

¹ O indskyder: for. ² O: proxima.

59. 1474 Jan. 9. Peynese . . . (!).

Kongen anmoder Hr. Erik Ottessøn (Rosenkrantz) om at kvittere Heine Boltzes Sønner for 200 lybske Mark i Stæderpenge, som de på deres Faders Vegne skylder Hr. Erik, da Kongen skylder dem en stor Sum Penge og til Gengæld, når han kommer hjem fra sin Rejse, vil anvise Hr. Erik de 200 Mark at oppebære.

[Orig. ? i Arkivet på Rosenholm, 25. Paquet Nr. 18¹; brændt.] Afskrift (øjensynlig ikke fejlfri) i *Ny kgl. Saml. 4to 2091, Vol. 3 S. 173. Trykt: Barner, Fam. Rosenkrantz's Hist. I, Dipl. Nr. 131. Reg. * 7125.*

Sincere nobis dilecto domino Erico Ottonis militi, magistro curie nostre regalis in Dacia.

Cristiernus (osv., *Kongens Titel som Nr. 32*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Erick, Heygne Boltzses søner haffwe ladet oss understandet, at the ere ether skyldige pa theres fathers wegne ii^e lubiske marck i stæderpeninge. Oc ere wii them skyldige een stoor swm penninge. Thi bethe wii ether kerlige, at i wele see [!] pa oss forn^e ii^e marck oc lade them qwit; wii wele gerne forwise ether forscreffne peninge ther i landet igen vp at bere, nar wii aff thenne reyse i landet igenkomme. Gører hervdi, som wii ether fuldkomelige tiltro. Thet wele wii gerne meth ether forskyldte. In Christo valet. Ex monasterio nostro Peynese . . . [!] dominica infra octavam epiphantie domini nostro sub signeto anno domini etc. lxxiii.

60. 1474 Jan. 13. Ratzeburg.

Kongen takker Hr. Erik Ottessøn (Rosenkrantz) for det modtagne Guld og anmoder ham om i Kongens Fraværelse at ramme hans Bedste.

[Orig. i Arkivet på Rosenholm, 25. Paquet Nr. 17¹; brændt.] A: Afskrift i *Langebeks Dipl. af Langebek efter »Orig. chartac. in archivo Rosenholm. 1761«.* Trykt herefter: *Barner, Fam. Rosenkrantz's Hist. I, Dipl. Nr. 132. Reg. * 7132.* — B: Afskrift i *Ny kgl. Saml. 4to 2091, Vol. 3 S. 169.*

Sincere nobis dilecto domino Erico Ottonis militi, magistro curie nostre regalis in Dacia.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum

¹ Således ifølge et over Arkivet i 1762 forfattet Repertorium; se *Ny kgl. Saml. 4to 2091, Vol. 1 S. 27.*

Gotorumque rex, dux Slesuicensis, comes Holsacie, Stormarie, in Oldenborgh etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Erick, wii finge nw her thet guld, som i oss sende met ether scriffuer. Thacke wii ether kerlige, at i thet oss¹ vden forsymbelse framskickete, oc bethe wii ether kerlige, at i vdi wor frawærelse wele ramme wort, wor kære husfrves oc børns beste oc bestand, som wii ether fulkomelige tiltro oc wide, at i gerne gøre. In Cristo valet. Ex castro Ratzeborgh in octaua epyphanie domini anno eiusdem etc. lxxiiii nostro sub signeto.

61. 1474 Febr. 22. St. Hans Kloster i Horsens.

Dronning Dorothea pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne), således som allerede Kongen har tilskrevet ham, ikke at gøre Hr. Niels Gundesson (Lange) Hinder på Hind Herred, som sidstnævnte har i Pant, før Hr. Niels Erikssøn har betalt ham Pantesummen.

*Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 83. Privatarkiver. Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt (med urigtigt År 1473): Suhms Nye Saml. III. 347 Nr. 17. Reg. *7025.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi, consiliario nostro.

Dorothea Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque regina, ducissa Slesuicensis, comitissa Holsacie, Stormarie, Oldenborg et Delmerhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Widher, kære her Niels, at her Niels Gwndesß haffuer ladhet berette fore oss, at i gøre hannom hinder vpa Hinge herret, som han aff wor kære nathuge herre i pant haffuer, hwilket oss thog forwunder, effterthii hans nathe haffuer skreffuith ether tilforen til, at i skuldhe encte beware ether met thet samme herret, for en i haffdhe fornøghet hannom the penninghe ighen, som han thet fore aff hans nathe i pant haffuer. Thii bethe wii ether ennw kærlighe oc wele, at i hereffter encte hinder gøre hannom hervpa vdi noger madhe, før en thet wordher hannom afflød met rette for swodan swm penninghe, som han thet fore i pant haffuer. In Christo valet. Ex monasterio sancti Johannis in Horsnes ipso die beati Petri ad kathedram nostro sub signeto anno domini etc. lxxiiii^o.

¹ *AB gentager:* thet.

62.

1474 Marts 20.

Nyborg.

Dronning Dorothea pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) at antvorde Kongens Skriver Peder Hord den Sandtold, som Hr. Niels i År skal give af Ulvborg Herred, og at skaffe ham Vogne til Befordring af den og af en Del Voks.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 83. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi, aduocato nostro in Wlborg herret.

Dorothea (*osv.*, *Dronningens Titel som Nr. 61*).

Premisso nostro sincero fauore. Wither, kere her Niels, at wii haffwe befaeth thenne breffuisere Pether Hord, wor kere naduge herres scriffuere, at an[am]me aff ether then sandtol, som i thette aar giffwe skulle aff Vlborg herret. Thi bethe wii ether kerlige och welæ, at i antworde hannom forscr^{ne} sandtol, oc skicker hannom ther wogne til in til Koldinge, oc sameledis skicker hannom wogne til thet wox, som ther er, at thet komer til Horsnes; han skal sidhen fremdelis skicke oss thet til Købendehaffn. Bewiiser ether herinnen, som wii ether tiltro oc widhe, at i gherne gøre. In Christo valet. Ex castro nostro Nyborgh dominica letare nostro sub signeto anno domini etc. lxxiiiio°.

63.

1474 Marts 26.

Bologna.

Kongen gentager en tidligere Anmodning til Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om på Kongens Vegne at komme til Stede ved Mødet i Kalmar 24. Juni mellem ham og Svenskerne og Hr. Axel (Pederssøn Thott)'s Sønner og om i den Anledning at være i København senest 5. Juni.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 347 Nr. 18. Reg. * 7158.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi in Langetym, consiliario nostro.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque rex, dux Slessuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmarcie dux, in Oldenborgh et Delmerhorst comes.

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Niels, som wii ether tilforen tilscreffuet haue at rette ether efftir at være een aff the, som komme skule vpaa wore oc wore righe weghne til

thet mode, som begrebet er at holdes i Calmarn nw sancti Johannis dagh mitsommer nestkommende mellom oss oc them aff Suerige oc her Axels søner, oc at i selfue tilforen wilde være i Købendehaffn innen the helghe threfoldughetz søndagh at seniste fore swodan merkelige sagher oc erende skyld ower at weye, som i Calmarn forhandles skule etc., swo bethe wii ether oc nw kerlige, at i ether hervdi aldelis bewise oc efftir rette i alle made, som wii ether tilforen therom tilscreffuet haffue. Oc lader thet engelund; thi wii forlade oss her wisselige til oc wele thet gerne met ether forskylle. In Christo valete. Ex ciuitate Bononiensi in crastino annunciacionis beate Marie virginis gloriosissime nostro sub signeto anno etc. lxxiiii.

64.

1474 Marts 26.

Bologna.

Kongen gentager en tidligere Anmodning til Hr. Erik Ottessøn (Rosenkrantz) om at komme til Stede som en af Kongens Procuratores ved Mødet i Kalmar 24. Juni mellem ham og Svenskerne og Hr. Axel (Pederssøn Thott)'s Sønner og om i den Anledning at være i København senest 5. Juni samt meddeler, at han har fået Brev fra Paven om sin Ankomst til Rom.

[Orig. i Arkivet på Rosenholm, 25. Paquet Nr. 20¹; brændt.] A: Afskrift i Langebeks Dipl. af Langebek efter »Orig. chartac. in archiv. Rosenholm. 1761«. Trykt herefter: Barner, *Fam. Rosenkrantz's Hist. I, Dipl. Nr. 134. Reg. * 7157.* — B: Afskrift i *Ny kgl. Saml. 4to 2091, Vol. 3 S. 181.*

Sincere nobis dilecto domino Erico Ottonis militi, magistro curie nostre regalis.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 63*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Erick, som wii ether tilforen tilscreffuit haffue at være een aff wore procuratoribus, som komme skule vpaa wore oc wore righe weghe til thet mode, som begrebet er i Calmarn at holdis nw sancti Johannis dagh mitsommer nestkommendis mellom oss oc them aff Suerige oc her Axels søner, oc at i selfue tilforen wilde være i Købendehaffn innen the helghe threfoldughetz søndagh at seniste for swodane erende oc merkelige sagher ower at weye, som i Calmarn forhandles skule etc., swo bethe wii ether oc nw kerlige, at i ether hervdi aldelis bewise oc efftir rette i alle

¹ Således ifølge et over Arkivet i 1762 forfattet Repertorium; se *Ny kgl. Saml. 4to 2091, Vol. 1 S. 27.*

made, som wii ether tilforen therom tilscrefuit haffue. Oc lader thet engelund. Her fojlade wii oss wisselige til oc wele thet gerne met ether forskylle. Item nw wor frwe afften annunciationis¹, som wii ferededis fra Mantua, finge wii wor helgeste fathers pawens breff om wor tilkommelse til Rom, aff huilket wii sende ether een vtscrifft innelucht i thette wort breff. In Cristo valete. Ex Bononia sabbato ante dominicam judica nostro sub signeto anno etc. lxxiiii.

65.

1474 Apr. 25.

København.

Dronning Dorothea anmoder Hr. Åge Axelssøn (Thott) om at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i København senest 19. Maj og skriver angående Lejde for de danske og svenske Sendebud, der skal være i Kalmar 24. Juni.

O: Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 83. Privatarkiver, Åge Axelssøn Thott.

Sincere nobis dilecto domino Akoni Absolonis militi, aduocato castris Wardbiurgensis.

Dorothea Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque regina, ducissa Sleſuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmarie ducissa, in Oldenborg et Delmenhorst comitissa.

Premisso nostro sincero fauere. Kære her Aghe, wii haffue skreffuith alt wor kære nathuge herres oc wor radh til vdi Danmark, at the skule mødhe oss her vdi Købendehaffn wor herres himmelfart dagh nestkomendes at seniste for nogre mærkelige ærendhe skyld, som wii haffue meth them vpa righens wæghne at tale. Thii bethe wii ether kærlighe, at i then samme tiidh ære her til stædhe hoss oss for for^{ne} ærendhe skyld; ther gøre i oss sønnerlige til wilghe vdi. Item som i vpa wor kære nathuge herres wæghne skreffue Sueriges radh til om leide til hans nathes raadh, som til Calmarn komme skule nw sancti Johannis baptiste midsommers dagh nestkomendes, sendhe wii ether her inneluckt een copia, hworledis the oss elskelige raadh aff Danmark om for^{ne} leide iblandh andre ærendhe tilskreffue, oc een annen copia, hworledis wor² radh aff Danmark them thervpa ighen skriffuer. Bethe wii ether kærlighe, at i wele strax meth thet første skriffue til Suerighe om for^{ne} leidhe efter then vthskrifts ludelse, som wor kære nathuge herre sendhe

¹ Marts 24. ² O: hwor.

ether i siisten, oc at thet kommer yo betimelige fram, forthii i wel mærke kwnne, at the enghen stædhs fare, før en the swodant leide fonghet haffue, som the kwnne være forwaret meth. Bewiser ether hervdi, som wii ether fuldkommelige tiltroo; thet wele wii gerne meth ether forskylle. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi ipso die beati [Mar]ci ewangeliste nostro sub signeto anno domini etc. lxxiiiio.

66.

1474 Maj 10.

Næstved (?).

Dronning Dorothea anmoder indtrængende Hr. Erik Ottessøn (Rosenkrantz) om at komme til Stede ved et Møde i København 19. Maj.

[Orig. ? i Arkivet på Rosenholm, 25. Paquet Nr. 19¹; brændt.] N: Afskrift (øjensynlig ikke fejlfri) i *Ny kgl. Saml.* 4to 2091, Vol. 3 S. 177. Trykt: *Barner, Fam. Rosenkrantz's Hist. I, Dipl. Nr. 136. Reg. *7180.*

Sincere nobis dilecto domino Erico Ottonis militi, advocato castris Skandelborgh.

Dorothea (osv., *Dronningens Titel som Nr. 36*²).

Premisso nostro sincero favore. Kere her Eric, wi haffue ethers breff wel vndersta[n]det, som i scriffue udi blant andre ærende, at i schulde were ouer et regnscap meth wores kære nadighe heres tollere om thet wragh etc., huilket i kunde e[y]³ nw gør[e] upa thenne tiidh for thet mædhe skyld, som nw wors here [h]jemelfar⁴ dagh skall være udi Kõpmanhaffn. Thii bethe wii ether kerlighe, at i rethæ ether ther swa æffter, at i jo ær upa then forneunte tiidh [for]⁵ manghe sønderligh ærende, som wii haffue at thale meth ether, som wor kære nadighe here ok oss stor macht upa ligger. Kunde wii wel nw mercke, at i kunde icke nw komme føræn then tiidh; være thet swa, at i kunde icke med skiib swa snart komme, at i jo tha komme ouer landh oc forsømme thet engenlunde. Ther forladhe wii oss gantze til ether om. In Christo valete. Scriptum in castro Nestwed [!]⁶ feria tertia proxima post dominicam cantatæ nostro sub signetho anno domini etc. lxxiii.

¹ Således ifølge et over Arkivet i 1762 forfattet Repertorium; se *Ny kgl. Saml.* 4to 2091, Vol. 1 S. 27.

² Dog: Slesuiceh [!] i *Stedet for Slesuicensis.*

³ N: ej. ⁴ N: gemelfar. ⁵ N: som.

⁶ Da der ikke har ligget noget Slot i eller umiddelbart ved Næstved, må et af de to Ord castro Nestwed skyldes en Fejlæsning, uden at det med Sikkerhed kan afgøres, hvilket.

67.

1475 Juni 21.

Gottorp.

Kongen meddeler Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) sin Ankomst til Gottorp, og at han snarest muligt vil drage til Jylland, og pålægger Hr. Niels, der ikke i Overensstemmelse med Kongens tidligere Brev har antvordet dennes Skriver Peder Hord det Voks, han har fået til Vrag, straks at sende det til Rådmanden i Ribe Hans Gøtzsk.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: måske K. 78. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 348. Reg. * 7267.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erics militi in Tym, consiliario nostro.

Cristernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque rex, Slesuicensis dux ac Holsacie, Stormarie et Ditmarcie dux, in Oldenborg et Delmerhorst comes.

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Niels, wii ere wel helbredhe hiid kompne, Gudh thes loff haffue oc lade oss thet sammeledis spørge til ether oc flere wore wener. Wii wele ende wore erende her i landet, som wii thet raskest gøre kwnne, oc swo benale oss in i Jwdland. Item som wii ether tilforen tilscreffuet haffue at antwordhe Pedher Hord, wor scriffuere, thet wox, som i til wragh haffdhe anamet vpa wore wegne etc., tha haffue wii forfaret, at i thet icke en fraa ether fonget eller antwordhet haffue; bethe wii ether kerlige oc wele, at i strax met thet første wele sende for^{ne} wox in til Ribe oc lade antwordhe thet Hans Gøtzsk radhman vpa wore wegne; han skal strax skicke oss therfore guld til wor store nødtorfftighet oc behoff. Bewiser ether hervdi, som wii ether tiltro, oc lader thet engelund; thi wii forlade oss her wisselige til. In Christo valet. Ex castro nostro Gottorp feria quarta proxima ante festum beati Johannis baptiste nostro sub signeto anno etc. lxxv.

68.

1475 Oktbr. 27.

Køge.

Kongen meddeler Fru Barbara (Torkilsdatter Brahe), Hr. Stig Olufssøn (Kroggnos)'s Enke, og Oluf Stigssøn (Kroggnos), at han har aftalt med Bent Bille, at Striden mellem dem skal hvile til Fastelavn, og at inden den Tid skal Ærkebisen (Jens Brostrup) og 9 navngivne Adelsmænd dømme i Sagen, og tilråder ligeledes Adressaterne at lade de nævnte Mænd enten forlige eller pådømme Sagen.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Bent Bille, E.

Sincere nobis dilectis domine Barbare, relicte domini Stigoti Olau, necnøn Olauo Stigoti, ffamiliari nostro.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. rex, dux Slesuicensis ac dux Holsacie, Stormarie et Ditmarcie, comes in Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kære wenner, som i sist talde till oss i Lwnd om Beynt Bilde, at han wil ladhe sigh inføre i ethert gotz modh lagh oc ret, æntoch at i wore owerbødige oc wilde gøre hanom lagh oc ret, tha haffwer han oc nw kert fore oss, at hanom ey kan wedherfares swo meghet, som ret er, aff ether. Tha haffwe wii nw swo talith thervdi, at then sagh mellom ether skal standende bliffwe intill ffastelawen¹, oc tha skwle herforeinnen these effterscreffne, som er erchebiscopen, her Johan Oxe, her Knwt Trvetzß, her Dawid Hack, Maghens Hack, Per Nielsß, her Axel Braude, Niels Braude, Axil Saxstorp oc Steen Persß, at høre then sagh mellom ether oc skylie ether at meth rette. Thi bethe wii ether oc rade, at i effter theres radh legge for^{no} sagh aff antighen i mynne eller ret, swo at hwn skall ey ydermere behoff gøres at komme fore oss. In Christo valete. Ex opido nostro Kogensi in vigilia beatorum apostolorum Symonis et Jude² nostro sub signeto anno etc. lxxv^o.

69.

1475 Decbr. 29.

København.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om straks at antvorde Kongens Kapellan Hr. Knud Samsing, hvad han har oppebåret i rede Penge af Landehjælpen i sit Len.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erics militi, consiliario nostro.

Cristiernus Dei gracia Dacie, [Suecie,] Noruegie etc. rex, dux Sleßuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditm[arcie] dux, comes in Oldenborg et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Niels, wii sende nw til ether thenne breffwisere her Knwt Samsing, wor elskeelige cappellan, effter landehielpen, som i vpa wore weygne vpborit haffwe i ethert læn; bethe wii ether kerlige, at i strax

¹ 1476 Febr. 22—27.

² O gentager: apostolorum.

antworde hanom, hwes som i vdi redhe penninge haffwe aff for^{ne} hielpp. Her forlade wii oss wisselige til, oc ligger oss ther stor macht paa, at wii then strax fonge mwe; han skal giffwe ether wor qwittanciam pa, hwes i hanom antwordende worde. Bewiser ether hervdi, som wii ether fulkommelige tiltro; thet forskyldde wii gerne meth ether. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi die beati Thome Cantuariensis nostro sub signeto anno etc. lxxquinto.

70.

1476 Febr. 15.

København.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at være en af de 12 danske Dommere ved det Møde, der ifølge Aftalen på det sidste Kalmar-Møde skal holdes i Kalmar 10. Juli til Afgørelse af Kongens Strid med Svenskerne og Hr. Axel (Pederssøn Thott)'s Sønner, og om i den Anledning at være i København senest 17. Juni selv 10. med Kost til 29. Septbr., skønt Kongen efter en Sammenkomst i Åhus 13. Jan. med Hr. Iver Axelssøn (Thott) og Hr. Gustaf Karlsson (Gumsehufvud) håber, at der ingen Rettergang behøves.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 349. Reg. *7318.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Eriçi militi in Tiim, consiliario nostro.

Cristiernus Dei gracia regnorum Dacie, Swecie, Norvegie etc. rex, dux Slesvicensis etc. necnon comes in Oldenburgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, som ether wel widerlicht ær, hworlund wort elskeleghe radh aff Danmark oc Norghe, som i sisten wore til mode i Calmarn met Sweriges radh, begrebe eet mode at holde i Calmarn sancti Knwdh konings dagh nestkommende met retgang om alle ærende at atskylie, som ære mellom oss oc them i Swerighe oc her Axils søner, oc at wi tha schulde haffue ther xii wore radh fuldmechtighe wore sendebudh oc domere, som met Sweriges radh skule rantzsaghe oc dømme om the ærende, som ther framsættis i rette, tha mwe i wide, at wi nw xx^{de} dagh julæ wore til et wenlicht mode met her Ywer Axilsß oc her Gøtzstaff Karlß i Aws, oc hobes oss met Gudhs hielp at fonge een goth ænde pa Sweriges righe vden retgang effter swodan atskylielse, som wi met them haffdhe. Therefore ære wi nw swo ower eens wordhne

met wort elskeleghe radh, at wi thoch wele hawe wore domere oc procuratores i Calmarn til stædhe, som først begrebit wor, enthog oss hobes, at thet schal æy behoff gøres, oc wele wi selfwe wære wdi wor eghen personæ i then eghn swo næær, at the mwe komme til talls met oss, om behoff gørs. Thy bethe wi ether kerleghen, at i rette ether thereffter, at i ære een aff for^{ne} domere, oc at i komme til oss til Købendhaffn til schips, swo at i ære hære at seneste vden all forsømelse otte daghe fore sancti Johannis baptiste dagh mitzsommer nestkommende selff tiende ferdighe werghende met harnisk oc kost oc spielsing intil sancti Michels dagh oc tha framdels at ferdhis til thet mode i Calmarn met the andre wore radh fore swodan retgang schyld, om alle sagher æy ellers afflegges kunne, at rame wort oc wore righenes beste. Her forlade wi oss wisseleghen til oc wele thet gerne met ether forschylde. In Christo valet. Scriptum in castro nostro Haffnensi feria quinta ante dominicam sexagesime anno domini mcdlxxvi nostro sub signeto.

71.

1476 Septbr. 22.

Kallundborg.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om sammen med Hr. Niels Gundessøn (Lange) og Hans Lykke at underholde ham en Nat i Ribe med Mad og Øl og om at lade en Foderydelse af Almuen i Ulvborg Herred, hvorom Kongen sender Hr. Niels Erikssøn et Brev til Almuen, indkomme i Ribe.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi, aduocato nostro in Vlborg herret.

Cristiernus (osv., *Kongens Titel som Nr. 63*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Niels, wii achte nw met Gudz hielp raskelige komme ind i Jwdland til Ribæ oc tøvæ ther noghre nættir ower. Bethe wii ether kerlige, at i met her Niels Gwnnesþ oc Hans Lycke rette ether efftir at stande oss ther fore met maat oc øll een natt ower. Ther forlade wii oss wisselige til. Wii sende ether oc nw wort obne breff, som wii haue tilscreffuet almwen i Vlborg herret til hielp om fodring at antwordhe ether paa wore weghne; bethe wii ether, at i lade then indkomme i Ribæ, oc lader ethert eyghet bwdh anname then ther paa wore wegne oc gøre oss ther godh redhe oc regenskab aff. Oc lader thet engelund. In Christo

4*

valetē. Ex castro nostro Kalundeborgh die beatorum Mauricii et sociorum eius martirum anno etc. lxxvi^o nostro sub signeto.

72. 1476 Decbr. 27. Århus.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at komme til ham i Viborg 30. eller 31. December og følge ham ind i Thy.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Ericksø militi in Longetym, consiliario nostro.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. rex, dux Slesuiccensis ac Holzsaacie, Stormarje et Ditmarcie dux, in Oldenborgh etc. comes.

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Niels, wii bethe ether kerlige, at i wele komme til oss i Wiborgh nw paa mondagh eller tiisdagh nestkommende oc rette ether efftir at følge oss ind i Ty etc. vdi wor reyse. Ther forlade wii oss wisselige til oc wele thet gerne met ether forskylle. In Christo valetē. Ex ciuitate nostra Arusiensi die beati Johannis apostoli et euuangeliste anno domini etc. lxxvi^o nostro sub signeto.

73. 1477 Jan. 3. Viborg.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at hjælpe Severin Nielssøn over for Palle Splid, der har slået ham blå og blodig, og om at forsvare Christiern Jenssøn og hans Fader Jes Sommerssøn over for Palle Splid, der truer dem på Livet.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici militi in Longethym, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 72*).

Premisso nostro sincero fauore. Wither, kære her Niels, at thenne breffuiseu Seuerin Nielsø hauer beret her fore oss, at Palie Spliid selff fiærdhe slo hanom bla oc blodigh vden fore hans sognekirckes stætte omodh logh oc rette, som han selff ydermere berette kan. Thi bethe wii ether kerlige, at i wele wære hanom behielpeligh til, at hanom kan wedherfares, hwes ret er, fore then skadhe, for^{ne} Palie Spliid oc hans methfølgere hanom

giort hawe meth vrette. Oc lader thet engelund. In Christo valete. Ex ciuitate nostra Vibergensi in octaua beati Johannis apostoli et euangeliste anno etc. lxxvii^o nostro sub signeto.

Item kære her Niels, hawer oc thennes breffuiseser föllixæ Cristiern Jensß beret her fore oss, at forscr^{ne} Spliid oc hans methfølgere trwffwe hanom oc hans fadher Jøs Samersß oc wele slaa them ihæl fore engen sagh. Bethē wii ether oc kerlige, at i wele forsware them til rette fore then for^{ne} Palie Spliid oc hans methfølgere, at the for^{ne} Cristiern oc hans fader engen vret gøre.

74.

1477 Maj 2.

København.

Kongen tilskriver den syge Hr. Åge Axelssøn (Thott), der har anmodet om Lejde for sin Søn Bent og ønsker at antworde ham Slotsloven på Varberg, at Hr. Åges Søn Hr. Erik, hvem Kongen nu sender til Faderen, i Rigsrådets Nærværelse har modtaget Slotsloven sammen med Hr. Åge, og at dette ikke kan forandres uden Rigsrådets Råd, men at han sender et Lejdebrev for Bent Ågessøn, skönt det ikke behøvedes, og gerne vil vise sig velvillig mod Bent, når denne har sagt ham Tjeneste.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Åge Axelssøn Thott.

Sincere nobis dilecto domino Akoni Absolonis militi, aduocato castrī nostri Worbergensis.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 68).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Aaghe, wii finge nw her ethert breff, i hwilket i røre, at ether søn Beynt er nw kommen hiem till ether effther ether begæring oc haffwer aarloff aff then gothe man, han thiente, oc haffwer hans obne breff therpaa, oc at for^{ne} ether søn er wor oc Danmarcks riges thieniste begærende oc wort leydebreff at komme frii oc feligh till oss oc i sit behold igen, oc at i wilde antworde hannom slotzloghen paa Wordbergh, om ether forstacket worde etc. Kære her Aaghe, ether fortæncker well, at ether søn her Erick Aagesß, wor elskelige man oc raadh, haffwer i wore elskelige raadz nerwærelse anammet slotzloghen met ether oc then beholde oc forstaa, om ether forstacket worde, som ethert oc hans obne breff, i oss bothe giffwet oc beseygld haffwe, vtwise; oc stonder oss thet ey annerledis at forwandle vden effter wore mene elskelige raadz raadh. Tha sende wii nw till ether for^{ne}

ether søn her Erick Aagesø ether till hielp oc trøst fore ether sywgdøm skyld oc at stonde fore slotzloghen, om ether forstacket worde. Wii sende ether oc wort leydebref till for^{ne} ether søn Beynt at komme frii oc feligh till oss oc i sit behold igen, æntoch hanom giordes ey swodant breff behoff; han skulde atligewell vden leydebref wære oss welkommen oc flere ether søner efter swodant contract oc breff, som giorde ere mellom rigene. Oc wele wii gerne wende hanom thet bæste till, hwore wii thet gøre kwnde, nar han oss sin troo thieniste, hwldskab oc mantzskab saght haffwer. Oc twiffide oss eynchte paa hanom om slotzloghen at haffwe holdet trolige till wor handh, haffde thet ey annerledis tilforn wæret beslwtet i wore elskelige raadz nerwærelse om her Erick ether søn, hwilket oss ey stonder at forwandle vden theres nærwærelse oc raadh igen, som forescreffwit staar. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi in crastino beatorum Philippi et Jacobi apostolorum anno domini mcdlxxvii^o nostro sub signeto.

75.

1477 Maj 8.

København.

Kongen tilskriver Bent Ågessøn (Thott), at han gerne efter dennes Anmodning vil vide hans Moders, hans eget og hans Søkendes Bedste, når Bent har været hos Kongen og sagt ham Tjeneste.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Bent Ågessøn Thott.

Nobili viro Benedicto Akonis, pronunc in castro nostro Wardbergh.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 63).

Premisso nostro fauore. Kere Beynt, wii finge nw her idagh twenne thine breff, huilke wii wel forstandet haffue, bland andre ærende rørende, at wii fore Gudz skyldh wele widhe thiin modhers, thit oc thine syskendz beste etc. Wii wele gerne widhe thiin modhers, thit oc thiin syskendz beste oc bestand, swo at brøsten therom skal ey findes hoss oss, naar thw hoss oss weret haffuer at syæ oc gøre oss thiin troo thieniste, hwldskab oc manskab. In Christo vale. Ex castro nostro Haffnensi feria quinta proxima post festum beati Johannis ante portam Latinam nostro sub signeto anno domini mcdlxxseptimo.

76.

1477 Maj 9.

København.

Kongen pålægger Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) at lade de 8 Tjenere, som ifølge Kongens tidligere Brev skulde være i København senest 10. Juli, møde i København senest 17. Juni og samtidig også selv at komme til Stede.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici, aduocato nostro in prouincia nostra Vlburg herret.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gottorumque rex, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmarcie dux, comes in Oldenburg etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, som wii ether tilforn tilscreffuet haffue at vtgøre oss viii thienere, swa at the ware her sancti Knutz konings dagh at seniste etc., tha fore sønderlige wore oc righens merckelige ærende oc sagher schyld, som stor macht vpaa ligge, bethe wii ether kerlige oc wele, at i lade for^{ne} ether thienere wære her [i] Købendehaffn til stede sancti Bodils dagh at seniste meth kost oc spisningh oc werge, efftherthi som wii ether therom tilforn tilscreffuet haffue. Oc ladher thet engelund, oc wærer her oc tha self til stede fore for^{ne} sagher schyld. Her forlade wii oss wisselige till, oc ligher oss oc righet ther stor macht vpa. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi feria sexta proxima ante dominicam vocem jocunditatis nostro sub signeto anno domini mdclxxvii.

77.

1477 Maj 26.

Kallundborg.

Kongen gentager sin tidligere Anmodning til Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) (Nr. 76) om at være i København senest 17. Juni og pålægger ham, hvis det bliver nødvendigt at tilskrive Riddere og Svende i Nørrejylland om at komme til København eller andendeds til Rigets Tjeneste, da at sørge for Skib og Kost til dem, der bor i det Herred, han har i Væрге.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erici, aduocato nostro in Wldborg herret.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 63).

Premisso nostro sincero fauore. Kere her Niels, som wii ether tilforn tilskreffuet haffue at komme til oss til Købende-

haffn sancti Bothels dagh nw nestkomende at seniste, swo bethe wii ether oc nw kerlige, at i komme ther til oss vpa for^{ne} tiidh at seniste, effthirthi som wii ether therom tilforen tilskreffuet haffue. Ware thet oc swo, at behoff giordes, at wii skulde tilskriffue wore mene riddere oc swene i Nørrejwdland, at the skulde komme til oss til Købendehaffn eller annen stedz oss oc righet til hielp oc thieniste, tha bethe wii ether kerlige oc wele, at i bestille them skib oc kost, som bygge oc boo vdi thet herrit, som i aff oss i wære haffue, swo at the matte vfortøffrit komme til oss, om behoff giordes oc wii them therom i swo made tilskriffuende worde. Hær forlade wii oss wisselige til, oc ladher thet engelunde. In Christo valet. Ex castro nostro Kalundeborg feria secunda pentecostes nostro sub signeto anno domini mcdlxxseptimo.

78.

1477 Septbr. 19.

Nyborg.

Den udvalgte Konge Hans anmoder Lensmanden på Tranekær Bent Bille om at lade Thomas Nielsøn nyde en Gård, som han har opbygget af øde Jord, og på hvilken Hans, da han havde Tranekær, har givet ham Brev for 10 År uden Afgift, men som Bent Bille har udkastet ham af.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 86. Privatarkiver, Bent Bille, A. Brudstykke i nyere »Oversættelse»: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 224.

Sincere nobis dilecto Benedicto Biille, capitaneo castri¹ Traneker.

Johannes Dei gracia electus in regem Dacie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Vither, at thenne breffuisere Thomes Nielsß haffuer berett fore oss, at i haffue hannum vtdreffuit oc vtkasth vtaff sin gardh, som han haffuer selff vpygdh aff øde jordh, oc wii hannum thet wnte, oc wii hannum wort breff ther vpa gaffue at sidhe frii vdi x samfelde aar fore nager affgyfft theraff at giffue, then tiid wii Traneker i wære hadde. Oc wnderer oss vpa, hwii i hannum swo vtkasth haffue, effthertthii at i thet wiiste, ath han wort breff ther vpa haffde, oc han haffuer bwdhit ether at gøre oc giffue ther vtaff, som ther bør aff at gaa. Thii bethe wii ether gerne, at i lade hannum nyde wor bøn oc breff goth ath, swo at han ma nyde

¹ Herefter, men atter overstregt: nostri.

for^{ne} gardh, som wii hannum sacht haffue. Ther gøre i oss sønderlige till wilge vdi. In Christo valete. Ex castro nostro Nyborgh sexta feria proxima ante festum beati Mathei apostoli et ewangeliste nostro sub signeto anno domini mcdlxxseptimo.

79.

1478 Jan. 15.

København.

Kongen anmoder Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) om at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i Kallundborg senest 1. Marts i Anledning af, at Bispen (Albert Krummedige) af Lübeck og Hofmesteren Hr. Erik Ottessøn (Rosenkrantz) er komne hjem med Svar fra en Rejse, de har foretaget på Grund af Tronfølgerens påtænkte Giftermaal, og Dronningen er kommen hjem fra Holsten med mærkelige gode Tidender.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarbiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato nostro in Hanne herret.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 72*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, som wii nw i sommers ower eens wore meth ether [oc] wore menige elskelige radh at forsende wore merkelige sendebudh om gifftermaal pa wore kære søns weghne etc., tha ære nw werdugh fadher biscopen aff Lubeke oc her Eric Otzsf, wor elskelige hoffmestere, som i thet ærende vtsende wore, igen kompne, oc haffue wii nw fonget aff them merkelige breff oc tidende, som bestandelige ære, meth fullde swar. Oc sammeledis kom nw wor kære husfrwe hem aff lante Holsten meth merkelige oc gode tidende, hvilke wii ether ey en tilscriffue kwne, oc wele fore for^{ne} ærende oc sagher skyld meth thet første forsamle wore menige elskelige radh. Thii bethe wii ether kerlige, at i fore for^{ne} sagher oc ærende skyld wele komme til oss til Kallundeborgh, swo at i ære ther at seniste vden al forsømmelsse midfastesøndagh. Her forlade wii oss wisselige til, oc setter thet engelunde aff; thii oss oc righet ligger ther stoor mackt vpa, som i selfue mercke kwne. Oc wele wii thet gerne meth ether forskyldte. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi fferia quinta proxima post octauas epyphanie domini nostro sub signeto anno eiusdem etc. lxxviii^o.

80. 1478 Marts 7. Kallundborg.

Kongen anmoder Bent Bille, der har tilskrevet Kansleren Jens Pederssøn angående 15 Læster Byg, som han havde lovet at sende Kongen, om at lade Maltet komme til Svendborg eller andensteds ved Stranden og derfra sende det til Skibs til København, mod at Kongen betaler Fragten og senere også Maltet.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Dilecto nobis Benedicto Bilde, aduocato castris nostri Tranekær.

[Cristie]rnus Dei gracia Dacie, Su[ecie, Noruegie] etc. rex, dux Slesui[censis] ac dux Holsacie, Stormarie [et Ditm]arcie, comes in Oldenbo[rg]h etc.]

Premisso nostro fauore. With, kære Beynt, at her Jens Persß, wor elskelige cantzceler, haffwer beret fore oss, at tw hanom nw tilscreffst om the xv lester bywg, tw loffwede at skicke oss i sist i Køghe etc. Tha bethe wii tigh kerlige, at tw wilt ladhe maltet komme till Swineborgh eller annen stedz wedh stranden, som thet kan skibes, oc skicke oss thertill skib oc lade thet skibe oc føres intill Købendehaffn; nar thet thiid kommer, wele wii lade betale, hwes therfore skal vtgiffwes till fracht, oc nar tw sidhen selff till oss kommer, wele wii forwise tigh thin betalning fore for^{ne} malt, swo at tw skalt oss tacke. In Christo vale. Ex castro nostro Kalwndeborgh sabbato proximo ante dominicam judica anno etc. lxxviii^o nostro sub signeto.

81. 1478 Marts 9. Kallundborg.

Kongen udtaler over for Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) sin Forundring over, at han trods sit tidligere Brev (Nr. 79) har måttet ligge med største Delen af Rigsrådet mere end 8 Dage i Kallundborg og vente på Mourids og nogle andre, og anmoder ham om sammen med Råderne af Nørrejylland at komme til Viborg den 11. Apr. for tillige med dem at hverve Rigets Ærinder til Klerkeriet. Ridderskabet og Alnuen, som ligeledes skal møde sammesteds.

*Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 79. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 270. Brudstykke i nyere Oversættelse: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 77. Reg. * 7422.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato nostro in Hanne herret.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 63).

Premisso nostro sincero fauore. Kere Mauricius, som wii ether tillforn tillskreffuet haffdhe at komme hiidh till Kalundeborgh fore wore och righens merckelige ærende skyldh, tha haffue wii liggheet her meer en otte dage met mesthedelen aff wort elskelige radh och biidh effther ether och noger flere andhre, oss tiil stoer thæringh. Forwndher oss, hwii i ey komme effther wor skriffuelse, och haffue wii nw therfore befalleth wore mene elskelige radh aff Norrejudhlandh at komme till Wiborgh then thredie lowerdagh nesth effther poske ath werffwe wore och righens merckelige ærende tiil klerckerieth, riddhershkabeth och mene almwe, som wii och tha forbwrdheth haffue tiidh at komme. Thii bedhe wii ether kerlige, at i efter for^{ne} wort elskelige radz vndherwiselssse welle met them vpa wore wegne werffwe for^{ne} ærende tiill klerckerieth, riddhershkaffwet och almwen oc ramme och widhe wort beste, som wii ether fwlldkommelige tiilthro, och ath i selffue welle wære welweliige paa ether sydhe om for^{ne} ærende. Her forlade wii oss visselige tiil, och welle wii thet gerne met ether forskylle. In Christo valete. Ex castro nostro Kalundeborgh feria secunda proxima ante dominicam palmarum anno domini mcdlxxviii nostro sub signeto.

82.

1478 Apr. 12.

København.

Kongen anmoder Bent Bille om at møde selv 16. med sit Skib ved København eller Krogen inden 24. Maj med Kost indtil 10. Aug. for at ledsage ham på en Rejse til Norge.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Bent Bille, A. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 103. Brudstykke i nyere Oversættelse: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 223.

Dilecto nobis Benedicto Bilde, aduocato castris nostri Trænækær.

Cristiernus (*osv.*, Kongens Titel som Nr. 72).

Premisso nostro fauore. With, kære Beyncht, at wii wele nw gøre een reyse i sommer ind i Norge etc. Thi bethe wii tigh kerlige, at tw gør tigh rede tiil skiibs selff xvi verghende at følge oss for^{ne} reyse til Norge, swo at tw est her fore Købendehaffn eller fore Kroghen meth thit skiib oc thienere oc meth harnisk oc werge innen xiiii daghe effther pingesdagh at seneste meth kost oc spiisning intill sancti Laurencii dagh. Her forlade wii oss visselige tiil oc wele thet gerne meth tigh forskylde.

In Christo vale¹. Ex castro nostro Haffnensi dominica jubilate anno etc. lxxviii^o nostro sub signeto.

83.

1478 Apr. 17.

København.

Kongen anmoder Malmø By om straks at sende ham Halvdelen af den Hjælp, den skal give ham, i rede Penge og tilbyder at tage den tilbagestående Del i Varer.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 79. Malmø Stadsarkiv.

Dilectis nobis proconsulibus et consulibus totique communitati nostris Malmogensibus.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. rex, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmarcie dux, comes in Oldenborg etc.

Premisso nostro fauore. Kære wenner, wii bethe ether kerlige, at i nw strax wele skicke oss halffdelen aff then hielp, som i oss nw gifwe skule aff ether by, oc lather oss then fonge i rede penninge, swa at wii them strax hiid ower fonge till oss, thii at the gøre[s] oss nw storlige behoff. Oc thet annet, som bliffwer igen standende, wele wii anname aff ether i ware. Her forlade wii oss wisselige till. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi feria sexta proxima post dominicam jubilate anno etc. lxxviii^o nostro sub signeto.

84.

1478 Apr. 24.

København.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) at komme til Stede ved et Møde, som han for mærkelige Ærinders Skyld vil holde med flere Råder i Randers 19. Maj.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato nostro in Hane herit.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. rex, dux Slesuicensis ac dux Holsacie, Stormarie et Ditmarcie, comes in Oldenborg etc.

Premisso nostro sincero fauore. Wither, kære Mawritz, at wii ackte nw strax meth Gudz hielp at komme ower till Jud-

¹ Læsningen er ikke helt sikker; der har først stået valet, som dog vistnok er rettet til vale.

land oc wele wære i Randers tiisdaghen nest fore helge legomme dagh nestkomende oc wære til ordz meth ether oc flere wore raadh. Thi bethe wii ether kerlige oc wele, at i tha paa samme tiidh vden all forsømselse møde oc komme ther til oss fore nogre sønderlige oc merckelige ærende skyld, som wii haffwe meth ether at tale oc forhandle, som oss oc rigeth stoor macht vppaa ligger. Her forlade wii oss wisselige till, at i jo tha at seniste komme ther til oss. Thet wele wii gerne meth ether forskyldte. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi in crastino beati Georgii militis et martiris anno etc. lxxviii^o nostro sub signeto.

85.

1478 Apr. 24.

København.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at komme til Stede ved et Møde, som han for mærkelige Ærinders Skyld vil holde med flere Råder i Randers 19. Maj.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 350 Nr. 21. Reg. *7427.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erci militi in Longetiim, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 63*).

Premisso nostro sincero fauore. Wither, kere her Niels, at wii ackte nw strax meth Gudz hielp at komme ower til Jwdland oc wele were i Randhers tiisdaghen nest fore helge legome dagh nestkomende oc wele were til ordz meth ether oc flere wore elskelige radh. Thi bethe wii ether kerlige, at i tha vpa same tiidh vden all forsømselse møde oc komme ther til oss fore nogre sønderlige oc merkelige ærende skyld, som wii haffue meth ether at tale oc forhandle, som oss oc righet stoor macht vpa ligger. Her forlade wii oss wisselige til, at i jo tha at seniste komme ther til oss. Thet wele wii gerne meth ether forskulle. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi in crastino beati Georgii militis et martiris nostro sub signeto anno domini mcdlxxoctauo.

86.

1478 Juli 9.

København.

Dronning Dorothea indbyder i Kongens Fraværelse Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) og dennes Hustru til hendes Søn Hans's Bryllup med Kurfyrst Ernst af Sachsens Datter Christine den 30. Aug. i København og pålægger ham at lade sine Tjenere klæde i

grønt og at være i København 21. Aug. for sammen med Brudgommen at ride ud at møde Bruden.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 83. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gjaldstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 271. Reg. *7436.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai in curia Aagardh in terra nostra Jucia.

Dorothea Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. regina, ducissa Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie, in Oldenborgh etc. comitissa.

Premisso nostro sincero ffauore. Kere Mauricius, som i wæel forfareth hæffuer, hwarledis høgboren første her Hans etc., wor kere nadige herres oc wor elsthe søen etc., hæffuer trooloffuet høgboren fførstinne froycken Kerstine, høgboren fførstes her Ernstes, hertugs aff Sassen, thet helge romerskes righes marskes oc koreførstes, landzgreffues i Døringhin oc margreffues offuer Mitzen, ælste dotther, tha ath fulkomme thet helge sacrament oc ectheskab effther then helge kirckes skickelse ather for^{ne} wor kere nadige herre oc wii, Gud till loff, hedher oc ære oc righene oc landhen till thes ydhermere friidh, bistanð oc kerlig bebindelse, ath gøre theres brøllup, werskab oc hoff her i Køpmendehaffn søndaghen nest effther sancti Bartholomei dagh apostoli nestkommende. Thii effther wor kere nadige herres befalningh vdi hans nades frawærelse bethe wii ether oc ethers kere husfrwe kerlige oc wele, ath i bodhe retther ether effther ath komme hiid i Køpmendehaffn till oss till for^{ne} werskab paa for^{ne} tiid oc gøre ether her gladhe met oss oc wore wenner, som her tha till stede kommende wordhe. Oc ær thet wor begærelse oc wilge, ath i ladhe kledhe ethre thienere oc metfølgere vdi grønth, oss oc kronen till hedher oc ether selff till nythe oc gaffn, oc ath i betidelige fremkomme wele till for^{ne} brøllupskosth, swo ath i ære her till stedhe i Køpmendehaffn fredaghen nest fore for^{ne} sancti Bartholomei dagh at retthe ether effther at rithe met for^{ne} wor kere søn vth imodh for^{ne} froycken Kristine oc thage ware pa hannom ath gøre hannom thieneste i for^{ne} hoff, efftherthii som behoff gøres. Ther gøre i oss synderlige till wilge vdi, oc ladher thet engelundhe; thii for^{ne} wor kere nadige herre oc wii forladhe oss ther wiisselige till. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi fferia quinta in octaua visitacionis Marie anno domini etc. lxxviii nostro sub signeto.

87.

1478 Juli 11 ell. 18.

København.

Dronning Dorothea meddeler Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne), at Hr. Axl Lagessøn (Brock) har tilskrevet hende, at Mourids har en Hest, der mulig kunde passe for hende, og beder ham derfor om at sende Hesten til hende, for at hun kan bese den og eventuelt købe den.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 83. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 272 Nr. 8 og (i nyere »Oversættelse«) Brasch, Gamle Eiere af Bregentved S. 29. Reg. *7438.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Niel., aduocato nostro in Haane herrett.

Dorothea Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. regina, ducissa Sleſuicensis ac Holsacie, Stormarie et Dytmercie ducissa, in Oldemborg etc. comitissa.

Premisso nostro sincero ffauore. Kære Mawritz, her Axell Laghesß screff oss till om en hest, som i haffue oc oss thiene kunne, oc at i hiid til Siælland komme wilde vdi ether erende oc for^{ne} hest tha met ether over haffue wilde oc lade oss then tha bese. Nw haffwe wii sport, at i her i landhet kompne ere. Thii bethe wii ether kerlige, at i selfue wilde strax komme hiid till os met for^{ne} hest eller sende oss then met ethert wisse bwdh, at wii then bese oc skodhe kunne. Ther gøre i oss synderlige til wilge vdi. Kunne wii besinne, at han oss thiene kan, tha wele wii beholde hannom oc fornoyæ ether til gode redhe, hwis i fore hannom hawe schule; er thet oc swo, at han oss icke thiene kan, tha wele wii strax sende ether hannom ighen met for^{ne} bwdh. Her kunne i widhe at retthe ether effter. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi sabbato proximo ante festum Margharete virginis anno etc. lx.[v]iii nostro sub signeto.

88.

1478 Juli 30.

København.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at arbejde på, at Almuen i hans Len straks redelig udgiver den Hjælp, som Rigsrådet, Adelen og Gejstligheden har tilladt, så at Kongen ved Hjælp af den kan fejre sin Søns Bryllup på en for Danmarks Krone ærefuld Måde.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt (ufuldstændig i Slutningen): Suhms Nye Saml. III. 350 Nr. 22. Brudstykke i nyere »Oversættelse«: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 84. Reg. *7441.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Ericss militi, aduocato nostro in Wlburghe herret.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Nor[ue]gie etc. rex, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie, in Oldenborg etc. comes.

Premisso nostro sincero ffauore. Kere her Niels, wii sende ether nw wort obne breff till almwen i ether leen om swodan hielp, som wii nw aff them haffue skulde. Bethe wii ether kerlige, at i trolige wele forarbeydhe met them, ath the oss strax redelige vtgiffue wele for^{ne} hielp, efftherthii som wore elskelige radh, gode men oc clerckerii then tilladhet haffue. Bewiser ether hervdi, som wii ether fulkommelige tilltroo; thet wele wii altiid gerne met ether forskilde. I wiithe oc wel selfwe, hwad machth oss oc righet thervpa ligghe, ath wii for^{ne} hielp vthfange, om wii wor kere søns brødlup skulle vtrede met staat oc werdigeed, ath Danmarcks kronen fangher ther ære aff. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi in crastino beati Olai regis et martiris anno etc. lxxviii^o nostro sub signeto.

89.

1478 Aug. 3.

København.

Kongen pålægger Bent Bille at lade nogle af Lage Brocks Tjenere, som han holder i Fængsel, komme ud af Fængslet, da Lage Brock har lovet, at de skal komme derind igen, når Kongen forlanger det.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Dilecto nobis Benedicto Bille, aduocato castris nostri Trænicker.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 83).

Premisso nostro fauore. Widh, kære Beynt, at Lage Broch, wor elskelige man oc thienere, haffwer nw wæret her fore oss oc wore radh oc ladet oss vnderstande, at tw haffwer nogre hans thienere i hechte. Tha haffwer han nw sacht oss godh fore them, at the skule igen indkomme, nar wii thervppa eske eller hanwm therom tilscriffue. Thii bethe wii tigh oc wele, at tw lader them igen aff hechtet vtkomme, efftherthii han haffuer sacht godh fore them, som forscreffuit stander. Her forlade wii oss wisselige till tigh om. In Christo vale. Ex castro nostro Haffnensi feria secunda proxima post festum beati Petri ad uincola anno domini mcdlxxviii^o nostro sub signeto.

90.

1478 Aug. 4.

København.

Kongen indbyder Borgemestre og Råd mænd i Næstved med deres Hustruer til sin Søns Bryllup i København den 30. Aug.

[Orig. ukendt.] Talrige Afskrifter: A: Afskrift omtrent fra Midten af det 17. Årh. (med Overskrift: »Brølopsbreffue, huorvdi borgemester och raad udi Næsted ere bødne med dieris hustruer till konng Hannsis brylluppe») i Anne Krabbes Kopibog Gl. kgl. Saml. Fol. 844 Bl. 252 b; bestægtede med denne og formentlig afledede fra den (f. Eks. forsynede med samme Overskrift) er: Aa: Afskrift fra det 17. Årh. i Ny kgl. Saml. Fol. 598 q, og: Ab: Afskrift fra det 18. Årh. i Danske Selsk. Pap. — B: Afskrift med P. Lucoppidans Hånd (med Overskrift: »Christiani 1 brøllups-brev til sin søns kong Hansis brøllup») i hans Håndskrift Ny kgl. Saml. Fol. 561 S. 353; bestægtede med denne og formentlig afledede fra den (f. Eks. forsynede med samme Overskrift) er: Ba: Afskrift fra det 18. Årh. (med Frands de Thestrups Hånd betegnet: »Af Hielmstiernes copie») i Ny kgl. Saml. 4to 840 e, Vol. 1; Bb: Afskrift fra det 18. Årh. i Ny kgl. Saml. 4to 842, og Bc: Afskrift med Langebeks Hånd i Langebeks Dipl. — C: Afskrift med Th. Br. Bircherods Hånd (betegnet: »Descripti ex origina in pergam.») i hans Håndskrift Ny kgl. Saml. Fol. 402; bestægtede med denne og formentlig afledede fra den er: Ca: Afskrift fra det 18. Årh. i Ny kgl. Saml. 4to 729 S. 149; Cb: Afskrift fra det 18. Årh. i Rostgaards Saml. 4to 107; Cc: Afskrift fra det 18. Årh. i Ny kgl. Saml. 4to 837, og Cd: Afskrift (mulig med den 1739 afdøde Præst Jens Rosenvinges (Th. Br. Bircherods Søstersøns) Hånd) i Langebeks Dipl. — Trykt: H: Holberg, Dannemarks Riges Hist. I. 728 og (ikke helt fuldstændig): N: Nyerup, Kjøbenhavns Beskriv. S. 33. Reg. 4632.

¹Dilectis nobis proconsulibus et consulibus nostris² Nestvedensibus³.

Christi(er)nus⁴ Dei gratia Daciæ⁵, (⁶Svetiæ, Norvegiæ⁶) rex⁷

⁸Slesvigæ [!] et⁹ Holsatiæ, Stormariæ, et Ditmersiæ dux, comes in Oldenburg etc.⁸

¹⁰Præmisso nostro favore¹¹.¹⁰ Wiider, kiere wenner, at wi achter med¹² Gudz hielp at gjøre wor¹³ kiere sønns bryllup denn søndag nest efter Bartholomæi dag nestkommendis¹⁴ her vdi Kiøbennhaffuenn. ¹⁵Beder wi eder kierligen att komme ¹⁶till oþ hid¹⁶ med eders hustruer att¹⁷ gjøre eder glade med oþ och

¹⁻¹ Mangler i Ca. ² Mangler i BBaBbBcCCbCcCd.

³ Således BBaBbCCbCc; Bc: Nestvedensibus; AAaAbCdH: Nestvedensibus.

⁴ Således BBaBbBcCCbCcCd; Ca: Christianus; AAaB: Christianus 1; Aa: Christianus primus. ⁵ AbBaBbBc: Daniæ.

⁶⁻⁸ Således CCaCbCcCd; B: Norvegie, Svecie; AAaAbBaBbBcH: Norvegie, Sueciæ etc. ⁷ Mangler i Bc. ⁸⁻⁸ Mangler i BaBbBc.

⁹ Mangler i BCCaCbCcCd. ¹⁰⁻¹⁰ Mangler i CbCc.

¹¹ CCd tilføjer: etc. ¹² H: nest. ¹³ BBc: voris; BaBbN: vores.

¹⁴ Mangler i H. ¹⁵ H indskyder: Thi. ¹⁶⁻¹⁶ H: hid til os.

¹⁷ CbCc: og.

flere wenner, som der da kommendis worder. In Christo ¹va-
lete. Ex castro¹ nostro Haffniensi feria tertia² proxima³ post
festum⁴ beati Petri ad vincula anno (mcdclxxviii⁴) nostro sub
signeto.

91. 1478 Aug. 18. København.

Kongen pålægger Bent Bille (hvem han tidligere har tilskrevet om at lade nogle af Lage Brocks Tjenere, som Bent Bille og nogle Bønder holder i Fængsel, komme fri (Nr. 89), da Lage Brock har lovet, at de skal komme ind igen, når Bent Bille forlanger det) at tale med Sagwolderne, så at Fangerne kan komme ud.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Dilecto nobis Benedicto Bille, aduocato castri nostri Traneker. Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 83).

Premisso nostro fauere. Kære Beynckt, som wii tigh i sisten tillscreffwe, at tw skulde lade vtkomme Laghe Brochs thienere aff fenxell, som tw oc nogre bøndir i fenxill haffwe, oc at for^{ne} Laghe sagde oss godh fore for^{ne} hans thienere, at the skulle igen indkomme, nar tw thervppa eskede, at gøre oc hende, hwes rett wore, fore hwes tw eller nagher anner haffde them till at tale met rette, thii bethe wii tigh ænnw kerlige oc wele, at tw taler met sagwolderne, at for^{ne} thienere mwe vt- komme; for^{ne} Lage haffwer sacht oss godh fore them, at the skulle indkomme, nar tw vppa esker, at pleye oc gøre tigh ock sagwolderne, hwes lagh oc rett er. Her forlade wii oss wisse- lige till, oc lath thet engelunde. In Christo vale. Ex castro nostro Haffnensi feria tertia post assumptionis Marie virginis gloriosissime anno domini mcdclxxviii^o nostro sub signeto.

92. (1478) Oktbr. 3 (?). Antvorskov.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) at sørge for, at han straks i rede Penge får Landehjælpen af Mourids's Len, da han trænger stærkt til Penge på Grund af de store Udgifter, han har haft og har med de fremmede Fyrster, som endnu er hos ham med meget Folk og ikke kan komme over for Modvind.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt (med Datum Septbr. 26): Danske Mag. 3. R. III.

¹⁻¹ H: valete etc. Castro. ² Ab: Stia; BaBbBc: iiii. ³ Mangler i H.

⁴ Således B: AAaAbCCaCbCcCdH: 1478; BaBbBc: mcdclxxiix.

272 Nr. 9. *Brudstykke i nyere Oversættelse: Langebek, Jubel-Tale ov. Chr. I S. 84. Reg. *7453.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato nostro in Hane herret.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Swecie, Norwegie, Slauorum Gotorumque rex, dux Slesuicensis ac dux Holsacie, Stormaric et Ditmercie, comes Oldenburg etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kiere Mowritz, wii bethe ether kierlige och wille, at i trolige forarbeyde, at wii strax vfortogert mwe til gode rede vdi rede pennige vdfangge landhielpen vdi ether leen. Rammer wort beste hervdi, som wii ether fulkommelige tiltro, at wii strax ma henne vdfangge; thy at wii hawe penningen storlige behoff till swodan swar kost och teringh, som wii nw hawe holdet oc end holde her met tesse fremmede herrer oc førstter, som her endnw hoss oss ære met møget folk oc ey kwnne ower komme fore gienbør. Thi lader her enggen forsømmelsse were met. In Christo valet. Ex monasterio nostro Antworskow sabbato post [?] beati Micaelis archangeli¹ nostro sub signeto.

93.

1479 Maj 20.

København.

Kongen meddeler Mourids Nielsson (Gyldenstjerne), at da den Frist, han har givet ham til at komme til Krogen til Skibs med sine Tjenere inden 30. Maj, er ganske kort, har han forlænget Fristen således, at Mourids skal komme til Nyborg inden 10. Juni til Skibs med sine Tjenere for i Overensstemmelse med et tidligere Brev at følge Kongen til Norge.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 79. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 273 Nr. 10. Reg. *7494.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato nostro in Hane herit.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 83).

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mawritz, som wii ether i sist tillscreffwe at komme till Krogen till skiibs meth

¹ *Brevet har intet År, men må ifølge Kongens Titel være fra 1474—80: og efter den Måde, hvorpå der tales om de tilstedeværende fremmede Herrer og Fyrster, er det utvivlsomt fra Tiden umiddelbart efter den udvalgte Kong Hans's Bryllup i 1478.*

ether thienere innen pintzsedagh etc., tha kwnne wii well mercke, at thiden er gantzse stacket at vtrede ether till swadan reyse. Thii haffwe wii nw ether ydhermere till magh oc beqwemlighedh forlengt swadan tiid indtill helge legwmmme dagh nestkommende, swa at i innen for^{ne} dagh ære hoss oss fore Nyborgh at følge oss till Norge, som wii ether tillforn tilscreffwet haffwe, oc at wii herforinden mwge bestille nogre wore oc rigens merkelige ærende, som oss oc riget macht wpa liggir. Thii bede wii ether kerlige, at i aldelis rette ether effther at komme till oss till skiibs till Nyborgh innen helge legwmmme dag nestkommende at følge oss till Norge meth eder thienere, ferduge meth harnisk, werge oc kost, efftherthii som wii ether tilforn tilscreffwet haffwe. Oc lader thet engelund; thii wii forlade oss ther wisselige till. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi die ascencionis domini anno etc. lxxix nostro sub signeto.

94.

1479 Novbr. 17.

Haderslev.

Kongen meddeler Mourids Nielsson (Gyldenstjerne), at han i Henhold til, hvad Bisp Jens (Iverssøn Lange) af Århus og Hr. Axel Lagessøn (Brock) har talt med ham om, vil overdrage Mourids Ålborg Slot ved Påsketid (1480 c. Apr. 2), og anmoder denne om at følge sig i Skdne i Vinter med sine Tjenere og om at indløse det ene Herred, som er pantsat.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 79. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 273 Nr. 11. Reg. *7509.*

Sincere nobis dilecto Mauritio Nicolai, aduocato nostro in Hane herrit.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. rex, dux Slesuicensis ac Holsacie etc. dux, in Oldenborg etc. comes.

Premisso nostro fauore. Kære Mauricius, som verdug father biscop Jens i Aars oc her Axel Lageß talede met oss om Aleborg slott paa ethre vegne etc., tha wele wii wære fortencckte paa at skicke ether thet om poskетиid. Item bethe wii ether, at i wære fortencckte paa at følge oss vdi Skoone i vinter met ethere thienere, ferdige met harnisk oc verye; item oc at i ære fortencckte paa at indløse thet ene herrede, som vde stoor. In Christo valete. Ex opido nostro Hadersleff feria quarta post festum beati Briccii anno etc. lxxix^o nostro sub signeto.

95.

1480 Apr. 4.

Gottorp.

Kongens Kreditiv til Ribe Kapitel for hans Hustrus Kansler Mester Birger (Gunnerrssøn) og for hans Søns Kansler Mester Lage (Jenssøn eller Hanssøn).

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 79. Ribe Stiftskiste 347 Trykt: Dipl. Chr. I Nr. 230. Reg. *7547.*

Venerabilibus viris dominis prelatibus et canonicis ecclesie Ripensis, nobis sincere dilectis.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Gotorum Sclaurumque rex, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Dytmarchie dux, in Oldenborgh et Delmenhorst comes.

Premisso nostro sincero fauore. Wither, kere wener, at wii hauffwe nw befaeth oss elskelige mesther Byrghe, wor kere hws-frwes cantzelere, oc mesther Laghe, wor kere søns cantzelere, nogre wore erende at werffwe til ether paa wore weygne. Bethe wii ether kerlige, at i paa wore weygne betroo them paa thenne tiidh, oc bewiiser ether ther weluilluge vdi; thet welle wii kerlige meth ether forskylle. In Christo valete. Ex castro nostro Gottrop feria tertia pasce anno domini etc. lxxx nostro sub signeto.

96.

1480 Juli 2.

Segeberg.

Kongen anmoder Viborg Kapitel om at pålægge dets Foged på Læsø ufortøvet at udlevere til Borgeren i Lübeck og Danzig Herman Rynch mod rimelig Bjærgeløn, hvad der er bjærged af hans ved Læsø strandede Skib og dets Ladning.

[Orig. ukendt.] Afskrift fra c. 1600. Landsarkivet i Viborg, Viborg Bispearkiv, Læsø XXIII. 15. Trykt: Heise, Dipl. Viborg. Nr. 91.

Venerabilibus viris dominis prælatibus et canonicis ecclesie Wibergensis, nobis sincere dilectis.

Christiernus Dei gratia Daniæ [!], Sveciæ, Norvegiæ etc. rex et dux Slesvici [!] et Holsatiæ, in Oldenburg comes etc.

Præmisso nostro sincero favore. Vider, kiere venner, att borgemester och raad aff Lybech hauffve oþ nu tilschreffvit, at Hermand Rynch, borger i Lybech och Danschen, miste nu snimen ett skib for Leþøe, och at tachel och thou och dertil noget gods, som paa for^{ne} skib vaar, bleff bierget etc. Thi bede vi eder kierligen, at i ville bestille met eders fouget paa Lesøe, at hand lader hannem och dennem, som met hannem vaar paa

schibet, ufortøffvet igien fange, hvis aff for^{ne} tachel, tow, gods eller fetalle som reddet er, for mueligt biergeløn, och at i ville bestille, at de maa fange schib til leye, som de maa deden met føre, hvis der reddet ehr aff for^{ne} godz. Da giøre i oþ synderlig til vilie, och forlade wi oþ der wißelig til, thi vi haffve vise- lig tilsagt dennem aff Lybech, at for^{ne} Herman Rynck schal for^{ne} tachel, tow och andet, hvad der reddet er, igien bekomme. In Christo valete. Ex castro nostro Segeberg die visitationis Mariæ virginis gloriosissimæ anno domini mcdlxxx nostro sub signeto.

97.

1480 Septbr. 7.

Gottorp.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at ind- finde sig ved et Rigsrådsmøde i Kallundborg 15. Oktbr., bl. a. i An- ledning af et befrygtet Indfald af Sten Sture i Skåne til Vinter.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 79. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Dipl. Chr. I Nr. 237 (a). Reg. *7581.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato nostro in Hane herret.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. rex, dux Sleswicensis ac Holsacie, Stormarie et Dithmercie etc. dux, in Oldenburg etc. comes.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, oss er til- budet oc aff mange sagt, at her Steen Stwre hauer holdet mange stedz hursprock i Swerige oc ænnw om færdes oc holder met groff megen almwe oc sigher fore them bland andre ærende oc gør rychte, at wii schulde ladet her forsamle meget folk at hawe met oss vtower til Skaane, oc at wii wilde siden met stoor magt indrage i Swerige, ock vpreser oc styrcker almwen thermet ythermere i theres ondzschab mod oss, at være han- nom følgachtige oc bistendige at drage i winter ind i Skaane, som fore oss sagt er, at han i wilge er at wele gøre imod sodan fritt oc sambindning, som gjorde ære mellom wore rige oc them i Swerige, som ether wel witherligt [er]. Oc schal ey findes paa wore side, at wii then forbrødet haffue, oc schal ey helder findes i sanden, at wii noget taal folk forsamblet haffue at drage ind i Swerige met, som the oss rychte paaføre. Thi bede wii ether kerlige, at [i] jo visselige vden all forsømmelse komme till oss till Kalundeborg søndagen effther sancti Dionisii dagh nestkom-

mende fore for^{ne} oc andre ærende skyld, som oss oc rigen magt vppa ligge, at forhandle ock owerweye met oss oc wore elske- lige radh. Ock lader thet engelund; thi wii forlade oss ther visselige till ock forskyldte thet gerne met ether. In Christo valete. Ex castro nostro Gottorp in profesto natiuitatis Marie virginis gloriose anno etc. lxxx nostro sub signeto.

98.

1480 Septbr. 7.

Gottorp.

Kongen anmoder Hr. Niels Erikssøn (Gyldenstjerne) om at ind- finde sig ved et Rigsrådsmøde i Kallundborg 15. Oktbr., bl. a. i Anledning af et befrygtet Indfald af Sten Sture i Skåne til Vinter.

*O: Papir (lidt beskadiget) med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 79. Privatarhiver, Niels Erikssøn Gyldenstjerne. Trykt: Suhms Nye Saml. III. 351 (hvorfra det i [] satte er suppleret). Reg. *7582.*

Sincere nobis dilecto domino Nicolao Erci militi in Tiim, consiliario nostro.

Cristiernus (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 83¹*).

P[re]misso² nostro sincero fauore. Kere her Niels, oss er tilbudit oc aff mange sagt, at her Steen Sture haffuer holdet mange stedz bursprock i Suerige oc ænnw ther om ferdes oc holder met møgel groff almwe oc sither fore them bland andre erende oc gør rychte, at wii skulde ladit forsamble her meget folk at haffue [met] oss ower til Skane, oc at wii wilde sidhen met stoor macht ind[drage i Suer]ige, oc vpreyser oc styrcker almwen thermet ydhermere i theris [ondskaff emod] oss, at were hanom følachtige oc bistendige at drage i vinter [ind i Skå]ne, som fore oss sagt er, at han i wilge er at wele gøre omod swo- dan friidh oc sambinding, som giorde ere mellom wore righe oc them aff Suerige, som ether wel vitherligt er. Oc skal ey finnes pa wore sidhe, at wii then forbrudit haffue, oc skal ey helder findes i sanden, at wii noget tall folk forsamblet haffue at draghe ind i Suerige met, som the oss rychte paaføre. Thi bethe wii ether kerlige, at i jo wisselige vthen all forsømelse wele komme til oss til Kalundeborg søndagen effther sancti Dyonisii dag nestkommende fore for^{ne} oc andre erende skyld, som oss oc rigene macht vpa ligger, at forhandle oc owerweye met oss oc wore elskelige rad. Oc lather thet engelunde; thi i kunde wel selfue mercke, huad macht oss ther vpa ligger. In

¹ Dog: Norue [!] i Stedet for Noruegie. ² O: Permisso.

Christo valet. Ex castro nostro Gottorp in profesto natiuitatis Marie virginis gloriosissime anno domini etc. lxxx nostro sub signeto.

99.

1480 Novbr. 29.

København.

Kongen meddeler Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne), at han efter Aftale i Kallundborg med Rigsråderne har forhørt hos Skåningerne, om de ønskede, at han havde et Tal Folk med derover i Vinter, og at disse har svaret ja hertil, da de frygter et Indfald af Sten Sture, og anmoder derfor Mourids om straks at udgøre så mange værgende som muligt til at komme til Kongen til Hest og med Kost til 1. Apr.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 79. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Dipl. Chr. I Nr. 237 (b). Reg. *7594.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato nostro in Hane herit.

Cristiernus Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gutturumque rex, dux Slesuiccensis ac Holasacie, Stormarie et Ditmercie dux, comes in Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mawriz, som wor atskilning wor met wore elskelighe radh i Calundeborgh, ath wii wilde tale met wore radh, gode men, ridderskab, købstedhemmen ok mene almwe i Skaane at forhøre aff them om, huadh leylichkeit ok thiende the forfare aff Suerige, oc om them tychte nytteligt oc radelicht ware, om wii skulde forsamble noget tall folk ath haffwe i vinther vtower i Skaane, tha haffde wii them tilscrowit ath mødhe oss paa Lundhe landztingh løwerdaghen effter sancti Morthens dagh, ok wore wii aldeles rede at fare vtower til Skane, ok kunde wii tha engelunde ower komme fore genbør oc storm skyldh. Toch haffde wii wore breff vtower til Lund at lade vnderwiise them, som ther til stede kunde ware, wore saghe ok erendhe, ok budhe the oss til ighen met her Jens Ageß, wor elskelighe man ok thienere, ath them tytthe nytteligh wære, at wii lade forsamble eet tall folk at haffue tid met oss, thi the forfare aff theres nabo paa landemerket oc sameledis aff rychte, ath her Steen Stwre achtede ath draghe met nogher forsamblingh tiidh ind i landet. Thi bethe wii edher kerlighe, at i strax wele vtgøre oss the meste wergendhe, i kunde affstedh komme til hest, ferdughe met harnisk ok werghe, strax

at benale sigh till oss met kost ok spisningh indtil methfastæ, at man ey sighe skall ey at haffue hielp ok trøst aff ether, om nogeth paakomme. Ok ladher thet engelund, thi wii forlade oss ther wisselighe till. Ffonge wii ok nogre andre tidende, swo ath thet skall ey gøres behoff, tha wele wii strax biwde ether thet till ighen vndher øgenen. In Christo valetē. Ex castro nostro Haffnensi vigilia beati Andree apostoli anno domini etc. lxxx^o nostro sub signeto.

100.

1481 Oktbr. 30.

København.

Den udvalgte Konge Hans meddeler Mourids Nielsson (Gyldenstjerne), at han den 28. Oktbr. på Krogen er bleven enig med Ærkebisp Jens (Brostrup) af Lund og flere fra et Møde i Halmstad med Svenskerne tilbagevendte Rigsråder samt andre Rigsråder af Sjælland og Skåne om, at han og hans Moder skulde mødes med alle Rigsråder i Jylland og Fyn den 18. Novbr. i Kolding, og anmoder derfor Mourids om at være dér allerede den 17.

O: Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 86 og Påtegning bagpå: Thette breff fek jek icke før then fredagh nesth effther sancti Martini dagh¹ anno domini medlxxxprimo. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Jahn, Danmarks polit.-militaire Hist. und. Unionskongerne S. 563. Reg. 4703.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, consiliario regni Dacie.

Johannes Dei gracia electus in regem Dacie, Suecie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mawritz, wither, at nw sanctorum Simonis et Jude dag wore wii til mode met oss elskelige werdugste father her Jens ærchebiscope i Lund oc andre gode herrer rigens radh i Danmarck, som i Halmstade wore till mode met the Swenske, oc wore wii swa till eens met them oc flere rigens radh bade aff Siælland oc Skane, som paa Krogen met oss till mode wore, at wii skulde vfortøffret scriffue alle rigens rad till i Jutland [oc]² Fywn, at the skulde møde wor kære nadige fruwe modher oc oss vdi Koldinge otte dage nest efftir sancti Mortens dagh nestkommende fore merckelige rigens ærende skyld, som wii haffue met them at forhandle. Thii bethe wii ether kerlige, at i vden all forsymlisse wele møde ther samme tiid oc ramme oc rade rigens beste, som macht vppa ligger. Hwat i Halmstade forhandlet wor met Sweriges

¹ Novbr. 16. ² O: at.

radh, ock andre merckelige ærende, som riget macht vppa ligger, skall ether ther well vnderwiises ydermere, æn wii thet nw scriffue kunne. Oc wærer jo løwerdagen tilforen i herberget fore sagher oc leylighet skyld. In Christo valet. Ex castro Haffnensi feria tertia proxima ante festum omnium sanctorum anno etc. lxxxprimo nostro sub signeto.

101.

1482 Jan. 14 (?).

Gottorp.

Dronningen (Dorothea) skriver til sin Søn Kongen i Anledning af et Brev, som det svenske Rigsråd har sendt det danske angående hendes Strid med Hr. Sten Sture om sit Livgeding og Hr. Stens Bansættelse.

[Orig. ukendt.] A: noget beskadiget Renskrift på Papir. Danske Kong. Hist., Fasc. 2, B Nr. 8. — B: endnu mere beskadiget Koncept på Papir (hvorfra det i [] satte er suppleret, med Undtagelse af »Seddelen«, der kun findes i B, så at det dér i [] satte er suppleret fra det ældre Aftryk). Sstds. — Trykt (med Datum: Novbr. 15 ?): Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 391. Reg. *7692.

Domina respondit filio domino regi super vna copia littere, quam consiliarii Dacie receperunt a consiliariis Swecie.

Leue sone etc. Wii hebben entfangen juwe breue vnde darinne ene vorslaten copien eynes breues, den des riicks Sweden redere hebben gesand vnser leuen getruwen reden in Dennmarcken. Alße denne ere breff bestemmet, dat wii durch hetischeyt vnde nicht mit rechte, sunder tegen recht vnde deme riike to Sweden to vorderue scholen heren Sten Sturen in deme banne holden, darvmmen þe sick nicht gedenccken offte willen geuen in vorhandel mit vnþen leuen getruwen redere in Dennmarcken vmme to kesende endrachtigen enen heren etc., hebben wii sulche copien eres breues leßende wol vorstanden vnde dohn juwer leue dar gudliken vp weten, þo juw sulues wol vordacht is, dat bii des durchluchtigesten hochgeboren fursten etc., juwes zeligen vaders, vnþes leuen gemahels, tiiden sodane þake van¹ vnser lifgedinges wegen vaken warth vorhandelt, vnde wii doch vnser lifgedinges in Sweden ²so lange² jarlangk syn berouet gewest vnde noch vns vorentholden werdt; þo engede vns de noth, dat wii vns des beclaget hebben, do wii to Rome weren, vor vnsem hilgen vader deme paweße, de vns denne darvp heft horlike richter gegeuen, darvor wii de þake ime gericht durch

¹ Mangler i B. ²⁻² Rettet fra: achteyn, hvad B også har.

vnße [pr]oc[ur]atores¹ hebben voruolget lathen, nicht mit hetisch-eyt, ßo ße scriuen, vnde to vorderue [deme r]iike to Sweden, men allene tegen heren Stên Sturen vnde ßyne medehulpere, [de vns] vnße liffgedinge vorentholden hebben; vnde dat he mit rechte vnde nicht [mit] vnrechte is in den ban gekomen, bo-wiïßen de breue, de vnse leuen getruwen [rede in] Denmarken hebben gesand van Kallieborg bii vnser zeligen heren tiiden [den r]eden in Sweden. So ße denne furder schriuen, dat wii vppet nige breue gevor[dert] hebben tegen heren Sten etc., dar syn wii durch enē ock to gheenget worden, [went]e he durch sine procuratores to Rome leth beforderen, dat vnse hilge vader de [pawes de sake] beuōl deme erwerdigesten in God vader heren cardina[le] van Meylan, in krafft welker commissien here Sten vns citeren leth to Lubeck vn[de] in anderen steden vp den kerckdoren, geliick oft wii eme ²plichtich vnde schuldich² we[ren]; ßo hebben wii vnße procuratores darna ock to Rome gehath, vnde vnße hilge vader de pawes heft de ßake van deme vorbenomden cardinale vnde van allen anderen richteren to sick sulues do wedder geeschet, so dat dar nene richtere ichteswes furder ane dohn mochten, vnde heft de suluen ßake vppet nyge bevalen deme erwerdigen heren bischoppe to Ratzeburgh, dar de ßake idzund vor henget ime gerichte. Wii hogeren anders nicht men recht vnde nemande vnrecht ofte gewalt to dohnde, wo wol de Sweden mit vngelinphe vns dat ouerschriuen, nachdeme ße sulues wol weten, dat vns vnße liffgeding in Sweden mit des riicks seghele vnde aller vppersten redere, de do tor tiidt in Sweden leueden, ingeßegelen is vor-ßegelt; oft wii sulker vorßegelinge mogen geneten, willen wii gerne ime rechte, dar de ßake henget, irkennen lathen. Wii syn ock bericht, dat her Sten echt sine bodeschopp to Rome heft tegen vns vnde vns ßo noch furder gedencket vp meher kost vnde theringe to bringende, wo wol he in nener mathe kan vth deme banne komen sunder vnse wetent vnde consent. Szo is vns in desser ßake nicht billick anders bii to varende, sunder dat wii vnse liffgedinge vnde geleden schaden mit rechte be-manen. Willen ouerst de rede in Sweden her Stên darto hebben, dat vnße schade vns wedderlecht werde vnde wii dat vnße mogen krigen, willen wii gerne gudliken van en vpnehmen;

¹ B er her beskadiget, så at der kun kan læses: . . . ocurotores.

²⁻² B: schuldich vnde plichtich.

mach deme ouerst β o nicht sch \acute{e} n¹, kan juwe leue sulues wol mercken, dat ere schriuent men eyn vorlengent ofte² vorleggent is, β o β e lange her gedan hebben; wente vmme vn β es liffgedinges willen, dat vns vorenthouden werdt, konen β e mit neneme rechte edder ghelimpe sick entschuldigen, dat β e nicht plichtich syn to holdende, wes β e juwer leue edder vn β en leuen getruwen reden in Denmarcken vnde Norwegen toegesecht vnde vor β eghelt hebben; ock vinde wii in nemandes rade, dat wii darvmme vn β es liffgedinges scholen missen. Desse vn β e meninge, leue s \acute{o} n, vp de swedeschen β ake wille juwe leue vorwitliken vn β en leuen getruwen reden in Denmarcken, wente wii nicht sunder eren rath vnde wetent desse β ake ime ghestlikeme rechte tegen heren Stene hebben gefordert³; β o vns ock keyn redelick man⁴ vorkeren kan, dat wii vmme vn β e liffgedinge mit rechte spreken. Datum Gottorpp ipso⁵ die Felicis anno etc. lxxxii.

⁶Cedula inclusa.

Leue sone. Wii vorseen vns gans, desse ban schal juw de [Sweden in de hant?] bringen. Darvmme schriue wy dessen breeff, [vmme dat?] de rede in Dennemarken mit alleme gelimpe den Sweden aue[?] de copiiën senden. Vorname gii grunt, dat sik de Sweden v[nder juw geuen?] willen, so muge gii de sake des bannes so vp nemen in der wy[se, alse wy juw to?] vormechtigen willen in redeleker mathe, dar kone gy nu v mit grotome gelimpe by komen. Vorname gy auerst de grunt juw vorlengen vnde vorleggen willen, da [wy hebben?] van der gnade Gades ene scharper sweert des bannes; dar willen wii se juw mede in de hant bringen, mit der hulpe Gades, gii scholen id volen.⁶

1482 Novbr. 15 (?). Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 391. Reg. *7692. Se ovfr. Nr. 101.

102.

1483 Marts 22.

Holstebro.

Kongen anmoder Ribe Kapitel om at annamme Provst Hartvig (Juel) i Viborg, hvem Bisp Peder (Nielsøn Lodehat) skal have opladt Ribe Bispedømme, eller Kongens Faders Kansler Hr. Jens Peders-

¹ B: gescheen. ² B: edder. ³ Rettet fra: angehouen to voruorderende, hvad B også har. ⁴ Rettet fra: mynsche, hvad B også har. ⁵ B: ipsa.

⁶⁻⁶ Findes kun i B.

søn som Biskop eller også at opsætte Afgørelsen, til Kongen kommer til Ribe.

*Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 86. Top. Saml. C, Fyns Bispearkiv. Trykt: Maanedskriftet Iris, Jan., Febr. og Marts 1795 S. 208. Reg. *7708.*

Venerabilibus viris dominis prelati et canonicis ecclesie Ripensis, nobis sincere dilectis.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, electus in regem Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie etc., comes in Oldenborg et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kære venner, mve i wide, at oss er till vidende wordet, at verdug fader biscopp Peder schulde haffue vpladet i sin yderste tiid thenne breffuisere oss elskelige her Hartwiig, prowest i Viborg, biscopsdomet i Ribe. Thi bethe wii ether kerlige, at i wele anamme hanom eller oc her Jens Pederß, som war wor kære faders canceler, vdi hans stedh; vilde i thet engelund gøre, tha bethe wii ether, at i aldelis thermet lade vpstaa, swo lenge Gud vil, wii tiid personlige komme; tha wele wii effter ethert tycke gøre oc tale thervdi, som nytteligst kan were. Ther gøre i oss sønderlige till vilge vdi, oc wele thet gerne met ether forskyldte. In Christo valet. Ex opido nostro Holstebro sabbato ante dominicam palmarum anno etc. lxxxiii^o nostro sub signeto.

1483 Novbr. 16. *Brudstykke i nyere, friere »Oversættelse»: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 228. Se nedfr. Nr. 110.*

103.

1484 Febr. 9.

Antvorskov.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at være c. 29. Febr. på Sølvidsborg, hvor der skal holdes et Møde med Hr. Iver Axelssøn (Thott), ved hvilket Hr. Iver ifølge et Brev til Ærkebisp Jens (Brostrup) af Lund har ønsket, at de 4, som stande i Løfte for Sølvidsborg, er til Stede.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå: Jeg feck ikki thet breff før th[e]n nest søndag for mefasth¹. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 274. Reg. *7753.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, consiliario nostro in Jucia.

¹ Marts 21.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, electus in regem Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie etc., comes in Oldenborg etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, oss elskelige werdugste fader erchebiscop Jens i Lund sende oss til Gortorpp eth breff, her Iwer Axelß hanom tilscreffuit haffde, vdi huilkit her Iwer begærer, at for^{ne} verdugste fader wilde thet swo fly met oss, at the iiii, som stonde i løffte fore Søluitzborgh, wore til stede paa Søluitzborg fastelawens tiid, om swo skede, at her Iwer komme oss tha ther till ords. Wilde wii ether thet ey tilbiwde, før wii therom ydermere tidende finge. Nw, wii hiid vtower komme, finge wii tidende oc scriffuise aff Skaane, at her Iwer oc nogre andre Sweriges radh haffue ladet ware fore them, at the wele wære wid Søluitzborg for^{ne} tiid. Thi bethe wii eder kerlige, at [i,] effterthi her Iwer scriffwir, at nytteligt er, at i oc therhoss ære, wele strax benale ether hiid vtower oc till Skaane, swo at i oc ære ther til stede paa samme tiid fore swodan ærende skyldh, som i wide, at ther forhandles schule. Thet wele wii gerne met ether forskyldde. Ex monasterio Anworskow in profesto beate Scholastice virginis anno etc. lxxxiiii nostro sub signeto.

104.

1484 Marts 30.

Kallundborg.

Kongen meddeler Hr. Bent Bille, der har tilskrevet ham om de nærmere Betingelser, hvorpå han vil overtage et ikke nøjere betegnet Slot (Næsbyhoved), at der ingen Forandring kan ske i de Betingelser herfor, hvorom de enedes i København, og anmoder om øjeblikkeligt Svar herpå.

O: Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, consiliario nostro.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 103*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Bencht, som i oss tilscriffue om wort oc kronens slott etc., at i theraff wele giffue oss huert aar ix^c mark, halffdelen aff sagesald, viii dage gesterii met c heste oc søde wor øg oc foler etc., kunde wii ey annerledis¹ thervdi gøre en, som wii met eder vdi Købendehaffn

¹ O: annerleedis.

ower eens bleffue. Bethe wii eder, at i strax wele biwde oss ether vilge til igen, at wii mwe wide, hwarefter wii oss rette schule. In Christo valet. Ex castro nostro Kalundeborg feria tercia proxima post dominicam letare anno etc. lxxxiiii nostro sub signeto.

105.

1484 Maj 5.

Viborg.

Kongen sender Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) en Udskrift, hvorefter han kan rette sig.

O: Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri L[u]ndenens¹.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, electus in regem Suecie, dux Slesuicensis.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, wii sende ether een nw vdschrift² her innelucht som i mwe ether effter rette. In Christo valet. Ex ciuitate nostra Vibergensi feria quarta post misericordia domini anno etc. lxxxiiii nostro sub signeto.

106.

1484 Maj 9.

Vejle.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) at oppebære den resterende Del af Landehjælpen i de Len og Herreder, han har i Væрге, og at komme til København den 10. Juli dermed og med sit Register, så at han kan gøre Regnskab deraf.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Lundenens.

Johannes [Dei] gracia rex Dacie, Noruegie, electus in regem Suecie, dux Holsasie etc., comes in Oldenborgh et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Vither, kære Mauritz, at som wii ether befallt haffue at vpeatbære then wor landehielp aff the læn oc herret, som i aff oss oc kronen i være haffue, bethe wii ether oc ville, at i trolighe forarbeyde saa, at hwes theraff ighen staer, at thet redelich vtkommer, oc kommer til

¹ O: Lindenens. ² Ligger ikke ved.

oss til Køpenhaffn thermet nw sancti Knutz konnings dagh nestkommende, oc haffuer ether register ther tha met ether at gøre oss ther tha rede oc goth regghenskap aff; thi wii ville tha ladhe wort elselich radh vnderstande, hwes wii theraff fanghet haffue, oc kommet er til wort oc kronens nytte oc behoff. In Christo valete. Ex opido nostro Vedle dominica jubilate anno domini mcdlxxxiiii nostro sub signeto.

107. 1484 Maj 30. Næsbyhoved.

Kongen sender Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) efter dennes Anmodning Stævningsbreve over Hr. Anders Friis og andre, der har Kronens Gods fra Lundenæs.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielsß, aduocato castris nostri Lundeness.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, regni Suecie electus, dux Slesuicensis ac dux Holsacie, Stormarie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, som i scriffue oss nw till om steffningsbreff ower her Anders Friiss oc andre, som kronens gotz haffue fran Lundeness, tha sende wii ether them nw, effther huilke i mwe retthe ether effther. In Christo valete. Ex castro nostro Nesbyhoffuet dominica infra octauas ascensionis domini anno etc. lxxxiiii^o nostro sub signeto.

108. 1484 Aug. 13. København.

Kongen minder Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) om, at han er blevet enig med flere Rigsråder om, at Gejstligheden og Adelen skal give en Hjælp inden 11. Novbr. til at sikre det påbegyndte »Studium«, og anmoder Mourids om at betale de af ham lovede 10 Mark lybsk til Bisp Hartvig (Juel) i Ribe.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Werlauff, Kiøbenhavns Universitet indtil Reformationen S. 18. Reg. *7768.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Lundeness.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie, Gotorum Slaorumque rex, electus in regem Swecie, dux Sleswicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie dux, comes i[n] Oldenboregh etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mawritz, som ether wel fortæncker, at wii met ether oc flere wore elskelige rad wore øwer ens, paa thet ath studium, som her begynt er, maa b[ef]iffue bestandelig oc wid magt til ewig tiid, at biscooper, prelather, cappittel, abbether oc mene clerchere, riddere oc swene her i riiget skulle thertiil giiffue en mwelig hielp, vdh at giffues innen sancte Mortens dag næstkommende, oc at i wille thertil hielpe x m[å] lub., huilke wii bede edher kerlige, at i wille vdgiffue innen for^{de} tiid, oc antwordher them verdiche fadher biscop Hartwiigh i Riibbe. Wii hassue tilskicket fremdelis the, som skulle anamme swodan hielp oc køffue ther ewig rente fore til for^{de} studioms opholdelse. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnis die sancti Ypoliti anno domini mcdlxxxiii^o nostro sub signeto.

109.

1484 Novbr. 8.

Nyborg.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om at give de største af Kongens Foler på Næsbyhoved 1 Skæppe Havre daglig, således som Overbringeren Hans Smed bringer Besked om.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver. Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Nesbyhouit.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, electus in regem Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Wii bethe ether kerlige, at i hereffter wele giffue the største vore foler, wii ther haue, i skeppe haffre om natten, efftherthi som thenne breffuisere Hans smid ether therom vnderwisende worder paa wore wegne. In Christo valet. Ex castro nostro Nyborg feria se[cun]da proxima ante Martini anno etc. lxxxiii nostro sub signeto.

110.

1484 Novbr. 14.

Nyborg.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om at forsyne Dronning Dorothea, der kommer til Næsbyhoved 16. Novbr., med Mad, Øl og Hestefoder og meddele, at han rimeligvis selv kommer derhen på samme Tid.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver. Bent Bille, A. Brudstykke i nyere, friere »Oversættelse« (og med urigtig Datum 1483 16. Novbr.): Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 228.

Miasiver.

6

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bildæ militi, aduocato castris nostri Nesbyhoffuet.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, regni Suecie electus, dux Slesuicensis ac dux Holsacie etc.

Premisso nostro fauore. Kære her Benct, wor kære frue modher kommer till Nesbyhoffuet nw tiisdag nestkommende; bethe wii ether, at i stande henne fore met mad, øll oc hestefodher sin bierning, oc formode wii oss oc tha at komme thiid. In [Christo valet]. Ex castro nostro Nyborg dominica in crastino Briccii anno domini mcdlxxxiii nostro sub signeto.

111.

1485 Jan. 11.

Nyborg.

Dronning Christine anmoder Hr. Bent Bille om for Betaling at sende hende så meget Hø eller Halm som muligt til Nyborg til hendes Heste, da hun kun kan få yderst lidt dér og, hvis han ikke hjælper hende, må skille sig ved Hestene for deres halve Værdi.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 91. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bylle militi, aduocato castris nostri Næsbyhowith.

Cristina Dei gracia Dacie etc. regina, ducissa Sleßwicensis etc. ac innata ducissa Saxonie.

Premisso nostro sincero fauore. V[ither, kære her Beyn]th, ath sithen wii nw siist komme hiith til Nyborch, finge wii hwerken h[øø æller] strafother til wore hæsthe wthen en affthen, m[en?] alt thet, wii schulle paa h her paa gathen, ock kwnne wii sældhen faa her noghet faal. Bethe wii [ether], kære her Beynt, at i wele wæl gøre ock wndsætthe oss met thet mesthe, i kwnne ombære, ænthen høø æller halm; wii wele betale ether therfore æffther ether eghen tycke ock ythermere forskylleth, hwor wii kwnne. Tacke wii ether ock for thet, som i wndsatte oss met i fiord. Kære her Beynth, wthen i kwnne ock wele hielpe, tha mwe wii skyllie oss halff wærdes weth hæsthene. In Christo valet. Ex castro nostro Nyborch feria tertia infra octauas epyphanie anno etc. lxxxv° nostro sub secreto.

112.

1485 Jan. 11.

Nyborg.

Dronning Christine anmoder Fru Ermegård (Eggertsdatter Frille), Hr. Bent Billes Hustru, om at bevæge hendes Mand til at sende så

meget Hø og Halm som muligt, således som Dronningen har tilskrevet Hr. Bent om (Nr. 111), da hun ikke får et Korn eller Strå Havre eller Hø af Nyborg Slot.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 91. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecte domine Ermegard, conthorali domini Benedicti Bylles in castro nostro Næsbyhow[et].

Cristina (osv., Dronningens Titel som Nr. 111).

Premisso nostro sincero fauore. Vither, kære frwe Ermegard, ath wii haffue stoor bryst aa foother, bothe høø ock halm. Haffue wii schreffueth her Beynth til om noghen wndsætting thet mesthe, han kan; bethe wii ether ock kerlighe, at i wære oss behielpeligh til her Beynth om samme stycker; thet forschylle wii altiud gerne met ether, hwor wii kwnne, thii wii faa icke eth korn æller straa haffre æller høø her aff slotthet. Kære frwe Ermegard, gører heri, som wor gode troo ær til ether. In Christo valete. Ex castro nostro Nyborch feria tercia infra octauas epyphanie anno etc. lxxxvº nostro sub secreto.

113.

1485 Febr. 9.

Århus.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om at skaffe ham Underhold på Næsbyhoved fra c. 26. Febr. i c. 8 Dage.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Nesbyhouit.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, electus in regem Suecie, dux Slesuicensis etc.

Premisso nostro sincero fauore. Wii achte at komme til Nesbyhouit løerdagen nest fore dominicam reminiscere eller wid then tiid oc wele ther tøffue viii dage ower eller therwid. Bethe wii ether, at i rette ether effter at skicke oss wor bierning, then stund wii ther tøffue. Fforlade wii oss hertill. In Christo valete. Ex ciuitate nostra Arusiensi feria quarta proxima post Dorotee virginis anno etc. lxxxvº nostro sub signeto.

114.

1485 Marts 21.

Flensborg.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om at sørge for Mad, Øl og Hestefoder til at underholde ham med på Næsbyhoved i 3—5 Nætter, når han nu snarlig kommer dertil.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Nesbyhoffuet.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, Suecie electus, dux Slesuicensis ac dux Holsacie, Stormarie etc.

Premisso nostro fauore. Kære her Benct, wii achte met Gudz hielp snarlige at komme till Nesbyhoffuet oc tøffue ther iii, iiii eller v netther, effther som thet oss falle kan. Bethe wii ether kerligen, at i retthe ether thereffther met mad, øll oc hestefodher. In Christo valet. Ex castro nostro Flensborg fferia secunda proxima post dominicam judica anno etc. lxxxv^o nostro sub signeto.

115.

1485 Marts 22.

Haderslev.

Dronning Dorothea anmoder Hr. Bent Bille om for hendes Skyld at give 2 af hendes Tjenere, som hun sender over til Sjælland med noget Gods, Mad og Øl og at skaffe dem Vogne til Nyborg.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 83. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Dilecto nobis domino Benedicto Bille militi, aduocato filii nostri carissimi in castro Nesbyhowit.

Dorothea Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. regina, ducissa Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie ducissa, comitissa in etc.

Premisso nostro¹ fauore. Vither, at wii sende nw these breffuisere wore thienere Oleff keldererwen oc Mattes keldererwen heden oc over til Sieland met noget wort gotz. Bethe wii ether kerlige, at i fore wor skyld giffue them mad oc øll theres bierning oc skicke them god fordelse met wogene til Nyborg. Ther gøre i oss sønderlige till wilge vdi, oc wele thet gerne met ether forskyld. In Christo valet. Ex castro nostro Hadersløff in crastino beati Benedicti abbatis anno domini mcdlxxxv nostro sub signeto.

¹ Herefter, men atter overstreget: sincero.

116. 1485 Marts 26. Kolding.

Kongen meddeler Hr. Bent Bille, at han og hans Moder kommer til Næsbyhoved 29. Marts og bliver dér, og anmoder ham derfor om at sørge for Mad, Øl og Hestefoder.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Nesbyhoffuet.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie, Sclauorum etc. rex etc.

Premisso nostro fauore. Wii komme met wor kære frue moder till Nesbyhoffuet nw tiisdag nestkommende, oc tøffue wii ther. Bethe wii ether, at i wele retthe ether effther met mad, øll oc hestefodher. In Christo valet. Ex castro nostro Koldinge sabbato palmarum anno etc. lxxxv^o nostro sub signeto.

117. 1485 Marts 26. Kolding.

Kongen meddeler Hr. Bent Bille, at han og hans Moder kommer til Odense 29. Marts og vil ligge i Kantorens Gård, og anmoder ham om at underholde dem dér til 1. Apr.

Beskediget Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Nesbyhouet.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 103*).

Premisso nostro sincero fauore. Wor kære frue moder oc wii we[le] met Guds hielp nw paa tiisdag komme till Othens oc wele ligge vdi cantoris gard. Bede wii ether, at i wele rette ether effther at stande oss ther fore met mad, øll [oc hestef]oder then afften vtouer oc odensdagen oc torsdagen vtouer oc fredagen till maltiid wii oc wore metfølgere fonge wor bierning. Ther forlade wii oss till. In Christo valet. [Ex castro] nostro Koldinge sabbato palmarum anno etc. lxxxv^o nostro sub signeto.

118. 1485 Marts 28. Rugård.

Kongen sender Hr. Bent Bille nogle Breve og anmoder ham om straks at sende dem videre til Adressaterne.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Nesbyhowet.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 109*).

Premisso nostro sincero fauore. Wii sende ether nw nogre wore breff; bede wii ether kerlige, at i strax vfortøffret met eth wist bud wele sende them til stede, som the wære schule. In Christo ualete. Ex curia nostra Rudgard feria secunda palmarum anno etc. lxxxv nostro sub signeto.

1485 Apr. 6. *Brudstykke i nyere »Oversættelse«: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 229. Se nedfr. Nr. 121.*

1485 Apr. 11. *Brudstykke i nyere »Oversættelse«: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 229. Se nedfr. Nr. 122.*

119.

1485 Juni 28.

København.

Kongen indbyder Hr. Bent Bille og hans Hustru (Ermegård Eggertsdatter Frille) til at overvære Dronning Christines Kirkegang, deres Datters Døb og nogle af Dronning Dorotheas Jomfruers Bryllup 24. Juli i Nyborg og anmoder om, at (Fru Ermegård) vil rede Jomfru Berte (Olufsdatter Thott), således som Dronning Dorothea har tilskrevet hende.

*Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet, brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarbiver, Bent Bille, A. Trykt: Mølbach, Nord. Tidsskr. for Hist., Lit. og Konst I. 431 og (i nyere »Oversættelse«) Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 231. Reg. *7798.*

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Nesbyhowet.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, electus in regem Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie etc., comes in Oldenborg et Delmenhorst.

Premisso nostro fauore. Wii achte met Guds hielp at gøre wor kære husfrues kirkegang oc lade crisne wor vnge dotter oc at gøre nogre wore kære frwe moders jomfruers brølløpp then søndagh nesth fore sancti Oleffs dagh nestkommende vdi Nyborg. Bette wii ether kerlige, at i wele wære ther till stede paa samme dagh met ether kære husfrue at gøre ether glade met oss oc flere wenner, wii thertill haue forscreffuit, oc at ether husfrue retter sigh effter at redhe jomfrw Berthe, efftherthii som wor kære modher henne theroth ydhermere haffuer tilscreffuit. Thet forskyldte wii gerne met ether. In Christo

valetē. Ex castro nostro Haffnensi vigilia apostolorum Petri et Pauli anno etc. lxxxv nostro sub signeto.

120.

1485 Juli 10.

Kallundborg.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om straks at sende den Rug, Havre og Øksne, hvorom de har talt, til Nyborg.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bille militi, aduocato castrī nostri Nesbyhoffueth.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 114*).

Premisso nostro fauore. Kære her Benct, wii bethe ether kerligen, at i wele lade then rugh, haffre oc øxen, som wii i siistz talede met ether om, komme strax vfortøffret till Nyborg. In Christo valetē. Ex castro nostro Kalundeborgh die beati Canuti regis anno etc. lxxxv^o nostro sub signeto.

121.

1485 Aug. 6.

Nyborg.

Dronning Christine anmoder Hr. Bent Bille om at underholde hende på Næsbyhoved fra den 8. til den 9. Aug. og at skaffe hende Staldrum til 40 Heste samt den 9. Aug. om Morgenen 24 gode Vogne til at føre hendes Folk og Sølvkammer til Rugård.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 91. Privatarkiver, Bent Bille, A. Brudstykke i nyere »Oversættelse« (og med urigtig Datum 6. Apr.): Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 229.

Dilecto nobis domino Benedicto Bylle militi in castro nostro Nesbyhowet.

Cristina Dei gracia Dacie, Norwegie etc. regina, ducissa Sleßwicensis etc. ac innata ducissa Saxonie.

Premisso nostro sincero fauore. Vither, kære her Beynt, ath wii achte met Gudz hielp nw paa mandagh nestkommende at komme til ether til Nesbyhowet ock tøffue ther then nath offuer. Bethe wii ether, at i wære fortenccte vpa ath stande oss vel fore met math, øll ock hæstefother ock stalrum til xl hesthe, ock schicker oss paa tisdagh ath morghen xxiii gode woghne ath flytthe worth folk ock sølffkamer fram met til Rwdgard. In Christo valetē. Ex castro nostro Nyborch ipso die beati Sixti pape et martiris anno etc. lxxxquinto.

122.

1485 Aug. 8.

Nyborg.

Dronning Christine meddeler Hr. Bent Bille, at hun ikke kan komme til ham idag, som hun skrev (Nr. 121), men først imorgen tidlig og så vil blive hos ham til den 11. Aug., og anmoder ham om i den Anledning at sørge for det fornødne.

Papir med 1 brevlukkende Segl: K. 92. Privatarkiver, Bent Bille, A. Brudstykke i nyere 'Oversættelse' (og med urigtig Datum 11. Apr.): Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 229.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bylle in castro nostro Nesbyhowith.

Cristina (*osv., Dronningens Titel som Nr. 121*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Beynt, som wii skreffue ether til, at wii skulle haffue kommet til ether i dagh, finge wii forfall, swa ath wii kunne icke komme før i morghen fasthende; achte wii ock ath tøffue hooss ether til paa torsdagh, at i ther rætthe ether effther met, hwess behooff gørss. In Christo valet. Ex castro nostro Nyborch die sanctorum Ciriaci et sociorum eius anno domini etc. lxxxquinto.

123.

1485 Aug. 12.

Rugård.

Dronning Christine anmoder Hr. Bent Bille om, ndr noget Foder, som hun har købt i Rugård Len og Omegnen, kommer til ham, straks at skaffe Vogne til det til Nyborg.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 91. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bylle in castro nostro Nesbyhowet.

Cristina (*osv., Dronningens Titel som Nr. 121*).

Premisso nostro sincero fauore. Vither, kære her Beynt, ath wii haffue købt her i lenet ock her omkring noghet fodher. Bethe wii ether, ath nar thet kommer til ether ock worth bwth met, at i strax flii them ferske woghne til Nyborch, ath wii bliffue ther wforsømde wdi. In Christo valet. Ex curia nostra Rwthgard die beate Clare virginis anno etc. lxxxquinto.

124.

1486 Novbr. 13.

Nyborg.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) at skaffe 60 Vogne til at føre noget Gods, Kongen har liggende i Ringkøbing,

til Tarm, når han får Tilsigelse derom af Kongens Skriver Hans Mortenssøn.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris Lundeness.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 113).

Premisso nostro sincero fauore. Wii haue noget gotz liggende vdi Ringkøbing; bede wii ether kerlige oc wele, at i bestille oc skicke oss lx vogne, som for^{ne} gotz føre [!] theraff oc till Tarm sønden Skerne aa, naar oc efterthi som Hans Mortenß, wor scriffuere, ether therom paa wore vegne tilsiger. Oc lader thet engelund. In Christo valet. Ex castro nostro Nyborg die beati Briccii anno etc. lxxxvi nostro sub signeto.

125.

1487 Marts 7.

København.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at komme til Skibs til København til et Møde, som skal holdes 1. Maj for Rigets mærkelige Ærinder, med 30 Tjenere med Kost til 29. Septbr. og om at tilsige alle fribårne og Frelsemænd i hans Len til at komme med ham med deres meste Magt for siden at følge Kongen i Rigets Tjeneste.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 275 Nr. 13. Reg. *7885.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicholai, regni nostri Dacie consiliario.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, Suecie electus, dux Slesuiccensis ac dux Holsacie, Stormarie et Ditmercie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, wii haffwe fore nogre wore oc righenss merkelige ærende, oss oc rigt magth vppa liggheer, forrammet eth mode her i Købendehaffn at holdes sanct[e]¹ Wolburgis dagh nestkomminde, hwilke ærende wii ether vnderwiise wele, nar i til oss komme. Thi bede wii ether kerlige, at i fore samme ærende skyld wele komme til Købendehaffn til skybss meth xxx² ether thienere³, wel ferduge meth harnisk oc wæрге, kaast oc spiisnyng intil sancti Michaelis

¹ O: sancti. ² Skrevet på Rasur; formodentlig har der oprindeligt stået: swo mange, eller: the meste, eller lignende.

³ Herefter, men atter overstreget: i afsted komme kunde.

dagh. Oc tilsigher alle friiborne oc frelsesmen, i the wore læn, i vdi være haffwe, boende oc frii oc frelse kenness, at the oc komme meth theres meste magth meth ether til skybss, ferduge meth harnisk oc werge, oc i besørge them, som wore oc kronens læn icke haffwe, meth kaast, spiisnyng oc skyb, swo at i oc the ære her paa for^{ne} dagh ath senestæ, siden at følge oss vdi righenss thieniste, hwor behoff gørss. Ther forlade wii oss wisselige til, at i thage for^{ne} dagh til ware, som i wele wide wort oc righenss betzstæ. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi quarta feria proxima post dominicam inuocauit anno etc. lxxxvii nostro sub signeto impresso.

126.

1487 Aug. 2.

Næstved.

Dronning Dorothea beder Fru Elsebe (Henningsdatter Grubenda), Oluf Pederssøn (Godov)'s Enke, om at unde sin Søn Skørninge, således som Dronningen talte med hende om på Rønnebæksholm.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 83. Top. Saml. Perg. (!), Skørninge (Falster) 2.

Sincere nobis dilecte domine Elsebe, relicte Olai Petri, pronunc Nestuedie.

Dorothea Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. regina, ducissa Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie.

Premisso nostro sincero fauore. Som wii talet ether til i sitzst paa Rynebecksholm om Skyringe gard, at i wilde vnne ether søn hannom, swo bethe wii ether oc nw kerlige, at i fore wor skyld wele giffue hannom ther eet got behageligt swor vppa. Ther gøre i oss sønderlige til wilge udi, oc lader hannom nyde oss got at. In Christo valete. Ex opido nostro Nestuedensi in crastino ad uincola beati Petri anno domini mcdlxxxvii nostro sub signeto.

127.

1487 Decbr. 15.

Gottorp.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om straks at sende ham Bud, hvis han hører nogen vigtig Tidende.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiuer. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 13 og Dipl. Norv. IX Nr. 394. Reg. *7922.*

Sincere nobis dilecto domino Henrico Krumedick militi, aduocato castris nostri Aghershuss.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Henrich, wii bethe ether kerligen, at fornymme i nogher ærende eller tiende, som oss liggber macht vppa, at i ey wele spare ther bud ower at biude oss them till. Oc rammer wort beste ther[*odi*], som wii ether tiltroo; thet wele wii gerne met ether forskylle. In Christo valet. Ex castro nostro Gottorp sabbato proximo post Lucie anno domini mcdlxxxvii^o nostro sub signeto.

128.

1488 Decbr. 22.

København.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige om et Skib, hvorom han også tilskriver Hr. Bo Flemming, og som Hr. Henrik skal lade sælge i Holland, og om at lade bygge en god Jagt og sende Kongen den straks efter Påske og anmoder ham om at lade det bero foreløbig med det Len, han skriver om.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 16 og Dipl. Norv. IX Nr. 397. Reg. *7988.*

Sincere nobis dilecto domino Henrico Krumedike militi, aduocato castri nostri Aghershuss.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Henrich, som i scriffue oss till om thet skib oc om thet, her Boo haffuer theraff etc., tha scriffue wii nw her Boo Flemmingh till, at han schall antworde ether, hues han fanghet haffuer, oc sende wii ether breffuet till hannom. Schibet lather komme till Holland, oc lather selges, som i selff scriffue. Item lather bygge oss een goth jacht, som xxiiii aarer kwnne gange vppa, oc lather then strax komme till oss strax effther poske¹. Om thet læn, i scriffue om, thet lather bestande nogher tiid ower. Oc rammer wort beste ther vdi alle made, som wii ether tiltroo; thet wele wii gerne forskylle. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi in crastino Thome anno domini mcdlxxxviii^o nostro sub signeto.

129.

1489 Febr. 6.

Sølvborg.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i København 24. Juni.

¹ 1489 Apr. 19.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88 og Påskrift: Thette vore nadige herres breff feck jech paa palmesøndag¹. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Lundesnes.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, electus in regem Suecie, dux Sleswicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditemercie dux, comes in Oldenboreg et Delmenhorsth.

Premisso nostro sincero fauore. Wither, kære Mauritz, ath wii haffue forscreffuet wore mene elskelige Danmarcks riges radh at forsamles met oss i Københaffn sancti Johannis baptiste midzommers dagh nw nestkommende fore wore oc rigens merckelige ærende skyldh, som wii tha haffue ther at forhandle. Thii bede wii ether kerligen, at i aldellis rette ether effther at komme till Københaffn, swo at i ære ther po for^{ne} dagh. Ther forlade wii oss wiisselige till oc forskylle thet gerne. In Christo valet. Ex castro nostro Sølitzborigh die beate Dorothee virginis anno domini etc. lxxxix^o nostro sub signeto.

130.

1490 Marts 17.

København.

Dronning Christine anmoder Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) om at antworde hendes Smed Ulrik den Hest, han har lovet at sende til hendes Gård i Nyborg, og tilbyder at betale, hvad han forlanger for den.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 91. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 275 Nr. 14. Reg.*8065.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielß, aduocato castris nostri Aleborgh.

Cristina Dei gracia Dacie, Noruegie etc., ducissa Slesuicensis ac innata ducissa Sax

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mawritz, som [ethe]r we[ll fort]encker om then hest, i loffuede oss oc jette at sende hanum oss til Nyborg til wor gord, sende wii thenne breffuiser Ølrick, wor smidt, til ether. Bethe wii ether kerlige, at i wille antworde hanum then hest; hwes i therefore aff oss begerende ære, thet wille wii gerne fornøge ether, nar Gud wil, wii finnes. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnis die beate Gertrvdis virginis anno domini etc. xc^o nostro sub signeto.

¹ Apr. 12.

131.

1490 Maj 14.

København.

Kongens Kreditiv til Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) for Poul, Kongens Tolder på Skagen.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicholai, aduocato castris nostri Aleborgh.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, Suecie electus, dux Slesuiccensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie.

Premisso nostro sincero fauore. Wii haffue befalet thenne breffuisære Powel, wor toldere på Skawen, noget ærende at thale met ether på wore wegne; bethe wii ether, at i bethro hannom thervdhi på thenne tiidh. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi sexta feria proxima ante Erics regis anno etc. nonagesimo nostro sub signeto.

132.

1490 Aug. 29.

Tranekær.

Dronning Christine anmoder (Ribe Kapitel) om i Henhold til et hende af Bisp Hartwig (Juel af Ribe) givet Løfte at optage i Kapitlet hendes Kansler Hr. Hans Albrechtssøn, til hvem hendes Kapellan Hr. Laurids Bertelssøn har opladt sit Kannikedømme i Domkirken samt en Kirke uden for Ribe og et Vikarie i St. Mikkel's Kapel.

[Orig. ukendt.] T: Trykt (uden Udskrift): Terpager, Rippe Cimbricæ S. 122. Reg. 4926.

Cristina Dei gracia Dacie, Noruegie, Slauorum et Gottorum regina, electa in reginam Svecie, ducissa Slesuiccensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmarcie, comitissa in Oldenburg et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kære venner, som ether vel fortæncker, at oss elskelige verdige fader biscop Hartwiig met ethers samtycke oc tilladelsse oc sammeledes fore wor høn schyld tilsagde oss elskelig h[e]r¹ Hanss Albrechtsen, wor elskelig cantzler, then første canickedom, i ethers domkircke løst wortte, som han at forlæne haffde, tha haffue[r] nw h[e]r¹ Laurits Bertelsen, wor elskelig capellan, vpladet hannem then canikdom, han i ethers domkirke haffde, oc sammeledes then kircke, han haffde ther vthen fore Ribe, met eth vicaria i sancti Michels

¹ T: hr.

capelle. Thi bede wi ether kærigen, at i wele annaame hannem vdi ethers capittel oc were hannem behølpelige oc bistannige vdi hwiss made, ther i kwnne, oc lade hannem nyde wor bøn oc skriffuelse gott ad. Ther giøre [i] oss sønderlige til vilge vdi, oc wel[e] wi thet kærigen met ether forskylle. In Christo valete. Ex castro nostro Tranckær dominica proxima post Bartholomæi apostoli anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nostro sub sigillo.

133.

1490 Novbr. 18.

Kolding.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) at betale Bisp Niels Glob (af Viborg) 362 Mark, som Mourids efter Regnskab er bleven Kongen skyldig, og desuden 138 Mark på Regnskab af den ny Landgilde af (Ålborg) Slot.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielsø, aduocato castris nostri Aleborgh.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 125).

Premisso nostro fauore sincero. Kære Mauritz, som ether well fortænker, at i ower regenschab bleffue oss skylduge iiii^cxii mark, bethe wii ether gerne oc wele, at i fornøye them werdug fader biscop Niels Glob pa wore wegne. Sammeledis bethe wii ether, at i oc wele fornøye hannom thertill pa wore wegne i^cxxxviii mark pa regenschab aff thet ny landgille aff slotthet; thii wii haffue hannom wiisselige tilsagt at fange swadane penninge aff ether. Ther forlade wii oss wiisselige till; nar i hannom swodane penninge fornøyet haffue, tha lade wii ether frii oc quitte therefore. Datum in Koldinge fferia quinta proxima post Briclii anno etc. xc^{mo} nostro sub signeto.

134.

1491 Febr. 17.

Åhus.

Kongen anmoder i Anledning af en Henvendelse fra Hr. Oluf Stigssøn (Krognes) Hr. Bent Bille om at opsætte en Indførsel, indtil Kongen har talt med ham i Lund.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Helssingborg.

Johannes (*osv., Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Vider, at her Oluff Stigß haffde sit budh her hoess oss oc lod bede oss, at wii vilde scriffue fore honum till ether om then indførelse, at i then vilde lade opstaa. Swa bede wii ether gerne, at i samme indførelse vele lade opstaa, swa lenge wii ether nw till ortz komme i Lundh. In Christo valet. Ex opido Awss quinta feria proxima post dominicam esto michi anno etc. nonagesimo primo nostro sub signeto.

135.

1491 Marts 2. Møntergården (i Malmø).

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om straks at sende ham så mange Penge som muligt, da Kongen trænger stærkt til dem.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Alburgensis.

Johannes Dei gracia [Dacie, Noruegie] etc. rex, Suecie electus, dux Slesuicensis a[c dux Holsacie,] Stormarie et Ditmercie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Widher, at wii haffue storlige brøst paa peninge; bethe wii ether, at i haffue ether bwd hoss oss met the flesthe peninge, i kwnne komme affsted met, oc skicker oss them strax oc ladher thet enghenlunde. In Christo valet. Ex curia nostra monetaria fferia quarta post dominicam reminiscere anno domini etc. nonagesimo primo nostro sub signeto.

136.

1491 Marts 8.

Lund.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i København 8. Maj og om at udruste 20 værgende til Skibs, der, når Mødet er endt, kan følge Kongen på en Rejse fra København til Norge med Kost indtil 29. Septbr.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 119.

Sincere nobis dilecto domino Benedi[cto Biilde] militi, aduocato in castro nostro Hel[ssingborg].

Johannes (*osv., Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Vider, at wii haffue forskreffuet wore mene elskelige rigens rad at komme til mode

met oss til Købnehaffn søndagen nest effther sancte Valburgis dag nestkommende fore wore oc Danmarckis riges merckelige ærende skyld, som wii haffue met them ther tha at forhandle. Bede wii ether kerligen, at i paa samme dag at seneste ere ther til stede. Wii acte oc strax, naar thet mode end er, at ferdis ind i wort rige Norge oc skulle haffue eth tal folck tid met oss. Bede wii ether kerligen, at i rette ether effther vt at gøre tid met oss til skibss xx vergende, ferduge met harnesk, kast oc spiisning indtill sancti Mickels dag, swa at the altinges rede ere at følge oss i for^{ne} reyse fran Købnehaffn, naar for^{ne} mode end er. Ther forlade wii oss visselige till oc forskyll thet gerne. In Christo valet. Ex ciuitate nostra Lundensi tercia feria proxima post dominicam oculi anno etc. nonagesimo primo nostro sub signeto.

137.

1491 Marts 8.

Lund.

Kongen anmoder Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) om at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i København 8. Maj og om at udruste 15 værgende til Skibs, der, når Mødet er endt, kan følge Kongen på en Rejse fra København til Norge med Kost indtil 29. Septbr., således at de kan være på Hr. Axel Lagessøn (Brock)'s Skib.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 276 Nr. 15 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 118. Reg. * 8117.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielß, aduocato castris nostri Alburgensis.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 125).

Premisso nostro sincero fauore. Vider, at wii haffue forskreffuet wore mene elskelige rigens rad at komme til mode met oss til Købnehaffn søndagen nest effther sancte Valburgis dag nestkommende fore wore oc Danmarckis riges merckelige ærende skyld, som wii haffue met them ther tha at forhandle. Bede wii ether kerligen, at i paa samme dag at seneste ere ther til stede. Wii acte oc strax, naar thet mode end er, at ferdes ind i wort rige Norge oc skulle haffue eth tal folck tid met oss. Bede wii ether kerligen, at i rette ether efflher vt at gøre tid met oss til skibss xv vergende, ferduge met harnesk, kost oc spiisning indtill sancti Michels dag, swa at the altinges rede ere at følge oss i for^{ne} wor reyse fran Købnehaffn, naar for^{ne} mode

end er; oc taler met her Axel Lageß, at the bliffue inne met hanum. Ther forlade wii oss visselige til oc forskylle thet gerne. In Christo valet. Ex ciuitate nostra Lundensi tercia feria proxima post dominicam oculi anno etc. nonagesimo primo nostro sub signeto.

138. 1491 Marts 19. Æbelholt.

Kongen meddelet Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) — der har tilskrevet ham om Hellum Herred — at han ikke véd, hvorledes det forholder sig dermed, før han kommer til sit Register, eller hvad det er pantsat for, men vil tale med Mourids derom på Mødet i København.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 276 Nr. 16. Reg. * 8119.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Alburgensis.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, Suecie [electus], dux Slesuicensis ac dux Holsacie, Stormarie et Ditma . . .

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, som i skriffue oss til om Høllom hæret, vide wii ey enckede, hworledis thet haffuer seg therom, førre en wii komme til wort register. Somme sige, thet stander fore xii^c mark, somme mere oc somme myndre. Naar wii komme til thet mode i Købnehaffn, tha vele wii tale met ether therom. In Christo valet. Ex monasterio Æbelholt sabbato proximo post dominicam letare anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo primo nostro sub signeto.

139. 1491 Marts 23. København.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at give de med 6 af hans Skytters Heste, som han sender til ham, følgende Folk Øl og Mad samt Hestene Havre og Stråfoder og om at holde Skytten Mattis Hanssøns Hest, som allerede står hos ham, med de andre.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nic[olai], aduocato castris nostri Alburgensis.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 125).

Premisso nostro fauore. Wii sende nw ether sex aff wore skytttheres heste at tøffue hoss ether; bede wii ether, at i gifffue

them, som hesten følger, øll oc mad theres bierning oc til hesten strafoder oc hwerie x natter en tunne haffre til hwerie hest. Haffue wii oc forfaret, at i haffue en aff wore skyttheres heste Mates Hansß, som stod hoss ether tilforne; wele wii, at i holde then met the andre, wii wele selffue forliges met ether therom. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi feria quarta proxima post dominicam passionis anno etc. nonagesimo primo nostro sub signeto.

140.

1491 Maj 17.

København.

Kongen pålægger Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) at hjælpe hans Skriver Nis Clementsson til at få Erstatning af dem, der borttog de Garn, som Jes Stub havde sat i Sebbersund på Kongens Vegne, og at forsvare Jes Stub, så at der ikke sker ham Uret på Kongens Fiskeri.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 277 Nr. 17. Reg. * 8126.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Alborgh.

Johannes Dei gracia Da[cie, N]oruegie etc. rex, Suecie [electus], dux Sleswiiccensis ac dux Holsacie, Stormarie et

Premisso nostro sincero fauore. Wii bede ether oc wele, at i were Nis Clemensß, wore scriffuere, behielpelig, at han fangher wandel aff the men, som toghe wore garn bort vdi Søberswndh, paa wore vegne, som Jes Stwb haffde satt ther paa wore vegne. Wele wii oc swo, at i forsware for^{ne} Jes Stwb, at hannom inghen wrette skyer paa wort fyskerii aff nogher i nogher made, oc ladher thet enghenlunde. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi feria tertia post dominicam infra octauas ascensionis domini anno eiusdem etc. nonagesimo primo nostro sub signeto.

141.

1491 Maj 23.

København.

Kongen pålægger Hr. Bent Bille at give hans Hofsinde Ejler Hacks Heste oc de Folk, som passer dem, deres Underhold.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Helssingborg.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 125).

Premisso nostro sincero fauore. Wii bede ether oc vele, at i giffue Eler Hackss, wor hofsindz, heste theres bierning, effther som wii hafue førre skreffuit ether till, oc them, som hestenne tage ware, mad oc øll swa lenge, som the ere hoess ether. Ther gøre i oss till vilge vdi, oc vele thet gerne met ether forskulle. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi crastino pentecostes anno etc. xci^o nostro sub signeto.

142. 1491 Juni 10. Skibet Griffen i Øresund.

Kongen pålægger Fru Ermegård (Eggertsdatter Frille), Hr. Bent Billes Hustru, straks at sende et medfølgende Brev til Hr. Sten Bille, så at han får det senest i Morgen Aften, da det er af stor Vigtighed.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecte domine Ermegard, conjugii domini Benedicti Biilde aduocati castri nostri Helssingborg.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 125).

Premisso nostro sincero fauore. Wii sende ether eth wort breff, som her Steen Biilde skall hafue. Bede wii ether oc endelige vele, at i strax vfortøffret fliet swa frani, ehwat i gøre tillet, at han jo at seneste fanger thet i morgen at affthen. Ther ligger oss stor mact paa, oc lader thet ingenlunde. In Christo valete. Ex naui nostra Griffen in Øreswnd sexta feria proxima post octauas corporis Christi anno etc. nonagesimo primo nostro sub signeto.

143. 1491 Juli 7. Oslo.

Kongen takker Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) for den Møde, hvorpå hans Svende har fulgt ham på denne Rejse, og anmoder Mourids om, at Svendene må være i København senest 29. Juli med Kost indtil 13. Oktbr. for at følge Kongen til Skibs til et Møde i Kalmar, hvortil Svenskerne har lovet at indfinde sig, efter at Kongens Kapellan Laurids Bertelsson, som Kongen havde sendt op til et Møde i Sverige c. 22. Maj, har forhandlet med dem.

*Papir (noget beskadiget) med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 277 Nr. 18 (det nedenfor i [] satte er suppleret derfra). Reg. * 8135.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielß, aduocato castri nostri Aaleborgshwss.

Johannes Dei gracia Noruegie, Dac[ie etc. rex, Suecie electus], dux Slesuicensis ac dux Holsacie, [. . . marie et . tmarcie].

Premisso nostro sincero fauore. [Kære Mauritz, som ether] vel fortæncker, at i siist fran thet mode i Købnehaffn sende wii her La[uritz Bertel]ß, wor capellan, i wore erende vp til Suerige til thet mode, ther nw wor om pintz[dagss ti.] etc., tha haffue wii nw fanget skriffuelsse igen, swa at the Swensske vele holde i[t mode] nw strax i thenne sommer, oc wii skulle personlige wære ther til stede. Oc haffue [. . . . et]her swenne fult oss paa thenne reyse, swa at wii bode ether oc them kerligen tacke. [Ha]ffue wii nw forskreffuit wore elskelige rad oc gode men i Danmarck at følge oss til samme mode i Kalmarn; bede wii ether kerligen, at i wele lade for^{ne} ether swenne følge oss tid til skibss, ferduge met harnesk oc verge, kost oc spising indtil xiiii dage effther Mickeldzmesse nestkommende, swa at the ære i Købnehaffn at sancti Olai dag nestkommende at seneste at følge oss i samme reyse. Ther gøre i oss sønderlige til vilge vdi, oc vele thet gerne forskylle. In Christo valet. Ex ciuitate nostra Asloensi quinta feria infra octauas visitacionis Marie anno domini mdcxprimo nostro sub signeto.

1491 Decbr. 17. *Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Se nedfr. Nr. 153.*

144.

1492 Jan. 17.

Kalø.

Kongen pålægger Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) at holde så mange Folk som muligt og at sørge for Kost, Våben og Krudt m. m., så at han er rede til Rigets Tjeneste, når han tilsiges, da det ikke vides, hvad Anfald der kan komme.

Papir (noget beskadiget) med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielß, aduocato castris nostri Aaleborgshwss.

Johannes (osv., *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, wii bede ether oc vele, at i [rette] ether effther at holde thet meste folck, i kwnne affsted komme, oc reder ether [paa] kast, spising, harnesk, verge, puluer oc annet, hwess ther tilhører, [swo] at i ere ferduge oc rede thermet, naar ether tilsiges, oss oc riget til [tie]neste; thi wii ey vidæ, hwat anfald riget kan paakomme. Bewiser [ether] hervdi, som wii ether tiltroo oc i vele vidæ wort

oc rigens bestæ. Ther [for]lade wii oss visselige til oc forskylle thet gerne. In Christo valet. Ex [castro] nostro Kalløo in crastino Marcelli pape et martiris anno etc. nonagesimo sec[undo] nostro regio sub signeto.

145.

1492 Jan. 30.

Vejle.

Kongen tilskriver Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om en Møller og om Sten af Almuen, som han ikke trøster sig til at besvære den med, da han nu har fået Hjælp af den bl. a. til Foderhavre, og anmoder Mourids om at leje Skib for Kongens Penge til at sende til København det Korn og Mel, Kongen skal have af Slet Herred, samt Flæsk m. m. og om at sende Bud til Kongen med de Penge, denne skal have.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 279 Nr. 20. Reg. * 8172.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielß, aduocato castri nostri Aleborgshwss.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauøre. Som i skreffue oss nw til om then møllere etc., mwe i vidæ, at wii effther ether skriffuelse haffue vel forstandet, hworledis thet er tilganget therom. Som i oc skriffue om then steen aff almwen etc., haffue i selfue at mercke, at wii haffue nw fanget hielp aff almwen til foderhaffre oc i annen made, swa wii ey trøste til at besware them thermet paa thenne tid. Om thet korn oc meel aff Slette herrit, som i i sist met igenstode, oc sammeledis thet korn oc meel, wii oc i thette aar aff samme herrit haffue skulle, oc met thet, i oss giffue skulle fore then foderhaffre, oc sammeledis thet flesk oc annet, hwess i haffue paa wore vegne, sender thet til Kønehaffn thet første, i kwnne, oc leyær ther skib til fore wore peninge, oc at i vele haffue ethert bud i thet første hoess oss met, hwess peninge wii aff ether haffue skulle. Thet forskylle wii gerne. In Christo valet. Ex opido nostro Vedle secunda feria proxima post conuersionis beati Pauli anno etc. xcsecundo nostro sub signeto.

146.

1492 Febr. 19.

Odense.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i København 6. Maj.

*O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå: Item [?] fredagen i fastelaffn¹ paa Hanness feck jec thette breff. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 279 Nr. 21. Reg. *8177.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielß, aduocato castris nostri Aleborgensis.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Vider, kære Mauritz, at wii haffue forskreffwet wort mene elskelige rigens rad her i Danmarck at komme til mode met oss i Købnehaffn søndagen nest effther quasimodogeniti søndag effther poske nw nestkommende fore nogre rigens merckelige ærende skyld, wii ther met them haffue at forhandle. Bede wii ether kerligen, at i paa samme tid møde ther tha til stede. Ther forlade wii oss visselige til oc forskylle thet gerne. In Christo valet. Ex ciuitate nostra Ottoniensi dominica proxima post Juliane virginis anno etc. xcii² nostro sub signeto.

147.

1492 Febr. 21.

Korsør.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om at forfølge en Sag mod nogle Bønder, som har taget en Tyv fra ham på Tinget, efter Loven og ikke gribe nogen af dem, før Kongen har talt med ham, samt om at sende så mange rede Penge af Landehjælpen af Lenet, som han kan, da Kongen trænger stærkt til Penge.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A. Brudstykke i nyere Oversættelse: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 234.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Helssingborg.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Bend, som [i s]kriffue oss til om the bønder, ther toge then tywff fran ether paa tinget etc., bede wii ether, at i forfølge sagen effther lagen, som i haffue begynt, oc ey gribe eller gribe lade noger aff them, førre en i haffue waret oss til ordz. Wii acte nw snarligen at komme til Købnehaffn; bede wii ether, at i ther tha komme til oss i Købnehaffn, tha kwnne i vnderwise oss all leyligheden om then sag etc. Oc forarbeyder, at wii kwnne fange land-

¹ *Marts 2.* ² *O tilføjer: secundo.*

hielpen aff lænet; haffue i then ey allsammen, tha skicker oss the meste rede peninge theraff, i kwnne, thi wii haffue storligen peninge behoff. In Christo valet. Ex castro nostro Korsøer in profesto beati Petri ad cathedram anno etc. xcii^o nostro sub signeto.

148. 1492 Maj 1. København.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om straks at sende så mange fede Øksne, som han har, til København.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Dilecto nobis sincere domino Benedicto Bille militi, aduocato castris nostri Helsingborg.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Wii bede ether, at swo mange feedhe øksne, som i haffue, them sender oss strax hiid til Københaffn; wii wele beholde them. In Christo valet. Ex Haffnis die beatorum Philippi et Jacobi apostolorum anno etc. xcii^o nostro sub signeto.

149. 1492 Juni 9. København.

Kongen meddeler Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne), hvad han har ladet foretage i Anledning af, at Mourids's Svende, som lå i dennes Skib, efter hans Bortrejse har slået 2 af Kongens Tjenere ihjel og lemlæstet hans Bøssimester, og pålægger Mourids at beholde en Småsinde, som er kommet til ham, og som deltog i Gerningen, til Stede, indtil Mourids og Kongen får talt sammen.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå: Die pentecostes¹ om mitdeffestide [?] feck jek thet Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 280 og (i nyere Oversættelse: ikke helt fuldstændig) Brasch, Gamle Eiere af Bregentved S. 35. Reg. *8195.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielsø, ffamiliari nostro.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mawritz, siden i fore her fran oss, tha ginghe ethers swenæ, som her loghe fore byen vdi ethers skib, hiid op til wore byssemesther oc thienere oc sloge ther two wore thienere iheell oc lemmelestedede wore byssemesther vden all skyld oc brøde i nogher mode oc siden komme vdi ethert skib igen. Swo foore strax wore fagede oc embitzmen

¹ Juni 10.

effther them oc behindrede them. Tha vtlagde the fem swenæ aff them, som gerningen skal haffue giort, oc the ære grebne therfore; mæn the andre, som met wore at følge them til skibs oc vntsette them fore then gerning, haffue wii ladet til borgen pa ethers lempe, at ethers reyse ey skulle forsømes, oc the fem, som grebne ære, wele wii lade sidde thesse helligedage offuer oc siden lade therom fare met, som tilbør. Koem ther oc en smasend til ether, som met war i for^{ne} gerning; ther bede wii ether oc wele, at i tage borgen aff hanum oc holde hanum til stæde, swo lenge i komme oss selffue til ordz therom, och lader thet engelunde. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi vigilia pentecostes anno etc. nonagesimo secundo nostro sub signeto.

150.

1492 Juni 17.

København.

Kongen tilskriver Lunde Kapitel om at støtte Universitetet i København, om hvilket han også har tilskrevet Ærkebispem i Lund, og hvortil han selv har givet Fakse og Sæby Kirker.

Papir (det venstre Hjørne foroven mangler) med Spor af 1 brevlukkende Segl og Påtegning bagpå med en anden, samtidig Hånd: Lødemod herret, Gydyng herret, Gers herret, Fers herret. SuRA., Pap.

Venerabilibus viris dominis prelatibus et canonicis ecclesie Lundensis, nobis sincere dilectis.

..... rex, electus in regem Suecie,
 ... [co]mes in Oldenborg et Delmenhorst.
 e screffuet oss elskelige werdugste fader her ærchebiscop vdi Lund till om e til thette vniuersitati her vdi Købendehaffn, oc haffue wii oc nw giffuet gode kirker, som ære Faxe kirke oc Sæby kirke. Bedende ether alle kerligen, at i være welwillige till, at samme ærende mwge haffue god fr[em]gangh, oc biwde [Th]et wele wii gerne met ether forslylle. Oss hobes till Gud, at th[et] skall bliffue oss, riget oc mange made. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi dominica trinitatis anno etc. xcsecundo nostro sub signeto.

151.

1492 Oktbr. 3.

København.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om straks at sende de Penge, han har oppebåret af Landehjælpen, da Kongen trænger stærkt til dem, og sender ham 10 Stykker Klæde af forskellig Farve, som

han skal bytte blandt Bønderne for godt Kvæg, som han straks skal sende Kongen.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Helssingborg.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Wii bede ether kerligen, at i strax vfortøffret sende oss hid, hwess penninge i haffue aff then landhielp, i paa wore vegne vpboret haffue; oc lader thet ingenlunde, thi wii haffue them storligen behoff. Oc sende wii ether tw brwne, iii grøne oc v blaa stycker klede, at i them byte iblant bønderen fore got fæx oc sende oss thet hid strax; ther gøre i oss til vilge vdi, oc forskyll thet gerne. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi quarta feria proxima post Micaelis archangeli anno etc. xcii^o nostro sub signeto.

152.

1492 Decbr. 11.

Kallundborg.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at sende noget Kokød, han har fået til Vrag, til København snarest muligt.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mawritio Nicolai, aduocato castris nostri Aaleborgh.

Johannes Dei gratia Datie, Noruegie etc. rex, in regem Suetie electus, dux Slesuicensis ac Holsatie, Stormarie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mawritz, som i schriffue oss till, ath i haffue fanget noget kokød till wragh, bethe wii ether, ath i sende oss thet till Københagen thet snarest, i thet gøre kunne; thet ville wii gerne met ether forskyll. In Christo valete. Ex castro nostro Callindeborgh feria tertia post beate Anne anno etc. nonagesimo secundo nostro sub signeto.

153.

1492 Decbr. 15.

Holbæk.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) ikke at søge Overbringeren Oluf Anderssøn for hans Fredkøb i Anledning af et af ham begået Manddrab, hvis det er rigtigt, som han siger, at han har betalt det til Anders Tegemad.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne, her med Datum opfattet som 1491 Decbr. 17, hvad der næppe er rigtigt; 1491 Decbr. 15 var Kongen på Lundenæs (Rørdam, Kjøbenhavns Univ. Hist. IV Nr. 88).

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Aleborgh.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie, Slaorum Gotorum-que rex, electus Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie.

Premisso nostro sincero fauore. Vither, at thenne breffuisere Oleff Anderþ haffuer beret fore oss, at han kom fore skade fore een mandød, oc han købte sin friid igen aff Anders Tegematzþ pa wore weigne, oc at i nw pa thet ny dele hanom fore hans friidkøb. Bethe wii ether oc wele, at er thet swo, som han sigher, at i tha haffue hanom thet fordragh. In Christo valet. Ex castro nostro Hölbech sabbato proximo post Lucie virginis anno domini mcdxcii nostro sub signeto.

154.

1493 Jan. 7.

Lund.

Kongen pålægger Hr. Bent Bille og Fru Inger (Torbernsdatter Bille), Hr. Johan Oxes Enke, at sende ham til Lund 14. eller 15. Jan. de Breve, som de har af hans Forfædre på Dronningholm, Landskrone og Ystad med mere Gods, og som de har lovet ham igen.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilectis domino Benedicto Bille militi necnon domine Ingerd, relicte domini Johannis Oxæ.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Som i haffue tilforne loffuet oss the breff igen, som i haffue aff wore forfæderne paa Dronningholm oc paa the gotz vnder Sønderstrand oc Koseberg, Gørstinge, Landskrone oc Ysted, swo bede wii ether ennw oc endelige wele, at i scicke oss them hiid til Lund mandag eller tiisdag nest effther xx dag jwle, oc lader thet engelunde. In Christo valet. Ex Lundis die sancti Kanuti ducis anno etc. xciiiº nostro sub signeto.

155.

1493 Febr. 5.

København.

Kongen pålægger Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) at give en af hans Skytte Las Faxes Heste, som han sender til ham, Heste-

foder samt Manden Mad og Øl, ligesom Mourids giver de 4 andre, som han har i Forvejen.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielsø, aduocato castris nostri Aaleborgh.

Johannes (*osv., Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro fauore. Wii sende nw til ether en thenne breffuiseser war skøttes Lass Faxes hest til the iiiii, i haffue tilforen. Bethe wii ether oc wele, at i giffue ha[nno]m¹ mad, øøll oc hestefoder, som i giffue the andre, til skællighed. Oc lader thet engelunde. Ex castro nostro Haffnensi die Agate virginis anno etc. xciii^o nostro sub signeto.

156.

1493 Febr. 25.

København.

Kongen anmoder Hr. Bent Bille om at være hos ham 4. Marts.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bilde militi, aduocato castris nostri Helssingborgh.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie etc. rex, Suecie electus, dux Slesuicensis ac dux Holsacie, Stormarie et Ditmarcie.

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Bend, wii bede ether kerligen, at i vfortøffret komme hid til oss, swa at i ere her mandagen nest effther dominicam reminiscere ffere nogre merckelige rigens ærende skyld, wii met ether haffue at forhandle. Ther gøre i oss til vilge vdi, oc forskylle thet gerne. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi secunda feria proxima post dominicam inuocauit anno etc. xtercio nostro sub signeto.

157.

1493 Maj 14.

Odense.

Kongen meddeler Mourids Nielsson (Gyldenstjerne), at han sender ham Kvittering på 800 Mark, som han har modtaget af hans Skriver, og at han har tilskrevet Rigens Kansler om at forvare Kronen, hvis en Sag angående en af Kronens Bønders Rettighed på Gestetå forfølges for ham, samt anmoder Mourids om

¹ O: haffm.

straks at sende Kongen de Penge, han står tilbage med, og om at sende de Øg, som Kongen har befalet, til Lensmanden på Flensborg.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielß, aduocato castris nostri Aleborgensis.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro fauore. Kære Mawritz, wii finge her nw viii^c mark aff ether skriffuere, som i sende oss, paa hwilke wii sende ether wor qwitanciam, bedende ether, at i rette ether effther at flii oss strax met thet første, hwess i stande igen met; thii wii haffue peninge storligen behoff. Som i skriffue oss til om thet paskud oc rettigheed, som wor bonde haffue skal paa Gestetaa, haffue wii skreffuit rigens canceler til therom, at han skall ware fortentt at forware kronen, om then sag forfølges fore hanum, oc haffue wii send hanum breffuit. Om the øg, som wii befoel ether, skicker oss them til Flensborg oc lader them ther antwordes wor embitzman paa slottet. In Christo valete. Ex ciuitate nostra Ottoniensi tercia feria rogacionum anno domini mcdxciii^o nostro sub signeto.

158.

1493 Juni 6.

København.

Kongen pålægger Hr. Bent Bille at lade Kronens Bønder og Tjenere omkring Herrisvad Kloster hjælpe Klosters Tjenere med at føre noget Tømmer til Helsingborg, hvorom Kongen har tilskrevet Abbeden, og at være Overbringeren Peder Truedssøn behjælpelig med at føre Tømmeret til København.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Sincere nobis dilecto domino Benedicto Bille militi, aduocato castris nostri Helsingborg.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 125*).

Premisso nostro sincero fauore. Kære her Benint, wii haffue skreffuet her abbet aff Hæretzwad tiill om noget timber. Bede wii ether oc wele, at i lade wore oc kronens bønder oc thienere, som boo nest omkring Hæretzwad closter, hielpe tiill met abbethens thienere at føre thet tiill Helsingborg. Oc sende wii nw thenne breffuisere Pedher Trwedsß tiill hannom therom, at i forde oc fræme hannom met thet beste, oc giffuer hannom

øll oc mad oc skicker hannom hiid til Købnehaffn met for^{ne} timber, effter som han ether selff ythermere berette kan. Oc lader thet engelunde. In Christo vatele. Ex castro nostro Haffnensi die corporis Christi anno etc. xciii^o nostro sub signeto.

159.

1493 Juni 9.

København.

Kongen pdlægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) at lade Arvingerne efter Mikkel Nielssøn, Borger i Stubbekøbing, der druknede i Limfjorden, og hvis Skib og Gods Mourids har beslaglagt, få det beslaglagte igen, hvis den døde ikke har forbrudt det.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Alleborg.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 125).

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, fore oss ær beret, at Michel Nielsø, wor borger i Stwbbe[kø]ping, fald vd aff siit skiib i Lymfiord oc drycknede, oc i haffue therefore behinderet hans skiib oc gotz; ær thet swo, at han icke haffuer forbrudet thet, tha bede wii ether oc wele, at i lade hans rette arffwinge fange igen, hwess i haffue swo hinderet paa hans vegne. In Christo vatele. Ex castro nostro Haffnensi dominica infra octauas corporis Christi anno etc. xtercio nostro sub signeto.

160.

1493 Aug. 24.

Kallundborg.

Dronning Dorothea anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne), der er en af dem, hvem »Landet« er befalet i Kongens Fraværelse, om at arbejde på, at en Strid mellem hendes Hofsinde Jep Andersson (Bjørn) og Joachim Lykke, som efter, hvad Bisp Niels Claussen (Skade) af Århus har meddelt, har lemlæstet hinanden i Randers Kloster, må blive udsat, indtil Kongen kommer til Landet, hvis Striden ikke kan bilægges helt forinden.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 83. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 281 Nr. 24. Reg. *8254.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielø, aduocato castris Aaleborgh, regni Dacie consiliario etc.

Dorothea (osv., Dronningens Titel som Nr. 87).

Premisso nostro sincero fauore. Kiere Mawritz, mo i vidhe, at oss elskelige werdighe herre och father bescop Niels Clawß aff Aars screff oss til, at wor howsindh Jeip Anderß och Jachim Lycke wore til hobe i Randhers closther och ther hwgges och lemmelæste hwerandber etc., hwilkit oss er hewelige imodh, at swo skeett er. Tyckes oss toch radelicht wære, at thet kwnne komme vdi dagh och stwndher emellom them och ey tilstæddes, at nogher ytthermere vpstødh met slagh och vwillie skee skulle vdi hogboren førstes konningh Hanses, wor kiere søns, frawærelse. Nw efftherthi ath i ære en aff the, som er landit befallit i for^{ne} wor kiere søns frawærelse, bethe wii ether kerlige, ath i met flere venner wele tale thevdi och tilhielp, at thet matte komme i dagh och stwndher emellom them, til tess for^{ne} wor kiere søn i landit ighen kommende wordher, om thet herfordinden icke afftales kwnne. Her giøre i oss synderlige til willie vdi, och wele thet gerne met ether forskyldte. In Christo valet. Ex castro nostro Kalundeborgh die beati Bartolomei apostoli anno etc. xciii nostro sub signeto.

161.

1493 Oktbr. 28.

København.

Kongen pålægger Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) at holde ham med Mad, Øl og Hestefoder i Haverslev Natten 16.—17. Jan., i Ålborg 17.—22. Jan. og i Rold 3. Febr.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 282. Reg. *8256.*

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Alleborg.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 125).

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mauritz, wii acthe at komme til Haderløff sancti Marcelli dag oc tøffue ther i nat. Bede wii ether oc wele, at i rette ether efter at holde oss ther samme nat ower oc sammeledis ffredagen, som ær annen dagen nest efter Marcelli, at aften, lowerdagen, sondagen, mandagen, tiisdagen ower oc othensdagen til forste maltid vdi Alleborg oc siden mandagen nest efter kyndermisse vdi Rold, for^{ne} nætter ower met mad oc øll oc hestefoder wor bierning. Oc lader thet engelunde. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi die sanctorum Symonis et Jude apostolorum anno etc. xciii^o nostro sub signeto.

162.

1493 Novbr. 23.

København.

Kongen meddelet Mourids Nielsson (Gyldenstjerne), at han, når han kommer til Jylland, vil hjælpe ham og Prousten af Børglum (Simon Læsø) til Rette i en Strid, de har mellem sig, og anmoder Mourids om at ramme Kongens Bedste med de Oldensvin, Kongen skal have.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nicolai, aduocato castris nostri Aleborgh.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie, Slauorum Gotorumque rex, electus Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie dux, comes in Oldenborg etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kere Mauritz, som i screffue oss til om then sag, ether oc prowesten aff Burglum emellom er, tha achte wii snarlige at komme til Jutland oc wele tha haffue saghen fore oss sielff oc hielpe ether therom pa bade sider til rette. Item om the oldenswin, wii skule haffue etc., bethe wii ether kerligen, at i ramme wort beste thermet, som wii tro ether til. Thet wele wii gerne met ether forskyldte. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi die beati Clementis anno domini mcdxciii nostro sub signeto.

163.

1494 Jan. 11.

Viborg.

Kongen pålægger Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) at lade Vitskøl Klosters Tjenere være udelte i Anledning af en pålagt Foderskat, som Kongen har undt Abbeden at oppebære af Klosters Tjenere.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauritio Nicolai, aduocato castris nostri Aaleborg.

Johannes Dei gracia Datie, Noruegie etc. rex, in regem Suetie electus, dux Slesuicensis ac Holsatie, Stormarie et Dytmercie, comes in Oldenborg.

Premisso nostro sincero fauore. Kære Mawritz, wii haffue nw vnt oss elskelige her abbet aff Wiidskøle vp at bere then foderskath, som for^{ne} Vidskole closters thjænere skulle giffue oss. Bede wii ether och wele, at i lade hans oc for^{ne} closters

thiænere være vdelte therefore; och lather thet engelunde. In Christo valete. Ex ciuitate nostra Vibergensi sabato infra octauas epyphanie domini anno eiusdem etc. nonagesimo quarto nostro¹ sub signeto.

164.

1494 Febr. 19.

Århus.

Kongens Kreditiv til Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) for hans Kapellan Hr. Claus Hanssøn.

Papir med 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Sincere nobis dilecto Mauricio Nielß, aduocato castris nostri Aleborgh.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie, Slaorum Gotorumque rex, electus Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie dux etc.

Premisso nostro sincero fauore. Wii haffue befalite thenne breffuiser her Claues Hanß, wor capellan, nogre erende at vnderwise ether pa wore weigne; bethe wii ether oc wele, at i han-nom thervti betro pa thenne tiid. In Christo valete. Ex ciuitate nostra Arusiensi feria quarta post dominicam inuocauit anno domini mdxciiii nostro sub signeto.

165.

1494 Apr. 1.

København.

Kongen pålægger Hr. Bent Bille ikke at gøre Knud Skrifer, Borger i København, der har klaget over, at Hr. Bent lader gøre ham Hinder på noget Indholt, som han har købt til sit Skib af Bønderne på Kullen, mere Hinder derpå.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Oss elskelige her Benint embitzman paa wort slot H

Hans met Gudz nade Danmarcks, Norges et[c. ko]nning, vdwald konning till Suerige, hertug vdi Slesuig, i Holsten, Stormarn oc Ditmersken etc.

Vor sønderlige gunst tilforn. Kære her Benint, wiider, at thenne breffuisere Knud scriffuere, wor borger her i Købnehauffn, haffuer beret fore oss, at han haffuer kiøpt nogen indholt tiill

¹ O gentager: nostro.

siit skiib aff wore bønder ther paa Kwlden, oc i haffue ladet giort hinder therpaa, oc haffue wii nw giffuet hannom swodan indeholt igen. Bede wii ether oc wele, at i gøre hannom ther-ypa icke ythermere hinder paa thenne tiid. Befalende ether Gud. Screffuet paa wort slot Købnehaffn tredie dag paske aar effter Gudz byrd mcdxciii^o vnder wort signet.

166.

1494 Apr. 1.

København.

Kongen pålægger Hr. Bent Bille straks at komme til ham med sit Regnskab og med de Penge, som Kongen skal have.

Papir med 1 endnu overklebet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Bent Bille, A.

Oss elskelige her Benint Bille ridder, wor embitzman paa wort slot Helsingborg.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Norges etc. konning, vdwald konning tiill Suerige, hertug vdi Slesuig, i Holsten, Stormarn etc.

Vor sønderlige gunst tilforn. Kære her Benint, wii bede ether oc wele, at i komme strax hiid till oss met ether regenskab; oc lader thet engelunde. Befalende ether Gud. Screffuet paa wort slot Købnehaffn tredie paskedag aar effter Gudz byrd mcdxciii^o vnder wort signet.

Item haffuer oc met ether hwes penninge, som i stande igen met oc wii haffue skulle.

167.

1495 Jan. 10.

Varberg.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at være i København senest 7. Juni med 20 værgende med Kost til 29. Septbr. for at følge ham til Skibs til et Møde, som skal holdes 24. Juni i Kalmar med Sveriges Riges Råd.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 284 Nr. 27. Reg. *8321.*

Oss elskelige Mawritz Nielsø, wor man oc raad.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Norges etc. konning, vdwald konning tiill Suerige, hertug vdi Slesuig, i Holsten, Stormarn.

Vor sønderlige gunst tilforn. Kære Mauritz, wiider, at wii haffue berammet ith mode met Sueriges riiges raad at holdes vdi Calmarn nw sancti Johannis baptiste dag nw nestkommende.

Bede wii ether kerligen, at i rette ether effter at følge oss tiid tiill skiibs i samme wor reyse met xx wergende ferduge met harnsk oc werge oc kost oc spisning indtiill sancti Michels dag thernest effter, oc kommer tiill oss tiill Købnehaffn, førre wii giffue oss i for^{ne} wor reyse, swo at i ære ther hoss oss i Købnehaffn nw pintzdrag nestkomende at alderseneste. Ther forlade wii oss wisselige tiill oc wele thet gerne met ether forskylle. Befalende ether Gud. Screffuet paa wort slot Wordberg løwerdagen nest effter the helge tre konnunger dag aar etc. xcvi vnder wort signet.

168.

1495 Apr. 12.

Kalø.

Kongen anmoder Ribe Kapitel om at samtykke i, at hans Skriver Mester Niels Gundessøn (o: Niels Nielssøn Lange) får Dekanaten i Domkirken, som Dekanen Hr. Thomas Lange, der vil give sig i Kloster, vil oplade ham.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: vistnok K. 88. Top. Saml. C, Ribe Bispearkiv.

Venerabilibus viris dominis archidiacono necnon ceteris prelati et canonicis ecclesie Ripensis, nobis sincere dilectis.

Johannes Dei gracia Dacie, Noruegie, Slauorum Gottorumque rex, electus in regem Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmarcie dux, comes in Oldenborg et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kiære wener, at mester Niels Gundesß, wor scriffuer, haffuer beret fore oss, at oss elskelige her Thomes Lange, degen vdi ethers kircke, ær vdi wilge oc well giffue sig fran kircken oc vdi closter oc well lade hannom siit degendom wp etc., som han sielff ythermere berette kan. Thii bede wii ether kerligen, at i fore wore bøn oc scriffuelse skyld wele wne oc samtycke, at for^{ne} wor scriffuere maa fange for^{ne} degendom; thet wele wii met ether oc ethers kircke kerligen forskylle, oc hwess i ther vdi gøre welle, ther giffuer oss strax swar paa igen. In Christo valete. Ex castro nostro Kalløo dominica palmarum anno domini etc. xcvi nostro sub signeto.

169.

1495 Juni c. 18.

København.

Kongen anmoder Ribe Kapitel om at [overgive] Mester Niels Gunde[ssøn] (o: Niels Nielssøn Langes) Bud at den Rettighed, som

Kapitlets Dekan bør have, da Hr. Thomas Lange har opladt Mester Niels Dekanetet.

Papir (meget beskadiget) med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Top. Saml. C, Ribe Bispearkiv.

Venerabilibus viris dominis archidiacono ceterisque prelatiis et canonicis ecclesie Ripensis, nobis sincere dilectis.

Johannes Dei gracia D[acie, Noruegie, Slauorum Gottorum]-que rex, electus in regem Suecie, dux Slesuicensis ac Holsacie, [Stormarie et Ditmarcie dux, comes in Olden]borg et Delmenhorst.

[Premi]sso nostro sincero fau[ore] [o]ss elskelige her Thames Lange haffu[er] vpladet mester Niels Gunde[sø] degendom, som han vdi ethers kircke haff[de]. Bede wii ether kerligen, at i hanss visse bud all then rettighed, som ethers degen bør at haffue i koer elle[r] oc gører ey eller lader gøre hanum inthet ythermere hinder therpaa i nogle made, [men lader hanum] nyde thenne wor bøn oc skriffuelsse got at. Thermet gøre i oss bønderligen till vilge, [oc wele thet ger]ne met ether alle oc etherss kircke forskylle. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi [co]rporis Christi anno etc. xcquinto nostro sub signeto.

170.

1496 Maj 31.

Nyborg.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at komme til Kallundborg 19. Juni for 1 Dag eller 2 i Anledning af nogle mærkelige Ærinder, som Kongen vil tale med ham om.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 285. Reg. *8404.*

Oss elskelige Mauritz Nielsø, wor man oc raad.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Noriges etc. koning, vduald koning tiill Suerige, hertug vdi Slesuig oc vdi Holsten, Stormarn etc.

Vor sønderlig gunst tiillforn. Wii bede ether kiærligen, kiære Mauritz, at i wele komme tiill oss tiill Calundeborch then søndag nest fore sancti Johannis midsommers dag nestkommende fore noger merkelige ærende, wii haffue at thale ther met ether, oc mwe i rette ether efftir at bliffue ther hoss oss en dag eller two oc swo strax fare hiem igen. Ther gøre i oss sønderlige tiill wilge vdi, oc wele thet gerne met ether forskylle. Befallende

8*

ether Gud. Screffuet vdi Nyborg tiisdagen nest efftir søndagen trinitatis aar etc. xcvi vnder wort signet.

171.

1496 Juli 7.

København.

Kongen tilskriver sin Kansler Dr. Hans Claussøn og Hr. Henrik Krummedige, at hvis de har fået Lejde, må de drage til Mødet (i Lödöse), men hvis de ikke har fået det, må de sende Bud og kundgøre for de tilstedeværende deres Villighed til at møde, dersom de kan få Lejde.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 19 Nr. 10 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 139. Reg. * 8414.*

Oss elskelige docter Hans Clauesß, wor canceller, oc her Henrich Krummedige ridder, forsamlet eller adskildh.

Hans met Guz nade Danmarcks, Noriges etc. koning, vduald koning tiill Suerige, hertug vdi Slesuig oc vdi Holsten etc.

Vor sønderlige gunst tiillforn. Kiære venner, som i skriffue oss tiill om leyde etc., ffange i leyde, førre i fange thette wort breff, tha mwe i ffare thiid¹ oc forfølge modit, efftir som i haffue befalling. Haffue i oc engen leyde fanget, tha mwe i sende two ether thienere thiith, hwem ether tycke, oc kwndgiøre ther openbarlig fore the, tiill stede ære, hworledis i haffue nw swo lenge leyet ther oc wele gerne møde oc gøre ether befalling fulth oc kwnne ey fange leyde; oc ware ther ænnw noger, som befalling haffde at giffue ether leyde, tha wele i komme til stede oc gøre ther thet, ether bør at gøre; ære ther oc engen, at the wilde drage thet tiill mynne, at i haffue swo budit ether tiill. Befallende ether Gud. Screffuit pa wort slot Køpnehaffn torsdagen nest efftir wor frwe visitacionis dag aar etc. xcsexto vnder wort signet.

172.

1497 Jan. 9.

København.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at være i Århus 5. Febr. i Anledning af nogle mærkelige Ærinder, som Kongen efter et Møde med Rådet i Skåne og Sjælland har befalet Råderne Prior (Peder Pederssøn) i Antvorskov og Niels Erikssøn (Rosenkrantz) at hverve til ham.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne.

¹ o: til Lödöse.

Oss elskelige Mauritz Niels, wor man oc raadh.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Norges etc. konning, vduald till Suerige, hertug i Sleswiig oc i Holtzsten etc.

Vor sønderlig gunst tillfornn. Kære Mauritz, vider, at wii haffue nw waret wort elskelige raad i Skane oc her i Siellandh till ordz om nogre wore oc rigens merckelige ærende, som wii nw haffue befalet oss elskelige her prier i Antwordeskow oc Niells Eric, wore men oc raad, framdeles till ether at værffue. Bede wii ether kerligen, at i therfore vele vmage ether oc ware till stede i Aarss flesskesøndag nw førstkomende, swadane ærende ther at offuerweyæ; tha gøre i oss sønderligen till vilge, oc forskyllet gernne. Befalende ether Gud. Schreffuit paa wort slot Køpnehaffn mandagen nest effther the h[elig]e tre kongers dag aar etc. xcseptimo vnder wort signet.

173.

1497 Apr. 12.

København.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige, hvorledes han efter Bisp (Niels) Glob (af Viborg)'s og sin Småsvend (Tyge) Krabbes Begæring har forholdt sig med Hensyn til et Brev på 3000 Mark, som Hr. Henrik har givet (Tyge) Krabbes Moder.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarhiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 20 Nr. 12 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 144. Reg. *8468.*

Oss elskelige her Henrick Krwmmedige ridder, wor embedzman paa Baahwss.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Norges etc. konung, vduald konning tiill Suerige, hertug vdi Sleswig oc vdi Holsten, Stormarn oc Ditmersken etc.

Wor synderlige gunst tilforn. Kære her Henrick, vither, at wii haffue nw efftir verduge faderss biscop Globss oc wor smoaswendz Krabbess begering behollet ether breff, som i haffue giffuet Krabbess moder paa the tre twinde marc, hooss oss vstwnget, tiill thess wii fange scriffuelse aff ether ighen, om i vele bliffue vedh thet skøde, som i finde vdi thenne indluchte scrift¹. Vele i icke nøges met swodant skøde, thaa scriffuer oss thet tiill; thaa vele wii stinge thet oc sende thet Jwrgen Rwd, som wor atskylning war. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slott Køpnehaffn otthensdagen nest efftir søndagen misericordia aar etc. xcviij vnder wort signet.

¹ Ligger ikke ved.

174.

1497 Apr. 28.

Kallundborg.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige, at han i Anledning af Hr. Henriks Oplysninger om Hr. Sten (Sture) sender Folk til Varberg og Halmstad og ind i Varberg Len, anmoder ham om i påkommende Tilfælde at træffe Aftale med Ebbe Munk og meddelere, at de Len til Arild Bagge, hvorom Hr. Henrik skrev, allerede var lovede bort.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 21 Nr. 13 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 145. Reg. *8471.*

Oss elskelige her Henrick Krwme[dige] riiddæræ, wor man och r[aad].

Hans met Gudz nade Danmarcks, Noriges, Vendes etc. koningh, vduald tiil Suerige, hertugh i Slesuig, Holsten, Stormarn oc i Dytmersken, greffuæ vdi Oldenborg etc.

Vor søndherligæ gunst tiilforn. Som i scriffuæ, at her Sten forachter ath kommæ nw nedher tiil Calmarn, oc at ther skall væræ en herrædagh vdi Suerige om pintzedags tiid nw nestkommende, oc engen veedh, pa hwad sted han holdes skall etc., tha foræ swodan leglighed, som nw pa feræ er, sende vii xxv rutther tiil Vordbiergh, oc sende vii nogræ tael folck ther ind vdi Vordbiergs len oc tiil Halmstedæ ther at bliffuæ tiil stedæ tiil riigens oc landzens bestæ oc bistan. Kommer ther noget pa ferdæ, oc behoff gøres, at i tha tiilsye Ebbe Mwnck oc han ether, at i tha forwiithæ ether met hwer annen om wor och riigens bestæ oc bystand, som wii ether fwideligæ tiiltro oc visseligæ forlade oss tiil. Om the leen, som i skriffuæ om tiil Areld Baggæ etc., maa i viidæ, at the woræ forsagdæ xiiii dagæ tiilforn, før wii fingæ ether scriffuelsæ. Befalende ether Gud. Screffuit pa vort sloet Kallundeborgh fredagen nest efftir sancti Marci ewangeliste dagh aar etc. xcviij vnder vort signet.

175.

1497 Maj 24.

København.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at han har befalet Hr. Od Alfsson (Tre Roser), der er alvorlig syg, at overdrage Mattis Olsson at stå for Slotsloven på Akershus, anmoder Hr. Henrik om at søge at gøre Almuen i Sverige ulydig mod Niels Claussøn (Sparre) og om at inddrage under Kronen det Gods, Svenske ejer i Norge, og giver i det hele Hr. Henrik Forskrifter med Hensyn til det forestående Angreb på Sverige.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 21 Nr. 14 og Dipl. Norv. IX Nr. 430. Reg. *8479.*

Oss elskelige her Henrich Krwmmedige ridder, wor embitzman pa wort slot Baahuss.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Noriges etc. konung, vduald till Suerige, hertug vdi Slesuig oc vdi Holsten, Stormarn etc.

Vor sønderlig gunst tillforn. Kiære her Henrich, wider, at wii sende ether noger wore breff, som ere forskreffne her Odh Alsß oc Mattes Olsß swo, at efftir for^{ne} her Odh er swarlig sywg, haffue wii befallit hannom, at han fremdelis befaller oc tilltroer Mattes Olsß at staa fore slotzlogen i Aggerhuss etc., efftir som i ythermere finne i thet obet breff, wii sende ether, som for^{ne} Mattes Olsß tillskreffuit ær. Bede wii ether kiærligen, at i vnderwiisæ Mattes, at han anammer swodanne befalling till sig oc were ether følgeachtige met thet folck, som vd skall vdi wort oc riigens bestand, efftir som her Odh tillforn skulde haffue giort etc. Sammeledis bede wii oc kiærligen, at i wele wære ther vdhe om met then allmwæ i Suerige hoss landmercket met then beste lish oc lempe, i kwnnæ, om thet nogerledis see kan, at i kwnne giøræ them Niels Clauesß vweliige fore oc kommæ them till at vpbrende byeren oc slett giøræ then brøedæ, som the ther nyligen giort haffuæ. Oc achte wii wisselige at wære i Helsingborch wor frwe dag visitacionis¹ oc swo strax drage theraff till Halmstede; oc haffuer dog tillforn ethers bud hoss oss oc fonge encket at wide, hwath stegedag wii drage ind i Suerige, swo i kwnne wide, hwarefftir i e[ther] rette skulle, oc nar i skulle inddrage met thet folck, i ther haffuæ skulle. Item then karll, som i haffue hoss ether, som oss følge skall ind i Suerige, then lader nw strax vfortøffrit komme hiid till oss. Thet breff, her Knud Allsß tillskreffuet er aff Niels Clauesß, lydder om nogit gotz, at en god qwinne i Suerige wilde s[elge]; bede wii ether oc wele, at i anamme thet samme gotz vnder kronen, oc hwess gotz the aff Suerige haffuæ ther i riiget, at i bestille i alle lenene theromkring, at thet oc anammes oc holdes oss oc kronen till gode. Item haffue wii tillskreffuit Ebbe Mwnck, at hwess bud oc breff wii ether sendende worde, skall han framdelis bestille oc forskicke till ether, swo the ey skulle

¹ Juli 2.

komme ige[nnem] Suerige. Hwess wisse tiender i ther forfare kwnnæ, them bywder oss st[rax] till. Kiære her Henrick, rammer wort beste herydi oc i andre made, hwar i wide, macht pa ligger, som wii ether tilltroo; thet wele wii gerne met ether forskylle. Befallende ether Gud. Screffuit pa wort slot Køpinhaffn he[lge] legome afften aar etc. xcviij vnder wort signet.

176.

1497 Juni 10.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om sammen med Ebbe Munk straks at befæste og besætte Guldborget med 100 Mand under Hr. Bent Ågessøn (Thott)'s Befaling, for at Niels Claussøn (Sparre) ikke skal komme dem i Forkøbel, men om i øvrigt ikke at arge ind på Almuen i Sverige, før han får Brev derom.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 22 og Dipl. Norv. IX Nr. 431. Reg. *8487.*

Oss elskelige her Henrick Krummedige ridder, wor embitzman paa Baahuss.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Noriges etc. koning, vduald koning till Suerige, hertug vdi Slesuig oc vdi Holsten, Stormarn oc Ditmersken.

Vor sønderlig gunst tillforn. Kiære her Henrich, wider, at oss ær till widende wordit, at Niels Clauesß achter at wele vpbygge Guldborget; ær ther raadt till, at wii skulde icke forspilde ther meget falck vdower, soge wii gerne, at thet bleff them formeenth. Thii bede wii ether, at i met Ebbe Mwnck lade strax rycke ther ith bwllwærck vp oc tage thet ind oc legge thervp ith hundrit folck met two monetz kost, oc nar thet ær swo indtagit, tha antworder thet her Beint Agesß oc lader hannom enchtit wide theraff, førre æn i haffuæ thet innæ oc fæsthit, oc vnderwiise[r] them, thervppa liggæ skullæ, at the enchtit tage fran allmwen theromkriing. Ebbe Mwnck skall møde ether pa woldsteden met swo meget folck oc hwath dag, efftir som i skriffuæ hannom till om. Farer ther gantze listelige oc hiemelige met. Item arger oc enchtit ythermere ind i Swerige pa allmwen, førre i fange therom ythermere wor skriffuelse; ramer wort beste, i hwilcke made i thet giøræ kwnnæ; thet forskylle wii gernæ. Befallende ether Gud. Screffuit pa wort slot Køpnehaffn liøffuerdagen nest efftir sancti Erasmi episcopi et martiris dag aar etc. xcviij vnder wort signet.

Werer pa Guldborget thet steckesth, i kwønnæ, oc hwess i giøre skullæ, thet giører met en hath oc farer swo tilbage, nar i hafuæ ladit folcket ther.

177.

1497 Juni 21.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at lade et Tal Folk drage ind mod Swodalen (o: Säfvedal?), rydde Vejen og udsprede det Rygte, at Kongen selv vil drage derind, da Dalekarlene så mulig vil sidde |hjemme, samt på Tilbagevejen hugge Bræder ved Grænsen, og endvidere om med Ebbe Munk og Svante Nilssons Foged på Øresten Matts Kaste at aftale Forholdsregler til at belejre Elfsborg og gøre Niels Claussøn (Sparre) og Hr. Sten (Sture)'s andre Tilhængere Skade.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarbiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 23 (ufuldstændig) og Dipl. Norv. XVIII Nr. 146. Reg. *8489.*

Oss elskelige her Henrick Krummedige ridder, wor embitzman paa Baahuss.

Hans (osv., Kongens Titel som Nr. 175).

Vor sønderlig gunst tillforn. Kiære her Henrich, wider, at riigens raad i Suerige hafue budit oss till, at wii skulde nw strax lade ith tall folck drage aff Norige oc ind emod Swodalen oc ryddhe ther weyen oc lade rychte giøræ, at wii achte at drage ther selff ind; tha mentthe raadit i Suerige, at Daelækarlene skulde sidde hiemæ oc sette them ther till wern oc icke komme vd till her Sten emod oss oc raadit i Suerige; oc at i rette ether efftir, at nar folcket hafuer wæret therinne oc drager tilbage igen, at thet tha hwgger brøde emellom Norige oc Suerige wid landemercket, swo at the aff Dalen komme icke ind pa them igen. Bede wii ether kiærligen, at i wele hertill tencke the beste sindh, hworledis thet kwnde best tilgaa vden forfang, tog swo at i jo beholder ith tall folck vdi then eygen til landwern emod Elluitzborg oc Niels Clauesß. I oc Ebbe Mwnck mwe wære fortenchte at giøræ Niels Clauesß nogit till gode, oc bestiller, at han enchtit gott fanger ther aff allmwen; thet begær Sueriges raad. Hafuer Mattes Kawlæ, Swantte Nielsßns thiener oc foget pa Ørsten, wæret her hoss oss oc tilsagt oss pa tro, ære oc loffuæ at wære oc bliffue hoss ether oc Ebbe Mwnck met liiff oc macht oc wære oss oc riigens raad i Suerige met vdi wor oc riigens bestæ oc bestand oc wære met ether emod

Niels Clauesß oc alle andre, som her Sten Stwre wele met wære, oc wide theres fordærffue i alle made. Bede wii ether kiærligen, at i strax løffue ether til hobæ met Ebbe Mwnck oc met Mattes Kawlæ oc overlegge, hwilckelunde i kwonnæ best bestolde Æluitzborch oc wære Niels Clauesß oc andre, som holde met her Sten, emod oc wide wor beste oc bestand, som wii ether tilltroo. Item kiære her Henrich, nar ther kommer ith breff fran Sueriges raad till ether, som ær skreffuit them aff Lubeck till aff these iii riigens raad, tha lader thet strax besegles met prouesten aff Oslos oc ethers indsegell oc sender oss thet swo strax; wii wele frandelis ladit beseglæ met Danmarcks raad oc sendet till Lubeck. Rammer wort beste, som wii ether tilltro; wii forskyllet gernæ met ether. Befallende ether Gud. Screffuit pa wort slot Kopenhaffn odensdagen nest efftir sancti Botulphi abbatis dag aar etc. xcviij vnder wort signet.

178.

1497 Juni 24.

København.

Kongen annoder Hr. Henrik Krummedige efter Opfordring af det svenske Rigsråds Sendebud om sammen med Ebbe Munk at belejre Elfsborg og søge at fange Niels Claussen (Sparre), meddeler, at Fogeden på Øresten Matts Kafle har lovet at hjælpe dem, og skriver om Hr. Henriks Mellemværende med (Tygge) Krabbe og dennes Moder.

*Papir med ukendelige Rester af 1 brevlukkende Segl (efter Størrelsen forskelligt fra dem i K.). Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 24 Nr. 17 og Dipl. Norv. IX Nr. 432. Reg. *8491.*

Oss elskelige her Henrick Krwmmedige ridder, wor embitzman pa Baahwss.

Hans (osv., Kongens Titel som Nr. 166).

Vor sønderlige gunst tilforn. Kære her Henrick, wiider, at Sueriges riiges raadz sendebode Mattes Kawle oc Lwnekier ware nw her hoss oss oc werffde tiill oss, at the wele bliffue hoss oss oc fultgøre theres breff oc ord, som the haffue loffuet oc sagt oss, oc bød oss til met them, at wii skulle lade bestalle Elwetzborg oc Niels Clawesß oc gøre hannom oc alle her Stens noget til gode. Thii bede wii ether, at i strax haffue ethert raad met Ebbe Mwnck, oc worder tiill ens met hannom oc bestaller slottet oc lader bønderne, som skulle ligge therefore, haffue ii manetz kost met them, oc arbeyder trolige om, at i kwonne faa slottet oc Niels Clawesß met, om thet stander at gøre, oc

haffuer ether bud alle wegne vde, om i kwnne fange fat pa Niels Clawesßns eller her Stens metfølger, som fare theromkring oc predicke fore almwen. Haffuer oc Mattes Kawle, foget paa Ørsten, loffuet oss pa syn ære at were ether til bystanding vdi [!]. Haffue i nogre breff, som Krabbe ær anrørende om thet gotz, at i tha wele sende oss them; thii hans moder will icke holde købet. Oc sende wii ether ii wore obne breff til almwen i Suerige theromkring; nar i wele bestalle slottet, tha lader leese them. Befalende ether Gud. Screffuet pa wort slot Købnehaffn sancti Johannis midsommers dag aar etc. xcviio vnder wort lidle secret.

179.

1497 Juni 29.

København.

Kongen pålægger Hr. Henrik Krummedige straks at belejre Niels Claussøn (Sparre) på Elfsborg, hvis denne ikke vil hylde Hr. Henrik på Kongens Vegne, og meddeler, at Hr. Henriks Skib Badekvast stadig er lævkt, skønt der er anvendt stor Bekostning på det, hvorfor Hr. Henrik kan lade det hente.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Egl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 148.

Oss elskelige her Henrick Krummedige ridder, wor embitzman paa Baahwss.

Hans (*osv.*, Kongens Titel som Nr. 175).

Vor sønderlig gunst tillforn. Kiære her Henrick, ær thet swo, at Niels Clauesß aff Æluitzburg icke will giøre ether hyldinge pa wor wegnæ och antworde ether slotzloggen till wor oc riigens raadz hand i Suerige oc giffue ther sith obeth besegleth breff pa, tha bede wii ether oc wele, at i strax bestalde hannom oc fultgjøre then vpsatt, som wii ether therom tillforn tilskreffuit haffuæ. Item engen gaffn eller tieniste haffue wii hafft aff ethert skiib Baaqwost, men kost ther stor ting paa, oc ær dog all ligæ lack. Thii haffue wii nw lagt thet vp, oc mwe i ladit hentte, nær i wile. Befallende ether Gud. Screffuit pa wort slot Køpnehaffn sanctorum Petri et Pauli apostolorum aar etc. xcviio vnder wort signet.

180.

1497 Juni 30.

København.

Kongen pålægger Hr. Henrik Krummedige at søge at få Almuen i Sverige i Niels Claussøn (Sparre)'s og Göran Karlsson (af

Vinstorpa-Slægten's Len til at nedbryde Slottet (Elfsborg) og at love den, at det ikke skal opbygges igen.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 149.

Oss elskelige her Henrick Krwmedige ridder oc Ebbe Mwnck, wor embitzman pa Wardberg, conjunctim et diuisim.

Hans (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 172*).

Vor sønderlig gunst tillforn. Wider, at wii sende ether wore obne breff till then mene allmwe, swo the skulle were ether hørige oc lydige oc følgeachtige, hwar i them tilsige etc. Bede wii ether kiærligen oc wele, at i thale oc tinge met then allmwe i Suerige, som Niells Clauesß oc Jørgen Karlsß i være haffue, pa thet at i kwnne faa them met ether at forhærde oc nederbrydæ slottit, oc loffuer them, at thet skall icke igen vpbygges them till skade oc swodanne fordærffue, som the theraff hærtill haftt haffuæ. Rammer wort bestæ, som wii ether tilltroo; wii forskyllt gerne met ether. Befallende ether Gud. Screffuit pa wort slot Køpnehaffn fredagen nest efftir sanctorum Petri et Pauli apostolorum dag aar etc. xcviij vnder wort signet.

181.

1497 Aug. 28.

Kalmar.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige, Hr. Knud Alfsson (Tre Roser) og Ebbe Munk om at søge at få Elfsborg ved Dagtingen eller på anden Måde eller at slutte Overenskomst med Besætningen om en Stilstand, til Kongen selv kan komme til Stede, om sammen med Matts Kaste at straffe den ulydige Almue i Omegnen ved at hugge en Hånd eller Fod af den og om at søge at få en Gengærd af Almuen i Elfsborg Len.

*O: Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 25 og Dipl. Norv. IX Nr. 434. Reg. *8502.*

Oss elskelige her Henrick Krwmedige, her Knwth Alffuesß riddere och Ebbe Mwnck, wore men, raad oc thiennere.

Jahannes Dei gracia rex Dacie, Noruegie, Slaorum Gotorumque rex, ¹elect[us] re[x]¹ in regno Swecie, dux Holsacie, Stormarie et Ditmercie, comes in Oldenborgh et Delmenthorst etc.

Premisso nostro sincer[o]² fauore. Kære wenner, som i scriffue oss tiill om Elwitzborg, tha fornemmæ wy, at the for-

¹⁻¹ O: electo regi. ² O: sincere.

herde them fast och acktæ at holdet; kwnnæ i nogherledis ramme tiill och fonge slotthet met deytinghen eller i andher mode met thet første; tha giøre ther eders beste tiill, som oss icke twiller, i gernæ giøre. Her Anders Mwses dreng syer, ath ther wor ryckt wndher skermyn, at the, theroppæ ligge, skullæ sige, at finge the icke wndsetningh innen iiii¹ wgher effther sancti Laurencii dagh², th[a]³ willæ the oppgiffuet. Welle the thet ingel[e]dis giøre och i kwnnæ förmercke, at ther stor ingen raad tiill at fonge thet nogit snarlige anthen met deytinghen och ey heldher met eld eller storrem, at i tha giøre eders beste, om i kwnnæ fange swodan dawtingen, ath the bliffuæ tiill stæde ther oppaa slottet och thære aff thet, som the haffde theroppæ, och finge intthet mere indh, folk, kost eller werge, och ey heldher nogit at beware ⁴them i eller met byen, lænet eller almwen i nogher mode⁴, swo lenge Gud will, wy kwnnæ och matte selff met noger Sweriges raad kommæ ther tiill stæde, och i kwnnæ fonge theroppaa theres opne beceglde breff och nogher andher tiill loffte met them therfore, om thet stander at giøre, eller hwore i kwnnæ best pynttet och lempet oss och ritigt tiill gode och bestand met thet første, paa thet at i met thet samme folk, som i ther nw sammell haffuæ, kwnnæ thage Mattz Kawle tiill edher och straffwæ then almwæ theromkringh, som ære wlydelige, och hugge aff them en hand eller en fodh. Item wy sende eder wort oc Sweriges raadz obne fulmagtbreff at anamme slotzloghen ther och lade them quit therfore etc. Sammeledis bede wii eder, at i ramme tiill thet bestæ, i kwnnæ, at fange giengerd aff almwen i Elwit[*z*]borgs leen, swo at i icke blotte slotthet Worbiergh och Bahwss etc. Wii sende eder noger breff till bispem aff Skare, och Dallekarlenæ skulle haffuæ; bede wy eder, at i strax skicke them bispem aff Skare oc en copia aff Mattz Kawles breff. Screffwet paa wort sloth Kalmarren mondagen nest effther sancti Bartholomei dagh anno domini mcdxc^o septimo nostro sub secreto.

182.

1497 Septbr. 10.

Kalmar.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige om de Len, Hr. Henrik har annammet omkring Elfsborg, meddeler, at man ikke behøver at frygte for, at han skal tage Niels Claussøn (Sparre) til

¹ O gentager: fyra. ² Aug. 10. ³ O: the.

⁴⁻⁴ Er i O ikke indføjet her, men først efter: kommæ ther tiill stæde.

Nåde, sender Hr. Henrik sit Brev på Solør Len og anmoder ham om at få Almuen i Omegnen til at gå til Hånde og i modsat Fald sammen med Bisp Brynolf (af Skara) og Matts Kafle at straffe den.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 152.

Oss elskelige her Henrick Krummedige ridder, wor man oc raad oc embitzman pa Baahwss.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Norges etc. konnung, vdwald konnung tiill Suerige, hertug vdi Slesuig etc.

Vor sønderlige gunst tilforn. Kære her Henric, som i nw [*scriffue*] oss tiill om the lææn, i haffue anammet omkring Elwitzborg, at i wele gøre oss ther got regenskab aff, tha bede wii ether kerligen, at i wele gøre thet meste aff rentten i penninge, i kwnne, oc rammer wort beste i the oc andre made, som wii ether fullelege tiltro oc wiide, at i gerne gøre. Som i røre om Niels Clawesß, at werduge fader biscop Brynold, købstedemen oc almwe befrychte them, at wii skulle tage hannom til nade, tha haffue wii sport mange hans behendelige ord oc wele ther wære fortænct vdi oc ramme wort riigens raadz oc almwens beste vdi, swo the skulle engen faare haffue therfore effter riigens raadz raad. Om Niels Clawesß gotz oc sammeledis hans garde oc borgemesters gotz, som bort romde, wele wii lade altinges bestaa, s[aa]¹ lenge wii komme ether til ordz eller scriffue ether anderledis til om. Om thet læn Solloor ther sende wii ether wort breff paa oc sammeledis til almwen, at the sware ether. Bede wii ether kerligen, at i wele arbeyde om, at i kwnne faa then annen almwe theromkring, som icke ær gangen til hande, oc wærer bispen behielpelige, ehwad made i kwnne, oc haffue i fanget slottet, tha tager bispen oc Mattes Kawle til hielp oc straffer then almwe, som icke will gaa til hande. Oc haffuer altiit bud vp vnder Holweyen at forfare, om ther gøres sambling; tha bywder oss thet strax tiill. Befalende ether Gud. Screffuet paa wort slot Calmarn sondag nest effter natiuitatis Marie aar etc. xcviij^o vnder wort signet.

183.

1497 Septbr. 13.

Kalmar.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige Nyheder om sine Folks Fremgang i Sverige mod Hr. Sten (Sture), som nu belejres

¹ O: som.

på Stockholm, meddeler, at han selv agter at drage derop, og anmoder Hr. Henrik om at sende Bud, hvis han ikke straks kan vinde Slottet (Elfsborg), da Kongen i så Fald selv vil komme derhen.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå med Henrik Krummediges Hånd: Dyse breff er magt pa om Nils Rauels^ø, her Knuth, frv Mætte, om Nils Klaus^ø. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 26 Nr. 20 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 153. Reg. ^o8505.

Oss elskelige her Henrick Krummedigæ ridder, wor man och raadh.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Norges, Wendes oc Gottes konning, vduald konning till Swerigæ, hertug vdi Slesuig, i Holdsten etc.

Vor sønderlig gunst tilforn. Kære her Henrick, wii haffue nw fangeth breff aff wort folck, wii sende vp till Sweriges raad, och the nw wndsattæ them oc haffue slaget her Sten aff oc fangeth all hans wergæ och bysser, och almwen, som laa for Stegeth, bleff slaghen, och han gaff swo flucth till Dalen i then mening, at han wildæ vpresæ Dalekarlenne mod oss och riigens raad, hwilcket the ey gøræ wildæ, men the komme paa hannom oc sloe hannom xxiiii karle aff, oc han neppeligæ wndkom met liffuit oc ind paa Stockholm, oc haffue nw bestalleth hannom thervppæ, och Dalen oc mestædelen aff almwen thervppæ er gangen oss till handæ. Oc acthæ wii nw sielff personlig met thet tall folck rytther, som hiid nw nyligæ till oss komme, at drage tiid vp, och er ther nogen almwæ, som ickæ strax gangæ till handæ, men fly till skow, wele wii straffæ, som tillbør. Bede wii ether, at i gøræ ethert bestæ till slotthet, om the ickæ haffue giffuit thet, och kwinnæ i ickæ tha strax fange thet, tha sender oss bud vp; tha wele wii met thet folck, thervppæ ære, och sammeledis thet folck, som nw till oss komme, drage tiid nedh och gøræ the knaber och the andræ, thervppæ liggæ, theres retth bode paa liiff oc gotz, som tillbør, oc effther Sweriges lag, som halcken wdwiiser. Befalende ether Gud. Screffuet paa wort slott Calmarn helgæ kaarss affthen exaltacionis aar etc. xcviij wnder wort signet.

184.

1497 Oktbr. 6. St. Clare Kloster uden
for Stockholm.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at Niels Claussøn (Sparre) har svoret ham Huldskab og Rådsed og efter at have

antvordet Slotsloven på Elfsborg fra sig på ny har modtaget den, hvorfor Kongen pålægger Hr. Henrik at ophæve Belejringen.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 155.

Oss elskelige her Henrick Krwmdige ridder, wor man oc raad oc embitzman pa Baahuss.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Noriges etc. koning, vd-uold till Suerige, hertug i Slesuig oc i Holsten, Stormarn oc Ditmersken etc.

Vor sønderlig gunst tillforn. Kiære her Henrick, wider, at oss elskelige Niels Clauesß, wor man oc raad, haffuer nw sagt oss huldskab oc mandskab, tro tieniste oc sworet oss raad oc antwordit fran sig slotzlogen pa Æluitzborg, hwilcken wii haffue nw antwordit hannom igen oc bestillet met hannom, at han icke skall wende then allmwe oc borgerne ther i byen, som ere gangene ether til hande pa wor wegne, engen wnt eller wvilge therfore till i noget mode, men skall holde them wid log, skiell oc rett oc ey vforrette them. Thii bede wii ether oc wele, at i strax vpgiffue then bestalding oc giører hannom eller hans foget engen hinder pa lenet, slottit, byen eller hans garde i byen, men lader hannom thet aldellis følgæ vbehindrit. Oc wele wii strax vfortøffrit bywde oc skriffue ether till, hwat i skulle for-tage met thet tall folck, i haffue ther, oc sammeledis, hworledis thet skall haffue sig met ryetherne, som hoss ether ere. Befal-lende ether Gud. Screffuit i sancte Clare closter vden fore Stockholm fredagen nest efflir sancti Francisci dag aar etc. xvii wnder wort signet.

185.

1497 Oktbr. 31.

Stockholm.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige og Ebbe Munk om Hr. Sten Stures Hylding og Stockholms Overgivelse, meddeler, at han skal krones i Stockholm 26. Novbr., forlanger nærmere Besked om Elfsborgs Indtagelse, hvorom han har hørt, og pålægger dem at sende et Bud med Fuldmagt til at antvorde ham Slotsloven til Elfsborg.

*O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 27 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 156. Reg. *8511.*

Oss elskelige her Henrick Krwmedige, wor embitzman pa Bahwss, oc Ebbe Mwnck pa Wordberg, conjuncti[m]¹ et diuisim.

¹ O: conjunctin.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Noriges etc. koning, vdualdh koning tiil Suerige, hertug i Slesuig, Holsten, Stormarn oc vdi etc.

Vor sønderlige gunst tiilforn. Keræ wanner, wiider, at werdugstæ, werdugæ ffetre, her Sten Stwre, mene Sweriges riiges raad haffuæ nw sorith oss huldskab, mandskab oc troskab pa theres egnæ oc mene Sweriges indbyggers wegnæ och andtwordet oss Stockholms slot oc stad oc alle andre slotzloger her i Suerige oc tilsagt oss wor krøning her i Stockholm then søndag nest efflir sancte Katerinæ dag førstkommende, oc er thermet ald twedrecht oc vwilige, som oss oc them hertiil emellom weret haffuer, afflagt oc aftalet tiil en fuldkommelige ende. Oc haffuæ wii forfaret, at i skullæ haffuæ fonget Elffuitzborgs sloth etc. Bede wii ether oc wellæ, at i skicke strax hiid tiil oss ether bud met fulde macht at andworde oss slotzlogen til for^{ne} Elffuitzborg oc skriffuæ oss encket tiil, hworledis all ting er sig thermet forelubet, oc huad i funde ther pa slottet fore ether, werge oc annet, huadt thet helst wor. Och rammer oc wiider wort bestæ thermet, som wii ether tiltro; wii wellæ thet gernæ met ether forskyllæ. Befalende ether Gud. Screffuit pa wort sloet Stockholm alle helgenæ afften aar etc. xcviij vnder wort signet.

186.

1497 Novbr. 29.

Stockholm.

Kongen pålægger Hr. Henrik Krummedige og Ebbe Munk ikke at stole på de Svende, der lå på Elfsborg.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 28 Nr. 23 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 157. Reg. *8516.*

Oss elskelige her Henrick Krummedigæ ridder, wor man oc raad, och Ebbe Monck, wor embitzman paa Wordberg.

Hans met Gudz nade Sueriges, Danmarcks, Norges, Vendes oc Gottes konning, hertug vdi Slesuig, i Holsten etc.

Vor sønderlig gunst tilforn. Kære wanner, wii bede ether och wele, at i engen tro eller loffue settæ till the swenne, som logæ paa Elffuitzborgh och nw met ether vdi brød liggende ære. Befallende ether Gud. Screffuit paa wort slott Stockholm sancti Andree apostoli affthen aar etc. xcviij vnder wort signet.

Missiver.

9

187.

1498 Febr. 7.

København.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at han ved sin Ankomst har fundet sin Familie rask, og anmoder Hr. Henrik om at hjælpe ham med Penge, bl. a. ved Tilbagebetaling af dem, Kongen sidst lånte ham.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 28 Nr. 24 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 158. Reg. *8537.*

Oss elskelige her Henrich Krummedike ridder, wor man, raad oc embitzman paa Bahwss oc Elffuesborg.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. konning, hertug i Sleswiig oc i Holtzsten, Stormarnn oc Ditmersken etc.

Wor sønnerligen gunst tillfornn. Vider, kære her Henrich, at wii komme hid oc fwnde her fore oss wor kære hosfrwe oc barn ßunde oc karsske oc ey andre thiender en gode, Gud dess loff haffwe. Doch befinde wii oss meget skylduge at ware oc skulle thet snarligen betale oc haffue stor oc merkelige brøst fore penninge till at betale swadan skyldh met. Thii bede wii ether kerligen, at i snarligen vndsette oss met nogre penninge oc sammeledis met the penninge, som wii ether i siist lontte. Oc wordde i forfarende nogre thiender, som oss anrørende ere, tha bywder oss them till vfortøffret. Thermet gøre i oss sønderligen till vilge, oc forskyllet gernne. Befalende ether Gud. Schreffuit paa wort slot Køpnehaffn othensdagen nest effther wor frwe dag purificacionis aar etc. xcviio vnder wort signet.

188.

1498 Marts 18.

Tørning.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at komme til Stede ved et Rigsrådsmøde i København 29. Apr., hvortil han ikke behøver at medtage meget Folk.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 286 Nr. 30. Reg. *8541.*

Oss elskelige Mauritz Nielsß, wor man oc raadh.

Hans met Gudz nadæ Danmarcks, Sueriges, Noriges etc. koning, hertug vdi Slesuig, Holsten, Stormarn oc i Dytmersken, greffuæ vdi Oldenborg oc Delmenhorsth.

Vor sønderligæ gunst tillfornn. Kære Mauritz, wii bedæ ether kerligen, at i wellæ kommæ till oss till Køpnehaffn søn-

dagen misericordias domini nw strax efftir poskæ først tilkom-
mende fore noget woræ oc riigens merckeligæ erendæ skyld,
som wii tha haffuæ ther at talæ oc forhandlæ met ether oc
flere wort elskelige raad, som ere forskreffnæ ther oc at kummæ
pa sammæ dag, oc tørrfuæ i ey bekostæ ether met nøget folck
at tage met ether. Hermet gøre i oss søndherligen till williæ,
oc wellæ thet kerligen met ether forskyldæ. Befalende ether
Gud. Screffuit pa wort slot Tøringæ dominica oculi aar etc.
xcviii vnder wort signet.

189.

1498 Apr. 9.

Tøring.

*Kongen anmoder Ribe Kapitel om at antvorde hans Sekretærs
Mester Niels Friis Besiddelsen af den afdøde Hr. Johan van Hafns
Ærkedegnedømme i Ribe, som Kongen har forlenet Niels Friis.*

[Orig. ukendt.] A: Afskrift, formentlig fra 1544 og formentlig med Ærke-
deggen i Ribe Mester Jens Viborgs Hånd, i et Kvarthæfte sammen med forskel-
lige andre Breve fra Tiden 1500—44 (hvoriblandt Nr. 208 og Nr. 262 nedfr.).
Top. Saml. Pap., Ribe (tidligere Nr. 81 b). — B: Afskrift, formentlig tidligst fra
Frederik II.s Tid, i et Foliohæfte sammen med forskellige andre Breve fra Tiden
1321—1544 (hvoriblandt de samme 2 Breve som anført under A). Tyske Kanc.,
Pakken »Die geistliche Jurisdiction des B. zu Ripen betr.«.

Venerabilibus viris dominis decano ceterisque prelati et
canonicis ecclesię Ripensis, nobis sincere dilectis.

Johannes Dei gracia Dacię, Suecię, Noruegię, Slauorum Got-
torumque rex, dux Slesuicensis ac Holsacię, Stormarię et Dit-
mercię¹, comes in Oldenborg et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kiere wennere, widher,
att osþ er till widende wordet, att her Jahan van Haffuen er
dødt, hwes siell Gudt haffue, och thet erckidegendum, som han
haffde ther i kircken, haffue wii nw wntt och forlentt wor elske-
lige secretario mester Niels Friis och giffuet hannom ther wortt
breff paa etc. Beder wii ether kierligen, at i antworder och
giffuer hannom possessionem, effther som thet segh bør. Ther
gøre i osþ synderlig till wiliæ vdi, och forskyllet kierligenn
mett ether. In Christo valetē². Ex castro nostro Tøryngh feria
2a proxima post dominicam palmarum anno domini etc. xcviii
(³nostro sub signeto³).

¹ B: Dytmacię. ² B: valetis.

³—³ Således B; mangler i A.

190.

1498 Apr. 16.

Nyborg.

Dronning Christine pålægger Borgemestre, Rådmand og Menighed i Svendborg at underholde hende en Nat i Byen, når hun kommer dertil 17. eller 18. Apr., og at skaffe hende Færger derfra til Tranekær.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 91, 92, 93 eller 95. Top. Saml. C, Svendborg Bys Arkiv.

Dilectis nobis proconsulibus, consulibus totique cumunitati nostris in opido Swineborgh.

Cristina met Gudz nade Danmarcks, Sweriges, Norges etc. drotningh, hertwginne vdi Slesuigh oc vdi Holsten, Stormarn oc etc.

Vor gwnst tilforn. Kiære venner, wii achte at komme til ether i morghen eller paa othensdag nestkommende oc tøwe ther en natt ower i Swineborg. Bethe wii ether oc wele, at i rette ether effther at stande oss ther fore met madh, øll oc hæstefoder samme nat ower, oc skicker oss fergher til rede at føre oss oc wort folck theraff met oc ower til Tranekier, oc skicker sammeledis vfortøwret thette wort bwdh thiid ower met nogher wore breff vthen all forsømmelse. Her vidhe i at rette ether effther. In Christo valet. Ex castro nostro Nyborg feria secunda pasce anno etc. xcviio nostro sub signeto.

191.

1498 Maj 9.

København.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige, at hans Bud er kommet hjem fra Rusland, at der er russiske Sendebud i Stockholm, og i det hele om Forhandlingerne med Russerne og meddelel, at han til Vinter selv vil drage til Sverige og kommer til Båhus 25. Novbr.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 29 Nr. 25, Grønblad, Nya källor till Finlands medeltidshist. I Nr. 53 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 161. Reg. *8553.*

Oss elskelige her Henrick Krummedige ridder, wor embedzman paa Bahwss.

Hans (osv., Kongens Titel som Nr. 187).

Wor sønderlige gunst tillforn. Kære her Henrick, wii haffue nw fonget wort bud hiem aff Rydzland, som wii nw i winter sænde thiid vp aff Stockholm, oc forfare wii, at ther ære noghre rydzske sændebud kommen till Stockholm om thet mode, som

her Steen forrammet haffde met them tillforn, oc haffue wii nw screffuit therom wort elskelige raad till i Swerige oc sænde till wort raad i Swerige twenne wort raad her aff Danmarck at wære met Sweriges raad at forhøre for^{ne} Rydzer oc forramme fræmdelis mothe i wintter om then rettgangh mellom første aff Mwskoo oc her Steen. Oc achte wii først i winthter at draghe tiidh vp i riiget, oc komme wii till Bahwss nw sancte Katherine dagh førstkommende, bethende ether kærligen, at i rette ether therefftir; oc lader thet ingelunde. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slott Køpnehaffn otthensdagen nest efftir søndagen jubilate aar etc. xcviij vnder wort si[gn]et.

192.

1498 Juni 4.

København.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) at lade affatte og indsende en Jordebog over Han Herred med Angivelse af, hvad hver Gård årlig skal give Kongen til Skat og Landgilde, og af Beboerens Navn samt for det øde Gods's Vedkommende af, hvad det giver nu, og hvad det kan give, når det bliver bygt.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 286 Nr. 31. Reg. *8557.*

Oss elskelige Mawritz Nielß, wor man oc raadh.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Noriges etc. koning, hertug vdi Slesuig, Holsten, Stormarn oc Ditmersken etc.

Vor sønderlige gunst tilforen. Wither, kiære Mawritz, at wii wele encket oc grandgiffueligen withe, hwat oc hwor meget hwer gard wed seg vdi Han herret om aaret oss plictig ær oc giffue skal til skat oc landgilde, oc hwat then heder til naffwenss, som paa boer. Thii bedhe wii ether oc wele, at i strax lader giøre oc skriffue et register eller jordbog, inneholende oc vdwisende, hwat oc hwor meget korn, smør, qweg, penninge, gyæss, hønss oc annet, hwat thet ær, som oss hwer gard ther i leenet aarligen giffue skal, oc nar swodant register eller jordbog rede ær, lader thet offwer legge oc rett summere, at wii mwe withe, hwor meget [aff] hwer gard wed seg wii ther aarligen fongende worde. Ligger ther oc nogit gotz øde, lader oss withe, hwat thet nw giffuer, oc hwat thet giffue kan, nar thet bygd worder, oc hwat then heder, pa hole boer. Oc sender oss siden vffortøffret swodant register eller jordbog, oc lader thet engenlwnde. Befalende ether Gud. Giffuit pa wort slott Køpnehaffn annen pintzsædag aar etc. xcviij vnder wort signet.

193.

1498 Juli 29.

København.

Kongen takker Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) for en Hest, han har sendt, meddeler, at Hr. Claus Eriksson (Bjørn) har Kongens Brev på Hids Herred, og at Skovene i Ålborg Len er stærkt forhuggede, og anmoder Mourids om at sende et Stykke Leidisk samt en Sum Penge, som han skylder Kongen, enten til denne eller til (Niels Friis) Electus i Viborg, dog således at hvis han meddeler, at han har betalt noget af Summen, skal han blive slettet derfor.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 287. Reg. *8567.*

Oss elskelige Mauritz Nielßonn, wor mann och raadht, paa szin gard Aagardth.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 187).

Wor sønnerlig gunst tillforrn. Kære Mauritz, tacke wii ether kerligen fore then ethers hest, i oss nw sende. Om Hitz herrit, i nw skriffue, therpaa haffuer oss elskelige her Clauss Ericß wort breff etc. Suarligen ere wore skoffwe i Aaleborgs læn forhugget, som oss er forekommet; hwo thet giort haffuer, widæ wii ey. Ffortencker ether vell, kære Mauritz, at i loffuede oc tillsagde oss ith stycke leydesk oc x mark penninge paa Morthen Keldß oc Marquardt Pederß vegnne. Oc finde wii ether stande i wort register fore iii^elij mark oc iii ß, som i oss aff gammel giæld skylduge ware skulle. Bede wii ether kerligen, at i lade oss these for^{ne} penninge oc leydesk met thet furste fange eller oc paa wore vegnne them fornøge oss elskelige her electo i Viborgh; han skall therpaa giffue ether quittanciam, nar swa skeet er. Haffue i oc heraff noget betaldt, tha skriffuer oss til strax igen, hwat thet er, oc nar oc hwor thet wor; swa skulle i wordde affslæt aff registerit. Befalende ether Gud. Schreffuet i wor by Køpinghoffuit i Tørning læn sancti Olai konnings dag aar etc. xcviij^o vnder wort signet.

194.

1498 Novbr. 20.

København.

Kongen anmoder Ribe Kapitel om at annamme dets Biskop Hartvig (Juel)'s Søstersøn Mester Iver Munk, hvem Hartvig vil oplade Bispedømmet, for Biskop og skrive for ham til Rom.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Danske Selsk. Pap. Trykt: Danske Mag. 4. R. II. 305. Reg. *8580.*

Venerabilibus viris dominis prelatibus et canonicis ecclesie Riipensis, nobis sincere dilectis.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Got-torumque rex, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Dit-mercie dux etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kiære venner, wider, at oss elskelige werdug fader her Hartuich, ether biscop ther i Riibe, haffuer skreffuit oss till, at han gaff ether at kænde nw fore nogen tiid siden, at han ær till sinde at wele vplade siin søstersøn mester Ywer Mwnk sith biscopsdømme, oc haffuer han sammeledis tillskreffuit oss therom, begærende ther wor welie till etc. Till hwess wii haffue nw giffuit wor welie oc sambtycke oc formwde, at han skall wære kircken oc ether, thesligest oss oc riiget nytthig oc gaffuenlige etc. Bede wii ether kiærligen, at i fore wor skyld anamme hannom strax fore ether biscop oc skriffue swo met hannom till Rom. Ther giøre i oss sønderligen till welie vdi, oc wele thet kiærligen met hwer særdelis forslylle. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi in profesto presentacionis beate Marie virginis anno domini etc. xc octauo nostro sub signeto.

195.

1499 Febr. 19.

Stockholm.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) at sende 6 Svende til København c. 21.—27. April (?), hvor Kongens Søn Christiern, hvem de skal ledsage på en Rejse til hans Fader i Sverige, skal skaffe dem Kost og Skib.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå: Item teesse breffwe fek Mawritz vodensdag for palmesøndagh¹. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 288 Nr. 33 (hvorfra det i [] satte er suppleret). Reg. *8608.*

Oss elskelige Mauritz Nielsß, wor man oc raadh.

Hanss met Gudz nade Danmarkcs, Sueriges, Norges etc. konningh, hertugh i Slesuigh oc i Holsten, Stormarn oc Ditmersken.

Wor gunst tillforn. Wither, at wii achte met Gudz hielp at lade wor kære søn her Kristiern komme hiid till oss till wort riige Suerige i thenne neste tillkommende sommer till skibss, oc skall han haffue hiid met segh ith tall folck. Bethe wii ether oc welle, at i rætte ether efftir till skibss m[et] hannom vt at gøre vi swenne met harnsk oc werghe, swo at the ære i

¹ Marts 20.

Køp[menhaffn] i tredye [1]¹ efftir poske nestkommende. Han skall lade them besørge kost oc s . . . [in]gh oc forwiise them skib, the paa ware skulle. Oc lader thet ingelunde. Bef[ale]nde ether Gud. Screffuit paa wort slott Stockholm tiisdagen n[est] efftir dominicam inuocaut aar etc. xcnono vnder wort signet.

196.

1499 Apr. 15.

Nyborg.

Den udvalgte Konge Christiern pålægger Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) i Overensstemmelse med et Brev, han har fået fra sin Fader, straks at sende 6 Svende, der skal ledsage ham til Sverige, til København, så at de er dér senest 28. Apr.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 97. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 288 Nr. 34. Reg. *8626.*

Oss elskelige Mawriss Nielsþen paa Aagordh.

Cristiern met Gudz nade vduald konningh till Danmarcks rigæ, reth arffuinge till Norige, hertugh vdi Slesuigh, Holsten, Stormarn etc.

Wor synderlige gunst tilforen. Vider, at wor kære herræ ffader haffuer screffuit oss till, thet i skulle vdgøre till skips met oss tiil Suerige sex swenæ². Bede wii ether oc wille, at i strax wfortøffrit sender oss them till Køpenhaffn, wel færdige met harnisk oc wærie oc all andet, huess the behoff haffue, saa at the ære ther at allersenestæ nw søndagen nestkomende ower otte dage, oc ladher thet ingelund. Beffalende ether Gud. Screffuit pa Nyborg mandagen nest effter then søndagh misericordia domini aar etc. xcnono vnder wort signet.

197.

1499 Juni 20.

Stockholm.

Kongen anerkender over for Hr. Henrik Krummedige Modtagelsen af de Penge, denne har sendt ham til Sagøre og af Boden for Lasse Skjold, og anmoder Hr. Henrik om at drage til Oslo for at sidde til Doms og i Anledning af Boden for Arild Kane, om så vidt muligt at sælge det Kobber og Tin, han har eller får på Kongens Vegne, og om at sende Kongens Skib Badekvast tilbage med Ladning.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 32 Nr. 29 og Dipl. Norv. IX Nr. 440. Reg. *8637.*

¹ Her er øjensynlig glemt: Uge. ² Jfr. Nr. 195.

Oss elskelige her Henrich Krwinmedike ridder, wor man, raadht oc embitzmann paa Bahwss.

Hanss met Gudz nade Suerikes, Danmarcks, Norgis etc. konningh, hertug i Sleswiig oc i Holtzstenn, Stormarnn oc Ditmerskenn etc.

Vor sønnerlig gunst tillforrn. Vider, kere her Henrich, at wii haffue annammet thet sylff oc penninge, som i oss nw met wor skriffuer Albrecth sende oc i paa wore vegne fanget haffde till sakerøre oc aff then bodht effther Lasse Skioldht, hwess siell Gud haffue. Oc bede wii ether kerligen, at i vele omage ether oc fare till Asloa om wor frwe dag dyre¹ nestkommende till rette at høre ther the saker, som ther tha forekommende worde, oc ramme oc vide thermet oc met then bodh, som vt-gøres skall fore Arilde Kane, wort bestæ; oss twiffler doch inthet, at i thet joo gerne gøre. Oc torffue i ey omage ether hid till oss eller annen stadz, førre end Gud vill, at wii kommende worde till Køpnehaffnn; tha vele wii bywde ether till, hworledis i ether therwdi haffue skulle. Oc hwat koper oc thin som i nw haffue eller hereffther paa wore vegne fangende wordde, thet vender oc gører oss i penninge, om i kwnne; kwnne i och icke, tha sender oss thet till Køpnehaffn. Oc er wort skib Bodequasth igen till ether kommet eller hereffther kommende wordder, tha lader thet fange ladht oc komme þin wey igen; thet vele wii kerligen oc gerne met ether forskyldde. Oc nar wor skriffuer Albrecth igen till ether kommer, tha vele wii met hanum skriffue ether, hwat wor velie oc begiære er ythermere. Befalende ether Gud. Schreffuit paa wort slot Stocholm torsdagen nest effther Botulphi abbatis aar etc. xcix^o vnder wort signet.

198.

1499 Juli 13 ell. 20.

Nyborg.

Kongen meddeler Ribe Kapitel, at han har erfaret, at dets Medbroder Hr. Mikkel i den Strid, som har været ført i Rom mellem Kronens Kloster uden for Ribe og St.-Johannes-Brødrene til stor Skade for begge Parter og mod Rigets Privilegier, har erhvervet nogle ny Romerbreve til at gøre Bulder med, hvad Kongen ikke vil tilstede, men selv bilægge Striden.

*Beskadiget Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Top. Samt. C, Ribe Bispearkiv. Trykt: Terpæger, Ripæ Cimbricæ S. 404 (hvorfra det i [] satte er suppleret). Reg. *8645.*

¹ Aug. 15.

Venerabilibus viris dominis archidiacono, decano totique capitulo ecclesie Ripensis, nobis sincere dilectis.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque rex, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie ac Ditmarscie, comes in Oldenborg etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære [wenner], wide i wel, at the rommere delæ oc trettæ, som haffue wæret emellem wortt oc kronens closther w[den] fore Ribæ oc sancti Johannis brødre, haffue giortt the twenne stæde store drapelige skade oc ford[er]ffue, hwilcke dele oc trette ære dog dreffne i Rom emodt riigens priuilegær oc friiheder etc. Oc haffue wii forfaret, at her Mickell, ederss metbroder, haffuer nw paa thet ny forhwerffuit nogre andre rommere breff emodt for^{ne} sancti Johannis brødre at giøre nogher bulder met paa thet ny, hwilckit wii wele engelledis tillstede. Thii wii acthe met Gudz hielp at komme snarligen ther i egnenn hoess Ribæ; tha welæ wii forarbeydit, at hwer skall faa swo megit, som hannom bør met rette. In Cristo valete. Ex castro nostro Nyborg die sancte Margarete virginis anno etc. xcnono nostro sub signeto.

199.

1499 Septbr. 29.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at være opmærksom på, hvad Hr. Knud Alfssøn (Tre Roser) foretager sig, da Kongen ikke stoler på ham, om at passe på det Vrag, som er kommet ved Tønsberg, og om at sende de 3 Læster Smør, Hr. Henrik skylder ham.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 33 og Dipl. Norv. VIII Nr. 444. Reg. *8660.*

Oss elskelige her Henrich Krwmmedike ridder, wor mann, raad oc embitzman paa Bahuss.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 187).

Wor sønnerlig gunst tilfornn. Kære her Henrich, forfare [i] nogre ærende aff her Knudh Alfssønn, som anderledis lude eller haffue seg en, som tilbørlige ere, tha giffuer oss thet at kende, oc warer vde om oc forhører, hwat hanss bedriff er; wii wide ey, om wii oss meget till hannum forlade mwge. Oc bestiller eller lader bestille, at thet wrag, som ved Tonsbergh kommet er, worder oss ey forrycth fore, oc lader oss fange the iii lester smør, i oss skylduge bleffue siist, i oss regenskab giordde; tha

gøre i oss sønnerligenn till vilge, oc forskyllet gernne. Befalende ether Gud. Schreffuit paa worth slot Kopnehaffnn sancti Mickelss dag aar etc. xcix^o vnder wort sig[n]et.

200.

1499 Oktbr. 23.

København.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at han 6. Novbr. agter at drage til Fyn, dersom Hr. Henrik vil tale med ham, og anmoder Hr. Henrik om at udforske, hvad Hr. Knud Alfssøn (Tre Roser) foretager sig, og hvem der gør Almuen uwillig.

*O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 34 Nr. 31 b og Dipl. Norv. VIII Nr. 445. Reg. *8667.*

Oss elskelige her Henrich Krwmdige ridder, wor embitzman paa Baahuss.

Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 187*).

Wor sønnerlig gunst tillfornn. Kære her Henrich, maa i vidæ, at wii acte met Gudz hielp at giffue oss her aff landet othensdagenn nest fore sancti Morthens dag førstkomende oc ind i Fywnn; ther i mwe¹ rette ether effther, om i vele ware oss till ordz. Kære her Henrich, bede wii ether kerligenn, at i lade forfare, hwat her Knud Alfß hæffuer fore hender, oc om i kwnne at wide fange, hwo thet maa wore, ther almwen skall gøre swa vwilligh. Thermet gøre i oss sønnerligen till vilge, oc forskyllet gernne. Befalende ether Gud. Schreffuit paa Kopnehaffnn sancti Seuerini dag aar etc. xcix^o vnder wort signet.

201.

1499 Novbr. 27.

Flensborg.

Kongen anmoder Jørgen v. Ahlefeldt til Søgård om at komme til sig, da Kongen har talt med sin Broder Hertug Frederik om den Handel, der er gjort mellem Hertugen og Jørgen, og Hertugen har erklæret at ville holde den.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Jørgen v. Ahlefeldt.

Deme duchtigen vnsem leuen getruwenn Jurgen van Aleuelden to Segardenn.

Johann van Gots gnaden to Denmargken, Sweden, Norwegen etc. koningh, hertog to Slesßwig ock to Holsten, Stormaren vnde der Dithmerschen etc.

¹ O gentager: i.

Vnnse gunste touornn. Duchtige leue getruwe, wii hebben mit deme hochgebornn fursten vnnsem leuen brodere hertogen Frideriche des handels haluen, alse twischen syne leue vnde dy ehrmals gemaket is worden, geredet vnde gesproken, vnde syne leue hefft vns wedderumme vor antwerde gegeuen, dat he sodans handels to freden is vnde gherne holden will, darumme du dy vns mit deme ersten mogest benalen. Datum to Flensborch ame midweken na Katherine virginis anno etc. xcix vnder vnsem signete.

202.

1500 Febr. 10.

Bordesholm.

Kongen meddeler Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne), at han har tilsagt Markgreu Joachim af Brandenburg sin Datter (Elisabeth), at hans Broder Hertug Frederik skal have Markgreuens Søster (Anna), og at han imorgen vil drage ind i Ditmarsken, som ingen Hjælp får af Stæderne.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 289 Nr. 35. Brudstykke i nyere Oversættelse: Brasch, Gamle Eiere af Bregentved S. 28. Reg. *8684.*

Oss elskelige Mawritz Nielsß, wor mann och raad.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Noriges etc. konning, hertug wti Sleßuig, Holsten, Stormarn oc wti Ditmersken etc.

Vor sønderlige gunsth tiilforn. Wiider, kære Mawritz, at wii haffue nw effter wor kære hwsfrwes, wor kære broders hertug Frederichs, noger wore elskelige raadz oc andre wore venners raad oc samtycke tiilsagt oc giffuet høgboren første margrewe Joachim aff Brandenburg wor kære datther. Oc scall for^{ne} wor kiere broder haffue for^{ne} høgborness førstes marchgrewe Joachims syster tiill sin hwsfrwe. Oc acthe wii meth Gudz hielp at drage strax imorgen ind i Ditmersken, oc haffue stederne slageth handen aff them oc wele them engen bistance giøre. Nar Gud søger, at wii ther ind i landeth wore ærende oc wilge skicketh haffue, eller hworledis oss therom i hande ganger, thet welæ wii ether i framtiden at kiende giffue. Ellers forfare eller finde wii wdi these wore landzende inthet wthen fredelighed, Gud dess loff haffue. Bede wii ether kerligen, at i wti wor frawerilsæ ramme wort oc riigens bestæ; oss twiffler doch inthet, at i thet jo gerne giøre. Befallende ether Gud. Screffuit wdi Borsholm closther sancte Scolastice virginis dag aar etc. v^c vnder wort signet.

203.

1500 Febr. 20.

Rendsburg.

Kongen meddeler Mourids Nielsson (Gyldenstjerne), at de Svende, som Mourids havde lånt ham på denne Rejse, har vist sig som gode tro Karle.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 289 Nr. 36 og (ufuldstændig og i nyere »Oversættelse») Brasch, Gamle Eiere af Bregentved S. 28. Reg. *8685.*

Oss elskelige Mawritz Nielsø, wor mann och raadh.

Hans (osv., *Kongens Titel som Nr. 202*).

Vor sønderlige gunsth tiillfforn. Kære Mawritz, wiider, ath the swenne, som i haffde lenth oss paa thenne wor reysæ, haffue nw wareth hoss oss och bewisth them som gode tro karle, swo wii tacke ether och them och wele thet kerligenn met ether forskyldte. Befallende ether Gud. Screffuit paa wort slott Rendzborg torsdagen nest fore sancti Petri dag aar etc. xv^c vnder wort signet.

204.

1500 Febr. 22.

Rendsburg.

Kongen meddeler Hr. Oluf Stigssøn (Krognos), at han var inddraget i Ditmarsken med et ringe Tal Folk og omtrent havde indtaget Landet, men blev slået den 17. Febr., hvad han dog håber at gengælde, hvorfor han annoder Hr. Oluf om at være ved godt Mod.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Oluf Stigssøn Krognos.

Oss elskelige her Oluff Stigsø riddere, wor man, raad och embitzman paa Lagholm.

Hans (osv., *Kongens Titel som Nr. 202*).

Vor sønderlige gunst [ti]llfforn. Kære her Oluff, wiider, at wii ware indragne wti Dytmersken met ith føge tall folck oc haffde paa thet neste bekræfteth landeth, oc wort doch swa forsee, at wii met swodant folck worthe affslagne mandagen nw nest forgangen oc finge stoer skade. Hobess oss swodan skade well at forwinde och wedergiøre met ethers oc flere wore weners hielp oc raad. Bedhe wii ether kerligen, at i ware wedh godh trøst oc betencke gode raad oc delæ them met oss, nar Gud følger, wii ether ti[l]l ordz kommende worde, oc ramme wort oc riigens bestæ wti wo[r] frawerelsæ. Thet wele wii altiid

kerligen met ether forskyldte. Befalende ether Gud. Screffuit p[a]a wort slott Rendzborg sancti Petri ad ch[at]edram dag aar etc. xv^c vnder wort signet.

205.

1500 Apr. 6.

Flensborg.

Dronning Christine trøster Fru Anne (Rud), Hr. Henrik Krummediges Hustru, i Anledning af, at hendes Slægtninge er faldne i Ditmarsken, og beder hende om, hvis en Skriver, der skal til Norge i Kongens Ærinde, kommer til Slottet (Bdhus), at tage vel imod ham.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 94. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 169.

Oss elskelige frwe Anne, her Henrick Krwmmedige ridders husfrwe, paa wort slott Bahwss.

Cristina met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. drotning, hertuginne i Sleþuig oc inneboren hertuginne i Sassen, greffwinne i Oldenborg oc Delmenhorst.

Vor synderlige gunst tillforn. Kære frwe Anne, haffue wii spwrt, at i tage ether ganske stoer sorg till fore ethers slechtinge, som slagne bleffue nw vdi Ditmersken, Gudh theres siæle node. Bethe wii ether kerligen oc rade, at i swodan sorgh owergiftue thet yttherste, i kwnne, oc bliffue vedh goedh trost, efftherthii tess wære thet nw skeett er; Gudh skall kenne, thet er oss gantske saare leyt bode aff hiarte oc hwgh, at swo skulle gange. Hwes wii kwnne wære ethers kære hosbonde oc ether till villie och kerligheidt, skulle i althiit finde oss vellwillig till. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Flensborg mandagen nest effther sancti Ambrosii dagh aar etc. femhwdredte vnder wort signet.

Seddel:

Kære frwe Anne, en wor scriffuere er nw skicket at ferdes fraan oss oc ind till Bergen oc siden ther ander stædz vdi riiget i wor kære herre hosbondes ærende. Bethe wii ether kerligen, at i vele gøre hannom thet bæste, om han thiidt till slottet kommende worder; thet forskyldte wii gerne. Datum vt supra.

206.

1500 Apr. 12.

Flensborg.

Kongen anmoder Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) om for mærkelige Ærinders Skyld at være i Århus 3. Maj »i ret Rådsviis«, uden at han behøver at gøre stor Kost eller Tæring derfor.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå: Feria 2a quasimodogeniti¹ fech Mawritz thette breff. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 291 Nr. 38. Reg. *8689.*

Oss elskelige Mauritz Nielsß, woer mann och raadh.

Hanss met Gudz nadæ Danmarcks etc. konning, hertug vdi Slesuig, i Holsten, Stormarn och i etc.

Vor sønderlig gunst tilforn. Vii bedæ ether kærligen, at i wele vmagæ ether och komme till oss till Aarss, swo at i wisse-
ligen ære ther søndagen nest effther sanctorum Philippi et Jacobi
apostolorum dag nestkommende foræ merckeligæ oc sønderligæ
ærende skyldt, wii ther met ether haffue at forhandlæ, oc tørrfue
i ey gøræ ether therforæ stoer kost eller tæring, men komme i
rett raadzwiisæ. Thermet gøræ i oss sønderligen till wilgæ, oc
welæ thet kærligen met ether forskyldæ. Befallende ether Gud.
Screffuit paa wort slott Flensborg palmesondag aar etc. v^c vnder
wort signet.

207.

1500 Apr. 17.

Flensborg.

*Kongen meddeler Mourids Nielsson (Gyldenstjerne), at han har
aftalt et Møde med nogle Herrer og Fyrster og Rådet i Hertug-
dømmerne og derfor ikke, som han før har skrevet (Nr. 206), kan
være i Århus 3. Maj, men anmoder Mourids om at være dér den
10. Maj i Stedet for.*

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå: Feria 2a quasimodogeniti¹ fech Mawritz h. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 291 Nr. 39. Reg. *8692.*

Oss elskelige Mauritz Nielsß, wor man och raadh.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 195).

Vor sonderlige gunst tillforn. Kære Mauritz, siden siidst
wii screffue ether till, at i vdi radhwise skulde komme till oss
till Aarss søndagen nest efftir sanctorum Philippi et Jacobi apo-
stolorum dagh nestkommende, haffue wii forrammet oc foretaget
en dagh at holde oc besøge met noghre herrer, førster oc wort
elskelige raadh her i lantte Holsten, oc therefore kwnne wii ey
komme oc være i Aarss paa for^{ne} dagh. Thii bethe wii ether
kærligen, at i welle vmage ether oc være i Aarss søndagen ju-
bilate thernest efftir kommende fore the samme ærinde skuld,
som wii ether om tilforn tillscreffuit haffue. Thermet gøre i oss

¹ Apr. 27.

sønderligen till vilge, oc welle thet kærligen met ether forskulde. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slott Flensborgh langefredagh aar etc. v^c vnder wort signet.

208.

1500 Juni 14.

København.

Kongen anmoder Ribe Kapitel om at udlægge en Gård eller Residens til hans Skriver Hr. Jesper, der har klaget over, at han ingen sådan har til det Ærkedegnedømme, Kongen har forlenet ham i Domkirken.

[Orig. ukendt.] A: Afskrift, formentlig fra 1544 og formentlig med Ærkedegnen i Ribe Mester Jens Viborgs Hånd, i det ovfr. under Nr. 189 nævnte Kvarthæfte. Top. Saml. Pap., Ribe (tidligere Nr. 81 c). — B: dårligere Afskrift, formentlig tidligst fra Frederik II.s Tid, i det ovfr. under Nr. 189 nævnte Foliohæfte. Tyske Kanc., Pakken »Die geistliche Jurisdiction des B. zu Ripen betr.«

¹Venerabilibus viris dominis decano, cantori ceterisque canonicis ecclesie Dacie, nobis sinceriter dilectis.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slaudorum Gottorumque rex, dux Slesuicensis ac dux Holsacie, Stormarie et Ditmertie² dux etc.³

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kiere wennere, att osø elskelige her Jesper, wor⁴ schriffuer, haffuer ladet osø forstaa, att han haffuer ingen⁵ gaardt eller residentze till thet erchidegendom, wii hannom i ether domkircke wntt och forlentt haffuer, som ether well witherlicht er, førre end i fange forwysth och wdlagdt hannom en. Thii bede wii ether alle kierligen och hwer serdelis, at i mett thet fyrste, ther i kunde, wille forwiø⁶ och wdeghe hannom en gaardt eller residentze, som hannom tienne och beqwem were⁷ kunde, och lade hannom nyde thenne wor bøn och schriulse gott att; tha giøre i osø synderlig till wilie, och wille thet altidt gerne och kerligen mett ether alle forskyldte. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi⁸ dominica trinitatis anno domini millesimo quingentesimo nostro sub signeto.

209.

1500 Aug. 6.

Næstved.

Kongen anmoder Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) om at lade læse for Almuen et Brev, som han sender angående en Hjælp, han

¹ I A er i Margenen tilføjet med samme Hånd: xliiii aar gamell.

² B: Ditmachie. ³ Mangler i B. ⁴ B: nor. ⁵ B: nogen.

⁶ B: forliise. ⁷ B: nor. ⁸ B: Haffnia.

skal have af Nørlyng og Lysgård Herreder, og om at opkræve Hjælpen og sende ham den.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 293 Nr. 41. Reg. *8705.*

Oss elskelige Maur[itiz] Niels, wor mand och roodh.

Hans met Guds n[ade] Danmarcks, Su ,
Vendes oc Gotes konnyng, hertug i Slesuig, Holsten, Stormarn oc

Wor synnerligh gunsth tiillforen. Vider, kiere Maur[itiz], , at wii sendhe edher eth worth breff, lydende paa then hielp, wii skulle haffue aff then menige mandh oc almwe, som byggende oc boende ære i Liwng herret oc Liwsegaars herret. Bede wii ether, at i lade læsse thet breff ffor menige almwe i ffor^{ne} herret oc tage reth mantall oc siidhen thereffther tage then hielp op effther wort breffs lydelse oc siidhen skicke oss ffor^{ne} hielp met thet snaresthe. Ramer wort besthe herwti, som wii ether tiiltro; thermet gøre i oss synnerlighe tiil willie, oc wii thet kerlighen met edher fforskylle. Befallende ether Gud. Screffuet i Nestwed torsdag nest effther sancti Petri dag ad vincula aar etc. md wnder wort signet.

210.

1500 Oktbr. 31.

København.

Kongen tillader Borgemestre og Rådmænd i Svendborg foreløbig at beholde så meget af Haldager Mark, som var tilskiftet Hr. Markvard Rønnov.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Top. Saml. C. Svendborg Bys Arkiv.

Oss elskelige wore borgemestere oc raadmen vdi Swinborgh.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Suerikes, Norges konnyng, hertug vdi Slesuig oc i Holsten, Stormarn oc i Ditmærskæn.

Wor gunst tiillforn. Kære wennær, efftherthii at the dommere oc gode men, som wii met wort obne befallinghesbreff haffde tillskyckit oc befallit at gjøre skyffte oc skæll paa then deell, ether paa wor oc kronens vegne skall tilhøre i Haldager marck, thett yckæ gjøre wille, tha tillade wii, at i beholde i samme marck swo møghit, som oss elskelige her Marqwart Rønnow riidder, wor man oc raadt, war nw skyfft, swo lenge thett worder anderledis therom giort oc forhandlet. Thermet

ether Gud befallende. Screffuit paa wort slott Køpinghaffn alle helligen affthen aar xv^e vnder wort signet.

211.

1500 Novbr. 21.

København.

Kongen pålægger Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne) til Sommer med 8 Heste at følge hans Datter (Elisabeth) til hendes Brudgom Markgrev Joachim (af Brandenburg) således, at Riget kan have Hæder af det, meddeler, hvilke Farver hans Folk skal være klædt i, og lover i Tide at tilskrive ham om Snittet på deres Klædning.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielssøn Gyldenstjerne. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 293 Nr. 42. Reg. *8712.*

Oss elskelig Mauritz Nielsø, wor mann och thienneræ.

Hanss met Gudz node Danmarcks, Sueriges, Noriges, Vendes oc Gotes koning, hertug i Slesuig, Holsten, Stormaren oc Ditmærskn, greffue i Oldenborg.

Wor gunst tillfornn. Widh, at wii haffwæ tillsagt hochborenn fyrsthe marchgreffuæ Jochim, at wii i thennæ tillkomende sommer skulle foræ hannom wor kiære datter till, och skullæ thertill haffuæ ith mærckeligt thaal falk till heste. Thii bede wii tig oc wele, at thu rætther tig æffther at wæræ en aff thee, henne i swadan stadz fulge skall, oc gøre tigh well færdug met viii heste, gott harnesk oc gode oc beqwemmæ persaanær, saa at ther bliffuer ingen bryst wppa, som thw welt, at wii oc ritig skulle haffue heder aff, oc thw welt forthiennæ wor tack, oc skickæ tig thertillmet swadan farwæ, och kleder thit folk vdi hallffdelin ydell gult oc anden halffdelin grott och hwit, lige meget aff hwert. Oc wele wii thymelige tillforn scriffue tig till, huat skickilse och fantzswnæ swadan kleding skall skæriss oc gøriss i. Gør heri, som wii tig tilltroo. Ther forlade wii oss till oc forschildt gernæ¹. Tig Gud beffallende. Giffuet paa wort slott Kopmanhaffnn wor frwæ dag presentationis aar etc. xv^e vnder wort signet.

212.

1500 Novbr. 21.

København.

Kongen pålægger Fru Anne (Lagesdatter Brock), Hr. Ludvig Marsk (Munk)'s Hustru, til Sommer at følge hans Datter (Elisabeth) til hendes Brudgom Markgrev Joachim (af Brandenburg), meddeler,

¹ Herefter, men atter overstreget: In Christo v.

hvilke Farver hendes Klæder og Vognenes Udstyr skal have, og lover i Tide at tilskrive hende om Snittet på hendes Klædning.

[Orig. i Arkivet på Rosenholm, 25. Paquet Nr. 22¹; brændt.] A—C: 3 Afskrifter i Langebeks Dipl. af Langebek, A af ham betegnet: »Orig. chartac. in archiv. Rosenholm. 1761«, B uden nærmere Betegnelse, C af ham betegnet: »Ex copia veteri, sed minus accurata«. Trykt efter A: Danske Mag. 3. R. III. 294. Reg. *8711. — D: Afskrift i Ny kgl. Saml. 4to 2091, Vol. 3 S. 189, vistnok efter samme Kilde, som er afskrevet i B.

Oss elskelige frw Anne, her Loduig Marssis hwsfrw.

Hanss met Guds node Danmarckis, Suerigis, Norgis, Vendis oc Gotis koning, hertug i Slesuig, Holsten, Stormaren oc i Ditmersken, greffue i Oldenborg etc.

Wor sonnerlig hochborne furste marchgreffue Jochim, at wii haffwe tillsagt hochborne furste marchgreffue Jochim, at wii i thenne neste tillkommendis sommer wele føræ hanom wor kæræ dotther till, och skulle thertill haffue noger gode merckelige qwinder och gode junchfrwr, som hennæ følge skullæ. Thii bede wii edher kerligen oc vele, at i retthe edher effther at wæræ en aff the, henne følge skall, oc skickæ edher thertillmet swadan farffwæ at klede edher i, nar som wii reysse skullæ oc thesligest then dag, wii skulle wor kæræ dotter inføræ till forscrefne hochbornn furste, halffdelen idell gult och anden halffdelen grott oc hwit, lige meget aff hwert, oc wille wii thimeligen tillforn scriffue edher till, huat skickilse oc fantzswnæ swadan klæding skall skickis och skæriss i, oc wongne oc sperklædher farffwit lige halffdelen gult oc anden halffdelen hwit oc grot, lige megit aff hwert aff the tho hande, oc om løffuerdagen alle hwitkleddhe oc the andre daghe thet yderste oc bæste, som i kwinnæ affsted kome oc wide, at wii och right kwinnæ haffue heder, æræ oc i tack aff. Wille i och wære met en anden god qwinde selffanden om en wogn, thet vnde wii oc gerne, paa thet adh edherss kostnit mo wære thess myndhræ, och skulle i haffue iiii heste for wognen. Heri forlade wii oss visseligen till och thet kerligen met edher forskille. Beffallendis edher Gud. Screffuit paa wort slott Køpinhaffnn wor frwæ dag presentacionis aar etc. xv^e vnder wort signet.

1501 Jan. 10. Brudstykke: Jahn, Danmarks polit.-militaire Hist. und. Unionskongerne S. 389. Reg. 5196. Se Nr. 213.

¹ Således ifølge et over Arkivet i 1762 forfattet Repertorium; se Ny kgl. Saml. 4to 2091, Vol. 1 S. 28.

213.

1501 Jan. 17.

Helsingborg.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige om mange forskellige Anliggender, bl. a. om Nygård, om Guld, som Hr. Henrik har sendt og Kongen selv har modtaget, om Skibe, som Kongen vil sende til Langesund og Svanesund efter Tømmer, han skal have af Hr. Henrik, og om Jens Falster på Örebro's Forhold til Knut Posses Arving Axel Posse, meddeler, at det svenske Rigsråd vil sende Hr. Arvid Trolle m. fl. for at modtage ham ved Grænsen, og at han derfor ingen danske Rigsråder tager med, og takker Hr. Henrik for hans Tilbud om at hjælpe Kongen med sine Folk, hvad Kongen dog håber, ikke behøves.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 177. Brudstykke: Jahn, Danmarks polit.-militaire Hist. und. Unionskongerne S. 389 (med urigtig Datum: Søndagen før St. Antoni). Reg. 5196.

Oss elskelige her Henrich Krummedike ridder, wor mann, raad oc embitzman pa Bahuss.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 187).

Wor sønnerlig gunst tillfornn. Kære her Henric, effthersom i oss schriffue om thet testamente etc., tha haffue wii nw schreffuit wore borgemestere i Halmstade therom, at the skulle gøre thervdi ligerwiiss, som i nw schriffue. Kwnne i met noget lempe fange køp paa thet halsband till wort behoff, tha warer therom. Ether fortencer well, hwat oc hworledis wii ether sagdt haffue om Nygard; thereffther mwge i well rette ether, som tha sagdt oc taledt wortte, ther i oss therom till ordz wore. Paa thet guld, i oss nw sende, thet haffue wii selffue annammet oc sende ether therpaa wor quittance. Nar som i fange nogre tiender aff then wor borgemester, som i vpsend haffue i Swerighe, tha lader hanum met them till oss komme. Wore skib haffue wii forskreffuit at komme i Langeswnd oc Swaneswndt effther thet timber, wii aff ether haffue skulle, met furste opnne vandne. Kære her Henrich, som i schriffue, at oss elskelige Jens Falster paa Ørebroo gører Knud Poses arffwinge Axel Pose hinder paa then deell, han skulde nyde effther Knud Pose, som wort breff skall vdwise oc thenne vidisse, i oss nw sende, inneholder, hworledis therom er, drages oss icke nw till mynde; men nar Gud følger, at han oss thet till kende giffue will, tha wille wii gerne thervdi ramme hanss bestæ, oc skall han gerne nyde ether bøn got at. Oc finge wii i afftes schriffuelsse oc breff aff wort elskelige raad i Suerige, at the haffue tillskicket oss

elskelige her Arffwidt Trolde ridder oc nogle andre, som skulle møte oss vid landmercket oc siden oss vp i landet till Stocholm følge oc holde wore ord oc andre ærende, effther som behoff göres, oc therefore tage wii ingen aff wort elskelige raad tiid ind met oss, hwerken oss elskelige her Laxman eller andre, paa thenne reyse. Oc tacke wii ether kerligen fore ether gode bud, at i oss wilde vndsette met ethert folck, om wii them haffue wilde oc behoff waret haffde; oss hobess, at thet icke skal behoff göres. Nar Gud føger, at i drage affsted till wort elskelige raad søndenfieldz oc komme them till ordz, tha taler oc rammer wort bestæ, som wii wide, at i altiid gøre. Thet wille wii kerligen forskyldte. Befalende ether Gud. Schreffuit paa wort slot Helssingborg søndagen sancti Anthonii dag aar etc. v^e primo vnder wort signet.

214.

1501 Apr. 13.

Stockholm.

Kongen tilskriver det danske Rigsråd, at han på Hjemvejen til Danmark har måttet vende tilbage til Stockholm ved Efterretningen om forskellige af Hr. Sten Kristiernsson (Oxenstjerna) forøvede Overgreb, men håber, at Sagen skal blive ordnet på et Møde af det svenske Rigsråd, som han har indkaldt til 25. Apr., og beder Adressaterne hjælpe hans Søn med at sende et Antal Folk til ham.

Papir med Udskrift, men uden Spor af Segl eller Huller til Gennemstikning (formentlig uafgøet Renskrift). Danske Kong. Hist., Fasc. 3. Trykt: Jahn, Danmarks polit.-militaire Hist. und. Unionskongerne S. 577 Nr. 56. Reg. 5202.

Reuerendissimo reuerendisque in Christo patribus et dominis archiepiscopo, episcopis, prelatis strenuisque militibus ac militaribus, regni nostri Dacie consiliariis conjunctim et diuisim, nobis sincere dilectis.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Sweriges, Norges, Vendes oc Gotes koning, hertug i Slesuig oc i Hols[te]n, Stormarn oc Dytmersken hertug etc.

Wor sønderlig gwnst tillforne. Vither, kiere venner, at wii vare nw pa wegen nedher till vort rige Danmark; tha kom oss [fore], hworledis her Steen Cristernß grebeth haffde wor fogeth Michel Persß oc gjorde hanum ilde saar oc slog noger wore swenne ihiell, som wii haffde met hanum i fogderieth, oc ther till skindeth wor ock kronens gaard wed Vpsall. Therefore gaffue wii oss strax op igen till wor stadh Stocholm oc haffue forscreffuet till vort elskelige Sweriges raad at holle eeth herre-

modhe ther om viii dage nest effter dominicam quasimodogeniti her i Stocholm, oc formode wii met Gudz hielp, at thet skall komme till en god ænde. Oc haffue wii skreffuet vor kiere søn till om noget folk, som han hiid till oss sende skall. Bethe wii ether alle kierligen oc hwer serdeles, at i ære hanum ther-till behielpeligen, oc rammer oc vither vort beste ther i then landzænde; oss twiffler inthet, at i jo thet gerne giøre. Ether hermet alle Gud befallende. Skreffuet po vort slott Stocholm tredie poskedag aar effter Gudz byrd mdprimo vnder vort signet.

215.

1501 Maj 17.

Nyborg.

Den udvalgte Konge Christiern takker Hr. Henrik Krummedige, fordi han har grebet Kongens Skipper Hudekopper, og anmoder ham om, hvis han får mærkelige Tidender fra Sverige, da straks at meddele dem.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 97. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Egl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 180.

Oss elskelige her Henrick Krwmedigæ ridder, wor kæræ herræ faderss mand och raad.

[Cri]stiernn met G[udz nade vduald konning til Danmarck] och Suerigæ, rett arffuing til [Norge, hertug i Sleswig, Holsten, Storm]jarn oc vti etc.

Vor sønderligæ gunst tilforrn. Kære h[er He]nrick, som i scriffue [oss] til om then wor kere herræ faderss skipper Hwdekopper, at i haffuæ hanum griiben etc., f[or] huilket wii tackæ ether møget kerligen, oc wellæ wii thet altiit kerligen met ether och ethers wener¹ forskyldæ, i huess madæ wii kwonnæ. Kære her Henrick, fangæ i noget merkeligæ tiendæ aff Suerigæ, at i them wellæ met thet førstæ bywdæ oss til. Huar wii kwonnæ were ether til williæ oc bestandt, gøræ wii altiit gernæ. Hermet ether Gudh befalende. Screffuit pa Nyborg mandagen nest efftir then søndag vocem jocunditatis aar etc. mdprimo vnder wort signet.

216.

1501 Aug. 6.

Stockholm.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige om den om sig gribende Uro i Sverige og om Hr. Sten Stures, Electus i Linköping (Hemming Gadd)'s, Hr. Svante (Nilsson)'s og Hr. Knud Alfsson (Tre

¹ O gentager: kerligen.

Roser)'s truende Breve og meddelev, at Hr. Knud vil have afsat de danske Fogeder i Norge.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 36 Nr. 36, Dipl. Norv. VIII Nr. 451 og (ufuldstændig og i nyere Oversættelse) Allen, De tre nord. Rigers Hist. I. 202. Reg. *8755.*

Oss elskelige her Henrick Krwmdicke, wor man oc raadt oc embitzman paa Bahus.

Hans met Gudz nade Suerikes, Danmarcks, Norikes etc. konnung, hertug vdi Slesuig oc i Holsten, Stormarn oc i Ditmersken.

Wor søndherlig gunst tillforn. Wiider, kære her Henrick, at wor skatt her i riikit forbywdes oss i mange leen, som ligge till wor fadbur, almwgen giøres oss fast oludug fore, wore fageter oc embitzmen slages iheel oc gripis, oc thette gører oss skalkæ oc løst party, oc engen aff the største wele haffue ther skildt fore; doc slaar swmme noget theres stycke swo obenbarlig vppo, at hwer man kan see oc føøle sandheit therom. Her Sten Sture, electus i Lincoping, her Swante, her Knwd Alþ scriffue oss hwer annen dag till theres breff met all theres insegle samfeldt beseglit, truende, at the wele engen troo thienest giøre oss, føøe wii giøre, hwat the wele, met mange sieldsyne article; doch fruchte wii ey, at wor brust eller forsømmelse skall her i riikit finness i noget mothe, sythan wii wort her konung, oc forlader ether ther wisseligen vppo. Oc sigher for^{ne} her Knwdt, at han will haffue afsatt the danske fogeter i Norikæ; ther kwnne the them effther retthe. Her Swanthe scriffuer oss besøndherligen till, at wii skulle ey twyffle paa hans tro thienest, oc scriffuer trwselbreff met the andre; hwat ther vnder er, lader sig snarst see. Hervppo winthe wii oss engen god forligelse; thi thette er alt giort, sythan alting war wel forliget. Her mwge i rette ether effther. Befalende ether Gud. Oc ramer vort best, som wii troo ether till. Screffuit paa vort slott Stocholm fredagen nest effther sancti Petri ad vincula dag ar mdprimo vnder wort signet.

217.

1501 Septbr. 9. Vestergarn på Gulland.

Kongen meddelev Hr. Henrik Krummedige, at Hr. Knud Alfsøn (Tre Roser) har sluttet sig til Hr. Sten Sture, Hr. Swante (Nilsson) og Electus i Linköping (Hemming Gadd) og sendt ham Undsigelsesbrev, og at han har frataget Hr. Knud hans norske Len og

Arvegods, og anmoder Hr. Henrik om at lægge under Slottet Hr. Knuds Gods i Hr. Henriks Len og om at undervise Knud Knudssøn (Baad), hvorledes han skal forholde sig med de Len, han har fået.

*O: Papir med Rester af 1 bevøllukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 38 Nr. 38 og Dipl. Norv. VIII Nr. 452. Reg. *8769.*

Oss elskelige her Henrick Krwmdickæ, wor man oc raadt oc embitzman paa Bahws.

Hans met Gudz nade Da[n]marcks¹, Suerikes, Norikes etc. konning, hertug vdi Slesuig oc i Holsten, Stormarn oc i Ditmersken.

Wor sønderlig gunst tillforn. Wider, kære her Henrick, at her Knwd Alþ haffuer obenbarlig satt sig wpp emod oss oc giffuit sig ind till her Sten Sture, her Swante oc electus i Lincopingh, oc haffue wii thervppo for^{ne} her Knwdz vndsegelsebreff, oc therefore haffue wii met wore breff tagit fran hannom the wore oc kronens leen, han haffde i Norikæ. Thesligest haffue wii screfuit wore fogeter oc embitzmen till i Norikæ, at the skulle annamme paa wore [oc] kronens wegne the hans arffuegotz, han haffuer liggende vdi hwer theres leen. Bethe wii ether kerligen, at i oc tage till slottz behoff, hwat arffgotz han haffuer liggende vdi ether leen, oc wærer paa hans argist effther ether ytherste magt, swo at han fanger ey noger magt at rese nokær almwgen ther i riikit. Ther ligger oss oc ether self magt vppo. Oc giffuer Knwd Knwdþ vnderwiising, hwor han skall haffue sig ther i riiket met the leen, wii haffue forlenet hannom. Ther giøre i oss svndherligen till wilge met. Befalende ether Gud oc sancto Oluff. Ar mdrimo torsdagen nest effther wor frwe dag natiuitatis Marie vdi Vestergarn paa Gotlandt vnder wort signet.

218.

1501 Septbr. 23.

København.

Kongen sender til Hr. Henrik Krummedige sin Skriver Mester Claus Daa med Breve til det norske Rigsråd, indeholdende Svar på de Angreb på Kongen, som Hr. Sten Sture og hans Parti har tilskrevet det danske Rigsråd, og anmoder Hr. Henrik om at sende Efterretninger og at tale med Lensmanden på Elfsborg Hr. Erik Eriksson (Gyllenstjerna).

¹ O: Dammarcks.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 38 Nr. 39 og Dipl. Norv. VIII Nr. 453. Reg. *8770.*

Oss elskelige her Henrick Krwmdickæ, wor man oc raadt oc embitzman paa Bahus.

Hans (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 217*).

Wor søndherlig gunst tillforn. Kære her Henrick, sende wii ether nw wor scriffuer mester Clawes Daa met nocker wore breff till wort elskelige Norikes raadt, innehollende swar paa the puncher, her Sten Sture oc hans party haffue screffuit till wort elskelige Danmarcks raadt omod oss, formwgende, at wort elskelige Norikes raadt haffuer oc swodanne breff vntfanget fran for^{ne} her Sten oc hans party. Oc mwge i fulkomeligen forlade ether paa thesse wore swar, oc skycker thett swo, at for^{ne} breff worde frandelis forkwndit fore alt for^{ne} wort elskelige Norikes raadt. Oc giffuer oss klarligen till kende, hwat wiisse tydinge fran then landz[*ende*] wii skulle rette oss effther, oc haffuer søndherligen ord met her Eric Ericß, wor embitzman paa Eluesborgh. Warer well paa all tingh; thett geldher ether¹ fast met. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slott Kopinghaffn torst-dagen nest effther sancti Mauricii dag ar mdprimo vnder wort signet.

219.

1501 Oktbr. 25.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at tilgive Hans Fynbo, som Hr. Henrik har ladet gøre æreløs.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 182.

Oss elsskelige her Henrick Krwmmedigæ, wor man oc raadt oc embitzman paa Bahws.

Hans met Gudtz nade Danmarcks, Sueriges, Noriges, Wendes oc Gottes koningh, hertwg i Slesuig, Holstenn, Stormarnn etc., greffwæ i Oldenborig.

Vor sønderlig gunst tillfornæ. Kære her Henrick, wiider, at thenne breuise Hans Fynbo hafwer bereth fore oss, at i hafwæ ladet gord hannum eerløß. Tha bethæ wii ether kerlighenn, at i fore thenne wor bøn oc scriffuelsæ skyldt welæ giffuæ hannum thenne brødæ till, oc skal han herefftir troligen

¹ Herefter, men atter overstregt: halfft.

tyenæ ether saa, at i enghen skyldt skullæ fangæ till hannum. Thet bywder oss till met thettæ sammæ bwdh, huess i hervdi gøre wælæ. Ther gøre i oss sønderlighen til welæ met, oc welæ thet kerlighenn met ether forscyldæ. Befallende ether Gud. Screffuet paa wort slot Kønnehaffn mandagen nest eftir sancti Seuerini dag aar etc. mdrimo wnder wort signet.

220.

1501 Oktbr. 28.

København.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige, at Mattis Olsson med så mange af Hr. Henriks Folk, som denne kan undvære, og andre skal angribe Hr. Knud Alfsson (Tre Roser)'s Folk, som plyndrer og ihjelslår i Norge, uden at Rigsrådet forhindrer det, og nedbryde Hr. Knuds Gårde, og meddeler, at en Kardinal i Rom har erhvervet Linköping Stift fra Hemming Gadd.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 39 og Dipl. Norv. VIII Nr. 455. Reg. *8776.*

Oss elskelige her Henrich Kromedige ridder, wor mann och raad.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, [Norges etc. koning], hertug i Slesuig, Holstenn, Stormarenn oc

Wor gunst tillffornn. Kæræ her Henrich, i mwæ vide, at [wii] haf[fue] screffuit wort raad till i Norgæ, at oss forwnder, hwii the side saa stillæ oc tillstæde, at her Knut Als^{ns} folk drage saa ind i Norge, røffuer, skynder och slaar ihiell wore vndersottæ, eftler som i finde i thenne copie her indelucht¹. Tha haffue wii nw keyst thet fore thet bestæ, at Mattes Ols^ß tager aff ederss folk saa megit, som i kwnde ombære, oc thetill andre wore raadz och gode mendz thiænnære oc kopstædemmen oc sloer eftler forse^{ne} her Knudz thiænnære oc nederbrydæ hans gordæ, at han och the ey schullæ haffue tillflucht thertill, oc ath the oc i alltiid haffue etherss bud ind i Suerige at lade høre och forfare, om the velle drage ind paa eder met noger macht, at i oc the ther ware vppaa mod fiænderne, at i thette bestillæ, at thet maa skee met thet alderfurstæ. Wii finge och igoor viss thiende fraa Rom saa, at en cardinnal i Rom haffuer forwerffuit thet biscopsdom i Lindkoffuing fraa Heming Gad. Oc bede wii eder, at i scriffue Mattes Ols^ß till, at han skicker

¹ Ligger ikke ved.

igen paa slottet gode dwelige kaarlæ, saa thet joo bliffuer forwarett. Rammer hervthii wort bestæ, som wii eder tilltro. Befallende eder Gud. Screffuit paa wort slott Kopnehaffnn sanctorum Symonis et Jude apostolorum dag aar etc. mdprimo vnder wort signet.

221. 1501 Novbr. 23. Sønderborg.

Kongen meddelet Hr. Henrik Krummedige, at det er tilkendegivet ham, at Hr. Erik Eriksson (Gyllenstjerna) på Elfsborg er blevet hans Fjende, men at han endnu ikke har fået hans Undsigelsesbrev.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 40 Nr. 42 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 184. Reg. *8783.*

Oss elskelige her Henric Krwmedicke ridder, wor man, raad oc embitzman paa Bahwss.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 195).

Wor søndherlig gunst tillforunn. Viider, kiære her Henric, at oss ær nw till kende giffuet, at her Eric Ericssøn paa wort slot Ælffuesborg haffuer giffuet seg fran oss oc er worden wor fyende oc arbeyder paa wort argesthe. Thervti mwe y ware fortenckte. Icke haffue wii doch ennw fanghet hanss vnsigelsebref; om wii thet fongende worde, wille wii wfortøffret sende ether en copie theraff. Oc bethe wii ether kiærligen, at i ramme oc wiide wort oc riigens beste, ehwad maathe i kunne; oss twiffler doch enthet therwppaa, at i thet yo altiid gerne gjøre. Thet wille wii altiid gerne oc kiærligen met ether forskille. Ether Gud befallende. Screffuit paa wort slot Sunderborg sancti Clementis dag anno domini mdprimo vnder wort signet.

222. 1501 Decbr. 20. København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at sende en snild Bondekarl til Hr. Knud (Alfssøn Tre Roser) for at skaffe visse Tidender fra Stockholm og om at holde Venskab med Borgerne i Lödöse og sender Hr. Henrik til videre Besørgelse Breve, som han har skrevet til Hr. Erik Eriksson (Gyllenstjerna) i Anledning af det om ham gående Rygte og til Besætningen på Elfsborg.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 41 Nr. 43 og Dipl. Norv. VIII Nr. 456. Reg. *8794.*

Oss elskelige her Henric Krwmedicke ridder, wor mann, raad oc embitzman paa Bahwss.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 195*).

Wor søndherlig gunst tillforunn. Kiære her Henric, wii wilde gerne wiide noger wiisse thiender, hworledis thet wore fat vti Stockholm, oc kunne doch enthet fonget at wiide. Therefore bethe wii ether kiærligenn, at i wille wdlede en tresker bondekarll oc lader hannom fonge nogenn løse thyender eller scriffuelse aff noget herret ther i Norge oc sende hannom till her Knwt met swodan scriffuelse oc lade forhøre oc besporie, hwad wiisse thiender ther paa færde ære, oc fly thet doch swa, at han lader seg enthet merke, at han swodant fore hendher haffuer, oc giffuer oss siden till kende, hwad han ther forfarende worder. Oc begiære wii, kiære her Henric, at i giffue the Løse borgere the besthe ord, i kunde, oc holder wenskab met them serdelis i thenne tiid; wii haffue screffuit them till, at fonge the noget anfald, tha skulle the haffue tillflwcht oc raad met ether. Sammeledis haffue wii oc screffuit her Eric Ericssø till nw, at han skall giffue oss ðin wille at kende om thet røcthe, wii høre om hannom, oc haffue wii oc swaa screffuit the swæne till, paa Ælffuesborg ligge, oc sende ether breffuene, at i skicke them till stæde. Ether Gud befalende. Screffuit paa wort slot Kiøpenhaffnn sancti Thome apostoli aften anno domini mdprimo vnder wort signet.

223.

1502 Jan. 5.

København.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at han har tilskrevet Rådet og Købstæderne i Norge om efter Hr. Henriks Anvisning at lade et Tal Folk rykke ind i Sverige, anmoder ham om selv at besørge de Breve, der skal søndenfjælds, og sende dem, der skal nordenfjælds, til videre Besørgelse til Provsten ved Oslo Mariekirke Hr. Jon Poulssøn, om at give Kongen Råd og om at sende en tro Karl til Stockholm for at skaffe Efterretninger.

*O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 41 Nr. 44 og Dipl. Norv. VIII Nr. 457. Reg. *8800.*

Oss elskelige her Henric Krwmedike ridder, wor mann, raad oc embitzman paa Bahuss.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 187*).

Wor sønnerlig gunst tillforunn. Kære her Henric, wii haffue nw forskreffuet till wort elskelige raad oc køpstedemen sønden-

fieldz oc nordenfieldz om ith tal folch oss at skicke oc lade drage ind i Swerige aff Norghe, hwor som ider tyctthe besth, lemppeylgst eller nest ware, oc sende wii nw ider the wore breff, som sœndenfieldz therom ware skulle till wort elskelige raad oc kœpstedemen. Bede wii ider gerne oc kerligen, at i villæ lade beskicke swadan wore breff till stede sœndenfieldz oc lade beskicke the andre wore breff, som nordenfieldz ware skulle, till oss elskelige her Jon Pouelß, prouest i Aaslaa till Marie kyrcke, oc at i ville schriffue oss till igen herpaa idhert gode tycke, oc hwat leylichheed ider hervdi tyckes best ware, oc at i wille tillsee, om i icke kwnne skicke en god oc troo karll till at reyse till Stocholm ther i sandningen a[t]¹ forfare, hworledis fat maa ware, oc giffue ider thet igen till kende, oc i siden ville oss thet framdeles forschriffue, oc sammeledis, om i nogre ærende forfaret haffue, ther oss paagielde. Thæt wille wii kerligen met ider forskyldte. Hermet ider Gud befalende. Schreffuit paa Kœpnehaffn the hilge tre koningers affthen anno domini md2^o vnder wort signet.

224.

1502 Jan. 10.

København.

Kongen sender Hr. Henrik Krummedige et Brev til Rådet og Lagmændene i Norge om efter Norges Lov at fælde Dom om hans Ret til Hr. Knud Alfsson (Tre Roser)'s Gods på Grund af dennes Oprør, indskærper Hr. Henrik Påpasselighed over for 100 Mand, som Hr. Erik Eriksson (Gyllenstjerna) har sendt ind i Ny Lødöse, og anmoder Hr. Henrik om at sende Provsten i Oslo til videre Besørgelse nogle til Rådet nordenfjelds bestemte Breve.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 42 og Dipl. Norv. VIII Nr. 458. Reg. *8801.*

Oss elskelige her Henric Krwmmedicke ridder, wor man, raad oc embitzman paa Bahwss.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 195*).

Wor sønnerlig gunst tillforrn. Kiære her Henric, wii sende ether nw thenn wor scriffuelse till wort elskelige raad oc lagmen nordenfiældz oc sœndhenfiældz ther vti Norghe, at the skulle affsiighe, hwad reet ær efter Norges laag fore the sager oc skuldninger, wii kunne haffue till her Knut Alfssß ridderses goetz

¹ O: aff.

paa Norges kronens weghne fore thet vploep oc hoffmoed oc oreedelighed, han oss bewiist oc giort haffuer. Bethe wii ether kiærligen, at i therom tillhielp, at wii mwge fonge doem fore oss; hwad Norges laag siige oc giffue kan thervpaa, thet ære wii begiærende oc ey anneth. Kiære her Henric, som i scriffue, at her Eric Ericss haffuer sænth ind vti Nyløse hundrede þine thiænere, at the skulle ther holle raadstwe met almwgen, wiide wii ey, om thet giøres paa wort eller ethert besthe; therfore tœckes oss raadeligt ware, at i ganske wel tillsee oc lade tillsee, at i icke i nogre maathe aff them besliiges. Som wii forstaa paa ethers scriffuelse, tha tore i enthet goeth wenthe aff them; i wiide well selfue, hwor i met them holde skulle ythermere, en wii ether nw scriffue kunde. Fforfare i, at the wille træde ind till ether oc i nogerledis kunne wedcome, tha lader oss yo theraff at wiide fonge; tha wille wii oss thervti bœrligen haffue oc holdhe. Wii haffue nw screffuit wort elskelige raad till vti Skone, at the skulle sende theres bwd till her Eric Ericss oc sammeledis till them vti Nyløse oc see, om the kunne fonge at wiide, hwad the wille sla paa, oc hworledis the wille haffue oc holde seg met oss. Hwad swar wii therom fongende worde, wille wii gherne lade ether fonge at wiide mœt thet første. Oc sende wii ether nw nogre wore breff till wort elskelige raad nordenfiældz; bethe wii ether kiærligen, at i wille skicke them till prouesten vti Asslo; wii haffue screffuit hannom till, at han skall skicke them fræmdelis. Kiære her Henric, rammer oc viider wort oc riigens besthe, ehwad maathe i kunne; oss twiffler doch enthet, at i thet yo altid gherne giøre; wii wille thet altid gherne oc kiærligen met ether forskille. Ether Gud befalende. Screffuit paa wort slot Kiøpenhaffnn mandagen nest effter the hellige tre koninge dag anno domini mdsecundo vnder wort signet.

225.

1502 Jan. 12.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at være på Hr. Erik Eriksson (Gyllenstjerna)'s Argeste, da denne nu har sendt Kongen Undsigelsesbrev, og om at skaffe Efterretninger fra den forestående Herredag i Skara.

*Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 43 Nr. 46 a og Dipl. Norv. XVIII Nr. 186. Reg. *8803.*

Oss elskelige her Henrick Krumediche riddher, wor man, radh oc embitzman paa Bahwss.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Noriges etc. konnyng, hertug vdi Slesuig, Holtzsten, Stormarn etc., greffue.

Wor synderligh gunsth tillforen. Vider, kiere her Hienrick, at wii haffue nw fangeth forwaringh oc vndsigelsebrefh aff her Erick Ericksß, oc acther han inthet at være paa wort beste. Bedhe wii ether kerlighen oc gerne, at i tesligesth være paa hanss argest oc versthe, huar i kundhe, och sparer theroffuer huercken dag eller nath. Oc haffuer ethers hemelich budh till Skare, nar then herredagh ther stande skall, om i kunde forfare, huess the Swenske forhanlende vorde, oc warer nw paa, som i vide, ther machth paa ligger. Befallende ether Gudh. Screffuet paa wort sloth Kønnehaffn otensdagen nest effter the hellige tre konnyngers dag aar etc. md2^o vnder wort signet.

226.

1502 Jan. 13.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at være på Hr. Erik Eriksson (Gyllenstjerna)'s Argeste, fra hvem han i Aftes fik Undsigelsesbrev, og ligeledes på Ny Lödöse Borgerses samt om at søge at lægge Niels Ragvaldsson i »Faders Hat« og at få Almuen i Vestergötland til at afbrænde Öresten og skriver angående en Holk, Hr. Henrik har liggende i Ny Varberg.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påskrift bagpå med Henrik Krummediges Hånd: Om Nils Rauelsß. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 43 Nr. 46 b og Dipl. Norv. XVIII Nr. 187. Reg. *8804.*

Oss elskelige her Henric Krwmmedike ridder, wor mann, raad oc embitzman paa Bahuss.

Hanss (osv., *Kongens Titel som Nr. 195*).

Wor sønnerlig gunst tillforrn. Kiære her Henric vti ¹i afftes¹ liidet førre, en wii ginghe till afftenmaaltid, finge wii her Eric Ericsß forwaringh och vndsiigelsebrefh. Hwor i kunne ware paa hanss argesthe oc værste, thet ær wor wilie oc begiære, oc giøre i oss thermet storligen till wilie oc thiæneste. Viide wii oc ey annet, en Nyløse borgere ære gongne oss frann hondhe; hwad i kunne giøre them till argeste oc værste therfore, haffue the well forthiænt, oc formoede wii, at thet skall well self

¹⁻¹ Rettet fra: dagh.

giffue seg till kende, om swa ær. Ther mwge i reette ether effther. Oc legger wind om, at i kunne fonge fath paa Niels Raffuilsþ, oc legger hannom vti fadhers hath oc lader hannom biide oss ther. Oc sende wii ether wort opne breff till almwen vti Wæstregylland, om i trøsthe at drage them till ether, oc at the¹ wille ware ether følgactighe, tha maatte i ladhe thet læses fore them, oc i kunne komme them till, at the wille draghe bort till Øresteen oc brænde thet aff. Oc haffue wii screffuit wore borgemestere oc raad till vti Ny Worberg, at the skulle anamme thet tackell oc twg², som ligger vti then holck, i ther liggende haffue, oc sende oss hiid; lader selffue anamme skiibet oc thermet giøre, effter som i oss screffuit haffue. Rammer oc viider wort oc riigens besthe i alle maathe, som i altiid gerne giøre. Ther giøre i oss sønnerligen till wilie met, oc wille thet altiid gerne oc kiærligen met ether forskille. Ether Gud be-falende. Screffuit paa wort slot Køpenhaffnn otthende dagen effter the hellige tre kōninge dag anno domini mdprimo [!]³ vnder wort signet.

227.

1502 Febr. 2.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at afbrænde Ny Lødöse og være på Hr. Erik Eriksson (Gyllenstjerna)'s Argeste, med-deler, at han håber snart at kunne undsætte sin Hustru på Stock-holm, anmoder om Nyheder om Hr. Knud Alfssøn (Tre Roser) og skriver om 2 Gårde, som Overbringeren Morten Torkilssøn ønsker i Forlening.

*Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå med Henrik Krummediges Hånd: Om her Erick Ericksþ. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. VIII Nr. 459 og (ufuldstændig) Danske Mag. 3. R. II. 44 Nr. 47. Reg. *8809.*

Oss elskelige her Henric Krwmedicke ridder, wor man, raad oc embitzman paa Bahwss.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 195).

Wor sønnerlig gunst tillforrn. Kiære her Henric, wii haffue tillforrn screffuit ether till, at i skulde arge ind paa the Løse borgere, her Eric Ericssþ oc hanss metfølgere; swa bethe wii ether ennw, at i ware fortentthe at legge ether wind om, at i kunne drage oc nyde almwen ther vti Ælfuesborgss læn, at

¹ the tilskrevet over Linien, som det synes efter at et oprindeligt atti er rettet til: at. ² Herefter, men atter overstreget: oc indholt. ³ Læs: mdsecundo.

i kunne stinge yldh paa Nyløse oc lade thet affbrænde oc ødelegge. Oc sammeledis hwor i kunne ware paa her Eric Ericss argeste, tha legger ether ther och wind om. Wii bestærcke oss dagligen oc acthe met Gudz hielp at ware fore Stockholm met første opne watne, wor kiære hwsfrwe oc folch, som ther ære, at hwsfwale oc vndsette, oc ey doch forgædhe at komme ether oc andre wore wanner i then landzændhe till hielp oc trøsth. Rammer oc viider wort oc riigens besthe, som wii wiide oc enthet twiffle vppaa, at i thet yo altiit gerne giøre. Fforfare i noget tyender om her Knut Alffsß, at han wille giffue seg ther-indh vti riiget, tha giffuer oss thet till kende met alderførste. Oc skulle i wiide, at thenne breffuiser Morten Torkilsß haffuer ladhet oss nw forstande, at han er begiærende vti forlæning ii gaarde, som kalles Odhenssager oc Knarstade; fformode wii, at Benth Magensß haffuer them vti forlæning vti ßin liiffstiidh, oc wiide therefore ey, hworledis wii nw kunne forlæne for^{ne} breffuiser these for^{ne} gaarde, men bethe ether therefore, at i ransage, hwad oss thervti stander till at giøre, oc biwthe oss siiden leyligheden till therom. Om wii met lempe kunne wedcome ath forlæne thenne breffuiser for^{ne} gaarde, tha wille wii reette oss thereffter oc giffue hannom wort breff thervppaa, effter som tilbør. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slot Kiøpenhaffnn kyndelmissedag anno domini mdsecundo vnder wort signet.

228.

1502 Febr. 7.

København.

Kongen gentager sin tidligere Anmodning til Hr. Henrik Krummedige om at være på Hr. Erik Eriksson (Gyllenstjerna)'s og Ny Lödöse Borgeres og tillige på alle Kongens andre Fjenders Argeste.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 44 Nr. 48 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 188. Reg. *8810.*

Oss elskelige her Henric Krwmedicke ridder, wor man, raad oc embitzman paa Bahwss.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 195*).

Wor sønnerlig gunst tillforonn. Kiære her Henric, som i scriffue oss nw till oc begiære at wiide aff oss, hworledis i ether holde oc haffue skulle met her Eric Ericss oc the Nyløse borgere, tha bethe wii ether kiæriligen ennw, som wii ether tillforonn tillscreffuit haffue, at i ware paa theres argesthe, ehwor i kunne, oc icke allenesthe paa theres argesthe, men oc samme-

ledis paa alle andres, som i wiide wore fyender ære oc haffue gonget frann oss, theres reette herre oc koning. Oc rammer oc wiider wort besthe oc riigens, som wii wiide, at i altiit gherne giøre. Ther giøre i oss sønnerligen till wilie met, oc wille thet altiit gherne forskille, ehwad maathe wii kunne. Ether Gud befalende. Screffuit paa wort slot Kiøpenhaffnn mondagenn vti fastelagen anno domini mdsecundo vnder wort signet.

229.

1502 Febr. 21.

København.

Kongen foreskriver Hr. Henrik Krummedige, hvorledes denne, Lensmanden på Tønsberg Mattis Olsson, Kongens Hofsinde Knud Knudssøn (Baad) og Peder Griis skal angribe Hr. Knud Alfsson (Tre Roser), der har gjort Indfald i Norge og nu mulig er i Oslo, og meddeler, at han i Tilfælde af Medvind vil sende et Tal Folk til Marstrand til Hjælp for dem.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 45 og Dipl. Norv. VIII Nr. 460. Reg. *8817.*

Oss elskelige her Henrick Krumdige ridder, wor embitzman pa Baahuss.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 187).

Vor sønderlig gunst tillforn. Kiere her Henrick, som i oc andre sammeledis ther i riiget skriffue oc giffue oss till kende, at her Knud Alsß haffuer giffuit sig therind i riiget met ith føigæ thall folck oc legger sig wind om at hylde oc drage allmwgen till sig met løse oc vsande thale, oss oc thet mene riige till forthreth oc honheidh, tha kiere her Henrick, efftir swodanne legligheder tyckes oss best ware oc saae gantz gerne, at i selfue personlige gaffue ether emod for^{ne} her Knud Alsß, om i nogerlunde betrøste at begaa ether eblant allmwgen. Betrøste i ether oc icke, at i tha sende aff ethert folck thet meste, i kwnne afflade, till oss elskelige Mattes Olsß, wor embitzman pa Tonsberg, oc wor hoffsind Knud Knudsß; wii haffue skreffuit them till, at the skulle drage emod for^{ne} her Knud oc hans metfølgere oc haffue oc tage till hielp friiborne oc frelsesmen, alle kiøpstedemen, thertill allmogen oc alle skibreder, swodanne wore oc kronens fiender at arge; oc om i icke betrøste ether selfue met at følge, at i tha giøre fore ethert folck en god dwgelig høffuitzmand, oc i bliffue igen wid slottit met swo meget folck, i thet met forware kwnnæ. Drage i oc selfue met,

tha at legge gode tro karlle thervppe, som i wide, macht pa ligger; oc bywder oss stedz tiender till. Wii wele innen sex dage, om Gud will thertill føige børren oc wedreth, sende ith tall folck at møde i Marstrandt, som skall ware ether oc for^{ne} høffuitzmend bistendige. Ware thet oc swo, at børren wilde lenge staa omod, at swodant wort folck kwonnæ ey affsted kommæ, tha wilde wii ey atligwell, at thet skulde therefore bliffue forsømmet. Wii sende oc allmogen oc alle skibreder wore opne breff oc ladit them vdskreffuit dubleth, ludende, at the skulle were ether, Mattes Olsß oc Knud Knudsß hørige, lydige oc følge-achtige; i haffue selffue at mercke, hworlunde breffuene skulle vdfaaes till allmwen, om i drage icke selffue met. Oc strax i thet samme som hofffolcket rede er, tha ladir for^{ne} wore breff leses fore allmogen oc swo strax tage mand aff hwsene met ether, all then allmwge, som emellom Baahuss oc Oslo er, oc forwider ether en æncket dag met Mattes Olsß, at han met alle kïepstedemen oc allmogen i Tonsbergs len møder ether eller ethert folck oc allmoge, som fore er rørth, pa ith sted. Oc lader Peder Griis oc faa at wide, at han pa en annen side met, hwess allmoge oc macht han kan affsted kommæ, drager ind pa her Knud i Oslo eller ander stedz, hwar han ær, oc om ether swo tycker, at Knud Knudsß bliffuer oc met pa then sammæ side. Oc forwarer thet encket, at i sambdrechtelige oc til hobe slaa till pa en tiid, oc giører hervdi, som wore gode tro er till ether, at i ey wele, at swodanne honheid oc fortreth scall henge oss oc mene riiget paa. Hermet ether Gud befallende. Screffuit pa wort slot Køpnehaffn sancti Peders appostels aften ad cathedram anno domini md2^o vnder wort signet.

Item kiere her Henrick, strax som i haffue haft thet wort folck behoff, som wii sende ether, tha sender thet strax till oss till rygge igen.

230.

1502 Marts 13.

Vordingborg.

Kongen anmoder Jørgen Rud om trolig at udføre det Hverv, han har fået overdraget, nemlig sammen med Hr. (Poul) Laxmand, Hr. Nils Bosson (Grip), Hr. Jørgen Parsberg og Hans Bille at være Høvedsmand for det Folk, som Kongen sender til Sverige for at undsætte Dronningen.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Jørgen Rud. Trykt: Jahn, Danmarks polit.-militaire Hist. und. Unionskongerne S. 579. Reg. 5223.

Oss elskelige Jørgenn Rwd, wor man, raad oc embitzman paa Steghehwss.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 195*).

Wor sønnerlig gunst tillforenn. Kiære Jørgenn, som i well wiide, at wii haffue befalet oc tillskicket ether met oss elskelige her Laxman, her Niels Bosß, her Jørgenn Parsberger oc Hanss Bilde høffuitzmen at ware fore thet folch, wii wdskicke till Suer-rige wor kiære hwsfrwe till vndsetning etc., tha bethe wii ether kiærligenn, at i wille bewiise ether troligenn thervti, som wii ether fuldkomeligen tilltroo oc enthet twiffle paa, at i thet yo gherne giøre. Skede oc swa, at nogenn aff ether finge noget merkeligt forfald, swa at han ey therfore kunne fare affstæd nogerledz, tha forsømmer doch icke alligwell thenne reyse, effter som i wiide, at macht paa ligger; wii wille thet gherne met ether forskilde. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slot Wordingborg dominica passionis anno domini mdsecundo vnder wort signet.

231.

1502 Juni 20.

København.

Kongen dadler alvorlig Ribe Kapitel for dets og Bisp Iver Munks Holdning i Striden mellem Klosterfruerne (i St. Nicolai Kloster uden for Ribe) og St. Hans Klosters Brødre, idet Bispen og Kapitlet ikke har løst de sidstnævnte af Bandet.

Beskadiget Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88; ved Bagsiden er fastklæbet det øverste højre Hjørne af et med samtidig Hånd skrevet Papirsbrev, hvoraf følgende kan læses: breff, at jeg hawer wnt oc stet och burgh, som han nw sæluff vti fforord, at han skal tiil vitnes aar effther Danske Selsk. Pap. Trykt: Terpager, Ripæ Cimbricæ S. 405 (hvorfra det i [] satte er suppleret). Reg. 5235.

[Venerabilibus] ac circumspectis viris dominis prelati et canonicis c[apituli] ecclesie Ripensis, nobis sincere dilectis.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slaurum Got-torumque rex, dux Sleßuicensis ac Holsacie, Stormarie et Dit-mercie, comes in Oldenborgh.

Premisso nostro sincero fauore. Kiære wenner, wii haffue nw ladhet forfare aff wiise oc kloge men, at thet band oc for-følning, the closterfrwer haffue g[iordt] modt ssancti Hansß clo-sters brødre, siden the indlagde hoess oss elskelige værdug fader her Ywer Mwnck, biscop i Ribe, fwillest i guld, sølff oc pen-ninge at giøre then dom fwlt, som giffuet i Rom er om for^{ne}

closther, oc ey tha strax therfore løsde them alldelis aff band, men han met ether theroffuer [tillstæ]dde band oc ythermere forfølning mod[h them i] then sagh, gudzthiæneste till nider-[legge oc h]inder oc then helie kirke till [hanhedh] och skadhe, ther haffue i icke bewiist ether [wiisslige vti]. Bethe wii ether oc raade, a[t i effther] thenne dagh ey swodanne wloglig oc [whørlig band ti]llstæde i Riber stigt, swa fr[ampt i ey wille] liide ther honhed fore oc skade. [Oc wiide wii] swaa i sandhed, at then dom e[r lenghe siden] fwl[t]giort i alle maathe. In Christo [valete. Ex castro] nostro Haffnensi feria 2a proxima post festum Botulphi] anno etc. mdsecundo nostro sub signeto.

232.

1502 Juli 29.

Varberg.

Den udvalgte Konge Christiern meddeler Mourids Nielssøn (Gyldenstjerne), at dennes Tjenere har fulgt Christiern på denne Rejse til hans Tilfredshed.

*Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 97. SLA., Københavns Lens Arkiv. Trykt: Danske Mag. 3. R. III. 294. Reg. *8857.*

Oss elskelige Mauritz Nielsø, wor kiære herre faders man oc raad.

Cristiern met Gudz nade vdwold koning till Danmark oc Suerige, reet arffuing till Norge, hertug i Sleßwiig, Holsten, Stormarn.

Wor sønnerlig gunst tillforrn. Viider, kiære Mauritz, at these breffuisere ethers thiænere haffue nw fwlid oss i thenne reyse, swa at wii them tacke. Bethe wii ether kiærligen, at i fore wor skuld wille wiide och ramme theres beste igen. Ther giøre i oss sønnerligen till wilie met, oc wille thet gerne forskilde. Ether Gud befalende. Screffuit paa Warberg sancti Oluffs dag anno domini mdsecundo vnder wort signet.

233.

1502 Septbr. 27.

Kallundborg.

Kongen anerkender Modtagelsen af et Brev fra Hr. Henrik Krummedige om, hvorledes denne har belejret Akershus og, efter at Hr. Knud Alfssøn (Tre Roser) var blevet dræbt under Lejde, fået Slottet i sin Magt og antvordet Mattis Olssøn Tønsberg og Knud Knudssøn (Baad) Akershus, og takker Hr. Henrik for hans Optræden.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 50 Nr. 55 og Dipl. Norv. VIII Nr. 462. Reg. *8876.*

Oss elskelige her Henric Krummedike ridder, wor mann, raad oc embitzman paa Bahwss.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 195*).

Wor sønnerlig gunst tillforrn. Kiere her Henric, nw idag finge wii her ethers schriffuelsse ludende, hworledis ether er ganget i handht, siden i komme till Tonsbergh oc Aslaa, oc hworledis i belagde Agershwss, oc at her Knwd Alffß begerde oc fick leyde oc kom oc framsette nagen selstsyne oc behende ord oc wortte theroffuuer slagen met nogre hanss thienere, oc siden vndryctte thet folch, han forsamlet haffde, oc finge i wort slot Agersshwss oc stande i slotzlaffwen, oc Matz Olß haffue i met ethers medbrødere anttwordet Tonsbergh oc Knud Knudzß Agershwss, met ander oc flere ord, som ethers breff oc schriffuelsse inneholder, hwilke wii vell forstandet haffue oc kwnne formercke, at i ether bewiist haffue fore wor skyld som en troo dandeman, fflore hwilket wii ether gerne oc kerligen tacke oc vele thet gerne oc kerligen met ether forskyldte, vdi hwat made wii kwnne. Gerne wore wii ether selfue till talss, thet furste i met nogen lemppe kwnne vedkomme at komme till oss, fore nogre sønderlige ærende skyld, wii met ether haffue at forhandle. Hermet ether Gud befalende. Schreffwet paa wort slot Kalundeborg aar effther Gudz burd mdsecundo vnder wort signet sanctorum Cosme et Damiani dagh.

234.

1502 Oktbr. 14.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om snarest muligt at angribe Hr. Sten Sture, der er faldet ind i Halland og belejrer Varberg, og derefter med det første at komme til Kongen.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 50 Nr. 56 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 196. Reg. *8877.*

Oss elskelige her Henrich Kromedike riddher, wor mann, raad oc embitzman vppaa Bahwss.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 202*).

Wor synderlige gunst tillfforenn. Kæræ her Henric, maa i vide, at her Steenn Stwre ær dragen ned i Hallandt oc ther bestallit och belagdt wort oc kronens slott Wordberig etc. Bede

wii eder kerlegenn, at i velle wære fortenccktæ vppaa, om i kwnne nogerlwnde bekomet, at arge ind paa hannom met thet alderfurste, saa han motte worde beraasketh; wii haffue thet saa bestillit paa thenne siiden, saa at han met Gudz hielp ey scall ther lenge ligge wfforsøgter. Ramer selfue till, som i see eller forfarende worde legeligheden, saa at om i nogerlunde kwnde, at i motte bekomet strax oc met thet furste, som wii tro eder till. Nar thenne bestolning worder affstørrit, som oss hobes till Gud, hwn snarlegen worder, tha bede wii eder kerlegen, at i met thet furste, nar i then leyelighed forfarende worde, giffue eder hiid till oss fore noger serdeles ærende sculd, wii gerne haffde met eder at forhandle. Ramer selfue till om forscreffne ærende, som wii eder tilltro; thet scall icke worde eder vlønth. Befalende eder Gud. Screffuit paa wort slott Køpenhaffn fredagen nest effter sancti Dyonisii dag aar etc. indsecundo vnder wort signet.

235.

1502 Oktbr. 23.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at gøre Almuen velvillig stemt og især komme Lensmanden på Akershus Knud Knudssøn (Baad) til Hjælp, hvis Fru Mette (Iversdatter Dyre), Hr. Knud Alfssøn (Tre Roser)'s Enke, som det siges, forsøger at rejse Almuen.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå med Henrik Krummediges Hånd: Om frv Mette. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 51 Nr. 57 og Dipl. Norv. VIII Nr. 463. Reg. *8878.*

Oss elskelige her Henrick Krummedike, wor man, rod oc embitzman paa Bahwss.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Noriges etc. konnyng, hertug vdi Sleßuig, Holtzsten, Stormarn oc Dytmersken.

Wor synderligh gunst tillforen. Vider, kiere her Henrick, at oss er forekommet, thet frv Metthe, her Knudh Alfssø effterlewersk, skall haffue siith budh ind i Norige oc ladhe resæ och forsamle almwen till segh, edher och andre vore embitzmen ther i landet at belegge oc forderffwe. Tii bedhe wii ether kerligen, at i beleffue almwen ther i landet till ether oc haffuer tale oc oordh met them, at the følge ether oc giore ether bi-standighet, nar i them tilsige therom oc behoff giors, oc serdelis at komme Knud Knudssø, wor embitzman paa Agershuss, till

hielp oc trøsth, om frw Mette eller hennes ombudzman ville paa thet ny resæ och giore almwen galind. Ramer selfue ther ydermere wdi wort besthe, effter som i vide, at behoff giors; thet ville wi altiindh kerligen oc gerne forskylle met ether. Hermet ether Gud befallende. Screffuet paa wort slot Køpnehaffn sancti Seuerini dag aar etc. mdsecundo vnder wort signet.

236.

1502 Decbr. 31.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige, der har skrevet, at hans Svende bliver dræbte, om at søge Midler til at bevæge Almuen til Fred, så at Krigen kan ophøre, og endvidere om med første åbne Vande at hidsende en Ladning Spanter til Istandsættelse af Hr. Henriks Holk.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 51 Nr. 58 og Dipl. Norv. VIII Nr. 464. Reg. *8890.*

Oss elskelige her Henric Krwmmedike ridder, wor man, raad oc embitzman paa Bahwss.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 187*).

Wor sønderlig gunst tillforrn. Kære her Henric, som i nw oss till kende giffue, at ether swenne wortte ether affslagnne, oc sammeledis om andre ærende, kære her Henric, tyckes oss thet gantzke ilde ware, at swa skee skulde, oc bede ether gerne oc kerligen, at i betencke all leylighed ther i landet oc forsøge, om i icke kwnne finde paa nogre the ærende oc stycke, som kwnne drage almwen till fridt oc staddighed igen, oc at wii oc i met kwnne snarligen komme till ende met then krigh oc owilge, som ther i landet begynt oc vpreet er, oc lade oss strax therom fange ether vilge at vidæ. Sender oss hid ith skib fwlt aff got indholt; thermet ville wii lade forbygge oc berede then ethers holck, i her liggende haffue, oc lader thet komme met furste obnne vandne. Hermet ether Gud befallende. Schreffuit nyarss affthen paa wort slot Køpnehaffnn aar effther Gudz bwrd mdsecundo vnder wort signet.

Vdi dag giffue wii oss heden oc paa veyen till landtho Holstenn.

237.

1503 Jan. 21.

Gladsakse.

Den udvalgte Konge Christiern tilbyder Hr. Henrik Krummedige Hjælp mod Niels Ragvaldssøn, der ifølge Meddelelse fra Hr.

Henrik er kommet til Konghelle og dér har grebet nogle af dennes Svende, og takker Hr. Henrik for hans Troskab.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 97. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 52 Nr. 59 og Dipl. Norv. IX Nr. 454 (fra hvilket sidste Sted det i [] satte er suppleret). Reg. *8896.*

Oss elskelige her Hinrick Krwmedige ridder, wor kære herre faderss mand och raad och embitzman pa Bahwss.

Crist[ier]nn met Gudz n[adæ vduald konning till Dan]marck och Suerigæ, ret [arffuing till etc.]

Wor sønderlige gunst tilfornn. Kære [her Hin]rick, som i screffue oss til, ath Niels RAwelsß er komen til Kongelde met ith tal falck, och the greffue och sloge ther noget aff ethers swænne, haffue i therfore brøsth pa falck eller noget anden deell, tha bywder oss till; wii welle skicke och flii ether, huess i behoff haffuer. Oc tacke wii ether kærigen fore then troskaff, som i beuissæ wor kære herre fader och oss i thenne twetrect och krii, huilket wii welle kærigen met ether forskyldte, i huess made wii kwnne. Befalende ether Gudh. Screffuit pa Glaxesse løffuerdagenn nest efftir sancti Marcelli pape dag aar etc. md3^o wnder wort signet.

238.

1503 Febr. 13.

Randers.

Kongen anmoder Viborg Kapitel om enten at antworde Palle Anderssøn i Ørumgård nogle Breve, som Kantoren i Viborg Hr. Keld (Ovesson) har hos sig, og som lyder på Kronens Ejendom, eller at afsende en Repræsentant for Kapitlet med dem, for at de kan blive fremlagte i Retten.

[Orig. ikke fundet.] H: Trykt (efter »Papir med Spor af Segl i Viborg Stiftsarkiv, Domkirke I«): Heise, Dipl. Viborg. Nr. 162.

Wenerabilibus viris dominis cantori ceterisque canonicis ecclesie Wibergensis, nobis sincere dilectis, conjunctim et diuisim.

Johannes Dei graci[a]¹ Dacie, Suecie, Noruegie, Sclauorum Gothorumque rex (osv.)².

Premisso nostro sincero fauore. Wiider, kæræ wenner, at thenne breffuiszer Pally Anderssen i Ørwmgardh haffuer bereth fføræ oss, ath oss elskelige her Kield, cantor wti Wiborgh, haffwer hooss seg nogræ breffuæ, som lydæ paa wor oc kronens eygdøm, som han ether selfwer ythermere wnderwisæ kand.

¹ H: graciæ. ² Således H.

Thii bethæ wii ether kerligen, at i hannom swodanne breffwæ antwordæ at gangæ her ffore oss i rettæ met. Welæ i ey forscreffnæ Pally forscreffnæ breffuæ antwordæ, thaa sender en fuldmyndug aff ethers cappittel met thennom at gøræ oc hendæ, huess log oc reth er. Beffallendes ether Gud. Giffuet i wor købstad Randerss mandagen nesth effter sancte Scolastice virginis dag aar effter Gudtz byrdt mtercio wnder wort signet.

239.

1503 Febr. 14.

Helsingborg.

Den udvalgte Konge Christiern meddeler Hr. Henrik Krummedige, at han i Henhold til dennes Brev har opgiuet en Tanke om at sende ham Hjælp til Besætning på Slottet (Båhus), og udtaler sig om et af Hr. Henrik foreslået Angreb på Konghelle.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 97. Pri-
vatararkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 52
Nr. 60 og Dipl. Norv. VIII Nr. 465. Reg. *8898.*

Oss elskelige her Henrick Krwmmædigæ ridder, wor kæræ herræ faders man, raad och embitzman paa Bahwss.

Cristiern met Gudz nadæ vduald konning till Danmarck och Swerigæ, rett arffuing till etc.

Vor sønderlig gunst tilforn. Kæræ her Henrick, som i skreffuæ oss till nw i siisth, at wii skuldæ rettæ oss effther the two bønders vnderwisning, som i forsendæ hiid till oss, tha gaffuæ the oss at kenne, at i skuldæ haffuæ brøsth paa folck till at bewaræ slotthet met; thii haffdæ wii acthet at sendt ether it tall folck tiid vp ether till vndsetning. Och nw fingæ wii ethers skriffuelsæ i fredags, ludende, at i haffdæ well swo meget folck, som ether behoff giordes till slottens behoff; the lodæ wii thermet bestaa. I skriffuæ och i samme ethers breff, at man mattæ met føgæ mact well affslaa them, som liggæ i Kongeldæ eller therhoss, vforbudith; tha befryctæ wii oss, at skullæ wii sendæ noget mercheligt tall folck tiid vp, tha skall thet snarligen ryctes eblandt woræ vwenner, som ther liggæ, nar som gengerden skulda vdgøres aff almogen, ther emod landit liggæ. M[e]n tycker ether raadeligt och gott waaræ, at wii kwnnæ skick[æ et]her it tall folck till skiibss eller oc ower landt, swa at icke sk[uld]æ actes, om thet berøctedes vnder woræ [f]ien]der, ther liggæ, tha biwder oss thet strax vfortøffrith till igen; tha wellæ wii there[ffl]her rettæ oss oc skickæ ether vndsetning till wand eller landt, effther som ether tha tycker raadeligt waræ.

Och welæ wii endnw swo lengæ beholdæ [the] samme two bynder her hoss oss, at wii fangæ ethers skriffu[elsæ] therom tilbæg[æ] igen, hwareffther wii skullæ rettæ oss. Rammer och vider wor kæræ herræ faders bestæ och bestandt, som wii ether tiltro och widæ well, at i gernæ gøræ. Hermet ether Gud befallende. Screffuit paa Helsingborg sancti Valentini dag aar etc. md3^o vnder wort signet.

240.

1503 Apr. 12.

Nykøbing.

Kongens Kreditiv til Hr. Henrik Krummedige for sin Hofsinde Otte Rud.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 53 Nr. 61 a og Dipl. Norv. XVIII Nr. 198. Reg. *8905.*

Oss elskelige her Henrich Krwmmedike ridder, wor man, raad oc embitzman pa Bahwss.

Hanss (osv., *Kongens Titel som Nr. 187*).

Wor sønnerlig gunst tillforrn. Vider, kære her Henrich, at wii haffue befalet thenne wor elskelige hoffsindt Otte Rud, at han skall warffue nogre ærende till ether paa wore vegne. Bede wii ether kerligen, at i thervdi ville betroo hannom ligerwiiss, som wii sielffue met ether talede oc forhandele; tha gøre i oss sønderligen till vilge, oc forskyllet gernne. Befalende ider Gud. Schreffuit paa wort slot Nykøpingh klochkenothenssdagh aar etc. mdtercio vnder wort signet.

241.

1503 Apr. 12.

Nykøbing.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at antvorde hans Hofsinde Otte Rud, som han sender til Hr. Henrik med Forstærkninger, samt nogle af Hr. Henriks Svende Slotsloven (på Båhus), at holde til Hr. Henriks Hånd, og om selv at begive sig til Kongen og meddeler, at han til større Sikkerhed for Hr. Henrik har underskrevet Brevet egenhændig og tillige forsejlet det med det Sekret, han har hos sig selv.

*Papir med Spor af 1 lille Segl på Forsiden under Underskriften: mulig K. 90, og Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 53 Nr. 61 b og Dipl. Norv. IX Nr. 455. Reg. *8906.*

Oss elskelige her Henrich Krwmmedike ridder, wor man, raad oc embitzman paa Bahuss.

Hanss met Gudz nade D[anmarcks, Sueriges, Norges etc. koningh], hertug i Sleswiig oc i Holtzstenn, S[torm]arn [oc] Ditmersken.

Vor sønnerlig gunst tillforrn. Vider, kiere her Henric, at wii sielffue vilde gernne ware ider till ordz fore sønderlige ærende skyld, wii met ider haffue at forhandle oc tale, oc sende wii nw till ider thenne wor elskelige hoffsindt Otte Rwdt met ith tal folck ider till hielp oc vndsetningh, bedende ider gerne oc kerligen, at i antworde hannom slotzloffwen met nogre aff iders swenne, som i thertill betroo, till iderss hand at holde oc forware, oc lader indkomme paa slottet aff thet wort folch, som Otte met seg haffuer, swa meget, som behoff gøres, oc giffuer ider tiden oc till oss. Oc paa thet i skulle videt oc i sandningen betroo, at thet er wor vilge oc begære, at i ider hervdi swa holde oc haffue skulle, tha haffue wii schreffwet met wor egen hand neden paa thette wort breff oc tryct wort secreth, som wii sielffue ner oss haffue, till signet ocswa hernenepaa. Hermet ider Gud befalende. Schreffuit paa wor slot Nykøpingh klokenothenssdagh ar epter Gudz burd mdiii^o vnder wort signet.

¹Johanes rex Dacie.¹

242.

1503 Apr. 23.

Maribo.

Kongen pålægger Bisp Niels (Styggesson Rosenkrantz) af Børglum sammen med nogle af de gode Mænd, som Kongen har befalet at tilse, at der ikke bruges Fiskegarn, som er den menige Mand skadelige, at afgøre, hvorvidt et Fiskeri, som Mourids Nielsson (Gyldenstjerne) efter eget Sigende i lang Tid har brugt vest for Aggersund på hans egen Grund, og som han anmoder om fremdeles at måtte bruge, virkelig ikke er nogen Mand til Skade.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Mourids Nielsson Gyldenstjerne.

Reuerendo in Christo patri domino Nicol[ao]
episcopo Burglanensi etc., nobis sincere [dilecto].

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque rex, dux Sleβuicensis ac Holsacie, Stormarie et Dytermcie, comes in Oldenborg etc.

Premissa reuerencia cum nostro sincero fauore. Wiider, kiare herre och fader, at oss elskelige Mauritz Nielß, wor mann

¹⁻¹ Egenhændig.

oc raad, haffuer nw schreffuit oss till, at han haffuer i lang thiid haft oc brwgt ith fiskerii fore hanss eller i hanss aalegardstedt vesten fore Agersswndht paa hanss egen grwnd oc ingen man till skade eller trengsell, oc wor oc er therfore begiærende, at han thet hereffter brwge oc haffue maa, som han hertill giort haffuer. Oc paa then deell, han ret till haffuer at nyde oc brwge, ere wii icke begierende at gøre eller lade gøre hannom hinder vppaa. Thii bede wii ether gerne oc kerligen, at i tage till ether nogre aff the wore gode men, som i nest ved handen haffue oc wii befalet haffue at tillsee, at the ruser, radgarn oc andre garn, som then mene man skadelige ere, ey skulle brwges, oc met alderforste fare paa then grwnd, som for^{ne} Mouritz thet fiskerii haffuer, at see oc forfare, om thet er nogen man till skade eller trengsell eller oc ey, oc sige therpaa, som i kwnne vidæ oc kende emellom Gud oc ider, at retwiist er. Tha gøre i [oss] sønderligen till vilge, oc forskyllt gerne. In Christo valet. Ex opido nostro Marieboo dominica quasi-modogeniti anno domini mdiii^o nostro sub signeto.

243.

1503 Juli 17.

Kallundborg.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at han har tilskrevet Hr. Tønne (Vernerssøn Parsberg) ikke at gøre Claus Styrmand af Kongsbakke, der har ladet noget Gods komme fra Holland, som skal tilhøre Svenskerne, og nu ønsker at flytte til Helsingør, Hinder på hans Gods, men tage Borgen af ham, at han skal bo i Helsingør og stille Kongen tilfreds for sin Forseelse.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: måske K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige her Henric K[rwm]medike [ridder], wor mann, raad oc emb[itzman]

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 187*).

Wor sønnerlig gunst tillforrn. Kære her Henric, som i oss till kende giffue om then Clauss styrman aff Kongeshagke, at her Tønne vill plattzse hannom fore noget gotz, han lod komme aff Holland oc the Swenske skulde tilhøre etc., oc effther han er begærende at flytte till Helssingør, som i skriffue, tha haffue wii schreffwet oss elskelige her Tønne till, at han skall lade hannom fare qwit oc fri oc inthet hinder gøre hannom paa ðit skib eller annet hanss gotz, men tage borgen aff hannom, at hann i Helss[in]gør skall boo oc komme till oss och gøre i

wore mynde fore then forseellse. Hermet ether Gud befallende. Schreffuit paa wort slot Kalundeborgh torsdagen nest fore Magdalene anno domini mdiii^o vnnder wort signet.

244.

1503 Oktbr. 4.

Ålholm.

Kongen tilskriver Ærkebisp Birger (Gunnerrssøn) af Lund om noget Gods, hvorom han først kan give Svar, når de kommer sammen, og at han har ophævet det udstedte Forbud mod Udførsel af Fødevarer.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. SvRA., Pap.

Reuerendissimo in Christo patri domino Byrgero, archiepiscopo Lundensi, Suecie primati necnon sedis apostolice legato etc., nobis sincere dilecto.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum et Gotorum rex, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmarchie, comes in Oldenborgh etc.

Premissa reuerencia cum nostro sincero fauore. Kære herre oc fader, om thet gotz, som i oss nw tillschriffue etc., thero kwnne wii inthet forhandle eller ether encket swar giffue, førre en Gud foger, wii ether till ordz kommende worde. Thet forbud, som wii paalagdt haffde om korn oc ædinde ware yd at føre, haffue wii vpgiffuet, effther som thet wort opne breff vdwiser, wii ether nw sendhe. In Christo valet. Ex castro nostro Aleholm ipso die beati Francisci confessoris anno mdiii^o nostro sub signeto.

245.

1504 Juni 2.

Maribo.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige — der har tilskrevet ham om et af Niels Ragvaldssøn og nogle Svenskere forøvet Indfald i Borgesysse, hvor de har brændt Oluf Galdes Gård og dræbt nogle af Hr. Henriks Svende — at han nylig efter Niels Ragvaldssøns Anmodning har givet denne Lejde, hvad han vil holde, hvis Niels benytter det, men i modsat Fald vil vide at hindre hans Overgreb.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 144 Nr. 63 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 203. Reg. *8974.*

Oss elskelige her Henrich Kromedighe ridder, wor mand, raad oc embitzman paa Hoolbeck.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges, Vendes etc. koning, hertug i Slessuig, Holstenn, Stormarenn oc i Dittersken etc.

Vor synderlegæ gwnst tillfornn. Kæræ her Henrich, som i scriffuæ oss till, at Niels Rawelsß met hans partigæ oc noget aff the Swenskæ skullæ nw nyelighen wære draagnæ ind i Borge-syssell oc affbrent Oleff Galles gaard oc ihiellslaged noget aff ethers swænæ, som ware met hannom etc., mwæ i vidæ, at nw stacked stwndt siden screff Niels Raffuelsß oss till oc wor begerende at komme oss till talss paa wor leydæ, oc paa thet at saadant mord oc krigg mattæ afflegges, som han met sammæ hans partigæ indførde oc brwgede ther i riget, gaffue oc vnthæ wii hannom i thet bæstæ wor leydæ. Er thet saa, at han till oss komende wordher paa saadan wor leydæ, tha ær thet fore sig; vill han oc ickæ komme oc ey saadan feyde oc mord affsættæ, tha ville wii met ethers oc flere wore venners hielp saadant affstyræ oc afflæggæ, saa at han¹ ey offtere gøre eller bekomme skall at føre eller brwgæ saadan mord ther i riget, oc ær thet oss swaarelegen emod, at saadant skee skaall. Beffalende eder Gud. Screffuit vti Marieboos dominica trinitatis aar etc. mdquarto wnder wort signet.

246.

1504 Septbr. 4.

Bogø.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at han efter dennes Anmodning har tilskrevet Øvrigheden i Sarpsborg (?) i Anledning af dens Krænkelser af de Privilegier, Kongen har givet Hr. Henrik på hans Gård i Byen, skriver om det til Sommer forestående Kalmars-Møde og anmoder om Hr. Henriks Råd, hvor han kan få en ny Mast til sit Skib Svanen.

Papir (Begyndelsen meget medtaget af Fugtighed) med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 204.

Oss elskelige her Henrick Krwmmædigæ ridder, [wor mand,] raadt och embitzman paa Holbech.

[Hanss met Gudz nade Danmarc]ks, [Sueri]ges, Norges,, hertug vdi Sleßuig

Wor sønderligæ gunst tilf[orn]. K[æræ] her Henrick, som i skriffue oss [till, at] borgemester och raad[mend] vdi Sarsb[or]gh[?]

¹ Herefter, men atter overstreget: saadant.

gøræ ether [stor skade och] forfang paa the priuileg[er] och [f]rii-
heder, som wii haffue vntt och giffuet ether paa ether gaa[rd]
ther samme stædz, och ære begerende, ath wii skull[æ ther]om
skriffue them till, huilket wii giort haffue, effther som th[ette]
wort breff, wii ether sendæ¹, vdwiser. Prowesten i Marie kirckæ
welæ wii strax tilskriffue, at han skall tagæ thet breff met sigh
till Calmarn, i scriffuæ om, och raadith i Norgæ welæ wii end-
nw tilskriffuæ om then reysæ, som nw i sommer tillkommende
skall gøres till Calmarn. Och bestiller thet swo, ath wii met
thet førstæ mwæ fangæ thet segell till Køpnehaffn, som ethers
foget haffuer fanget till vragh. Och deler ethers godæ raad met
oss, hwar wii snarestæ och besth mwæ fangæ en god masth,
ther oss tienne kand, till wort skiib Swannen, som nw nogen
stundt syden forleden affdreff foræ Køpnehaffn och nøddes till
at hweggæ masten. Thet welæ wii kærligen met ether forskyldæ.
Befallende ether Gud. Screffuit paa Bogøø oensdagen nesth effther
sancti Egidii abbatis dag aar effther Gudz byrd mdquarto vnder
wort signet.

247.

1504 Septbr. 13.

Vordingborg.

*Kongen anbefaler til Hr. Henrik Krummedige en Anmodning
fra Bisp Carl af Hamar om at måtte få Solør af Hr. Henrik mod
drilig at give denne al den visse Rente deraf.*

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik
Krummedige, Kgl. Missiver.*

Oss elskelige her Henrich Krwmedike ridder, wor man,
raad oc embitzman paa Holbech.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 187*).

Wor sønnerligh gunst tillforrn. Vider, kære her Henric, at
oss elskelige verdugh fader her Karll, biscop i Hammer, haffuer
ladet wærffwe till oss, at han vilde gernne haffue Soløør aff
ether oc gøre oc giffue ether arligen oc till gode rede theraff
all then visse rentthe, som thet kan skyldæ eller giffue. Bede
wii ether kerligen, at i thervdi ville ramme hanss bæstæ oc
lade hannom nyde thenne wor bønn oc schriffuelsse got ath
oc giffue oss igen till kendhe, hwat i thertill gøre ville. Thermet
gøre i oss sønnerligen till vilge, oc forskyillet gernne. Hermet ether
Gud befallende. Schreffuit paa wort slot Wardingborgh fredagen
helge kors exaltacionis affthen aar etc. mdiiii^o vnder wort signet.

¹ Ligger ikke ved.

248. 1504 Septbr. 13. Jungshoved.

Kongen anmoder Borgemestre, Råd og Byfoged i Malmø om at lade hans Tjener Markvard Skrivners Søster, der skal være pågrebet i Byen på Grund af hendes Svogers Død, komme til Borgen og om at opsætte Sagen, til Kongen selv kan forhandle den.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Malmø Stadsarkiv.

Oss elskelige wore kære vndersattæ borgemestere, raadh och byfoget vdi wor køpstadt Malmøø.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Sweriges, Norges, Vendes och Gottes konningh, hertug etc.

Vor gunsth tilforn. Kære wenner, ær oss forekommet, hwarledis oss elskelige Marquartt schriffuerrss, wor tiennerss, søsther skall ware hindret och paagrebeth ther i ethers by foræ hennes swogerss dødt skyldh och skall endnw siddæ greben ther foræ samme sagh. Thii bedæ wii ether kerligen, at i welæ findæ raadt och lemppe till fore thenne wor bøn skyldt och sammedis foræ for^{ne} wor tiennerss Marquartz skyldt, at hwn maa komme till borgen, och at sagen maa vpstaa, swa lenge wii selfue then forhandlet fangæ. Wii actæ nw snarligen tiid i egenen till ether personligen at komme. Vider oss hervdi bønn och ladær henne nydæ thenne wor skriffuelse gott at; tha gøræ i oss thermet sønderligen till wilgæ, och forskyllet gerne. Hermet ether Gud befallende. Screffuit paa wort slott Jwngshoffuit helge korss affthen exaltationis aar etc. mdquarto vnder wort signet.

249. 1504 Septbr. 25. Kallundborg.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at pdlægge sin Foged på Valden Hans Hanssøn at lade Oluf Bentssøn i Edenberg nyde en Eng, som efter Oluf Bentssøns Sigende har ligget til hans Bondegård af Arilds Tid, og som også er bleven ham tildømt på Laholm af Kongens Søn Christiern og dennes Hofmester Hr. Niels Erikssøn (Rosenkrantz).

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige her Henrick Krwmmedigæ ridder, wor mand, raad oc embitzmand paa Holbech eller oc hanss foget paa Wallen i hanss frawærelsæ.

Hans (*osv.*, Kongens Titel som Nr. 248).

Vor sønderlig gunst tilforen. Kære her Henrick, vider, at thenne breffuissær Oluff Benctsb i Jeddænbergh, wor bondæ, haffuer berett fore oss, at ethers foget paa Wallen Hans Hansb gør hannom hinder oc forfangh paa en engh, som haffuer leigeth till hanss bondægaard aff arildæ tiid, som han siger, som oc wor kære søn her Cristiær etc. och oss elskelige her Niels Ericksb ridder, for^{ne} wor kære sønss hoffmester, tildomptæ hannom paa wort slott Lageholm etc. Thii bedæ wii ether kærligen, at i thet swo skickæ oc flii met for^{ne} ethers foget paa Wallendt, at thenne for^{ne} breffuissær Oluff Benctsb maa nydæ och beholde swodannæ engh, som han siger sig met vrettæ at ware tagen fran, och at han nyder then wor kære sønss oc for^{ne} her Niels Ericksb^{ns} dom, hannom therpaa affsagd er, swo hannom thermod ey ytthermere hinder eller forfangh gøres i noget made. Hermet gøræ i oss sønderligen till vilgæ. Befallende ether Gud. Screffuit paa wort slott Kallundeborgh odensdagen nest effther sanctorum Mauricii et sociorum eius dag aar etc. mdquarto vnder wort signet.

250.

1504 Novbr. 2.

Asserbo.

Kongen pålægger Hr. Henrik Krummedige at lade sin Foged, der har frataget Peder Olsson 8 Stude, udlevere Studene igen til Peder Olsson og at lade Fogeden forfølge Peder Olsson til Tinge, hvis han har noget at klage over ham.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige her Henrich Kromedige ridder, wor mand, raad och embitzman paa Holbeck.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges, Vendes oc Gotes koning, hertug i Slesuig, Holsten etc.

Vor synderlighe gunst tillforrn. Vidher, kære her Henrich, at thenne breffuisere Per Olsb haffuer her fore oss berett, at ederss foged skall haffue fraa hannom taget viii stwde vden hans brøde eller skellig sag etc., som han siger oc edher selffuer ydermere berette kand. Bede wii edher kerlegen oc ville, at i vnderwise eders foged, at han ladher hannom fonge saadanne stwde igen, oc at huess han haffuer hannom met rette till ath thale, at han thet gør oc loglige forfylger till tinge, som thet sig bør. Befallende eder Gud. Screffuit paa wor gaard Atserbo alle siælæ dag aar etc. mdquarto vnder wort signet.

251.

1504 Novbr. 15.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige, der skal have forbudt Tjenerne på Kornerupgård med mere Gods at give deres Landgilde til Hans Erikssøn (Godov), skønt Priorisse og Konvent i Roskilde Frue Kloster med Samtykke af Abbeden i Sorø og den daværende Formand for Frue Kloster Markvard Tinhus har givet Hans Erikssøns Fader (Erik Jenssøn Godov) Brev på Godset for dennes og flere af hans Efterkommeres Levetid, om at lade Hans Erikssøn beholde Godset efter Brevet.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Kirkehist. Saml. 3. R. V. 398.

Oss elskelige her Henric Krwmdicke ridder, wor mand, raad och embitzmand paa Holbeck.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. konningh, hertug i Sleßuig, Holstenn, Stormann etc., greffue i Oldenborg etc.

Vor sunderlig gunst tilfornn. Widher, kiære her Hinric, at thenne breffuisere Hanss Ericsß haffuer berett her fore oss, ath priorissæ och mene conuenth i wore frwess closther i Roskilde met abbetthens i Soere och Marquard Tegenhwsses, som tha foremand war till for^{ne} closther, samtycke och fwldbwrth vndthe och gaffue hanss fadher breff paa Korneropsgard oc andet mere gotz thertill, at haffue oc beholde vdi hanss, hanss husfrwess, theres barnness oc theres barnebarness liiffstiidh, oc i there-mod skulle haffue forbwdhet thiennerne paa samme gotz at sware hannom eller giffue hannom theres retthe landgyld etc. Thii bede wii ether kerligenn, ath i offuergiffue swodand forebwdh och besetningh oc lader hannom beholde och nydhe for^{ne} gotz effther hanss breffs ludelse. Thermet ether Gud befalende. Screffuit paa wor slott Køpnehaffnn fredagenn nest effther sancti Martini confessoris et pontificis dag aar etc. mdiiii vnder wort signet.

252.

1504 Novbr. 26.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at skaffe hans Skriver Mester Tyge Vincentssøn (Lunge) og noget Folk, der skal til Kallundborg, Underhold i (Holbæk) By 2.—3. Decbr. og derefter 80 Vogne til Kallundborg.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige her Henric Kromedige ridder, wor mand, raad oc embitzman paa Holbeck.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges, Vendes oc Gottes koning, hertug i Slesuig, Holsten, Stor[marn] etc.

Vor synderlege gunst tillforrn. Keræ her Henric, wii sende nw till ether oss elskelige mester Tyge Vincenciisß, wor scriffuere, met noget wort folk, wii skicke till wort slott Calundeborg etc. Bede wii eder kerligen, at i velle skicke them ther vdy byen mad oc øll theres bierning mandagen at affthen nestkomende oc tiisdagen till første maalltid oc lade them saa fange lxxx vogne theden aff oc till wort slott Calundeborg. Tha gøre i oss thermet synderlegen till vilge, oc forskyldt met eder gerne, oc lader thet ingelunde. Beffallende eder Gud. Screffuet paa wort slott Køpnehaffn altera die beate Katherine virginis aar etc. mdquarto vnder wort signet.

253.

1505 Febr. 18.

Nyborg.

Kongen anmoder Bisp Iver Munk af Ribe, der har bedt om at måtte beholde Kronens Slot Trøjborg, om ved sit forestående Komme til København at medtage de Breve, som han har af Kongen på Slottet; Bispen skal da nyde alle de Breve, han bør nyde.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Nørrejylland 213.

Reuerendo in Christo patri domino Yuaro Mwncck, ecclesie Ripennisis episcopo etc., nobis sincere dilecto.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 244*).

Premissa reuerencia cum nostro sincero fauore. Kære herre oc fader, som i nw schriffue oss till met thenne dandeman mester Jenss, canich i Riibe, oc begiære, at wii vilde lade ether nyde oc beholde wort oc kronens slot Troyæborgh effther the wore breffues ludelse, som wii ether thervppaa vnt oc giffuet haffue etc., mwge i vidæ, kære herre oc fader, at wii begiære oc tyckes best ware, at i thage oc haffue met ether nw, i furst till Køpnehaffnn kommende worddhe, hwess breff i therpaa haffue. Tha skulle i gerne nyde alle the breff, ether bør at nydhe. In Christo valet. Ex castro nostro Nyborgh tercia feria proxima post dominicam reminiscere anno domini millesimo quingentesimo quinto nostro sub signeto.

254. 1505 Oktbr. 13. København.

Dronning Christine anmoder Hr. Henrik Krummedige om at komme til Næstved 17. Oktbr., da hun har vigtige Anliggender at forhandle med ham dér.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 91, 92, 93 eller 95. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige her Henrick Krummedige riddher, wor man och raadt.

Cristina met Gudz nade Da[n]marcks, Sueriges, Norges etc. drottningh, hertuginne vdi Sleþuigh, i Holsten, Stormarn oc Ditmersken.

Vor synderlige gunst tillforn. Kære her Henrick, wii bethe ether kerligen, at i ether vmage velæ oc møde oss i Nestwedh nw paa fredagh at affthen visseligen fore nogre merckelige ærende skyld, wii haffue ther met ether at forhandle, ther oss macht paa liggher. Ther gøre i oss stoerligen till villie met, oc velæ wii thet kerligen met ether forskyldte, vdi hwes made wii kwnne. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Kønehaffn mandagen nest effther sancti Dionisii dagh aar etc. mdquinto vnder wort signet.

255. 1506 Jan. 30. København.

Kongen pålægger Borgemestre og Rådmænd i Malmø ikke at gøre Jens Nielssøn, Borgemester i Helsingør, Hinder på Gården Strandgård i Malmø, som de har sat Dele på, og som han har arvet på sin Hustrus Vegne tillige med Karine Snares, Borgerske i København, efter Jesper Henrikssøn, som døde i Malmø.

O: Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88 og samtidig Påtegning bagpå: Breff paa Jespers gaardh. Malmø Stadsarkiv.

Oss elskelige woræ borgemestere och raadmendt vdi wor stad Malmøø.

Hans met Gudz nade Danmarcks, S[ueri]ges, Norges, Vendes och Gottes konning, hertug vdi Sleþuig etc.

Vor gunst tilforn. Vider, at oss elskelige Jens Nielssøn, wor borgemestere i Helsingør, haffuer berett foræ oss, at i haffue sett delæ paa en gaard i ethers by, som kalless Strandgaard och hannom paa hans hosfrwess vegne met Karine Snaress, wor borgerskæ her i Kønehaffn, aff rett¹ arff tilfallen er effther

¹ O indskyder: aff.

Jesper¹ Henrichsß, som dødæ ther i ether by, och haffuer nw warett her fore oss met huess breff och bewisningh, han therpaa haffuer etc., som han self yttermere berettæ kan. Thii bedæ wii ether oc wele, at nar som han sender ether en vdskrefft aff the breffue och bewisning, som han haffuer paa forne gaardt och i then seeth och lesth haffue, at i tha therpaa ey gøræ hannom yttermere hinder eller forfangh i noget madæ. Och lader thet engælunde. Befallende ether Gud. Screffuet paa wort slott Køpnehaffn fredagen nest effther sancti Pauli conuersionis dag aar etc. mdsexto vnder wort signet.

256.

1506 Marts 13.

København.

Dronning Christine takker Kong Jacob (IV) af Skotland for hans Interesse for hende og skriver om sine Trængsler under (Stockholms) Belejring og om Skørbugens Hærgning blandt Besætningen.

*A: samtidig Afskrift (eller kasseret Renskrift) på Papir. Danske Kong. Hist., Fasc. 2, B Dronning Christine Nr. 17. Trykt: Aarsberetn. fra Geheimearch. I. 53. Reg. *9087.*

Illustrissimo potentissimoque principi et domino, domino Jacobo Scotorum regi inuictissimo, domino fratrique nostro carissimo.

Illustrissimo potentissimoque principi et domino, domino Jacobo Dei gracia Scotorum regi inuictissimo, domino fratrique nostro carissimo, Cristina eadem gracia Datie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gottorumque regina, Slesuicensis, Holsatie, Stormarie atque Ditmercie du[cissa]², nata Saxonie, in Oldenborg et Delmenhorst comitissa, salutem in omnibusque statum prosperum. Audiimus, dux inclite, multorum relatione nostri te semper solicitem successus fuisse, graui molestoque animo Suecis ab immanissimis nostram captiuitatem tulisse. Gracias inde tibi tenemur habemusque in eum. Fecisti, quod intimus vix perigisset (!) amicus. Gracias dico iterum summo Deoque laudes. Cessent nunc conuicia opprobriosa, injuriosa, scelerata lata. Nunc cessant verba, que noctu et die aures tunc hausere nostre. Superauimus, ac sat est, faminam, tot aduersa perpestimus: famem, belli strepitum, tumultuosos insultos (!), semestrem et vltra oppugnationem. Epidimiam vero intestinam arcis huius pestifere silentio transgrediamur, nonginta que hominum robu-

¹ O: Jepsper. ² A: dux.

stissima membra absumpsit vna, quorum nec telo nec ense perit quoddam, saltem labe. Est genus morborum, idropem phisici dicunt, peiusque schørbug idioma nostrum habet. Grossioribus salcis corruptisque fetum cibus premit anhelitum, nutritiuis artubus stipatis, tunc ginguias inflat, densque solutus masticare cibum negat. Tunc pedum tumor, discolorata pictura, contractis neruis abdicet gressum. Si hoc quidquam diu permansit malum, vitalem spiritum morte strictura claudit. Scripsimus precipuo hec ad te veluti amico nostro, que pluribus etenim [!] nota esse vellemus; tue namque nostrum ditioni posse libens offerimus nos, nosque tuis semper dedita[m]¹ obligatamque reperies obsequiis tuis paratissimam. Vale, dux inclite, Scotie gemma. Ex castro nostro Haff[n]ensi decimatertia marcii anno salutis mdsexto nostro reginali sub secreto.

257. (1506²) c. Apr. 25.

Kongen gentager en Anmodning til Jens [Holgerssøn] (Ulfstand) om at komme til ham, skriver om Fanger på et strandet svensk Skib, takker for et Tilbud om at udruste Folk og meddeler, at han har anmodet [N]iels [Bosson] (Grip) om at komme til sig.

Papir (meget beskadiget) med utydelige Rester af 1 brevlykkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Jens Holgerssøn Ulfstand, Udat.

Oss elskelige oc raad oc em[bitzman] pa Wis[borgh].

[Hanss met Gudz] nade Danmarcks, Sueriges, Noriges etc. konning, [hertug vdi S]lesuig oc vdi Holsten, Stormarn etc.

. [t]jillforn. Som wii ether nw tilskreffue met ether de giffue ether till oss nw innen pingesdag etc., oc tillseer, at i nw innen for^{ne} pingesdag førre till Kiell kwnne till oss komme oc haffue met ether trøste i oc han icke at komme kwnne thess forinnen hannom rette ether swo efftir at komme strax, som then kielske, oc bywder oss strax vfortøffrit till, hwickeledis i ether thereffter kiere Jenss, som i oss tillskreffue om the fonger pa thet swenske [v]nder landit

¹ A: deditan.

² *Et Møde i Kiel fandt Sted i Sommeren 1506 (Allen, De tre nord. Rigers Hist. I. 372), og samme År var [N]iels [Bosson Grip] i Danmark, efter Sigende ført dertil med Magt af Jens Holgerssøn (Styffe, Bidrag V Nr. 73 S. 94, Nr. 79).*

støtte, tha haffue wii them alle lige kiere. Ramer
 them skatte oc them igen giffue fore the wore fanger, wii ther
 om thet falck, som i skreffue, at i paa ether egen
 kost i, ther tacke wii ether kierligen fore oc thet
 gerne forskyldte legge oss wind om at skicke ether
 swodant falck, som nyttigt er, at wort falck oc
 skibene i siøen ere i siøen, hwilcket wii haffue
 capiteienne tilskreffuit i skreffue, som ethert falck
 toge i siøen o thet thermet forholde, indtill
 thenne kie endt m thet aathe, icke diith
 herforeinnen er landit, hwickeledis til-
 ganget war t swa [K]øpnehaffn. Kiere Jeness,
 wii haffue tils [N]ielss till oss, at i
 therom giffue h i Befallende ether
 Gud. Screffu sancti Marci euange-
 liste dag v

258.

1506 Maj 15.

København.

*Kongen meddeler Tyge Brahe, at afdøde Hr. Eskil Gøye har
 indsat ham (Kongen) til sin Eksekutor, og pålægger derfor Tyge
 Brahe at komme til Lolland sammen med Arvingerne, så snart
 Kongen kommer derover.*

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Tyge Axels-
 søn Brahe. Udtog (med urigtig Datum): Vedel Simonsen, Saml. til Elvedgaards
 Hist. I. 67. (Reg. *9098.)*

Oss elsskelige Tygæ Brade, wor mand oc thienere.

Hans meth Gudtz nade Da[n]marcks, Sueriges, Norges etc.
 konning, hertug wdi Slessuig, Holsten, Stormarn oc i Ditmer-
 schen, greffuæ.

Vor gunsth tilfornn. Wid, at her Esskyld Gøye, huess siel
 Gud nade, haffwer schicket oss til syn testamentarium, oc haffue
 wi nw therforæ forscreffuit allæ hans arffwingæ at kommæ til
 oss wdi Lolland, nar wi tiidt førsth komende wordæ. Thii bedæ
 wi teg och welæ, at tw och retter teg efftir at kommæ och
 weræ hoss oss paa samme tiidt, och lad thet engenlundæ.
 Befallende teg Gud. Screffuit paa wort slot Køpnæhaffn [fr]e-
 dagen nest efftir dominicam cantate ar etc. mdsexto [v]nder
 wort signet.

259.

1506 Juni 2.

Maribo.

Dronning Christine anmoder sin Søn Christiern om at lade sine Fogeder i Skåne hjælpe Overbringeren Peder Ingemarsson af Vadstena Kloster på hans Rejse tilbage til Klostret.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. SvRA., Pap.

Hoghboren fforste her Cristiern met Gudz nade vdualdt konningh till Danmarck oc Suerige, rett arffwing till Norge, hertug vdi Sleßuigh, i Holsten, Stormaren oc Ditmersken, greffue vdi Oldenborg oc Delmenhorst, wor kære søn.

Moderligh kerligh helsen tillforen sendt met wor herre. Hoghboren fforste, kære søn, widher, at thenne breffuisere broder Peder Ingemarß aff Vatzstenæ closther haffuer giffuit oss til kenne, at han acther at giffue sigh igeen vp till for^{ne} closter nw met thet første; hwarfore bethe wii ether kerligen, at i lade hannom fordde oc fremme till thet bæste met ethers fogether ther vdi Skane paa swodan reysæ, allt thet stundt han therigemmen reysende wordder; thii at han haffuer sagt fore oss, at han ingen deell haffuer giortt eller bestillet wor kæreste herre hosbonde eller riget emodh oc vnder øgen i nogher made. Hermet ether siæll, liff, staath oc høghmegtigheedt hellige trefoldigheedt ewige befalende. Screffuit vdi Mariebo tisdagen nest effther pindzedagh aar etc. mdvi^o vnder wort signet.

Cristina met Gudz nade Danmarcks, Sueriges Norges etc. drottning, hertuginne vdi Sleßuig, i Holsten, Stormaren oc Ditmersken.

260.

(1506 efter Juli 17¹.)

Nykøbing.

Kongen takker Ruslands Hersker Wassili for hans med hans Bud Yslonia overbragte Brev om, at han vil fortsætte Iwan Wasiljewitschs Forbund med Kongen, sender Wassili et Brev om et sådant Forbund, skriver om sine svenske Undersåtters forræderske Oprør, som han beder Wassili betænke, og sender sin Herold David for at forhandle mundtlig med ham.

*Koncept på Papir, delvis meget utydelig skrevet. Rusland 1 a. Trykt: Aarsberetn. fra Geheimearch. I. 54 Nr. 5 og Grønblad, Nya källor till Finlands medeltidshist. I Nr. 162. Reg. *9115.*

¹ Brevet er Svær på Storfyrst Wassili's af 1506 17. Juli (?), som er trykt bl. a. i Grønblad, Nya källor till Finlands medeltidshist. I Nr. 149 og vil blive meddelt i nærværende Samlings 2. Bind.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slaorum Gottorumque rex etc.

Excellentissimo et potentissimo principi et domino, domino Basilio, tocius Russye imperatori, salutem et sinceram atque fraternalem in domino dilectionem. Dilectissime frater et confederate, vestre maiestatis nuncius Ystunia tali die N. ad nos vna cum Daud, haraldo nostro, applicuit atque venit, nobis vestras litteras exhibens atque presentans, ex quibus litteris clarius accepimus, vos velle pie memorie domini Johannis Basillii vestigia in omnibus imitari et precipue fraternalem amiciciam atque confederationem nobiscum contrahere, ac super tali amicicia et confederatione litteras nostras conficere et eas ad manus vestras per specialem nostrum vice uersa et vna cum predicto Ystunia, nuncio vestro, dirigere atque transmittere, quas litteras, ut desiderastis, confecimus ac eas confectas ad manus vestras vna cum memoratis nuntio nostro N. ac Ystonia in presenciarum dirigimus atque transmittimus, summopere desiderantes atque deprecantes, ut similes litteras vestras, eandem amiciciam et confederationem continentes, nobis remittere velitis. O princeps frater noster, Sueci occupatores regni nostri prefati certis [?] elapsis annis, dummodo oratores [?] genitoris vestri in [?] eodem regno aduentum nostrum exspectarent, sua scripta ad nos miserunt, ut tunc intraremus regnum nostrum Suecie absque graui populo, ne regnicole per itinera, que tunc ascensuri ageremus, nimium aggrauarentur. Sed postquam regnum intrauimus cum paucis populo, ut voluerunt, opposuerunt se nobis in effectum faciendi nobiscum, sicut Iudei fecerunt contra Christum. Tamen manus istorum [?] Suecorum rebellium nostrorum, sicut Deo placuit, in persona euasimus. Et sic prefati Sueci rebelles adhuc totum nostrum regnum Suecie occupant et detinent contra Deum, contra omnem iusticiam et juratam fidelitatem nobis prestatam. Vnde ex corde mouemur rogare fratrem et confederatum nostrum, ut iniquitatem rebellium nostrorum menti sue habeat, nos vtique, si talis casus accidisset vobis, fratri nostro, equo animo ferreremus, ac si nobis contigisset, non dubitamus, quin frater noster simile faciat. Certam quoque commissionem vltra, quam scriptum est, commisimus nuncio nostro vobis, fratri nostro, referendam. Velitis igitur eidem nuncio nostro referenti concedere fidem talem, qualem nobis, si mutuo conferremus, concedere velletis. Cum hiis viuat et valeat frater noster in solio sue celsitudinis felix et longeuus. Ex arce nostra Nikoping.

261.

1507 Jan. 16.

Helsingborg.

Kongen pålægger Provst N. i Dalby Kloster at underholde ham i Lund 24. Jan. til Aftensmåltid og 25. Jan. til første Måltid.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl; K. 88. Top. Saml. Pap., Torne H., Dalby S., Dalby Kloster.

Venerabili ac religioso viro domino N., preposito monasterii Dalby, nobis sincere dilecto.

Johannes Dei gracia Danorum, Suecorum, Noricorum [!], Slauorum Gotorumque rex etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kære her prouest, wii bede eder kerligenn oc velle, at i fore wor leyelighedz skyld rættæ eder effter at holde oss i wor stad Lund søndagen nest effter sanctorum Fabiani et Sebastiani dag till afftenmaalltid oc mondagen, som ær sancti Pauli conuersionis dag, till første malltid oc skicke oss wor biærning, mad, øll oc hestæfoder. Thet forskyldte wii gerne, oc lader thet ingelunde. In Christo valet. Ex castro nostro Helsingborg ipso die Marcelli pape anno etc. mdseptimo nostro sub signeto.

262.

1507 Marts 26.

Vordingborg.

Kongen anmoder Ribe Kapitel om at hjælpe hans Skriver Mester Mattis Markvardssøn til Besiddelsen af Kongens og Kronens Ærkegednedømme i Ribe Domkirke, som Kongen har forlenet ham.

[Orig. ukendt.] A: Afskrift, formentlig fra 1544 og formentlig med Ærke-
degnen i Ribe Mester Jens Viborgs Hånd, i det ovfr. under Nr. 189 nævnte
Kvarthæfte. Top. Saml. Pap., Ribe (tidligere Nr. 81 d). — B: dårligere Afskrift,
formentlig tidligst fra Frederik II.s Tid, i det ovfr. under Nr. 189 nævnte Folio-
hæfte. Tyske Kanc., Pakken »Die geistliche Jurisdiction des B. zu Ripen betr.«

Venerabilibus viris dominis decano, cantori ceterisque ec-
clesie Ripensis canonicis, nobis sincere dilectis.

Johannes (osv., Kongens Titel som Nr. 231).

Premisso nostro sincero fauore. Wider, kiere wennere, att wii haffue nw wntt och forlentt osþ elskelige mester Mattis Marquardtþ, wor schriffuer, wortt och 'kronens erchidegendum¹ i Ryber domkircke, som wii aff rette haffue att forlene. Thii bedhe wii ether kerligen², at i for thenne wor schriuelþe och bønn skyldt behielpe hannom att fange thess possessionem och

¹⁻¹ B: kronen archidegendummit.

² I A er i Margenen ud herfor skrevet med samme Hånd: xxxvii aar gamell.

thertill stallum wti choreth, som hannom bør att haffue. Thertmett giøre i osþ synderligen till wilie, och forskyldet gerne. In Christo valet. Ex castro nostro Wordenborgh crastino annunciationis Marię anno etc. mdseptimo nostro sub signeto.

263.

1507 Juli 25.

Akershus.

Den udvalgte Konge Christiern meddeler Hr. Åke Hansson (Thott), at han har tilskrevet Embedsmanden på Bdhus om indtil videre at frigive et taget rostocksk Skib og nogle Lödöse Borgeres Gods deri og erklærer, at han har overholdt den Stilstand, som er sluttet med Hr. Åkes Svende på dennes Vegne, og at på Grund af Hr. Åkes gode Rygte skal hans Bud rejse lige så sikkert i Christiernes Riger, som om han red i Upsala Domkirke.

*[Orig. ukendt.] Samtidig Afskrift på Papir. Danske Kong. Hist., Fasc. 3. Trykt: Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 333 og Dipl. Norv. XVIII Nr. 213. Reg. *9250.*

Velbyrdog mann her Age Hansþ, Swerges rigis radh.

Cristiernn met Gudz nade ret arffuing til Norges rige, vdwald konung til Danmark och Swerige etc.

Som i scriffue oss tiil om thet Rostocker skib och noget Løses borgeres gotz, som nogher vore tienere tage ømellom Norges och Swerges land, at vii swodant skib ighenn viillæ geffuæ, tha førstæ sindenn vii finge tet at spørge, at swoodant skip taget var, och nw tessligist haffuæ vii screffuet oss elskelige Niels Bil, vor embisman pa Bahws, tiil, at hann skullæ ighen geffuæ skib och godz oc tage ther loffuenn och viissenn fore aff for^{de} Løses borgara eller theras obne breff for for^{de} godz, tiil tess Gud føyer, at vii selfuæ kommæ tiil Bahus; tha vele vii haffuæ oss børligenn thervdii. Men hwarledis therom ær, haffue i sielffuæ at merkæ, at then felig dag, som eders swena haffuæ taget aff oss paa eders vægnæ effther vort breffz lydelse, er vti the made och allæ andra offorkrænckigh, och vilæ vii nødig, ath annen skullæ finness hoss oss, menn viillæ i ther wdtoffuer slict tilbud ey hollæ fridh och felighet met oss, tha tro vii eder thertiil, att i giøre oss sielffuæ swodan erlig forwaringh vdhen alle om [1], som tilbør effther eders swenness och tessligist eder eghen scriffuelse ther wffwen oppa lydelsæ, holcket oss ekki twiffuæl oppo, att i jo giøre; vii velæ giøræ eder tessligist ighen. Ther forlader eder tiil. Haffde vii ekki sporth eders faste oc gode rycthe aff oss elskelig Otte Rut och andre, tha viillæ vii mindre haffue

handlet med eder och eders swena, en vii giort haffue; men holket edert budh, som i sænde tiil oss therom med eders scriffuelse, skal reyse sa frii och felig i vore lande och riige tiil och fran, som han riide lige lang veg wti Opsalæ domkyrkæ. Screffuet pa vort slot Agershus sancti Jacobi apostoli dag ar etc. septimo vnder vort signet.

264.

1507 Aug. 31.

København.

Kongen pålægger Hr. Henrik Krummedige ikke at forfølge Las Pederssøn, som Hr. Henrik vil have ind på sit Gods, skønt han er født i Holbæk og har Hus og Jord dér.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 145 Nr. 65. Reg. *9267.*

Oss ellskelige her Henrick Krumme rad oc embitzman paa Holbeck

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Noriges etc. koningh, hertug vdi Sleßuig, i Holsten, Stormarn oc Ditmerskenn.

Vor synderlige gunst tillforenn. Kiære her Hinrick, viider, at thenne breffuisere Jenss Matsß haffuer berætt her fore oss, at i platze oc delæ hanss brodher Lass Pedhersß, som er fød vdi wor kiøpstad Holbeck, oc velæ haffue hannom ind paa ethers godz, thet at besidde etc., som han siiger oc ether sellffue ythermere vnderhuse kan oc berætte. Thii bethe wii ether kierligen oc velæ, at effirthii han er født vdi wor kiøpstad Holbeck oc haffuer ther hwss oc jord i byen, at i lade hannom herefftir aldeles være vdellt oc vplatzet, men tillsteder, at han bliffuer boende oc besiddende vdi for^{ne} wor kiøpstad Holbeck. Oc lader thet ingenlunde. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffn tyssdagen nest efftir sancti Johannis baptiste de-collacionis dag aar etc. mdseptimo vnder wortt signet.

265.

1507 Novbr. 4.

København.

Kongen meddeler Oluf Holgerssøn (Ulfstand), at han af Hensyn til Svenskerne selv vil være i Skåne i Vinter, og pålægger Oluf at være i Skåne på sine egne Gårde med sin allerstørste Magt til Hest fra 8 Dage før Jul indtil videre.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Oluf Holgerssøn Ulfstand.

Oss elskelige Oluf Hollgerd[s]øen, wor embetzman paa

Hans met [Gudz nade] Danmarcks, Sueriges, Nori
 . . . , hertug vdi [Slesu]ig, i Holsten, Stormarn

Vor gunst tillfornn. Viidt, [at] for then leyghedz skyld, som nw paa ferde [er] met the Swenske, wore vhrsømme vnder-satthe, tha haffue wii thet swa beføyget oc offuerweyget met wort elskelige raadt, som nw her hoss oss till stede war, at wii sellfuer personeligen vdi Skaa[ne] nw i thenne winthere wære skulle met all then macht oc folck, som wii sellfuer haffue, oc thertill wortte thet oc swa beslutit, at the wore gode mend, swa mange, som ther vdi landet haffue godz oc sædegarde, skulle oc sellfue i theres eygenæ personæ ther hoss oss till stede wære. Swa bethe wii teg oc velæ, at thw rætter teg efftir met then alderstørste macht, thw kant affstedt komme, oc wære vdi Skaanæ till hæst paa thine eygenæ garde oc godz nw ottæ dage fore jwll at alderseniste met harnsk oc werge, halffdelen met armbørste oc halffdelen met glaffuende, oc bliffue ther swa tøffuende thenne winther vdoeffwer paa thit eyget godz, indtill thw fanger andherledis wor skriffuelsæ, at thw oss oc landet till hielp oc vndsætningh komme skallt. Ther forlade wii oss visseligen till. Thii ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffn torsssdagen nest efftir alle helgenæ dag aar etc. mdvii^o vnder wortt signet.

266.

1507 Novbr. 5.

København.

Kongen pålægger alvorlig Halmstad By herefter ikke at handle med Svenskerne hemmelig eller åbenlyst, da han vil straffe Overtræderne som dem, der vil vide Rigets Argeste.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påskrift bagpå (vistnok med Henrik Krummediges Hånd): Fforbudh til Halmstædh kung Hans. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige wore kiære vndhersatthe burgemesther, radmen oc menighedt vdi Halmstede.

Hans (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillfornn. Kiære venner, vii bethe ether oc stren[g]eligen¹ biwde, at i rætte ether aldeles efftir, at i her-efftir ingen kiøpmanskab eller handlinge haffue met the Swenske

¹ O: strendeligen.

lønlige eller obenbarlige i nogher made. Dierffuis ther nogen aff ether heremod at giøre, tha velæ wii lade straffe oc rætte offwer them, som bør att rætes oc straffes offuer them, som wort oc riigens argeste oc verste velæ viide. Thii lader [thet] ingenlunde. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffnn fredagen nest efftir alle helgenæ dag aar etc. mdvii^o vnder wort signet.

267.

1507 Novbr. 6.

København.

Kongen pålægger Borgemestre og Rådmænd i Halmstad efter Hr. Henrik Krummediges Anvisning at skaffe Herberge i deres By til et Tal Folk, der skal ligge dér til Landeværn, og til hvem Hr. Henrik skal modtage Gengærd i Halmstad og Årstad Herreder.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige wore burgemesthere oc radmen vdi Ha[lm]-stadt.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforunn. Kiære venner, viider, at wii sende nw till ether itt tall folck, som ther hoss ether ligge skulle till landwern, landett oc ether alle till hielp, trøst oc beskerminge. Bethe wii ether oc velæ, at i skicke them herberig ther i ethers by, efftir som oss elskelige her Hinrick Krummedicke, wor man oc rad, ether ythermere therom wor wiliæ vnderuisende oc tillsiigende worder. Vii haffue befalett for^{ne} oss elskelige her Hinrick at annamme giengierd till them ther i Halmstede herret oc Aarstede herrett. Befalende ether Gud¹. Screffuit paa wort slottth Køpnehaffn løffuerdagen nest efftir alle helgenæ dag aar etc. mdvii^o vnder wort signet.

268.

1508 Febr. 15.

Asserbo.

Kongen tilskriver Hr. Henrik Krummedige, at denne af Hensyn til Svenskerne skal lade det Folk, Kongen har i Halmstad, blive liggende dér, til han erfarer, om det behøves længere, men straks sende Kongens Skytter til Rønneby, hvis de ikke er draget afsted, samt at han godt foreløbig kan beholde Villum og skal skaffe Efterretninger (fra Sverige).

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 146 Nr. 67. Reg. *9330.*

¹ O gentager: Gud.

Oss elskelige her Henrick Krumedige riddere, wor man, raadt och embitzman paa Lagholm.

Hanss met Gudz nade Danmarks, Sueriges etc. konning, hertug i Sleßuig, Holsten, Stormarnn oc Ditmersken etc.

Vor synderlige gunst tillforrn. Kære her Henrick, som i scriffue oss till om thet folk, wii haffue liggende vdi Halmstæde, thaa tœckes oss gott vare, at i holde them ther till stæde liggende, till saa lenge i kunne forfare, om ythermere behoff gørs; thii wii haffue forfareth, at thee Swenske ligge ænnw forsambledede hooss landemerke. Sameledis at i lade wore schöttther vfortœffreth giffue them till Rodneby, om thee ære icke affstædh dragenn, thi wii vide icke, om thee Swenske ville giffue them therindh vdi landet. Haffue i Villem behoff, thaa beholder hannom ther, till saa lenge i anden leilighet forfarende worde, och haffuer ether budh och speyere therom vde dag oc natt, och hwes i forfarende worde, thet giffuer oss vfortœffreth at kenne. Ther gøre i oss synderligenn till vilye met, och forschylde thet gerne. Befalennde ether Gudh. Screffuet paa wor gord Aserboo tiisdagenn nest effther sancti Valentini dag aar etc. mdviii^o vnder wortt signet.

269.

1508 Apr. 13.

København.

Dronning Christine beder Ribe Kapitel om at samtykke i, at hendes Kansler Hans Reff får det ledige Kantordømme i Domkirken, som Bisp Iver Munk af Ribe har lovet ham.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 94. Ribe Stiftskiste 463.

Venerabilibus viris et dominis domino decano ceterisque ecclesie Ripensis canonicis ac capitularibus, nobis sincerè dilectis, conju[n]ctim et diuisim.

Cristina Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. regina, ducissa Sleßuicensis ac innata ducissa Saxonie, comitissa in Oldenburg et Delmenhorst.

Premisso nostro sincero fauore. Kære wenner, widher, at oss elskelige verduge ffader biscop Iwer Mwnck aff Ribe haffuer nw fore wor bøn skyld loffuit oc tillsagt wor cantzellere her Hanss Reff thet cantherdomme, som nw vaccerede i ethers domkircke etc. Therfore bethe wii ether alle oc hwer serdelis kerligen, at i oc sammeledis thet samtycke ville, at han thet nyder oc beholder, effther som thet nw forfwnden er i alle made. Han skall gøre ether oc kircken all then thieneste, ther hannom

bør at gøre. Thette vele wii met ether alle oc hwer serdelis kerligen forskyldte. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi feria 5ta proxima post dominicam judica anno domini mdoctauo nostro sub secreto.

270.

1508 Apr. 28.

København.

Kongen beder Ribe Kapitel om at annamme Dronningens Kansler Hans Reff som Kantor i Jep Vinds Sted, således som Bisop Iver Munk af Ribe har lovet hende, medens Kongen nu har hørt, at Kapitlet under Forbehold af Bispens Samtykke har valgt en anden dertil, og beder ligeledes Kapitlet om at lade hans Skriver Ærkedegnen sstds. Mester Mattis Markvardssøn i sin Fraværelse nyde sine Indtægter, som om han var personlig til Stede.

*O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Ribe Stiftskiste 464. Udtag: Genealog. og biograph. Arch. S. 16. (Reg. *9343.)*

Venerabilibus viris dominis decano ceterisque canonicis ecclesie Riipensis capitularibus conjunctim et diuisim, nobis sincere dilectis.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Slauorum Gotorumque rex, dux Sleßuigcensis, Holsatie, Stormarie ac Ditmercie, comes in Olldenborgh.

Premisso nostro sincero fauore. Kiære venner, viider, at nw system, oss ellskelige verduge fadher her Iwer Mwnck, biscopther i Riibe, war her i Kiøpnehaffnn, tha loffuede han oc tillsagde wor kiære husfrwe paa oss ellskelige her Hanss Reffz, hennes cantzelleres, weigne thet canterdom, som vacerede ther i Riiber domckircke efftir her Jeip Windt, oc er nw oss till vitheden wordet, at i skulle haffue vdwold en anden aff thes capittels brødhære till for^{ne} canterdom, doch swa at thet ey lowffligen skee ellir være motte vden for^{ne} verduge fadhers samtycke oc tilladelsæ etc. Thii bethe wii ether kiærligen, at i oc fore thenne wor bøn oc skriffuelsæ skyllt annamme hannom ther i kirken fore canter oc lader hannom nyde thet vbehindrett, efftir som for^{ne} oss ellskelige verduge fadher wor kiære husfrwe loffuit oc tillsagt haffuer, som hwn ether therom ythermere bedet oc tillskreffuit haffuer¹. Oc bethe wii ether sameledis, at i lade oss elskelige mester Mattes Marqwardsß, wor skriffuer oc erchidiegen ther i kircken, følge oc fange vdi hans frawærelsæ hwes rentæ

¹ Nr. 269.

ellir rætighed, som hannom ther tillfalder ellir tillfalde kan, liigsom han selfue personeligen till stede ware. Lader ether alle oc hwer serdeles hervdynnen velluillige findes, som wii ether fuldkomeligen tilltro oc oss ænckit till forlade. Thermet giøre i oss synderligen till wiliæ. Vii velæ thet allthiidt gerne met ether alle oc hwer serdeles¹ forskyllde oc ramme ethers oc kirckens bæste, i hwes maade wii kwnne. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi feria sexta infra octauas pasce anno domini mdoctauo nostro sub signeto.

271.

1508 Maj 23.

Nykøbing.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om sammen med flere af Niels (Mogenssøn) Hacks Børns Venner efter Løfte at give Kongen Skøde på Ebbelø snarest muligt, da han, hvis han skal begynde at bygge derpå, vil gøre det straks i Sommertiden.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss ellskelige her Hinrick Krummedicke ridder, wor mann oc raadh.

Hanss met Gudz nade Danmarckes, Sueriges, Norges etc. koningh, hertugh vdi Sleßuig, i Holsten, Stormarn oc Ditmersken etc.

Wor synderlige gunst tillfornn. Kiære her Hinrick, som ether vell fortæncker, at i nw system loffuede oss, at i oc flere Nielss Hackses børns wennere wilde giøre oss skøde paa Ebelø etc., swa bethe wii ether kiærligen, at i met thet første giøre oss therpaa swadan skøde, som wii kwnne wære forwaret met, oc skicker oss them met thet alderførste. Thii om wii skulle begynde at bygge ther noget paa, tha er thet thiidt, at wii begynde thet nw strax met sommeren. Her forlade wii oss visse-ligen till oc forskylledt gerne. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slott Nykøpingh tyssdagen nest efftir dominicam cantate aar etc. mdoctauo vnder wort signet.

272.

1508 Juli 18.

Båhus.

Den udvalgte Konge Christiern anbefaler til sin Fader Kongen Overbringeren Hr. Thorkel (Jonsson, udvalgt Bisp i Oslo) og beder om nærmere Besked angående det Tømmer og de Bjælker, som Kongen har talt til ham om.

¹ O gentager: gerne.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 97. Danske Kong. Hist., Fasc. 3. Trykt: Dipl. Norv. XVI Nr. 346.

Høghbornn første her Hanss mett Gwdz nade Danmarcks, Noriges, Sveriges, Vendes och Gottes koning, hertug i Sleßuig, Holstenn, Stormarnn oc i Ditmerskenn, greffue i Oldhenborig oc Delmenhorsth, vor keriste nadige herre fadher.

Sønlig kerlig helssen ether nade altiit idmigelige forsend met vor herre. Høghbornn første, keriste nadige herre fadher, verdes ether nade at viide, at vii, Gwdh thess loff haffue, ære karske; Gwd vnde oss altiit thessligest till ether nade at spørre. Keriste nadige her fadher, haffuer thenne breffuisere her Torkild bedhet oss om, ath vii skulle scriffue ether nadhe till for hannom; vilde etherss nade verdiges till oc ramme hanss beste i hanss rettferdige ærinde for vor bøn oc scriffuelssse skyldh, thi han sigher seg, at han vill altiit gerne være effther ether nadiss villie. Item keriste nadige herre fadher, talde ether nade till oss om tymber oc belckere; vilde ether nade lade scriffue oss till, hwad heller ether nade vilde haffue eghebelcker eller fwrbelcke, tha ville vii skicke ether nade thet till mett thet snariste, oc ether nade giffuer oss korn ighen, oc hwar langt oc hwor storth thet skall være. Inghen besynderlige tiidende viide vii aff at scriffue ether nade till paa thenne tiid, men hermet ether nadiss liiff, siell, stath oc verdugheidh the helge trefaldigheidh befallende till ewig tiidh. Scriffuit paa Bahuss tiisdaghen nest for sancte Marie Magdalene dag aar etc. mdoctauo vndher vort signet.

Ether nadiss søn
Cristiernn etc.

273. (1508 efter Septbr. 22¹.)

Kongen meddeler (de danske Rigsråder i Skåne²), at han har givet det svenske Rigsråd efter dets Anmodning Lejde, erklærer

¹ Den Stilstand, der omtales i Koncepten, er, som det fremgår af de refererede Vilkår, Stilstanden i Ny Varberg af 1508 30. Juni (trykt Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 346—48), og det i Konceptens Begyndelse omtalte Brev, som er kommet fra det svenske Rigsråd, er dettes Brev til det danske af 1508 22. Septbr. (anf. St. S. 349—50).

² At det er disse, som tilskrives, fremgår af Brevets Begyndelse sammenholdt med en på samme Ark skreven Koncept til et Lejlebrev af Kongen for svenske Sendebud, hvori Kongen siger, at det er hans elskelige Råd udi Skåne, der har tilkendegivet ham det svenske Rigsråds Ønske om Lejde.

Svenskernes Klage over, at hans Udliggere ikke har overholdt Stilstanden, for urigtig, idet Udliggerne efter den 15. Aug. i Henhold til Stilstanden intet Anfald har gjort på Sverige, klager over, at Svenskerne selv imod Recessen har forment hans Folk at fare til og fra Kalmar Slot og plyndret Avaskær, og beder (Ærkebisp Birger Gunnerssøn af Lund) om at sende Svenskerne Rigsrådernes eget Lejde sammen med Kongens og om at meddele dem ovenstående.

K: Koncept på Papir sammen med Koncept til et udateret Lejdebrev (Åbent Brev) af Kongen for 6 Svenske med et Følge af indtil 60 Personer til et Møde i København. Sverige A, Pap. (under 1508).

Kiære venner, som i oss nw til kende giffue vdi ethers skriffuelsæ om thee breff oc ærende, som i nw fangæt haffue fran Sweriges riges radh, oc i oss theraff en vdskrift inde-lucht vdi ethers breff sende, aff hwilcken wii haffue forstandet, at thee paa thet ny wor leide begerende ære, hwilcken wii nw haffue giffuit them, lydende, som i selfue vdi then forfarende worde etc. Som the Swenske oc framdelis røre vdi theres skriffuelsæ om then skaade, wore vdliggere haffue giort ind vdi then swenske oc findske skern vdi the[n]¹ feligh dagh oc friidt, oss, them oc rigenæ emellom berammet wortte, oc wiide therfore ey, hwarledis the them forlade skulle paa ordt, breff oc indseglæ etc., tha mwe i wiide, at brøsten skall ey findes paa wor siide, at wii eller nogher aff wore haffue giort emodt then handelinge oc recess, som nw system emellom oss oc them giort wortte, effterthii at som recessen indeholder, tha skulde wii inden wor frwe dag assumptionis nest forledhen giffue wore vdliggere vdi siøen til kende, at the skulde rætte them efftir swadan handelinge oc friidt, som emellom oss oc for^{ne} Swenske berammet war, hwilcket wii oc swa giorde, oc efftir then dagh tha haffue wore vdliggere inthet anfald giort ind paa Sweriges rige, men at swadan brøst emodt for^{ne} recess skall findes paa theres siide, thii at efftir som for^{ne} recess indeholder, tha skulde wort folck alltinges faare frii oc vbehindret till oc fra wort slott Calmarn met, hwæs the haffde met at fare, hwilcket Hemmingh Gadt oc the andre, som liggende ware i Calmarn, haffue formeent wort folck oc leiget fore slottet met theres pram oc holddet slottet i bestallinge, alliigwell at oss ellskelige Otte Rwdt sende them en copie aff same recess. Oc sameledis oc

¹ K: them.

swa haffuer for^{ne} Hemming Gadt oc the andre, som liggende ware vdi Calmarn, skindet wor kiøpstad Auskiær, siiden for^{ne} recess giort wortte. Oc thermet oc i andre maade skall swadan brøst, som the oss tillegge, findes hoss them oc icke hoss oss. Thii bethe wii ether kiærligen, at i giffue the Swenskæ ethers leide lydende, efftir som thenne wor leide¹ lyder oc inneho[lder], oc giffuer them these for^{ne} artickle fore swar vdi ethers skriffuelsæ paa ethers weigne, at i swadan leiglihedt vdi sandingen forfaret haffue, som forskreffuit staar, oc sameledis, at the ey haffue fultgiord theres ordt, breff oc forpflichtelsæ, som the oss, Danmarcks oc Norges riges radt gaffue oc gjorde vdi syste herremode, oc at the ey heller haffue giffuit the fanger, the haffue aff oss, dagh, efftir som syst taalett wortte. Kiære herre oc fadher, bethe wii oc ether kiærligen, at i thenne wor leide oc sameledis ethers [oc] wort elskelige radz skriffuelsæ oc leide sende them met ethers eyget wisse budt vp i Swerige, ænthen met then ethers capellan, som nw system war vdi Swerige oc i nw syst sende hiidt till oss, eller oc met et annet vist budt, ther met lempe kan forfare, hwæs leyglihedt som ther paa ferde er. Tøckes oss got wære, at i met thet første lade these skriffuelsæ oc budt affstedt komme. Thermet giøre i oss synderligen till villiæ, oc forskylledt met ether alle oc hwer serdelis gerne.

274.

1508 Oktbr. 7.

København.

Kongen pålægger Oluf Holgerssøn (Ulfstand) at købe forskelliges Varer og at sørge for Overholdelsen af et udstedt Forbud mod Udførsel af alle Stags Fødevarer og giver ham Forskrifter angående Anlægget af en Brønd.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Oluf Holgerssøn Ulfstand.

Oss elskelige Oluff Holgerdsø, wor embitzman paa Nykiøpingh.

Hanss (osv., *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe teg oc velæ, at thw met thet første kiøber oss xiiii eller xv læster hwæde oc thertill x læster ærther till wort slotz behoff oc ramer wort bæste vdi kiøbet,

¹ Koncepten til Lejdet findes, som nævnt, skrevet på samme Blad som Koncepten til nærværende Brev.

som wii teg tilltro. Oc haffue wii nw giortt it menigt forbudt offuer allt wort riige Danmarck, swa at inthet korn, fittalæ eller nogen annen ædende ware skulle vdføres aff riiget, efftir som wore forbudtzbreff, therpaa giffne ære, ythermere indeholde, oc haffue wii oc thet forskreffuit till landztingen oc alle kiøpstedher. Bethe wii teg oc velæ, at thw ræter teg efftir swadant wort forbudt, oc tillsee oc ware paa tagh, at thet vbrødeligen holdes oc i alle maade fultgiøres. Ther forlade wii oss visseligen till. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende tegh Gudh. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffn sancte Birgitte dagh aar etc. mdoctauo vnder wort signet.

Item om then kielde etc. bethe wii teg oc velæ, at thw rammer till at sætte oc lade giøre then thet næste vidt haffuit, thw kant, oc giør ther ingen kost paa met bygningh ellir timber therpaa at sætte, førre ænd thu kant forfare, hwadt vatn then vill giffue, oc om thett ær gott.

275.

1508 Oktbr. 7.

København.

Kongen pålægger Randers By, efter at det i Ny Varberg af-talte Møde i Malmø mellem ham og Svenskerne er blevet resultat-løst på Grund af Svenskernes Udeblivelse, at udruste 30 Mand for sammen med andre Købstadmænd at ligge til Landeværn i Halmstad fra 11. Novbr. med Kost til 1509 8. Apr.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Top. Saml. Pap., Randers. Trykt: Styffe, Bidrag till Skandinaviens hist. V Nr. 236.

Oss elskelige vore kiere vndersotter borgermestheræ, radmend oc menighied vti vor kiøbsted Randers.

Hans met Gudz nade Danmarcs, Sueriges, Norges etc. konningh, hertwg vti Sleßuigh, i Holsthen, Stormarn oc i Ditmerskenn.

Vor gunst tilforn. Vider, kiere vennere, at efftir som nw sisth vti Nyy Vardberg beslutthet vortte emellom oss och the Swentske, haffue wii besøcth then daghe i Malmø, som ther emellom oss oc them stande schulle, och the doch icke møtthe; kwnne wii och nw formerke, at the ythermere krieg och schade acthe ind at føre her pa riiget oc tess indbyggere. Therefore ere wii nw swa offuer eenss vorden met wort elskelige radh her hoss oss til stedhe, at wii forschicke schulle nogen vore vnder-satte kiøbstedmendh, som thenne winther vdoffuer vti Schane til landwernn legge schulle. Thii bethe vii ether och endeligen

vele, at ii vdgiøre oss aff ethers byy xxx verafftige karlle, som dwelige ere oc vii kwnne slaa vor liid till, vell ferdige met harnske oc verge oc met kosth oc spisninge indhtil paaske nestkommende, swa at the sancti Mortens dagh nestkommende visseligenn ere vti wor købstædh Halmstedh, oc ther at legge thenne vinther vdoffuer til landwernn met noget annet vortt falk, som met them therinde ligge schulle, landzens schade oc forderff at affwerige, om noget paakome. Vii vele tilskicke een god dwelig karll aff vore thienere, som for them alle hōwitzman vare skall, och tillskicker i een godt dweligh karll aff them, som ii vdgiørende vorde, till hōwitzman fore ethers falk, och vnderwiser the andre, at the ere hannom hōrige oc lydye. Vii haffue och tilscreffuit noyer andre vore kiøbstedher ther hoss ether sameledis tiidt falk at vdgiøre; ther mwe ii vorde met them offuer eens om skiib eller annet, huess ether best beleyligt er. Tager here ingen forsømsse fore, swa fremt ii ey vele stande oss therom til rette, oc lader thet ingenlunde. Befalende ether Gwd. Screffuit pa vort slott Kiøpnehaffn sancte Birgitte dag aar etc. mdoctauo vnder vort signet.

276.

1508 Novbr. 30.

Søholm.

Kongen pålægger Hr. Henrik Krummedige ikke at lade det i Halmstad liggende Mandskab gøre Indfald i Sverige, før han får Brev, og anmoder ham om stadig at skaffe Efterretninger fra Sverige og sende Brevene herom til København til Peder Ugerup (Moltke).

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 146 Nr. 68. Reg. *9391.*

Oss elskelige her Hinrick Krummedicke ridder, wor man, radt oc embitzman paa Lawgholm.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 271*).

Vor synderlige gunst tillforn. Kiære her Hinrick, som i nw skriffue oss till, begerende att wiide, om wort folck, som liggende ære vdi Halmstede, skulle arge ind paa wore oc riigens fiende vdoffuer landemerket vdi Swerige, tha bethe wii ether oc velæ, at i beskicke thet swa, at for^{ne} wort folck, som nw vdi Halmstede liggende ære, inthet arge paa for^{ne} wore oc rigens fiende the Swenske offuer landemerket, førre ænd i fange wor skriffuelsæ ther andherledis om. Oc bethe wii ether sameledis, at i stedz haffue ethers speideræ oc wysse budt ind vdi Swerige, oc lader ther forfare, hwes for^{ne} Swenske achte at paaslaa,

oc hwes i therom forfarende worde, thet skriffuer oss swa vfortøffret till, oc sender same breffue ind till Kiøpnehaffn till oss ellskelige Pedher Vgerop; vii haffue beskicket thet swa, at han same breffue strax vfortøffueret till oss framskicke skall. Oc er thet swa, at i forfare, ath for^{ne} Svenske velæ giffue them ther ind vdi landet, tha velæ wii forsende folck till Herritzwad oc andher stedz, hwar som behoff giøres, som ther till landtwern ligge skulle. Rammer oc wiider wort bæste i alle maade, som wii ether fuldkomeligen tilltro; thermet giøre i oss synderligen till villiæ, oc forskyldet gerne. Befalende ether Gud. Screffuit paa Siøholm sancti Andree dag aar etc. mdoctauo vnder wort signet.

277.

1508 Decbr. 29.

Vordingborg.

Kongen meddeler Anders Bille, at han selv med al sin Magt til Sommer vil drage ind i Sverige for at få Ende på Fejden, og giver nærmere Forskrifter vedrørende en Udskrivning, der skal holdes i den Anledning.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Anders Bille, I a. Trykt: Jahn, Danmarks polit.-militaire Hist. und. Unionskongerne S. 581. Udtog i tysk Oversættelse: Dahmann, Gesch. von Dänemark III. 304. Reg. 5401^a.

Oss elskelige Anders Bille, wor embitzman pa wort slot Stegehuss.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Noriges etc. koning, hertug i Slesuig oc i Holsten, Stormarn oc Ditmersken, grewe i Oldenborg etc.

Vor gunst tillforn. Wiid, at wii tencke nw icke lenger swo at foreholdet oc at forehaale tiiden met thenne feyde, som oss oc the Swenske nw i lang tiid emellom standit haffuer, oss pa ythermere møde oc vmage, kost oc thæringe oc wore kiere vndersotte till framdellis oc størere skade oc forederff, men achte therpa en ænde at giøre oc thertil nyde Gutz oc alle wore kiere vndersottes hielp oc trøst, oc therpa wele wii vdi the helge trefoldighedz naffn nw vdi sommer nest tilkomende giffue oss selff personligen ind i Suerige met all then macht, wii kwnde affsted kome, oc haffue nw therefore efftir wort radz raad forescreffuit oc vdbuddit alle, som friihed oc frelse kendes, thesligest hwer tywgende man aff allmogen ower alt riiget at vedergiore skade, forederff oc thet store hoffmodt, oss giort er, skickende tig wort breff till then mene man therom vdi thit len, bedende tig ænde-

ligen oc wele, at tw strax vden all foresømelse lader them swo-dant wort breff forekyndes. Oc skick tig alltinges efftir, som breffuit inneholler, swo at ther legges vdi hwert legg efter ret mandtall xx men, giffte oc vgifte, vndentagen engen vden diegene, møllere, hyrder oc the, som foreneden xx aar ere, oc lad swo the xix vdaff hwert leggh vdgjøre then tywgende, som thereblant er før, sterck oc fuldhugse, vell vdferrdet met harnsk oc werge, hwer annen met armbørst oc hwer annen met swerdstaff eller hellebardt, oc hwer en god korde pa siden oc thertill met swo megen kost oc spiisinge, som the well met beraeth kwnde [were] indtill sancti Michils dag førstkomende, oc lad ingen vild, gunst eller gaffue gange therfore, swo framt tw wilt herefftir haffue hylde, gunst eller tack aff oss. Oc best[ill, at] swo mange, som vdgjøres vdi thit len, worde besørget met skib fore thene p , oc therefftir tha lad nw i tiide thet besti[ll], swo tw besettir oc rosterer swo mange skib, som til stede ere eller kome fore wore køpst[eder] oc ander stedz, swo at allmogen icke therfore tilbage bliffue, oc fliiet swo, at till hwert skib, som allmogen pa komme i thit len, bestilles forevden rett skib-boden en god lempelig jachtebod swo stor, som skibet kan størst føre efftir sig. Oc skick for^{ne} wore allmoge, som vd skulle, fore høffuitzmand vdaff hwert herret then, som dwgeligest er eblant them, oc sendt oss register pa swo mange, som vd kome aff thit len, at wii mwe wide, hwortill wii oss forelade skulle. Item om frii oc frelsesmen, som vd skulle, wele wii, at tw thermet tilseer, at thet ganger skellig till, som tilbør, oc rett tig alltinges self efftir at kome oss till tieniste self tolfte well ferdige met harnske oc werge oc kost oc spiisinge indtill sancti Michils dag førstkomende, swo tw thermet følger then wor allmoge, som vd skulle aff thit len, indtill Køpnehaffn, swo tw visseligen framkomer met them vden all forsømelse otte dage fore pingesdag nestkomende at alderseneste. Oc thet lad engelunde, swo framt tw wilt haffue wor tack. Befallende tig Gud. Sreffuit pa wort slot Wordingborg femtte dag jwle aar etc. mdviii vnder wort signet.

278.

1509 Jan. 2.

Vordingborg.

Kongen pålægger Anders Bille at lade smede så mange Dale-pile som muligt og eventuelt at levere Smedene Jærn dertil.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Pri-vatarkiver, Anders Bille, I a.

Oss elskelige Anders Bilde, wor embitzman paa Steegehws. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforrn. Wii bethe tig oc vele, at tw retter teg effther at lade smede met thet første till wort behoff thee fleste dalepiile, tw kant affsted kome; er thet oc swo, at smeden ther-till ey haffue jern, tha schick them thet paa wore vegne, saa at for^{ne} arbed fore swadan brøsth bliffuer vforsømmet. Oc lad thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slott Wordingborg anden nya[ars]dag aar etc. mdix vnder wort signet.

279.

1509 Jan. 22.

Sorø.

Kongen meddeler Oluf Holgerssøn (Ulfstand), at der er sluttet Stilstand med de Svenske indtil 24. Juni, men pålægger ham efter nærmere Tilsigelse at sende 10 Mand til at deltage i et påtænkt Sætog lil Foråret for at hindre Handel med Svenskerne og tillige at sende Mandtal over, hvor talrige Almuen og Ridderskabet i hans Len eventuelt kan møde.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Oluf Holgerssøn Ulfstand.

Oss elskelige Oluff Holgerdsß, wor embiidzmand paa Nykøpinge.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. konning, hertug i Sleßuig oc Holsten, Stormarn oc Ditmerschenn etc.

Vor gunst tilforrn. Kiere Oluff, som teg vell fortentcht er, wii screffue oc sende till teg wore breff nw siisten om folck, som ridderskabet, almwgen oc thesligest tw selffuer skulle oss och riget vdgjøre till tienneste, oc theroffuer er thet nw daget emellom oss oc the Svenske indtill sancti Hanss baptiste dag nestkomende, som tw vdi the wore opne breff, wii nw sende teg oc till almwgen vdi Falster, Nyköping len oc Raffnsborg len oc till ridderskabet i Falster oc Lollandt¹, ydermere forfare matt oc kantt. Dog achte wii at haffue wore skib i siøen vdi foreaaret oc formenet, at engen scall bestercke the Swenske met tilføringe ellir afføringe, efftir som recessen, nw emellom oss oc them giordes, vdwiser. Thii bede wii teg oc endeligen wele, at tw retther teg efftir at vdgjøre oss x wergende well ferduge met harnisch oc werge, oc holt teg saa therwdi, at tw haffuer samme x wergende til stede, saa at the komme oss till tienneste wfor-

¹ Ligger ikke ved.

tøffret, nar wii teg om them framdellis tilscriffuende wordde. Wii wele besørge them met skib, kost oc spiisninge till theres behoff. Item om almwgen oc ridderskabet wdi thinne lenn wele wii, at tw altinges retter teg efftir the wore breff, wii nw sende teg¹, saa at tw forwist teg efftir rett mandtall paa almwgen, hwar meget folck aff thinne lenn wdkomer, om behoff giøres, oc sammeledis, hwar sterck ridderskabet aff thinne lenn bliffuer; oc send oss therpaa register oc flyet saa, at almwgen haffuer theres harnisch oc werge, kost oc spiisninge til stede, saa at the thermet sidde hiemme altinges rede oc følge, nar the framdellis fange wor scriffuelse therom. Oc lad thet engenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit wdi Szore closter sancti Vincencii martiris dag aar etc. mdix vnder wort signet.

280.

1509 Jan. 25.

Korsør.

Kongen pålægger Oluf Holgerssøn (Ulfstand) sammen med Torbern Bille som Kongens Repræsentanter og 2 Repræsentanter for Fru Anne (Clausdatter Neb), Joachim Bjørnsen (o: Joachimssøn Bjørn)'s Enke, at besigte Gods på Lolland, som Kongen ønsker til Mageskifte af hende, og det Gods, Kongen vil give hende til Erstatning, og meddeler, at han selv vil tale med Bisp (Jens Anderssøn Beldenak) af Fyn i Anledning af et Forbud, denne har udstedt til sine Tjenere mod at arbejde på den Bygning, Kongen har besluttet på Lolland.

O: Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarbiver, Oluf Holgerssøn Ulfstand.

Oss elskelige Oluff Holgertsø, wor embiidzmand paa Nykøping.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges, Vendes oc Gotes konning, hertug i Sleßuig oc Holsten, Stormarn oc Ditmerschenn.

Vor gunst tilforrn. Kiere Oluff, wid, at wii haffue nw her wæret oss elskelige frwe Annæ, Jachim Biørnsøns efterleffuerske, till ordz oc samtall om then skowg, hwn haffuer i Lolland, at wii motte fange then till mageskiift, oc er thet saa talet emelom oss oc henne, at wii then haffue skulle till magelag² fore fuld wederlæg, oc haffue wii paa wore wegne giffuit thet paa oss elskelige Torbern Bilde, wor mand, rad oc embiidzman paa

¹ Ligger ikke ved. ² O: magelag.

Worddenborg, oc paa teg, oc hwn haffuer paa þin side giffuit thet paa oss elskelige Mattes Ericsþ oc Oluff Daa, wore mend oc thienner, i saa made, at i iiii skulle met thet første forsamble ether paa beleilig tiidt oc saa fare paa for^{ne} skowg, vdgranske, see oc forfare, hwar godh han er at regne oc legge emod andet godz oc eygendom, oc saa samledis farer paa the godz oc eygendom, som wii wele giffue henne ighen fore skowgen, som oss elskelige for^{ne} Torbernn Bilde scall vnderwise oc giffue ether til kinde, oc wdgransker, offuerweyger oc forfarer, hwar gott thet godz er vdi þin eygendom emod for^{ne} skowg, oc hwess tw met them thervtinden forfarendes oc vdgranskendes wordde, thet giffuer i iiii oss bescreffuit fran ether ighen met thet første, i thet bekomme kwinnæ. Item som tw scriffuer, at bispen aff Fyn haffue forbuddet þine tiennere at arbeide till then bygning, wii fortaget haffue i Lollandt, tha achte wii met Gudz hielp nw strax at giffue oss offuer till Fyn, oc nar wii offuer komme, wele wii selffue tale met oss elskelige werdige fader bispen aff Fyn therom; dog wele wii, at tw rethter teg efftir thet wort breff, wii haffue giffuit teg till almwgen om arbeide at giøre till for^{ne} bygning. Och lad thet engenlunde. Befalendes teg Gud. Screffuit paa wort slott Korþør sancti Pauli apostoli dag conuersionis aar etc. mdix vnder wort signet.

281.

1509 Febr. 24.

København.

Kongen pålægger Hr. Henrik Krummedige på Niels (Mogenssøn) Hacks Børns Vegne straks at betale Kongen, hvad Niels Hack og hans Hustru skyldte Arnt Asgot, da denne er død og Arven efter ham tilfalder Kongen, fordi han var Udlænding og ingen Arvinger havde i Riget inden År og Dag.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88 og Påtegning bagpå med Henrik Krummediges Hånd: Kungh Hansþ breff pa xxx guldene. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 147. Reg. *9409.*

Oss ellskelige her Hinrick Krummedicke ridder, wor man, radh oc embitzmann paa Lawgholm.

Hans (osv., Kongens Titel som Nr. 264).

Vor synderlige gunst tillforn. Kiære her Hinrick, viider, at wii haffue nw fundet oc forfaret vdi Arnt Assgotz pollieres regenskabsbøgere, at Niels Hacke aff Hickebergh skall haffue wæret hannom skyldigh ix rynsche guldene fore en saffyr oc vi rynsche guldene fore itt hiarte aff deymante, oc war same

Nielss Hackes husfrwe hannom skylddugh xiii rynsche guldene. Tha ær nw same Arnt Assgott dødt oc affgangen, oc efftirthii han war en vdlendisk man oc haffde ingen arffuinge her i riiget efftir seg inden aar oc dag, er oss for^{ne} giæld oc annet, hwes hannom tilhørde oc tillstodt, met rætte tillfalden. Thii bethe wii ether kiærligen och velæ, at i nw strax vfortøffueret rætte ether efftir at fornøge oc betale oss paa for^{ne} Niels Hackes børns weigne for^{ne} guld, som theres fadher oc moder for^{ne} Aarnt Assgott skyldduge ware, oc oss nw tillfalden er. Ther forlade wii oss alltinges till, thii at wii haffue thet nw behoff. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffn sancti Mathie apostoli dagh aar etc. mdix vnder wort signet.

282.

1509 Apr. 30.

Horsens.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige, der har fået nogle af Hr. Predbjørn Podebusks Hustrus Tjenere erklærede fredløse, om at udsætte denne Sag, så at Bønderne kan blive ufejdede, indtil Hr. Henrik og Hr. Predbjørn kan forhandle Sagen for Kongen selv.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige her Henrich Krumedige riddere, wor man, radth och embitzmand paa Lagholm.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Wor synderlige gunst tillforrn. Kiere her Henrich, vider, at oss elskelige her Prebiorn Pudbusch ridder, wor mand oc rad, haffuer berett fore oss, at i schulle haffue delt noger hans hwsfrwes tiænere frittløse, swo at thee ey kwnne wære wedt theres hwss och hiem. Bethe wii ether kierligenn, at i vele lade samme sagh aldellis opstaa, swo at bønderne bliffue vhindrede oc vfeigdede, till swo lenge i och for^{ne} oss elskelige her Prebiorn komme therom till ordz fore oss. Thermet giøre i oss synderligenn till velie, oc forschyldet gerne. Befalinde ether Gud. Screffuit vdi wor kiøbstædt Horssnes mandagen nest effther søndagenn jubilate aar etc. mdix vnder wort signet.

283.

1509 Juni 3.

Nyborg.

Kongen pålægger Anders Bille straks at sende 5 værgende med Kost til 29. Septbr. til København, så at de er dér senest 8 Dage før 24. Juni og kan gå om Bord på Kongens Skibe mod Rigets Fjender.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Anders Bille, I a.

Oss elskelige Anders Bilde, wor embiidzmand paa Steghe. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 279*).

Vor gunst tilfornn. Wii bethe teg oc endeligen wele, at tw fore then wore oc rigens leylighedz skuld, som nw paa ferde er, framskicker strax wfortøffret v wergende wel ferdige met harnisk oc werge oc met kost oc spiisninge indtill sancti Michels dag nestkomende, saa at the thermet ere wisseligen wdi Kopnehaffn otte dage fore sancti Hanss baptiste dag nestkommende adt alderseneste, oc ther tha at indkomme paa wore skib met wort folck i siøen at bliffue emod wore oc rigens fiendere. Ther forlade wii oss wisseligen till, oc ladt thet engenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slott Nyborg trinitatis søndag aar etc. mdix vnder wort signet.

284.

1509 Juli 29.

København.

Kongen meddeler Anders Bille, at Købstadmænd og Bønder på Møen gerne må løbe til Falsterbo og andensteds under Skåne i den tilkommende Høst, og at han selv godt kan drage til Skåne til det med Hr. Predbjørn (Podebusk) aftalte Møde, dog således at han lader Slottet forvare vel under sin Fraværelse.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Anders Bille, I a.

Oss elsskelige Anders Bildæ, wor embitzman paa Stegæ.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 258*).

Wor gunst tilfornn. Som tw scriffuer oc aff oss begerer at wiidæ, om wore keræ wndersottæ køpstedmend oc bønder ther paa Møen mwge nw i thenne tilkomendæ høstæ løbæ til Falsterbodæ oc ander stedtz vnder Skonæ om theres neringæ och bieringæ, tha eræ wi wel til fredtz, at the thet giøræ. Som tw framdelis selfuer begerer at besøgæ thet modæ i Skonæ met her Prethiørn, som ether emellom forrammet er, tha eræ wi tesligest til fredtz, at tw thet besøger, dog swa at tw lader thine swennæ were paa slottit, swa at thet er altinges wel forwaret, om noget pakommæ. Thet forladæ wi oss wisseligen til. Thii lad thet engenlundæ. Beffallende teg Gud. Screffuit pa wort slot Køpnæhaffnn sancti Oluffs dag aar etc. mdix^o vnder wort signet.

285.

1509 Oktbr. 21.

Nykøbing.

Kongen pålægger Anders Bille ufortøvet at komme til ham med de Svende, som er rede, at tage sine Heste og Harnisk med sig og at lade de andre Svende, som han vil have med, komme bagefter.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Anders Bille, I a. Trykt i nyere »Oversættelse«: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 316.

Oss elskelige Anders Bilde, wor embitzman paa wort sloth Steghe.

Hans met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Noriges, Vendis och Gotis konnyng, hertug vdi Sleßuig, Holsten.

Vor gunst tillforenn. Kære Anders, wii bede teg oc endelig ville, at tw giffuer teg strax vfortøffreth hiid offuer till oss, swaa at tw visselighen est her hooss oss i affthen eller i morghen inden meddag ath senesthe, och tag the dyne swæne met teg, som nw redhe ære, met theres heste. Hwilcke fleere dyne swæne tw wilt haffue met teg oc icke ære redhe, them ladh komme effther tegh, oc tag dyne egne heste oc harnest nw strax met tegh. Her forladhe wii oss visselighen till, at tw her inghen forsømelse fore tagher, thii at oss herpaa stor machth ligggher. Befallende teg Gud. Screffuet paa wor slot Nykøpingh the xi^m jomfrwers dag aar etc. mdix^o vnder wort signet.

286.

1509 Novbr. 6.

København.

Kongens Søn Frants går i Forbøn hos Hr. Henrik Krummedige for Peder Fynbo, der ikke har gjort Hr. Henrik Regnskab, men tilbyder at gøre det hos Prinsen i Dannemænds Nærværelse.

*Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Danske Selsk. Pap. Trykt: Møbech, Nord. Tidsskr. for Hist., Lit. og Konst I. 638. Reg. *9480.*

Oss elskelig her Henric Krwmmmedige høwitzman paa Lawholm

Ffranciscus Dei gracia dux Slesuicensis ac Holsacie etc., Stormarie et Dytmercie etc., comes in Oldenborg etc.

Wor yndeste forsend. Kere her Henrich, finge wii edher scriffuelse lydende, ath i begere, Per Fynbo skal komme till eder oc gøre edher regenscaff oc holle the gode karle vdhen skade, hwilket hand er offuerbødug till at gøre eder got regenskab vti dannementz nerwerelse her hooss oss oc holle them vdhen skade, som wore gode for hannum. Oc som i screffue

oss till om then store skade, hand haffde skuld giord edher, tha wil hand staa eder till rette, vti hwes hannum bør. The, kere her Henric, bede wii eder endnw, at i lade hannum nyde oss got ath oc giffue hannum eder wenscaff for wor første bøn skyld, wii bede edher om, oc hobes oss, at i wede oss bøn. Hermet eder Gud befalende. Ex castro Haffnensi feria 3a infra octauas omnium sanctorum anno mdnono.

287. 1509 Decbr. 2. Nyborg.

Kongen pålægger Anders Bille at give hans Hofsinde Knud Ebbesson (Ulfeldt), som han sender til ham med 4 Heste, og de medfølgende Folk Mad og Øl samt Hestene Korn- og Stråfoder.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Anders Bille, 1 a.

Oss elskelige Anders Bilde, wor embitzmand paa Stege. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforrn. Vidt, at wii sende nw till teg oss elskelige Knut Ebbeß, wor hoffzindt, met iiii heste. Bethe wii teg och vele, at tw giffuer them, som hestene følge, mad oc øll till skellighet oc kornfoder till hestene, swo tw fodrer i tunne haffre paa hest hest hwerie x nætter, oc straafor, som behoff giøres. Oc lad thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Nyborg søndagenn nest effther sancti Andree apostoli dag aar etc. mdix vnder wort signet.

288. 1509 Decbr. 2. Nyborg.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at komme til Kallundborg senest 3. Marts, for at Kongen kan forhandle nogle Sager med ham i Rådsviis, og at sørge for gode Karle til at sende Riget til Tjeneste til Skibs, hvis det behøves.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige her Hinrick Krummedicke ri[dder], radh oc embitzmann paa Lawgh[olm].

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor synderlige gunst tillforrn. Kiære her Hinrick, viider, at wii haffue nogen merkelige ærende at talæ oc forhandelæ met ether vdi radzwiisæ. Thii bethe wii ether kiærligen, at i rætte ether efftir at komme till oss till Kallundeborg søndagen nest

fore mytfastesøndagh førstkomende at alderseniste, oc at i forsee ether paa gode verafftige karlle, vell ferduge met harnisk, werge oc spisninge at skicke oss oc riiget till thieniste till skiibz, om behoff giøres oc i wor skriffuelsæ therom fangende worde. Thermet giøre i oss synderligen till villiæ, oc forskylldet gerne. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Nyburg søndagen nest efftir sancti Andree apostoli dagh aar etc. mdix vnder wort signet.

289.

1509 Decbr. 17.

København.

Kongen anmoder Provsten i Dalby Kloster om at modtage den kongelige Skytte Anders Gregerssøns Hest til Kansleren (Ove Bille)'s 5 og Mester Anders Globz 2 Heste og at give Hesten Korn- og Stråfoder og den medfølgende Mand Mad og Øl.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Top. Saml. Pap., Torne H., Dalby S., Dalby Kloster.

Venerabili ac religioso [monas]terii Dalby preposito . . .

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. rex, dux Sleþuigcensis, Holsacie, Stormarie ac Ditmercie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kiære her prowest, vii bethe ether kiærligen, at i annamme thenne breffuiseres Anders Gregersþns, wor skyttes, i hæst till oss ellskelige wor cantzelleres fæm oc mester Anders Globz ii hæste, swa i halfue otte hæste tillsamen. Oc giffuer then, som met for^{ne} hæst følgende er, madt oc øll till skellighedt oc till hæsten kornfoder, swa at i fodre hannom hwærie x nætter en tunne haffre, oc thertill strafodher, efftir som behoff giøres. Thet forskyllde wii gerne. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi feria 2a proxima post festum sancte Lucie virginis anno etc. mdix nostro sub signeto.

290.

1510 Febr. 2.

Odense.

Dronning Christine anmoder Ribe Kapitel om at give St. Francisci Brødre i Ribe Brev på, at det af Borgemestre og Råd har fået Fyldest for Stages Toft.

[Orig. ukendt.] T: Trykt (øjensynlig ikke fejlfril): Terpager, Ripæ Cimbricæ S. 400. Reg. 5441.

Wenerabilibus viris et dominis domino archidiacono, decano, cantori [ceteris]que¹ capitularibus ecclesie Ripensis conjunctim et diuisim, nobis sincere dilectis.

¹ T: eorumque.

Cristina¹ Dei gracia Dacie, Svecie, Norvegie etc. regina, ducissa Slesuicensis, Holsacie, Stormarie ac Ditmarcie.

Premisso nostro sincero fauore. Kiere wene[r]², wii tacke ether kerligen for, at i altid ære the sancti Francisci brødere till williæ oc hielp, swom wii spuert haffue etc. Tha bethe wii ether kerligen, at i for Guds oc thenne wor bøen oc schriffuelsæ skyld wile wne oc giffue for^{nt}e sancti Francisci brødere ther vdi Ribæ ethers wetherkennelsæbreff oc indtzegell swaa, at i haffue fanget fylleste wederlag effther ethers nøien aff borgemester oc raad for theres part, som i haffue Stæges tofft etc., at the ey skulle ydermere hereffther liide eller sware tiil nogit kæremaal paa for^{nt}e wederlag. Thet gøre i oss synderligen tiil wilge met, oc wele the[t]³ gerne forskillæ, hwor wii kwnne. In Cristo valet. Ex ciuitate nostra Ottoniensi die purificationis Marie anno domini mddecimo nostro sub signeto.

291.

1510 Febr. 10.

Kallundborg.

Kongen pålægger Svendborg By at underholde ham en Nat, når han nu snart kommer til Byen.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segt: K. 88. Top. Saml. C. Svendborg Bys Arkiv.

Oss elskelige vore burgemester, radmend och menighet vdi Swindborg.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. konning, hertug i Sleßuig oc Holsten, Stormarn etc.

Vor gunst tilforn. Kiere vennere, vider, at wii achtende ære at komme nw snarligen till ether by oc tøffue ther en natt vtoffuer. Thii bethe vii ether oc vele, at i rette ether efftir at holde oss oc vort folck ther samme tiidt till mad, øll oc hestefoder oc skiicke oss thervtinden vor berninge. Ther forlade vii oss visseligen till, oc lader thet engenlunde. Befalende ether Gud. Screffuit paa vort slott Kallundeborg fastelagenssøndag aar etc. mdx vnder vort signet.

292.

1510 Febr. 17.

Korsør.

Kongen pålægger Anders Bille at lade holde Vagt langs Stranden (på Møen) og, hvis Lübeckerne, som har et stort Tal Skibe liggende, vil gøre Landgang, at rejse Almuen for at afværge Rigets Skade

¹ T: Christiana.² T: wenes.³ T: ether.

samt, hvis Lübeckerne gør Angreb på Oluf Holgerssøn (Ulfstand)'s Len eller anden Steds i Smålandene, at komme disse til Hjælp, ligesom Kongen har tilskrevet Oluf Holgerssøn om eventuelt at komme Anders Bille til Hjælp.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Anders Bille, I a. Udtog: Hanserecesse 3. Abtheil. V Nr. 532. Det Stykke Papir, som har været klæbet over Seglet, ligger løst ved; det indeholder følgende Brudstykke af et omtrent samtidigt Brev:

Johannes Dei gracia D. Holsacie, Stormarie ac
 [Premis]so nostro sincero fauore. Kiære wen t oss till kende, hwarledis han er be komme oc lægges till sancte Anne ske till hielp oc trøst. Hwilcket
 oc samtycke oc tillade veløe o till willie, oc forskyllde
 [inuoc]aut anno etc. mdx nostro

Oss elskelige Anders Bille, wor man oc thiener oc embitzman paa Stegehuss.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 187).

Vor gunst tillforn. Kiære Anders, wid, at wii haffue i sandhed forefaret, at the Lubske haffue ith stort tall smaa skib oc skwdre alltings till rede liggende met bøsser oc werge, som the achte sig her ind pa riiget met at skinde oc brende etc. Thii bede wii tig, endeligen wele, at tw lader all stedz ther omkring landit holde wordt ther vd met stranden oc encket at lade tilsee, om the ther wilde giøre nogen landgang, oc hwar tw thet forefarer, at thet swo skee wilde, at tw tha strax reiser allmogen oc engeledis elders, oc swo met them aff thin ytherste macht affwerge riigens skade oc forederff. Oc haffue wii foreskreffuit Oleff Holgersþ, at han skall kome tig till hielp oc trøst, om ther nogit pa komer; oc forefarer tw, at the Lubske gøre nogen anefald ther ind pa the len, han haffuer, eller annen stedz ther i smaalandene, at tw tha tesligest igen kommer them till hielp oc trøst met, hwes macht tw kant affsted komme. Oc ram wort beste, som wii tig tilltro oc enchtit twiffle, at tw jo gerne giøre wilt, oc bywd oss till, hwess tw forfarer, ther macht pa ligger. Oc lad thet engelunde. Befallende tig Gud. Screffuit pa wort slot Korssøre dominica inuocaut aar etc. mdx vnder wort signet.

293.

(1510 Marts 10.

Kallundborg.)

Kongen anmoder (det svenske Rigsråd) om i Henhold til den sidst i København c. 15. Aug. gjorte Reces at pålægge Sveriges Ind-

byggere ikke at besøge Lübeck, Rostock, Stralsund, Wismar og de andre vendiske Stæder med deres Købmandskab, før disse Byer er forligte med ham, hvorimod han gerne vil tillade Svenskerne at besøge hans egne Lande og Riger, Danzig, Riga, Reval og de vestlige Stæder.

Koncept på Papir. Danske Kanc. Ark., Konc. til Miss. (under 1510 ^{10/3}).
H: Trykt: Handl. rör. Skandinav. hist. XX. 285 efter Svante Stures Registratur. Reg. *9510.

¹Kiære wennere, som ether vell fortæncker, at nw system vdi Kiøpnehaffnn wor frwe dag thiide assumptionis nest forleden wortte besluttet oss, ether oc menige Sweriges riiges indbyggere, wore kiære vnderstatthe, emellom vdi then recess, oss oc ether tha emellom giordes, at om swa skeedæ, thet kame ythermere till feide emellom oss oc the Lybske, thaa skullde Sweriges riiges indbyggere, wore kiære vnderstatthe, ingen tillføringe giøre the Lybske, førre ænd the met oss ²foreentæ ³oc fordragne³² wortte, therfore swa bethe wii ether kiærligen, at i velæ tillsiige oc forkynde for^{ne} Sweriges riiges menige⁴ indbyggere, at the fore then leiglihedz skylld, som i wiide nw ær emellom oss oc for^{ne} Lybsker, herefftir ey besøge Lybæck ⁵ellir theres⁶ tilhenger Rostock, Strolswnd, Vismær eller andre vendiske stæder⁷ ⁸met theres skiib, godz ellir kiøbmanskab⁸, førre ændt the ⁹Lubeske oc for^{ne} theres tilhenger⁸ komme vdi anden handlinge met oss. Ware thet swa, the theremodt giorde oc finge ther nogen skade vdoffuer aff wore vdliggere oc thienere vdi siøen ellir andre, tha velæ wii ey liide ther nogen tilltall fore. Men hwor for^{ne} Sweriges riiges indbyggere, wore kiære vnderstatthe, velæ besøge wore lande oc riige ³ellir Dansken, Rige, Reffuell ellir st[æ]der⁷ vestwerdt liggende³, ⁸velæ wii gernnæ⁹

¹ H indskyder: Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Norwegie, Slanorum Gothorumque rex, dux Slesuicensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmercie, comes in Oldenborg.

Premissis reuerencia cum nostro sincero fauore.

²⁻³ H: fordragne och forenthe. ²⁻³ Tilføjet med andet Blæk.

⁴ Mangler i H. ⁵ H: tess.

⁶⁻⁸ Er i H ikke indføjet her, men ovfr. mellem besøge og Lybæck.

⁷ H: stæderne.

⁸ Herefter, men atter overstreget: tha skall them inthet andet wederfares ænd gott, oc.

⁹ Tilføjet med det andet Blæk.

lade forde och fremme them till thet bæste, som oss bør at¹ giøre wore kiære vndersatthe.²

294.

1510 Marts 21.

København.

Kongen pålægger Anders Bille straks at sende den Borgemester i Stege, »som har haft de Ord for Almuen«, til ham, derefter at lade læse et medfølgende Kongebrev for Almuen i Byen og endvidere straks at sende et andet medfølgende Kongebrev til Oluf Holgerssøn (Ulfstand).

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Anders Bille, I a.

Oss elskelige Anders Bilde, [wor] embitzmann paa Steeg . . .

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 264).

Vor gunst tillforn. Som thw nw skriffuer oss till om then burgemesther vdi Steegæ, som haffuer haffdt the ordt fore almwgen etc., tha haffue wii nw tillskreffuit same burgemesther, at han strax skall komme till oss, oc thertill met sende wii teg itt andet breff forskreffuit till menige almwgen vdi Steegæ. Bethe wii teg oc velæ, at thw andtworder for^{ne} burgemester swadant breff, oc skick hannom strax vfortøffueret till oss. Oc ladt for^{ne} breff icke læses fore allmwgen, førre ænd burgemesteren er kommet affstedt till oss. Item sende wii teg oc itt wort breff, som oss elskelige Oluff Hollgertþ haffue skall; bethe wii teg oc velæ, at thw strax vfortøffuereth sender hannom swadant breff. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffn sancti Benedicti abbatis dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

295.

1510 Apr. 2.

København.

Kongen pålægger Hans Mikkelsøn, Borgemester i Malmø, straks at sende til København det Øl, som Indbyggerne i Malmø har fået Kongens Brev om at lade brygge til hans Behov.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Malmø Stadsarkiv.

¹ Mangler i H.

² H tilføjer: Begærendis heroppaa edhert enketh gode och bescriffuith swar. In Christo valetis. Ex castro nostro Kallundeborgh dominica letare anno etc. mdx nostro sub signeto.

Reuerendissimo reuerendisq̄ue in Cristo patribus dominis archiepiscopo, episcopis ceterisque militibus et militaribus, regni nostri Suecie consiliariis, nobis sincere dilectis, conjunctim et disjunctim.

Prescriptas litteras regis Dacie recepit dominus gubernator Arosie in monasterio predicatorum feria sexta in ebdomada pasche, que fuit crastina dies sancti Ambrosii [April 5], hora missarum quasi nona.

Oss ellskelige Hanss Michillsß, wor burgemesther wdi Mallmøø.
Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii ðethe teg oc velæ, at thw nw strax vfortøffueret sender oss hiidt vdoffuer thet øll, wore vndersatthe vdi Mallmø hæffue fanget wor skriffuelsæ at lade brygge till wort behoff. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende tegh Gudh. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffn tredix dagh paaske aar etc. mdx vnder wort signet.

296.

1510 Apr. 22.

Båhus.

Den udvalgte Konge Christiern anmoder sin Fader Kongen om Besked, om Skotterne kommer til Marstrand eller ej, skriver angående Bergenfarerne og det Mandskab, Kongen har forlangt af Beboerne på Bryggen (i Bergen), og spørger, om Mandskabet fra Norge skal komme til Kongen før Pinse (19. Maj), og om han selv skal komme til Kongen.

O: Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 95. Danske Kong. Hist., Fasc. 3. Trykt: Dipl. Norv. XVI Nr. 349.

Hogborenn forste her Hanss met Gudz [*nade*] Danmarcks, Suerig[es], Norges, Wendes oc Gottes koning, hertug vti Sleswig, Ho[lf]sten, Stormaren oc i Ditmersen, greffue vti Oldenborg oc Delmenhorst etc., wor kare herre ffader.

Sonlige kerlige [*helsen*] ether nade altid forscreffuet met wor herre. Hogborenn forste, kare herre fader, werdes ether nade at wide, at wii hæffue spwrd i sandhet, at høgboorenn forste koningenss bwd aff Skotland er kommen till¹ ether nade oc her igemmen ether nades rige ved Bahwss, then stund wii hæffwe weret her etc. Bedher jegh ether nade ydmygelig, at ether nade wille werdes till at byde meg ether nades welle till, om the Skotther kommer till Mastran eller ey, oc om thet anslag met the Berefars skall ga fram eller ey. Sender jeg ether nade eth breff², som the aff bryghen hæffue screffuet ether nade till om thet falk, som ether nade wor begerende aff them. Kære herre ffader, syden jeg kom hiid till landet, vor ether nades vnder[ss]ate³ her vti riget oc kerdet for meg, at the Lybske hæffwer taget theres gost frant the[m]⁴, meg eller them alting vdatworet. Bedder jeg ether nade, at kommer thet vti dage mellom ether

¹ O gentager: till. ² Af 1510 Febr. 25, se nærværende Samlings 2. Bind.

³ O: vnderffate. ⁴ O: then.

nade oc the Lybske, nar the Skotter er komen, at ether [*nade*] well tha sende them¹ till Mastran; tha skall ether [*nade*] spøret met Gwdz hielp, at jeg skall giøre them eth homod ighen. Kære herre ffader, at ether nade oc byde meg till, om thet falk skall heraf komme till ether nade før pinsdag eller ey, oc om jeg skall sielff komme ether nade till tjenste der eller ey eller her. Kære herre ffader, at ether nade wille verdes till at byde oss encket om alle erende. Enghen synderlig tiden wide [*wii*] at byde ether nade till pa then tid. Hermet ether nade then alsomectiste Gud beffallende. Screffued met eghen hand pa Bahus sancte Jø[r]ghenss affthen aar etc. mdx^o vnder wort secreto secretissimo.

Ether nades sønn
Crestiernn etc.

297.

1510 Maj 20.

Odense.

Dronning Christine anmoder Borgemestre og Råd i Svendborg om i Henhold til et Brev til dem fra Kongen at sende 6 Karle til Tranekær til Hjælp i Tilfælde af et gentaget Angreb af Lübeckerne på Langeland.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 91, 92, 93 eller 95. Top. Saml. C, Svendborg Bys Arkiv.

Oss elskelige burgmesthære och raadt vdi wor købstadt Swienburgh.

Cristina medt Gudtz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. drotning, hertuginne vdi Sleßuigh, i Holsten, Stormarn och i Ditmersken.

Vor gunst tiilforn. Kiære venner, efftir at hogboren førsthe her Hanss medt Gudtz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. koningh, wor kiære hærre hosbonde, haffuer screffuit ether tiil, at ii schulle gøre oss nogher vndsætningh tiil Langlandt, om thee Lypskæ, wore oc rigenss fiænde, achte ænd nw igen ind at falle ther paa landet etc., swo bede wii ether gernæ, at ii velæ vndsætte oss medt vi vergheactige ferdighe karlæ medt harnisk och verghæ ther vdaff etherss by Swienburgh, sendende them tiil wortt slott Tranekiær ther nogher stwndt at bliffue, indtiil wii høre annen læylicheedt om then fæydæ, som oss och righet nw vnder øghen ær; wor fogedt oc embitzmand paa

¹ Herefter, men atter overstregt: hiid.

Tranekiær Eylær Erickß schal skicke them mad oc øll theres bieringh, swo længhe thee ther bliffue, swo væl som thee andree wore tiænære, wii ther liggende haffue. Skeer thet oc swo, hwilket Gudt forbywdhe, at wii haffue ythermere behoff ath tiilsighe ether om hielp oc vndsætningh ther samme stætz, thaa hobess oss medt Gudtz hielp, at ii bewisæ ether thervdynnen, som wore oc rigenss kiære tro vndersaatte bør at gøre, efftir som for^{de} hogboren førsthee, wor kiære hærre hosbonde, haffuer ether och therom tiilscreffuit. Hær forlade wii oss visseligen tiil oc velæ thet gernæ forskulle. Befalinde ether Gudh. Screffuit vdi wor købstadt Ottensse annen pintzædagh aar etc. mdx vnder wor signet.

298.

1510 Juni 7.

København.

Kongen pålægger Borgemestre, Rådmænd og Menighed i Malmø, når de tilsiges af Rådet i Skåne, at komme til det med deres yderste Magt for at afværge Landets Skade.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: vistnok K. 88. Malmø Stadsarkiv.

Oss elskelige vore kiere vndersate burgemester, radmend oc menigheden vdi Malmøø.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 279*).

Vor gunst tilforn. Kiere vennere, vii bethe ether alle oc endeligen vele, at i fore then leilighet, som nw paa ferde er, altinges rette ether efftir at ware vort elskelige radt i Skaane alle sammen oc hwere them besunderligen, ehuilken aff them ether tilsigende vordder, hørige oc ludige, følgeactuge oc bystandige till heste oc fodt aff ethert yderste macht at komme till them til stede natt oc dag at affwerge landzens oc thess indbyggers skade oc forderffue, enar the ellir nogen aff them ether tilsige. Vii haffue them befalet, oc the oss tilsagt haffue, at the met ridderskabet oc theres største macht, the affstedt komme kwnne, vele oc skulle komme ether oc andre vore vnder-sate ther i landet till hielp oc vndsetninge, ehwar som behoff giøres. Thii lader ether hervdinden velwilligen oc troo findes, som gode oc tro vndersate bør at gjøre, oc lader thet engen-lunde, swo framt i icke skulle lide ther straff fore. Befalende ether Gud. Screffuit paa vort slott Køpnehaffn fredagen nest efftir sancti Bonifacii episcopi dag aar etc. mdx vnder vort signet.

299.

1510 Juni 29.

Nykøbing.

Kongen pålægger Borgemestre og Rådmænd i Svendborg på hans Vegne at opkræve, hvad Byens Borgere skylder Borgerne i Lübeck, Wismar, Rostock og Stralsund.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Top. Saml. C, Svendborg Bys Arkiv. Trykt (ikke helt fuldstændig): Hanserecense 3. Abtheil. V Nr. 625.

Oss elskelige wore burgemesthere oc radmenn vdi Swyneburg.

Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Kiære wennere, vii bethe ether oc velæ, at i nw strax met thet første vdgrandske oc bespøriæ, hwadt giæld the Lybske, Wissmerske, Rostoker ellir Swndisker vdi ethers by tillständer, giffuende ethers metburgere til kende, at the bære ther inthet dylssmall paa, swa frempt the ey velæ liide ther skade fore; oc nær i thet swa vdgrandsket oc bespurdt haffue, tha giører ther register paa oc vpkræffuer then met thet første, swa i wiide siiden at giøre oss ther rede oc regenskab paa oc andt worde oss, hwæs i theraff fangende worde. Oc lader thet ingenlunde. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Nykiøpinge sanctorum Petri et Pauli apostolorum dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

300.

1510 Juli 15.

Stege.

Kongen pålægger Esge Bille at opspore en Fjerding med Sølvbarrer, der skal være i et af de Skibe, som er tagne i Søen og ligger for København, uden at det vides, i hvilket.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esky Bilde, wor embitzmann paa Kiøpnehaffn.

Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at oss ær till vithende wordet, at ther skall være en fierdinge met sølfftenæ vdi itt aff the skiib, som wort folck nw system toge vdi siøen oc ligge fore Kiøpnehaffn, oc wiide wii doch icke, vdi hwilket skiib thet være skall. Thii bethe wii teg oc velæ, at thw tager ther ænckit ware paa, swa thet icke vndtrøckes, oc at thw lader therom tillsee bode i packer oc andet, at wii jo fange theraff then dell, oss bør at haffue. Ther forlade wii oss alltinges till. Befalende teg Gudh.

Screffuit paa wort slott Steegæ mandagen nest efftir sancti Knud konings dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

301.

1510 Jul 16.

Stege.

Kongen pålægger Esge Bille at modtage den Kongen tilfaldende Del af noget Sølv, som skal være på et i Søen nylig taget lybsk Skib, og at sørge for, at den Del af Sølv, som ved Byttets Deling tilfalder »Folket«, forbliver til Stede, indtil Kongen selv kommer.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esky Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 264).

Vor gunst tillforn. Viidt, at oss ær till vithende wordet, at ther skall være noget sølff paa thet lille lybske skiib, som ær iblant the try skiib, nw system toges vdi søen. Bethe wii teg oc velæ, at nær thet godz, som paa for^{ne} skiib ær, partes skall oss oc folcket emellom, at thw tha annammer wor dell, oc ladt then alltinges bliffue till stede, oc sameledis beskicket swa, at then part, som folcket fanger theraff, bliffuer oc alltinges till stede vskiiffit oc vpartet them emellom, indtill swa lenge wii komme ther selfue till stede. Her tagh ingen forsømselæ fore. Ther forlade wii oss alltinges till, oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Steegæ tyssdagen nest efftir sancti Knudt konings dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

Item oc mottw reette teg efftir, at wii achte at komme thiidt met thet alderførste. Datum vt supra.

302.

1510 Aug. 6.

Abrahamstrup.

Kongen pålægger Esge Bille at skaffe Torbern Billes Bud 2 Vogne, når det forlanges.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver (under 1510 9/4). Trykt: Ann. for nord. Oldkyndigh. 1855 S. 48. Reg. *9549.*

Oss elsskelige Essgy Bildæ, wor embitzman pa Køpnæ-haffnn.

Hanss met Gudtz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. konning, hertug wdi Slessuiig, Holsten, Stormarn oc i Ditmerschen.

Vor gunst tilffornn. Wi bethe teg oc welæ, at tw schicker oss elsskelige Torbern Bildes, wor mand oc radtz, budt two wögenæ, nar thet teg therom tilsiiiger, oc ladh thet engenlunde. Beffallende teg Gud. Screffuit pa wor gard Abramstrop sancti Sixti martiris dag aar etc. mdx^o vnder wort signet.

303.

1510 Aug. 6.

København.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingsøn at udlevere hans Tjener Rasmus en Jagt, som Claus v. Raaden sidst havde i Søen, at bemande den og at lade den med Bøsser og Takkel m. m. til Brug ved Skibsbygningen ved Sønderborg.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esky Bylle, wor embitzman paa Kørnehaffn, och her Anders Hemmingsø, wor scriffuer ther samme stedz.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 248*).

Vor gunst tilforn. Vii bede ether och welæ, at i antwordæ thenne breffuiss Rasmus, wor tierner, then wor jact, som Clawess wan Raadenn nw haffde siist i søen, och lader therpaa indkomme the bysser och thet tackell, som nw nyligen kom aff Hollandt, och vi skippund kabelgarn och swo mange aarætrææ, som behoff gøres till then esping och baadt, till thet ny skiih skulle fore Sønderborg etc. Och bemanner henne strax vfor-tøffrit met folch, kost oc spiisning, effter som behoff gøres. Her forlade wii oss visselige till. Befallende ether Gud. Screffuit paa wort slott Kørnehaffn tysdagen nest effter Petri dag ad vincula aar etc. mdx^{mo} vnder wort signet.

304.

1510 Aug. 17.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille straks at lade indlægge det Skib, hvorpå de af Kongens Søn sendte Folk kom til København, til Kongens andre Skibe.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esky Bylle, wor embitzman paa Kørnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 248*).

Vor gunst tilforn. Som tw scriffuer oss till om wor kere ðønss folch, som han haffuer skicketh oss till tienneste etc., tha haffue wii forfaret, at samme hanss folch er nw kommen till

Laalandt. Thii bede wii tig och welæ, at tw strax lader skiibet, the komme fore Kopenhaffn paa, indlegges vp till the andræ wore skiib, och ram wort beste, som wii tig tiltro. Befallende tig Gud. Screffuit paa wort slott Nykøping løffuerdagen nest effter wor ffrwæ dag assumptionis aar etc. mdx vnder wort signet.

305. 1510 Septbr. 14. København.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at han er tilfreds med den Stilstand, som Peder Lykke har sluttet med Svenskerne, og pålægger Hr. Henrik at skaffe Efterretninger fra Sverige.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 151 Nr. 74. Reg. *9562.*

Oss elskelige her Hinrick Krwmedige ridde[re] radt och embetzmand paa Lageh[olm].

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 279*).

Vor sunderlige gunst tilforn. Kiere her Hinrick, som i oss tilscriffue om then dage, som oss elskelige Peder Lycke haffuer giordt met the Swenske etc., tha er dagen kortt, enddog forwaringen er løss, oc therom ere wii till fridz, at swodan dage standende bliffuer. Bedende ether kierligen oc vele, at i haffue ethert visse bud ind vdi Suerige oc lade forfare, huess tidinge ther paa ferde ere, oc hwat the Swenske anslage achte, oc scriffuer oss thet vfortøffret till ighen. Thermet giøre i oss sunderligen till villie, oc forskildet gernnæ. Befalende ether Gud. Screffuit paa vort slott Kopenhaffn helge koorss dag exaltationis aar etc. mdx vnder vort sig[net].

306. 1510 Septbr. 27. Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille at anholde en lybsk Borgersøn, som skal være i København, og om hvis Opholdssted Engelbrecht Finke skal vide Besked.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Billde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at oss ær till vithende wordet, at ther skall være en burgeresøn aff Lybæck vdi Kiøpnehaffn oc skall være ther hemeligen till herberge met Engelbrecht Vincken, eller oc han skael wiide, hwar han ær. Bethe wii tegh oc velæ,

at thw vdsperiær same burgeres søn, ehwar han ther ær, oc hindre oc forware hannom, indtill wii komme ther till stede. Ther forlade wii oss till. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg sanctorum Cosme et Damiani martirum dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

307. 1510 Septbr. 27. Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingssøn straks at sende ham $\frac{1}{2}$ Læst god Skånesild.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bille, wor embitzman, oc her Anders Hemmingsø, wor skriffuere paa Kiøpnehaffn.

Hans (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe ether oc velæ, at i nw strax vfortøffueret sende oss hiidt j læst skanæsyld, then, som godt ær, oc lader thet ingenlunde. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg sanctorum Cosme et Damiani dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

308. 1510 Septbr. 29. Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingssøn straks at tage Tagstenene af de 2 nys oprejste Huse på Bremerholm og i Stedet at tække dem med Langhalm samt at overslå Lofterne i Husene med Ler.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bille, wor embitzman, oc her Anders Hemmingsø, wor skriffuere paa Kiøpnehaffn.

Hans (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe ether oc velæ, at i nw strax vfortøffueret lade tage then tagsten aff, som nw ligger paa the two huss, nw paa Bræmerholm nyes vpreyst ære, oc lade swa same hwss igen tække met langehelm oc lade the loffte, ther-vdynnen ære, offuerslaa met leer. Ther forlade wii oss alltinges till, oc lader thet ingenlunde. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg sancti Michels dagh aar mdx vnder wort signet.

309. 1510 Oktbr. 4. Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingsøn at låne Søren Norby, hvad han behøver af Bøsser, Krudt og Fetalje til det Skib, som han har købt til at gøre Kongen Tjeneste på.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver (indhæftet mellem Årene 1510 og 1511).

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzman, oc her Anders Hemmingsø, wor skriffuere paa Kiøpnehaffn.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. rex, dux Sleþuigcensis, Holsatie, Stormarie ac Ditmercie.

Premisso nostro sincero fauore. Viider, at oss elskelige Søueren Nørby haffuer skreffuit oss till, at han ær begerende aff oss till laanss nogen bøsser, krudt oc fittaliæ till thet skiib, han kiøpt haffuer at giøre oss oc riiget thieniste paa etc. Tha bethe wii ether oc velæ, at i andtworde hannom, hwæs bøsser, krudt oc fittaliæ han paa same skiib behoff haffuer, efftir som han ether tillsiiger. Oc tager therpaa forwaringe paa wore weigne, efftir som tilbør, oc lader thet ingenlunde. In Christo valet. Ex castro nostro Kallundeborg ipso die sancti Francisci confessoris anno etc. mdx nostro sub signeto.

310. 1510 Oktbr. 11. Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille ufortøvet at sende Kongens Skrædeder Marcus til ham med forskellige Klæde- og Skindvarer.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn.

Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforunn. Wii bethe teg oc vele, at tw tilsiger Marcus, wor skrædere, at han vfortøffret giffuer seg hiid till oss och tager met seg klæde till wore drenge oc vesterlendz eller skoþt klæde till foder oc thertill met two tymmer gott graawerck, oc skick hannom forelse met heste oc vogne, swo at han vfortøffret fremkomer, oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuet paa wort slot Kalundeborg fredagenn nest effther sancti Gereonis dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

311. 1510 Oktbr. 14. Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille at sende ham en Kurv fuld af de bedste Vindruer i Vingården samt en Tønde frisk Hamborger Øl og at lade Kongens Apoteker sende noget Klaret med.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Trykt: Nye Danske Mag. V. 124 og Kjøbenhavns Dipl. IV Nr. 302. Reg. 5457.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforn. Wii bethe teg oc vele, at tw sender oss hiid met wor schrædere eller itt annet vist bud en korff fuld aff thee beste vyndruer, vdi wor wiingord ær, oc at tw tilsiiger wor apoteker, at han met samme bud sender oss hiid nogenn clarette, oc send oss thertill met en tønne hamborger øll, thet, ferst ær, swo thet vfortøffret fremkommer. Oc lad thet ingelunde. Befalinde teg Gud. Screffuit paa wort slot Kallundborg sancti Calixti dag aar etc. mdx vnder wort signet.

312. 1510 Oktbr. 15. Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille ikke at hindre Bisp (Johan Jepsøn Ravensberg) af Sjællands Skib i at sejle derhen, hvortil Bispen har fragtet det.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at oss ær till vithende wordet, at thw skallt giøre hinder oc forfangh paa oss elskelige verduge faders biscopens aff Siællandz skiib, swa thet ey maa vdtløbe thiidt, som han thet forfrachtet haffuer. Bethe wii teg oc velæ, at thw inthet hinder eller forfang giører therpaa i noger maade, oc lad thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundborg tyssdagen nest efftir sancti Calixti dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

313. 1510 Oktbr. 15. Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingssøn at modtage af Overbringeren Knud Madssøn den Kongen tilhørende Fisk, som han har med sig, og at levere ham Hør og Hamp m. m.

til at sælge i Jylland, så at han kan købe mere Fisk, samt at sende et Antal af de bedste Øksne, som kommer fra Skåne, til Slottene på Sjælland for at stå på Foder dér.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, vor embetzman, oc her Anders Hemmingsß, vor scriffuer paa Køpnehaffnn.

Hanss met Gudz na[de], hertug i Sleßuig oc H[olsten]

Vor gunst tilfornn. Vii bethe ether oc vele, at i met thet alderførste lader anamme, huess fisk thenne breffuiser Knud Matsß haffuer met sig, som oss tilhører, oc antwordder hannom ighen hør, hamp oc andre vaare, som ther paa slottet er oc ther vmbere kwnnæ oc han ther vdi Nørejutland slide kan, som han scall købe oc skicke oss fisk fore igen. Oc skynder hannom fran ether ther met thet alderførste. Sammeledis bethe vii ether, at i vptage itt gott tall aff the beste øxene, som komme fran Skaanæ, oc forsender them till vore slotte oc garde her i landet didt, som the kwnnæ oc skulle stande paa foder, swo lenge vii them behoff haffue. Ther forlade vii oss till, oc lader thet engenlunde. Befalende ether Gud. Screffuit paa vort slott Kallundeborg tistdagen nest efftir sancti Calixti pape dag aar etc. mdx vnder vort signet.

314.

1510 Oktbr. 21.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille at give Johan Månsson (Natt och Dag)'s Skriver og 10 svenske Bådsmænd, der alle er som Fanger på Krogen eller København, Brev på at drage til Kalmar for at søge en Udveksling med Anders Gregerssøn, 2 af Kongens Skytter og 8 Soldenere, men at lade Svenskerne sværge, at de vil være tilbage i København 24. Decbr., hvis Udvekslingen ikke lykkes.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffnn.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 264).

Vor gunst tillfornn. Viidt, at thenne breffuisere Anders Gregersß haffuer nw været her hoss oss om hans fengsell oc tesligest om two wore skytteres Iwer Peersß och Niels Griisß oc

viii soldneres, som fangen vare vdi Calmarn. Thaa haffue wii tilladet, at then Jahan Mogenßns skriffuere, som ær paa Krogen, oc thertill x aff the løse karlle bodzmen, som ther ære paa Kiøpnehaffn och Krogen, mwe vpfare till Kallmarn oc frii for^{ne} wore thieneres oc vndersatthes fengsell, doch swa at ther ingen komme eblant, som styremen ære. Thii bethe wii teg oc velæ, efftirthii wii ey wiide naffn paa for^{ne} skriffuere oc x karlle, ath thw giffuer them thyt breff swa lydende, at thw paa wore weigne haffuer vndt oc tilladet, at for^{ne} skriffuere oc x karlle hwær besynderligen wedt naffn mwe nw vpfare till Calmarn i Swerige, oc skall ther for^{ne} skriffuere løse Anders Gregerßns fengsell, oc the andre x karlle løse for^{ne} wore two skytteres oc viii soldneres fengsell oc siiden wære qwitte oc frii fore thet fengsell, the oss nw plichtuge ære, men hwar the icke for^{ne} Anders Gregersß oc the two skyttene oc viii soldnere fore theres fengsell frii kwnne, tha skulle the paa theres ære oc rædelighedt wære vdi Kiøpnehaffn nw jwleafften nestkomende. Oc ladt them teg thet swære oc tillsiige, føre ænd the bortfare. Doch welæ wii, at thw forwarer Abram Peersß, Eluff skomagere oc Jenss belltere, swa the ingenledis bortkomme. Oc bethe wii teg oc velæ, at thw andtworder oc flyr for^{ne} Anders Gregersß igen, hwæs thw haffuer aff hans godz ellir ther till stede ær paa slottet. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg the xi^m jomfrwer dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

315.

1510 Oktbr. 25.

Kallundborg.

Kongen pålægger Borgemestre og Rådmænd i Malmø at låne ham 3 Roskuder, som de skal sende til København til Søren Norby, hver bemanded med 3 gode Bådsmænd, der kan følge Skuderne tilbage igen.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Malmø Stadsarkiv.

Oss ellskelige wore burgemestheræ oc radmenn wdi Mallmø. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Kiære wennere, vii bethe ether oc velæ, at i nw strax vfortøffueret laane oss iii gode rooskuder met tackell, towg oc andet retskab, som ther tillhør, oc sende them vfortøffueret ind till Kiøpnehaffn, andtwordende them ther oss ellskelige Søueren Nørby paa wore weigne, oc lader paa hwær skude wære iii gode bodzmen, som same skuder kwnne følge

tilbage igen. Ther forlade wii oss alltinges till, oc lader thet ingenlunde. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg fredagen nest efftir sancti Seuerini dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

316.

1510 Novbr. 3.

Odense.

Dronning Christine anmoder Esge Bille om at skaffe hendes Tjener Ulrik Smed Foder til 2 af hendes Heste, hun har stående i København.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 91, 92, 93 eller 95. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Missiver fra fyrstelige Personer.

Oss elskelige Eschæ Bildt, wor fogedt oc embitzmand paa wort slot Kobnehaffn.

Cristina (osv., Dronningens Titel som Nr. 254).

Vor gunst tiilforn. Wii bede teg gerne, at thw vilt fore wor schyldt scickæ thenne breffuisære Vlrick smedt, wor tiænære, foder, høø oc haffræ tiil two wore heste, wii ther i Købnehaffn standende haffue. Ther gør thw oss synderligen tiil viliaæ med, oc velæ wii thet forschylde gernæ. Befalinde teg Gud. Screffuit vdi wor købstadt Othensse then søndag nest efftir alle helligenes dag aar etc. mdx vnder wortt signet.

317.

1510 Novbr. 4.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Skriveren Hr. Anders at sørge for Opbevaringen af Takkel og Tov samt Krudt fra de Skibe, som nu er eller kommer for København, og at sende en forfaren Karl af Besætningerne til Kongen for at meddele, hvad de har erfaret i Søen.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver. Brudstykke i nyere Oversættelse: Mollerup og Meidell, Bille-Ettens Hist. I. 321.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn, oc her Anders, wor skriffuere ther same stedz.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 264).

Vor gunst tiilforn. Vii bethe ether oc velæ, at i tillsee, at hwæs tackell oc towg, som ære paa the wore skiib, som nw ære ellir komme fore Kiøpnehaffn, bliffue well forwaret, oc at i tillskicke en skipper paa hwært skiib, som skiibet oc the tackell oc towg, therpaa ære, kwnne tage tiill ware oc wiide at giøre ther rede fore oc haffue them ferduge paa skiibenæ paa

forareth, strax behoff giøres, oc at ther ingen forsømsæ paa skeer, swa frempt thee icke velæ stande oss ther selfue till rætte fore. Ther forlade wii oss visseligen till. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg mandagen nest efftir alle hellenæ dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

Item sameledis bethe wii ether kiærligen oc velæ, at i lade annamme oc forware allth thet krudt, som paa skiiibenæ ær, oc skicker till oss en godt forfaren karll aff skiiibenæ, ther kan vnderuisæ oss all leiglighedt, hwæs wort folck nw vdi siøen forfaret haffue. Ther forlade wii oss alltinges till. Datum vt supra.

318.

1510 Novbr. 15.

Kallundborg.

Kongen pålægger Randers By at udruste 60 Mand, hvoriblandt 1 Borgemester og 1 Rådmand, så at de er i København senest 1511 6. Apr. med Kost til 29. Septbr. for at deltage i et påtænkt Søtog mod Rigets Fjender, til hvilket Kongen vil skaffe dem Skib.

[Orig. tidligere i Randers Bys Arkiv; nu ukendt.] A: Afskrift i Langebeks Dipl. af Langebek efter ›Orig. chartac. af Randers Byes Archiv 1749*. — B: Afskrift i Ny kgl. Saml. 4to 742 b med Frands de Thestrups Hånd, betegnet: ›Orig. fra Randers Byes*, men så vidt det kan ses, afskrevet efter A.

Oss elskelige wore kiære vndersatthe burgemesther, radmenn oc menighedt wdi Randers.

Hans met Gudz naade Danmarckis, Swerigis, Norgis etc. koning, hertug wdi Slesuig, i Holsten, Stormarn oc Dytmersken.

Vor gunst tiilforn. Kiære wenner, wiidher, at wii met wore elskelige radt haffuæ nw swo samdirecteligen besluthet, at wii wdi thenne tiilkommendis sommer skullæ haffuæ eth merckeligt tall falck vdi siøen, thermet aff at werge then skade oc forderff, wore oc righens fiendher acthæ at indføre her paa riiget oc these indbyggere, oc samledis then skade, the giort haffue, met Guds hielp at wedbergiøre. Thii bedher wii ether oc welæ, at i wtgiøre oss oc riiget aff ethers by tiil tiænestæ lx gode werafflige karllæ, thermet regnendis i same tall en borgemesther oc en radman, wel ferduge met harnisk oc werge oc thertiil met the flerstæ bøsser, i kunde affstedt kommæ, oc tiisligestæ kost oc spiising swo møget, the kwnde beriit [?] met indtil sancti Michels dag nest tilkommendis, oc lader them thermet visseligen were wdi Kiønehaffn viii dage nest effther metfastesøndagh førstkommendis at aldersenestæ. Nar the tiid kommen ære, tha welæ wii besørge them met skiib, som the framdellis

paa være skulle. Thi ladher thet ingenlunde. Befalendis ether Gud. Screffuit paa vort slott Kallinborg fredagen nest effther sancti Morthens dag aar etc. mdx wnder wort signet.

319. 1510 Decbr. 4. Vordingborg.

Kongen pålægger Esge Bille at lade Kongens Apoteker sende ham en god Fjerding Klaret.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforenn. Wii bethe teg oc vele, at tw tilsiger wor apoteker, at han schicker en god fierding clarette till wort behoff, och send thenn till oss vforetøffret met thiit visse bud. Ther forlade wii oss visseligenn till, oc lad thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Wordingborg sancte Barbare virginis dag aar etc. mdx vnder wortt signet.

320. 1510 Decbr. 4. Vordingborg.

Kongen pålægger Esge Bille straks at sende Hr. Tyge Krabbe 3 medfølgende Breve, hvoraf det ene er til Hr. Tyge selv og de 2 andre til Christiern (II) og til Borgemestre og Råd i Halmstad.

O: Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at wii sende teg nw tre wore breffue, eth, som wii till¹ wor kiære søn her Cristiern, thet andet till oss ellskelige her Tyge Krabbe oc thet tredix till burgemesther oc radt i Halmstede forskreffuit haffue. Bethe wii teg oc velæ, at thw strax vfortøffueret sender same iii breffue till for^{ne} oss ellskelige her Tyge Krabbe. Ther ligger oss macht paa, oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Vordingborg sancte Barbare virginis dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

321. 1510 Decbr. 9. Vordingborg.

Kongen pålægger Esge Bille at sende nogle medfølgende Breve til deres Adresser.

¹ O gentager: till.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bille, wor embitzman paa Nyburgh [1].
Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at wii sende teg nw nogen wore breffue, som wii till nogen wore men oc thienere, kiøpstedemen oc andre theromkring forskreffuit haffue oc tesligest till kiøpstedernæ vdi Skaanæ. Bethe wii teg oc velæ, at thw forskicker them, efftir som the fforskreffne ære, oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slotth Vordingborg sancte Anne dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

322.

1510 Decbr. 15.

Nykøbing.

Kongen sender Esge Bille et Brev til Prioren i Helliggejsthus i København om noget Gods, som han skal tilbagegive en Kvinde, og et Brev, som Esge straks skal sende Jens Holgerssøn (Ulfstand), og pålægger Esge straks at meddele mulige Nyheder om Kongens Folk, som er draget til Öland.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Brudstykke: Lindbæk og Stemann, De danske Helligaandsklostre, Dipl. Nr. 355.

Oss ellskelige Eske Bille, wor embitzman paa Kiøpnehaffn.
Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at wii sende teg nw eth wort breff forskreffuit till prieren vdi Hellgegestes vdi Kiøpnehaffn, lydende, at han skall giffue then quinne igen thet godz, som han haffuer fran henne. Oc sende wii teg sameledis eth wort breff forskreffuit till oss ellskelige Jens Hollgertsþ; bethe wii teg oc velæ, at thw sender hannom swadant breff strax vfortøffueret met eth wist budh. Sameledis bethe wii teg oc velæ, at thw skriffuer oss till strax vfortøffueret, hwæs tydinge thw kant forfare aff wort folck, nw system droge affstedt till Ølandh. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Nykiøpinge søndagen nest efftir sancte Lucie virginis dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

323.

1510 Decbr. 20.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille straks at sende Søren Norby nogle medfølgende Breve, hvoraf det ene er til Søren selv og de andre til Købstæder i Skåne og Bleking.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzmand paa Kopnehaffn. Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. konning, hertug i Sleßuig oc Holsten, Stormarn oc Ditmerschen.

Vor gunst tilforn. Vidt, at vii sende nw till teg nogre vore breff, som vii haffue forscreffuit till oss elskelige Seuerin Nørby oc nogre vore kiøbsteder vdi Skaane oc Bleginge, som oss storligen macht paa ligger. Thii bethe vii teg oc endeligen vele, at tw strax vfortøffret met thitt eget visse budt framskiicker oc forsender till for^{ne} oss elskelige Seuerin Nørby alle for^{ne} breff, bode thet, vii till hannom forscreffuit haffue, oc swo sammeledis [*the*] andre vore breff, som till kiøbstederne forscreffne ere. Vii haffue forscreffuit till hannom, hwat samme breff indholde, oc hworefftir han sig rette scall. Oc ladt thet engenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa vort slott Nykøping sancti Thome apostoli afften aar etc. mdx vnder vort signet.

324.

1510 Decbr. 22.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille straks at lade den »Dreng« fra Sverige, som kom til København med Peder Ugerups »Dreng«, følge denne tilbage.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzmann paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe teg oc velæ, at thw lader nw strax then dreng aff Sverige, som nw system nedtkam till Kiøpnehaffn met oss elskelige Peder Vgerops dreng, følge hannom tilbage igen, oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Nykiøpinge søndagen nest efftir sancti Thome apostoli dagh aar etc. mdx vnder wort signet.

325.

(1510) uden Dag.

Kongen tilskriver Mester Erik Valkendorf, at han efter sin Søn Christierns Anmodning gerne vil samtykke i, at Erik, der har begivet sig på Vejen til Rom for at erhverve Throndhjems Ærkebispedømme efter den afdøde Ærkebisp Gaute (Ivarsson), får Ærkebispedømmet, meddeler, at han har forlenet Provstiet i Roskilde til

Torbern Billes Hustrus Broder Hr. Laurens Mikkelsøn (Jernskæg), og anmoder Erik om at erhverve de fornødne Pavebreve for Hr. Laurens på Provstiet og på et Kanonikat i Roskilde, som Erik har haft.

Koncept på Papir, formentlig med Ove Billes Hånd; på Bagsiden med samme Hånd: Super consensu electionis domini Eriki Walkendorp. Danske Kanc. Ark., Konc. til Miss. 1510 (uden Dag).

Ad magistrum Ericum Walkendrop in facto prepositure Roskildensis.

Kære mesther Erick, mwe i wiide, ath høghoren førsthe her Cristiern etc., wor kære søn, kom hiid nw till oss oc gaff oss till kende, at erchebiscopen Gauto vdi Trwnhem skall waare døødh och affgangen, huess siell Gud nade, och at i skulle giffuet ether paa weyen till Rom same erchebiscopdom till ether at forwerffue, begerende aff oss, ath wii ville samtycke, at i samme erchebisdom fange motte, huilcket wii nw gerne fore wor kære sønss villige och bøn skyldh samtycke oc fuldbyrde. Tha fortencer ether well, at wii och waare epherkomere konnyngher i Danmarck haffue at forlæne prouestieth vdi Roskilde, hwer gangh thet fallende wordet; tha haffue wii thet forlenth oss elskelige her Laurens Michillsß, oss elskelige Torbern Billes hosfrwess broder, oc therom screffuet fore hannum till wor helligeste fader pawen oc sameledis till cardinalem Senegaliensem oc sameledis om thet canickedom, i nw hadde i Roskilde domkircke, hwilcke breff wii haffue antwordet wor kære sønn, at han fremdeles skall ether them visseligh till hande skicke. Thii bede wii ether kerliigen, at i fore saadhen welgernyngher, som wii oc wor kære søn ether nw bewiist haffue, ville forwerffue aff wor helligeste fader pawen alle the breff, som for^{ne} oss elskelige her Laurens Michillsß behoff haffuer paa for^{ne} prouestie oc canickedom, saa at han met thennum kand aldeles bliffue forwaret, at hannum ey therom skeer noghet hinder, oc at i swaa met eth wisth budh ville skicke oss selffuer till hande alle for^{ne} breff oc ether hervdinden troligen ville bewiise, som wii oss till ether visselighen forsee. Thet ville wii fremdelis gerne met ether forskyldte. In Christo etc. Datum [!].

326.

1511 Jan. 7.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille at skaffe hans Staldmester Jørgen forskelligt, som Kongen har tilstået ham, og meddeler, at han har fritaget ham for Landgilde og Gæsteri i et År.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelig Esge Bilde, wor embitzma[n]d po Køpnehaffn. Hans met Gudz nadhe Danmarcks, Sweriges, Norges etc. koning, hertug i Slessuig oc Holsten, Stormarn oc Dytmersken, greffue etc.

Wor gunst tilfforn. Viid, at wii haffue nw wnth oc giffuit wor staldmestere Jørghen noghet, som wii sende teg en scriffit po indlugt i thette breff; bethe wii teg oc wille, at thw skicker hannom, hwes samme scriffit inneholder, nar han først therom til teg kommende wordher. Och læd thet ingelunde. Beffalende teg Gud. Screffuit po wor slot Nykiøpinge sancti Knudz hertugs dag mdxi vnder wort singnet.

Item haffue wii wnth hannom friie for langilde oc gesterie eth aar om, som samme scriffit inneholder, at thw ey gør hannom ther noghet hinder paa.

327.

1511 Jan. 8.

København?

Kongen pålægger Esge Bille at sende (til Krogen?) 2 Aksler og 2 beslåede Hjul til Slanger.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforæn. Wii bethe teg oc vele, at tw sender hiid met itt vist bud twoo axell oc two beslagne hiwl till slanger, thee beste, paa slottit ære, swo thee ære her visseligenn vdi morgenn middag. Ther forlade wii oss visseligenn till, oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Kiøpnehaffnn [1]¹ othensdagenn nest effther thee hellige tree koninger dag aar etc. mdxi vnder wort signet.

328.

1511 Jan. 8.

Krogen.

Kongen pålægger Esge Bille at beholde 50 af de 200 Glavindstager med tilhørende Odde, som Kongens Tjener Lampe skal have ført til København, og ufortøvet at sende Lampe med Resten til Kongen, selv om de ikke er komne endnu, så at der må sendes

¹ *Sagtens Fejlskrift for Krogen, jfr. Nr. 328.*

Bud efter dem til Roskilde eller Køge, og at skaffe Heste og Vogne til Transporten.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, vor embitzman paa Køpnehaffn. Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 279*).

Vor gunst tilforn. Vidt, at oss er till videndes vorddet, at vor thienner Lamppe scall være komen till Køpnehaffn oc haffuer met sig twohundred glaffwenstage oc odde till them. Thii bethe vii teg oc endeligen vele, at tw først vdtager it halfft hundred the beste glaffuenstager oc odde till them, som gode ere, oc beholdt them till stede ther paa slottet till vort behoff; oc the ij^c glaffuenstager, som vtoffuer ere, oc odde till them, them befall for^{ne} vor thienner Lamppe oc skiick hannom met them strax vfortøffret hiid till slottet, swo at han er her visseligen met them i morgen adt middag. Ere oc samme glaffuenstager paa veigen oc icke framkompne till Kopnehaffn, tha skiick strax vfortøffret budt efftir them till Roskilde ellir Køge, ehuilken veige the komme met, oc ladt swo strax hiidkomme swo mange, som føre er rørt, oc the andre beholt til stede efftir oc, som fore screffuit staar, och ladt spare thervtoffuer huercken natt ellir dag. Oc ladt thet engenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa vort slott Krogen othensdagen nest efftir the helge tre koninger dag aar etc. mdxi vnder vort signet.

Item vele vii, at tw lader thitt eget visse budt følge vor tienner Lamppe oc the ij^c glaffuenner hiid, oc skiick ther fordelss till met heste oc vogne, swo the vfortøffret framkommer. Datum vt supra.

329.

1511 Febr. 9.

Annæs.

*Kongen pålægger Esge Bille ikke at fejde en af Anders »Hiericβ*s (∅: vistnok Anders Henrikssøn Dresselbergs) Tjenere, der har været i Slagsmål med en af Kronens Bønder, men at forfølge ham ad Rettens Vej.*

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embetzman paa Køpnehaffn. Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 235*).

Wor gunst tilforn. Wiid, at oss elskelige Anders Hiericβ, wor man oc tienere, haffuer ladt berett fore oss, at tw wilt

feyde en hanss tiener, fore at han skulle haffue weret till slags oc bardag met en vor oc kronens bonde etc. Bede wii tig oc vele, at tw ladher swodan hanss tiener were vfeydte, oc hwess tw hannom therom haffuer till at sige, thet tiltall oc forfulge hannom met rette, oc lad thet ingelunde. Scriffuit paa vor gard Anness sancte Appolonie virginis dag aar etc. mdxi vnder wort signet.

330.

1511 Marts 24.

Rugård.

Kongen pålægger Esge Bille at tilsige Jørgen Kock og Kongens øvrige Folk, som skal i Søen, at de bliver sammen, indtil de andre Skibe kommer til dem, og at de sender en Karl i Land ved Flensborg for at få nærmere Besked af Kongen og meddele ham eventuelle Nyheder.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzmann paa Kiøpnehaffnn.

Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe teg oc velæ, at thw tillsiiger Jørgen Kock oc thet andet wort folck, som nw vd skulle vdi siøen, at the bliffue tillsamen oc giøre theres bæste, som wii tro them till, indtill swa lenge the andre skiib komme vdt i siøen till them, oc at the skicke en karll vdi lande wedt Flensborg ther at komme till oss; tha velæ wii met hannom igen giffue them til kiende, hworefftir the them framdeles rætte skulle. Oc om the forfare nogen merkelige leiglighedt vdi siøen, at thee thet giffue oss til kende met same karll, som thee till oss forskickende worde. Befalende teg Gudh. Screffuit vdi Rudgardt wor frwe afften anunctacionis aar etc. mdxi vnder wort signet.

331.

1511 Marts 28.

Helsingør.

Den udvalgte Konge Christiern anmoder Esge Bille om at låne ham op til Norge en af Kongens Senge af Fadeburet med Sengklæder og om at pålægge Hr. Anders, at Skibet, som det skal med, kommer afsted i Morgen eller senest i Overmorgen.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 97. SLA., Københavns Lens Arkiv. Trykt: Dipl. Norv. XVIII Nr. 219.

Oss elskelige Eesge Bilde, wor kiære herre faderss embitzmand paa Kiøpnehaffn.

Cristiernn mett Gwdz nade rett arffuing till Noriges riige, vduald koning till Danmarck och Swerige, hertugh etc.

Wor gunst tillforrn. Kiære Esge, vii bede teg gerne, atw vilt laane oss enn aff vor kiære herre faderss senge aff fadbordenn vp till Norige och skicke oss then hiid met skibbett, i dynæ, ii laggen, ii eller iii sengklede och en dwnedynæ, och ville vii skicke teg thet strax met thet allerførste tillbagher ighen. Och bede vii teg gerne, atw vnderwiser oss elskelige her Anderss, att hand gør sith ytterste fly till, att thet kwnne bliffue alt i morghen indskibet pa skibet, hwess deell hand viidh, therind skall, som vii hannom tilltroo, och att hand strax skicker thet samme skib hiid till oss paa søndag, om thet kand icke komme i morghen. Och gør och titt bæste hertil. Her gør tw oss synderligen till villie met, och ville thet gerne met teg forskyldde. Beffallende teg Gwd. Screffuit vti Helsingør fredagen nest efter vore frwe annunciacionis dag aar etc. mdxi vnder wort signet.

332.

1511 Marts 28.

Krogen.

Den udvalgte Konge Christiern anmoder sin Skriver Hr. Jens Fryd om at tilsige Kongens Skriver Hr. Anders, at han sørger for i Morgen at have fuldendt Ladningen af et Skib, der skal sendes til Christiern, og så straks sender det afsted, og om at meddele Hr. Anders, at Christiern intet Korn får på Krogen.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 97. Privatarquier, Jens Fryd.

Oss elskelige her Jenss Ffrydh, wor scriffwere.

Cristiernn (*osv.*, *Udstederens Titel som Nr. 331*).

Wor gunst tillforrn. Vii bede ether, at i tilsiiher oss elskelige her Anderss, vor kiære herre faderss scriffuere, ath hand ligger seg vind om thet ytterste, hand kand, att lade skibe indh paa thet skib hwess deell, som hand viid, therind skall, som vii hannom tiltroo, saa att thet kwnnæ visligen alt i morgen være indeskibeth, och att hand strax skicker saa skibett hiid till oss. Och hielper i till, hwad i kwnne, och vnderwiser for^{ne} her Anderss, ath vii fange her inthet kornn paa slottet Kroghenn. Rammer wort gaffn, som vii ether tilltroo. Beffallende ether Gwd. Screffuit poo Krogenn fredagen nest efter vor frwe annunciacionis dag aar etc. mdxi vnder vort signet.

333.

1511 Apr. 1.

Flensborg.

Kongen pålægger Esge Bille at levere Hans Andersson, Høvedsmand på Snagehavn, et medfølgende Brev, hvis han er i København, men i modsat Fald straks at sende det til Embedsmanden på Visborg Laurens Skinkel.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarbiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hans (osv., Kongens Titel som Nr. 264).

Vor gunst tillforn. Viidt, at wii sende nw till teg eth worth breff, som wii Hans Andersß, høffuitzmannen paa Snagehaffwen, tillskreffuit haffue, met nogre andre breffue, som therdynnen besluttede ære. Bethe wii teg oc velæ, at thw andtworder hannom swadanne breff, om han ær ther till stede; men ær han ther icke till stede vdi Kiøpnehaffn, tha sendt strax vfortøffueret swadanne breffue till oss ellskelige Laurens Skinckell, wor embitzman paa Viisßborg, swa han hannom them framdellis andtworder ellir till hende skicker. Ther ligger oss macht paa; thii ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Fflenssborg tyssdagen nest efftir søndagen letare aar etc. mæxi vnder wort signet.

334.

1511 Apr. 1.

Flensborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingsson at sørge for, at Kongen får den Part, der tilkommer ham af Godset på de 2 Skibe, som Jacob Vallatz (c: Wallace?) og David Skotte har taget, og at et på Kongens Folks Vegne givet Løfte om, at de ikke vil afhænde deres Part af Skibene, før Kongen selv kommer, bliver holdt.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarbiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, vor embetzman, oc her Anders Hemmingsß, vor scriffuer paa vort slot Kopnehaffn.

Hans (osv., Kongens Titel som Nr. 279).

Vor gunst tilforn. Vii bethe ether oc vele, at i flyet swo, at vii fange then partt, som oss bør at haffue aff saltet oc alt thet andet godz, som ere paa the two skib, som Jacob Vallatz oc David Scotte nw taget haffuer oc ligge fore Køpnehaffn, swo at wii thervdinden bliffue vbeswegne. Oc haffue thiisse two vore thienere Jørgen van der Høyæ oc Thomes Kyame, som nw vare her hoss oss, tilsagt oss paa menigt folckes vegne, som

paa skibbet var, at the icke skulle afhende sig theres partt vdi skibene, førre end vii selffue komme didt til stede. Therefftir vider at rette ether, at oss swo holdes, ramende oc vidende vort beste, som vii ether tiltroo, oc lader thet engenlunde. Befalende ether Gud. Screffuit paa vort slott Flenßborg tistdagen nest efftir midfastesøndag aar etc. mdxi vnder vort signet.

335.

1511 Juni 23.

Vordingborg.

Kongen pålægger Esge Bille i Anledning af, at Lübeckerne er løbet ind i Bæltet, at fremskynde en Del navngivne, ved København liggende Kaptajners Afsejling til Kongen, at sætte en Kaptajn på Kongens anden ved København liggende Jagt og at få Hollænderne til at låne Kongen deres dér liggende Jagt, så at disse Skibe kan følges med de andre.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: mulig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eschy Bilde, vor embedzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 279*).

Vor gunst tilforn. Vidt, at wii haffue nw forfaret, at the Lubske ere indlobne vdi Belth met noger skiib oc jachter etc., oc therefore haffue wii forscreffuit till the wore capiteiner, som ligge fore Køpnehaffn, som ere Jacob Vallatz, Claues Bylæ, Claues Loffw, Jenss Swenske, at the met wore skiib oc folck skulle strax kømme till oss. Thii bethe wii teg oc endeligen vele, at tw strax skynder them affstedt, oc at tw selffuer sætter en capitein paa then anden wor jagt, ther ligger fore Køpnehaffn, oc ladt then følges met till oss, oc at tw taler met the Hollandere, at the vndsette oss till lanns then theres jacht met folck, som the ther liggende haffue, oc ladt then oc følges met till oss, oc tilsige them, at wii vele strax skiicke them then til stede ighen, swo at then scall komme betiden nock til stede ighen till them. Tag herfore engen forsømmelse; ther forlade wii oss till, oc ladt thet engenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa vort slott Vorddingborg mandagen nest efftir Gudz legomss dag aar etc. mdxi vnder vort signet.

336.

1511 Juni 23.

Vordingborg.

Kongen pålægger Esge Bille straks at skaffe de Skuder og Skibe, som Torbern Bille sender ham på Kongens Vegne, ladede med Kalksten.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffnn.

Hans (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe teg oc velæ, at thw beskickeret swa, at these skuder oc skiib, som oss elskelige Torbern Bilde, wor man oc radt, sender till teg paa wore weigne, fange strax vfortøffueret ladt met kalcksten, nær the komme till teg. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Vordingborg sancti Hans baptiste afften aar etc. mdxi vnder wort signet.

337.

1511 Juni 25.

Nyköbing.

Kongen pålægger Esge Bille at lade et spansk Skib med Ladning, som Kongens Kaptajn Sander Skotte har taget i Vesterhavet tillige med et fransk, blive delt, så at Kongen får sin Part deraf, men derimod at lade det franske Skib med Ladning blive til Stede udelt, samt endvidere at lade forfærdige 200 Favne Kabel efter opgivet Mål og straks at sende Kongen 2 Amer Rhinskvin.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esky Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffnn.

Hans (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 271*).

Vor gunst tillforenn. Wiid, at oss er nu till vidende wordet, at wor capiten Sander Skotte skall waare kommen indh fore Køpnehaffnn met twenne skiip, som han skall haffue taget vdi Westersøen, oc at thet ene skiip skall høre hiemme vdi Hispanien och thet andeth vdi konnyngkens land aff Franckeriige etc. Bede wii tegh oc ville, at tw retther teg epher ath lade parthe oc hytte then ene skiip oc gotz, som hørde hiemme vdi Hispanien, oc anname paa wore wegne wor parth oc deell i samme skiip oc gotz, thii at wii haffue skelligh orsaghe mod the Spanioler, oc sammeledis the Skotther haffue oc swaa mod them, oc siigh Sander Skotte, at han ey afhender hanss parth i samme skiip, førre æn wii wiide, om thet er wor gannyng eller ey. Thet andet skiip, som hørde hiemme i konnyngkens land i Franckeriige, ville wii, at thw thet saa skicker oc bestiller, at skiip oc gotz bliffuer aldeles till stæde vparthet oc vbythet, oc hwess gotz som paa thette skiip er, som ære forderffwelige oc

icke lengher dwge at gemme, at tw lader thet selliges i Kopnehaffn oc i the andre køpstæde oc lader pendingene therefore vptages oc bliffue alsammen till stæde, oc lad clarlighen bescriffues huess gotz, som selliges aff samme skiip. Wii sende teg i thette wort breff eth maall paa eth kabell saa tycktt, som wii thet ville haffue¹; bede wii tegh oc ville, at tw strax lader thet slaa saa stort oc iic faugne langth, oc skick oss thet met allerførste, oc sammeledis sendh oss hiid too amer god rinsk wyn vfortoffret. Befallende teg Gud. Screffuet paa wort slot Nykøping anden sancti Hanss baptiste dag aar etc. mdxi vnder wort signet.

338.

1511 Juni 27.

Køge.

Dronning Christine anmoder Esge Bille om at sørge for, at der kommer Hø i hendes Stalde, som der plejer, og om at gemme Nøglerne til Staldene.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 94. SLA., Københavns Lens Arkiv.

Oss elskelige Eschæ Bildæ, sfogitt och embetzman paa wortt slott Køpenhaffn.

Cristina (*osv., Dronningens Titel som Nr. 254*).

Vor gunst tiilforn. Wii bethe teg, at thw besteller thett saa, at ther kommer høe vdi woræ stolde i aar, effther som ther pleier at komme, oc at thw lader forwaræ nøglene tiill samme stalde, at hues høe ther vdi kommende worder, bliffuer tiill stede. Her forlade wii oss tiill. Befallende teg Gudt. Scriffuit vdi woer køpstadt Køghæ fredagen nest effther sancti Johannis baptiste natiuitatis anno domini mdxi vnder wortt signet.

339.

1511 Juli 1.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille straks at tilsige Kongens ved København liggende Kaptajner, at de straks løber ud til Jens Holgerssøn (Ulfstand), og at tilsige Claus Norby straks at løbe med sit Skib under Gedser for at tale med Kongen.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 5. R. VI. 50.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

¹ Ligger ikke ved.

Vor gunst tillforn. Vii bethe teg oc velæ, at thw strax vfortøffueret tillsiiger thee wore capiteynere oc folck, swa mange, som ære paa the wore skiib, som liggende ære nw fore Kiøpnehaffn, at the strax vfortøffueret løbe vdt at siøen till oss ellskelige Jenss Hollgertsß. Oc tillsiig therforuthen Claus Nørby, at han strax vfortøffueret løber met thet wort skiib, han høffuitzman paa er, hiidt vnder Getzøør og giffuer seg swa strax i lande, nær han kommer hiidt, oc taler met oss. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Nykiøpinge wor frwe afften visitacionis aar etc. mdxi vnder wort signet.

340.

1511 Juli 1.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille at sende et medfølgende Brev til Jens Holgerssøn (Ulfstand).

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at wii sende nw till teg eth wort breff, som wii haffue forskreffuit till oss ellskelige Jens Hollgertsß. Bethe wii teg oc velæ, at thw strax vfortøffueret sender hannom swadant breff met thet første skiib, ther løber vdt till hannom. Oc ladt thet ingenlunde. Ther forlade wii oss alltinges till. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Nykiøpinge wor frwe afften visitacionis aar mdxi vnder wort signet.

341.

1511 Juli 1.

Nykøbing.

Den udvalgte Konge Christiern anmoder Esge Bille om at skaffe ham Vogne og Sække fra København til Køge efter nærmere Opgivelse af hans Tjener Jes Nielsson.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 97. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Missiver fra fyrstelige Personer.

Oss elskelige Eesgi Bildhe, wor kiære herre faderss embitzmand paa Kiøbnehaffn.

Cristiernn (osv., Ustederens Titel som Nr. 331).

Wor gunst tillfornn. Vii bede tegh gerne, atw viltt fly oss saa mange vognæ och seckiere till Kiøge frann Kiøbnehaffn, som thenne breffwisere oss elskelige Jes Neilsß, wor doorswend, tegh paa wore vegne tillsiigher och vnderwisende vorder. Her

gør tw oss synderligenn till villie met, och wille thet gerne met tegh forskyldte. Beffallende teg Gwd. Screffuit paa Nyckiøping wor frwe aftenn visitacionis aar etc. mdxi vnder wortt signet.

342.

1511 Juli 2.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille at lade de Skotter, der kommer fangne fra Flensborg og Sønderborg, komme i Søen med Sander Skotte, dog således at denne vedbliver at stå i Borgen for dem.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe teg oc velæ, at thw lader the Skottene, som fangenæ komme fran Flensborg oc Synderborg, vdtkomme at siøen met Sander Skotte, doch swa at for^{ne} Sander bliffuer vdi same løffte oc borgen, som han teg fore them loffuit oc tillsagt haffuer. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wortt slott Nykiøpinge wor frwe dag visitacionis aar etc. mdxi vnder wortt signet.

343.

1511 Juli 2.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille straks at tilsige alle Kongens ved København liggende Kaptajner, at de straks løber med deres Skibe under Gedser, og at sende Kongen 15 Sække Humle.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eskyld Bylle, wor embitzmann paa Køpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 248*).

Vor gunst tilforn. Viid, at fore then leigelighed, som nw paa ferde er, tha bede wii tig och wele, at tw strax vfortøffrit tilsiger alle wore capiteyner, som nw liggende ære met wore skiib ther fore Køpnehaffn, ath the strax løbe met theres folch och skiib hiidt vnder Gitzøer. Och lad thet engelunde. Befalende tig Gudt. Screffuit paa wortt slott Nykøping wor frwæ dag visitacionis aar etc. mdxi^o vnder wortt signet.

Item bede wii tig och welæ, at tw strax sender oss hiid till slotthet xv seckæ hwmbles aff then, som nw siist kom ind. Datum ut supra.

344.

1511 Juli 2.

Nykøbing.

Dronning Christine anmoder Jep Doctor, Borger i Ribe, om at levere hendes Kansler Hans Reff et Stykke sort Leidesk, som hun lover at betale.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 91, 92, 93 eller 95. Danske Kong. Hist., Fasc. 3.

Oss elskelige Jep docther, borg . . . vdi woer køpstadt Riibæ. Cristina (*osv.*, *Dronningens Titel som Nr. 254*).

Vor gunst thiilforn. Kæræ Jep, bethe wii teg gern, at thu wilt wnsetthe oss mett i styckæ swortt ledisk oc antworde thett oss elskelige her Hans Ræff, wor cancelleær, paa woræ wegne: wii welæ betallige theg well vdi fremtiden, hues wii teg therforæ skylleg bliiffue. Her forlade wii oss tiill oc forskyllæ thett gernn. Befallende teg Gudt. Screffuit paa woertt slott Nykøping wor frue dag visitationis Marie anno domini mdxi^o wnder wortt signet.

345.

1511 Juli 3.

Nykøbing.

Den udvalgte Konge Christiern pålægger Esge Bille at købe til ham 10—12 Læster Baysalt og 12 Toppe Sukker hos de indkomne Skotter.

Papir med utydelige Restler af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 97. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Missiver fra fyrstelige Personer.

Oss elskelige Esky Bylde, wor kære herre faders embitzman paa Køpnehaffn.

Cristiern met Gudz nade vduald konning till Danmarck och Swerige, rett arffuing etc.

Vor gunst tilforn. Vii bede tig och welæ, at tw køber oss till gode x eller xii lester bayæsalt aff the Skotther, som ther nw indkomen ære, lesten till halffemptæ guldene eller v guldene i thet meste, och thertill met xii toppæ sucker fore it skelligt och ræligt køb, om swo er, the haffue ickæ bytt eller partthet tilforn then dell, the haffue indfördt. Her forlade wii oss visseligen till och wele thet gerne met tig forskyldt. Befallende tig Gud. Screffuit paa wor kære herre faders slott Nykøping torsdagen nest effther wor ffrwe dag visitationis aar etc. mdxi^o vnder wortt signet.

346.

1511 Juli 6.

Ålholm.

Kongen pålægger Esge Bille straks at sende Hr. Tyge Krabbe nogle medfølgende Breve, som er bestemte til Hr. Tyge og andre Råder i Skåne.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eski Bilde, wor embetzman paa Køpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 279*).

Vor gunst tilforn. Wii bethe teg oc endeligen wele, at tw nw strax vden all fortøffringe forsender met thitt eget visse budt till oss elskelige her Tyge Krabbe alle thiisse wore breff, som wii haffue forskreffuit till hannom oc andre wort elskelige radt vdi Skaane. Oc ladt thet engenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slott Aaleholm søndagen nest efftir wore frwe dag visitationis aar etc. mdxi vnder wort signet.

347.

1511 Aug. 10.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille at bevæge Skipperen på det fra Holland komne Skib Julian til at låne Kongen 4 Hovedstykker, endvidere at sende Kongen dem tillige med et Skib ladet med Jærn og Salt samt at opspore 2 Sortebrødre, der efter Kongens Kansler Ove Billes Sigende er på Vejen fra Tyskland til Sverige, og sende dem til Kongen.

Papir med 1 utydeligt, endnu overkløbet, brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillfornn. Wii bethe teg oc vele, at tw taler met then skipper, som fran Hollandt ær komen paa Julian, oc flii oss till lons aff hannom fire hoffuitzstøcker; wii vele lade antworde hannom them igenn, oc lad samme hoffuitzstøcker komme ind paa thenn vismerske jacth, oc send thenn vfortøffret hiid till oss. Sameledis bethe wii teg oc vele, at tw sender vfortøffret hiid itt aff wore spiieskib met sex lester jern och swo meget salt, som thet bære kann. Mattw och vide, at oss elskelige mester Offue Bilde, wor canceler, haffuer giffuit oss till kende, at ther skall wære kommen two mwncke aff swortebrødre orden aff Tyskland hiid i riiget, achtende them till Sverige. Bethe wii teg oc vele, at tw lader encket at ware tage vdi Kiøpne-

haffnn, nar thee diit komende worde, oc sendt them met thiiit visse bud till oss, hwor tw oss spørge kant, oc lad thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slott Nykiøbinge sancti Laurentii martiris dag aar etc. mdxi vnder wortt signet.

Er thet swo, at thenn vismerske jachth er afflubn, thaa lad thee hoffuitzstøcker komme ind paa thet spiiseskib, tw hiid forsende skalt.

348.

1511 Aug. 11.

Nyköbing.

Kongen pålægger Esge Bille at lade alle de Skuder, der er komne til København med Fetalje til Kongens Skibe, løbe tilbage til Grønsund, eventuelt med Mandskab fra København til at hjælpe dem at ro.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Brudstykke i nyere Oversættelse: Mollerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 323.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffnn.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe teg oc velæ, at thw beskickeret, swa alle thee skuder, nw komnæ ære met fittaliæ indt fore Kiøpnehaffn till wore skiibz behoff, ath the vfortøffueret løbe tilbage ind vdi Grønswndt, oc ær thet swa, thee haffue icke bør at komme vdt met, thaa gjør thyn ytherste flyt thertill, swa thee fange nogre aff byen, ther hielpe them at roo them vdt met skudernæ. Oc ladt her ingen forsømsæ paa skee. Ther forlade wii oss alltinges till. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Nykiøpinge sancti Tyburcii martiris dagh aar etc. mdxi vnder wort signet.

349.

1511 Aug. 15.

Nyköbing.

Kongen pålægger Esge Bille straks at sende Hr. Tyge Krabbe nogle medfølgende Breve, som er bestemte til Hr. Tyge selv og andre.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzmann paa Kiøpnehaffn.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at wii sende teg nw nogen wore breffue, som wii haffue forskreffuit till wort elskelige radt vdi Skaane, her Tyge Krabbe, till landztinget oc andre. Bethe wii

teg oc velæ, at thw strax vden all fortøgringe sender swadanne breff till oss ellskelige her Tyge Krabbe met eth wyst budh. Ther forlade wii oss alltinges till. Och ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Nykiøpinge wor frwe dagh assumptionis aar etc. mdxi vnder wort signet.

350.

1511 Aug. 16.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille straks at sende ham et Kabel, som er bestemt til at hejse Tømmeret op til den Mølle, som Kongen lader bygge på Nykøbing Slot.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esgæ Bilde, wor embitzman paa Kørnehaffn.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges etc. konning, hertug i Sleßuig, i Holsten, Stormarn oc i Ditmersken.

Vor gunst tillforn. Wii bethe teg oc welæ, at tw sender nw strax hiidt till slottit then kabell, som wii haffue beskicket till at windhe thet tømmer vp met till then mølle, som wii lade nw bygge her paa slottit, oc at tw sender then fram paa wogne oc lader thet swa forware, at ther kommer engen breck paa then aff hiwll ellir anditt. Oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Scriffuit paa wort slott Nykøping løgerdagen nest efftir wor frwæ dag assumptionis aar etc. mdxi vnder wort signet.

351.

1511 Septbr. 1.

København.

Kongen pålægger sin Hustrus Kansler Hr. Hans Reff ufortøvet at komme tilbage, da Kongen ønsker at tale med ham.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Hans Reff.

Venerabili viro domino Johanni Reff, charissime conthoralis nostre cancellario, nobis sincere dilecto.

Johannes D[ei] etc. rex, dux Slesuig
.. marie etc.

Premisso nostro sincero fauo[re. Kiære] her Hanss, vider, at wii haffu[e] nogre ærinde at tale met [ether om]; bethe wii ether kierligenn oc vel[e], at i vfortøffret giffue ether hiid till oss igenn. Ther forlade wii oss visseligenn till oc forschyldet gerne. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi ipso die beati Egidii abbatis anno etc. mdxi^o nostro sub signeto.

352.

1511 Septbr. 2.

Båhus.

Den udvalgte Konge Christiern anbefaler til sin Fader Kongen Sander Skotte og hans Folk, der har fulgt Christiern på denne Rejse til hans Tilfredshed, meddeler, at der er Stilstand mellem ham og Svenskerne, og sender Kopi af Brevene derpå, hvorom han ønsker at høre Kongens Mening.

[Orig. tidligere i Danske Selskabs Samlinger; nu ukendt.] N: Trykt (øjensynlig ikke fejlfrit; de nedenfor anførte Tekstrettelser skyldes Konjunktur): Nye Danske Mag. IV. 78. Reg. 5476.

Høgborne første h[e]r¹ Hanss mett Gwdz nade Danmarks, Swerighs, Noriges, Venders och Gotters koning, hertug i Sleszvig, Holsten, Stormarn och i Ditmersken, greffwe i Oldenborg och Delmenhorsth, wor k[i]ære² nadige herre fader.

Sønlig k[i]ærlig³ hilsen ethers nadhe ydmygeligen forsendt med Vor herre. Hø[g]borne⁴ første, k[i]ære⁵ nadige herre fader, værdes eders nade att viide, at thenne breffwisere oss elselige Sander Skotte o[ch]⁵ hans folck haffwe nw fwlth oss paa thenne reysse som danneswenne och været oss willige och lydige i alle maade, swo at vii thennem tacke. Bede vii ethers nade ydmygeligen, att ethers nade vill lade them nyde ther godt att. Item kære nadige herre fader, værdes och ethers nade viidæ, att thet ær i daghe emellom oss och the Swenske, och sende vii ethers nade copiernæ af worth breff och theriss therpaa indlwchte i thette wortt breff⁶. Vill ethers nade værdes till att bywde oss ther betymeligen till, hworledes ethers nade thet behaffwer; thereffter ville vi g[i]erne⁷ være redebonne til at rætte oss effther. Ingen anden besynderlige tiidender haffve vi at skriffue ethers nade till paa thenne tiidh, menn hermett ethers nadhes liiff, siæll, statt och verdighet then helige trefoldighet befallendes till ewig tiid. Skriffuet paa Bahwss tiisdagen næst effter s[ancti]⁸ Egidii abbatis dag aar mdxi vnder vort signete.

Ethers nades sønn
Christiernus rex.

353.

1511 Septbr. 8.

København.

Kongen pålægger Esge Bille, da Rigsrådet har bevilget en Hjælp af den menige Mand i Riget, at lade forfatte Mandtal i

¹ N: Hr. ² N: kjære. ³ N: kjærlig. ⁴ N: Højborne. ⁵ N: og.

⁶ Det omtales ikke i N, hvorvidt de dengang fandtes ved Originalen.

⁷ N: gjerne. ⁸ N: St.

Københavns Len med tilliggende Birker og i Hørsholm Len og derefter opkræve Skatten inden 11. Novbr., så vidt muligt i Penge, men ellers i fedt Kvæg og anden god Fetalje, dog således, at Bønderne ikke får at vide, at der må tages andet af dem end Penge.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillfornn. Vidt, at fore thenn merkelige leilighet, riiget nw anholder, haffuer wort elskelige raad her hooss oc [] forsamlit tilladit oss en mwelig hielp aff then menige man her i riiget, som wort breff, wii teg sende, ythermere vdiwiiser. Bethe wii teg oc vele, at tw retter teg effther at lade giøre rett mandtall met thet allerførste vdi Kiøpnehaffns læn oc thee bircker, ther tilliger, oc vdi Hiørningsholm læn oc at optage for^{ne} landehielp inden sancti Morthens dag nestkomende, giørende oss theraff gode rede oc regenscab, oc giør thiin ytherste fliit at flii oss aff samme landehielp thee fleste pendinge, ther ære till fanges; ære ther noget swo saare forarmede, at thee ey kwne komme pendinge affstæd, at tw thaa tager aff them gott fedt fæe oc anden god fetalie, swa wii altinges fange fylleste fore thee pendinge, thee vdi for^{ne} landehielp vdgiffue skulle, oc lad bønderne icke fange at vide, at tw mott andet tage aff them æn pendinge, oc anamme ingen ware, hwor tw nogetledis pendinge fange kant. Ram oc vidt wort beste hervdi, som wii teg tiltroo, och ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Kiøpnehaffn wor frwe dag natuuitatis aar etc. mdxii vnder wort signet.

354.

1511 Septbr. 21.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille, hvis Jeppe Amage snart kommer tilbage, at antvorde Sander Skotte hans Farløj og at skaffe Sander Fetalje m. m. derpå til at løbe til Søs med.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillfornn. Vii bethe teg oc velæe, om swa ær, at Jeppe Amage kommer noget snarligen tilbage igen, at thw andtworder Sander Skotte then barcke, han haffuer, oc skicke han-

nom therpaa fittaliæ oc anden dell, som han therpaa behoff haffuer, at løbe till siøes met. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg sancti Mathei apostoli dagh aar etc. m̄dxi vnder wort signet.

355.

1511 Septbr. 21.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille at tage Borgen for en Abbed Henrik (Christiernssøn Tornekrans) i Sorø tilhørende Bonde, som Esge har grebet, og at løslade ham af Fængslet.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn.

Hanss met Gudz nade Danmarks, Sueriges etc. koningh, hertug vdi Slesuig, Holsten, Stormarn etc.

Vor gunst tillfornn. Wii bethe teg oc vele, at tw tager vetherhettig borgen fore thenn bonde, tw grebet haffuer oc oss elskelige her Henric, abbet vdi Soore, tilhører, oc lad hannom vdt aff thet fengsel, han vdi ær. Oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Kalundeborg sancti Mathei euangeliste dag aar etc. m̄dxi vnder wort signet.

356.

1511 Septbr. 23.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille at sende nogle medfølgende Breve til forskellige sjællandske Købstæder.

Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet, brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kopnehaffn.

Hanss (*osv.*, Kongens Titel som Nr. 350).

Vor gunst tillforn. Wiidt, at wii sende nw till teg nogre wore breff, som wii haffue forescreffuit till wore køpstedher Helþingør, Siøborg, Slangerup, Køpnehaffn, Kiøge, Prestø, Vordingborg, Heddinge. Bethe wii teg oc welæ, at tw thennom strax framskicker. Oc ladt [*thet*] engelunde. Befalendes teg Gud. Screffuit paa wort slott Kallundeborg tiisdagen nest efftir sancti Mauricii dag aar etc. m̄dvndecimo vnder wort signet.

357.

1511 Septbr. 28.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille, indtil Kongen selv kommer, ikke at gøre Borgemestre og Rådmænd i København Hinder på en Byg-

ning, som de har bygget uden for Vesterport, og som efter deres Sigende ikke er Kongens Møller til Forfang.

O: *Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Trykt: Kjøbenhavns Dipl. I Nr. 199. Reg. *9712.*

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforrn. Vidt, at wore borgmestere oc raadmen vdi Kiøpnehaffnn haffue ladit giffue oss till kende, at thenn bygning, thee haffue bygt vden fore thenn vestre port, ey skall være wore møllere till forfang, oc haffue wii vndt, at samme bygning maa bliffue standende, indtill swo lenge wii selfue diit komende worde. Bethe wii teg oc vele, at tw therpaa ey gjør them hinder eller forfang i noget mode, oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Kalundeborg søndagenn nest effther sanctorum Cosm[e]¹ et Damiani dag aar etc. mdxi vnder wortt signet.

358.

1511 Septbr. 29.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille sammen med Hans Holm at købe et godt Fad Einbeck-Øl i København og at sende det til Vordingborg, hvor Torbern Bille skal forvare det, til Kongen selv kommer.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn.

Hanss (*osv., Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforrn. Vii bethe teg oc velæ, at thw met oss elskelige Hans Holm kjøber oss ther vdi Kiøpnehaffn eth gott fadt emstøll, oc sendt oss swa strax same fadt emstøll met slotz-wogenæn indt till Vordingborg, och ladt thet ther andtwordes oss elskelige Torbern Bilde eller hans foget ther same stedz, om han ther selfuer icke till stede ær, oc skriff them till, at the lade thet well forware, swa thet æy fortappes, førre ændt wii ther selfue komende worde. Oc ladt thet ingenlunde. Befalende tegh Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg sancti Michels dagh aar etc. mdxi vnder wort signet.

¹ O: Cosmi.

359.

1511 Septbr. 30.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille at sende ham en Del Klaret, Konfekt, Svovl og Salpeter, at opgive, hvor mange og hvor store Bøsestokke der behøves til Kongens Behov, at skaffe Besked fra Kongens Skibsbygger Mester Hans, der ikke har svaret på en Forespørgsel om, hvor meget Tømmer der behøves til en Kravel på 300 Læster, samt at sende Marcus Skrædder til Vordingborg, bl. a. med en Kjortel, han har syet.

Papir med Rester af 1 brøvlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Brudstykke i nyere »Oversættelse»: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 319.

Oss ellskelige Eskæ Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffnn.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Vii bethe teg oc velæ, at thw strax vfor-tøffueret sender oss hiidt met thyt eyget wisse budh en ottinge klareth oc two pund confect, oc at thw tesligest skriffuer oss till, hwar mange bøsestocke thw behøffuer till karthoffuer, slanger oc jernbøsser till wort behoff, oc hwar mange aff hwært slagh, oc hwar store, tycke, lange oc brede thee wære skullæ. Oc haffue wii tillskreffuit mester Hans, wor skiibbyggere, ther ær wdi Kiøpnehaffn, at han skall skriffue oss till, hwar mange, hwar store, tycke, lange oc brede bordt wii behøffue till eth skiib kraffwelæ paa tryhundrethe læster, oc thertill met, hwar store, lange oc brede bielckenæ thervdi wære skulle, oc tesligest, hwar storth oc hwar møget indholtet wære skall. Oc haffue wii therpaa ingen swar fanget aff hannom. Bethe wii teg oc velæ, at thw forfarer leigheden theroom met for^{ne} mester Hans, oc beskicket, swa wii nw strax fange ther æncket beskeedt at wiide paa. Ther forlade wii oss alltinges till, oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg sancti Jeronimi dagh aar etc. mdxi vnder wort signet.

Seddel:

Item sameledis bethe wii tegh oc velæ, at thw strax vfor-tøffueret sender oss hiidt till slottet en halff tunne swaffwel oc eth fadt sallpeter, oc at thw thertill met tillsiiger Marcus skredere, at han strax giffuur seg affstedt till Vordingborg ther at møde oss, oc at han tager thiidt met seg thet hwiide klæde, wii be-

folæ Hans Holm at kiøbæ oss, oc sameledis then kiortell, same Marcus system gjorde fore oss. Her forlade wii oss alltinges till. Datum vt supra.

360.

1511 Oktbr. 7.

Antvorskov.

Kongen anmoder Mester Anders Glob og Esge Bille om at give deres Pas gennem Landet til 9 svenske Fanger (hvoriblandt 2, som blev grebne på Hr. Erik Turesson (Bjelke)'s Skib), hvilke 9 Kongen har frigivet mod 9 af Bisp Niels Claussøn (Skade) af Århus's Svende, som blev fangne i Sverige.

Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet, brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige mester Anders Glob, wor scriffuer, oc Esge Bilde, wor embitzman paa Kiø[p]nehaffn.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 355*).

Vor synderlige gunst tillfornn. Vider, at wii haffue nw giffuit qwiit two aff thee fanger, som nw siisten grebne bleffue paa her Erich Twrþ^{ns} schib, oc iii aff thee fanger, som ligge vdi Horsnes, och iiiii aff thee, som ligge vdi Kalundeborg, emod ix aff oss elskelige verdigste faders her Niels Clawþ, biscops vdi Aarss, swæne, som grebne wortte till Suerige. Bethe wii ether kierligenn, at i giffue two aff for^{ne} fanger, som paa her Erich Twrþ^{ns} schib ware, oc sameledis thee andre vii aff Horsnes oc Kalundeborg ether pasport egenom landit, nar thenne breffuisere Jørenn Anderþ met them till ether komende worder. Ther forlade wii oss visseligen till oc forschyl[det] gerne. Befalende ether Gud. Screffuit vdi Antwortschowg sancte Birgitte dag aar etc. mdxi vnder wort signet.

361.

1511 Oktbr. 16.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille straks at sende Hr. Tyge Krabbe 2 medfølgende Breve, hvoraf det ene er bestemt til Kongens Søn Christiern og det andet til Hr. Tyge selv.

Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet, brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esgi Bilde, wor embitzman paa Køpnehaffnn.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 350*).

Vor gunst tillfornn. Wiidt, at wi sende nw till teg twenne wore breffue, wor wii haffue tillscriffuit høgborne fursthe her Cristiern, wor kiere søn, oc oss elskelige her Tygge Krabbe

ridder. Bethe wii teg oc welæ, at tw strax met itt viist budt framskicker samme wore breffue till for^{ne} her Tygge. Oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Scriffuit paa wort slott Nykøpingh sancti Galli dagh aar etc. mdxi vnder wort signet.

Item maa tw wiide, at wi haffue scriffuit wor kiere søn till om nogre byssestocke at besikke oss efftir thee mall, wii teg nw sende¹. Bethe wii teg sammeledis, at tw oc met for^{ne} wore breffue framsender samme maall etc. Datum ut supra.

362.

1511 Oktbr. 17.

Nykøbing.

Kongen sender Esge Bille Breve om Båndstager og pålægger ham at meddele de Tidender, han har erfaret om Kongens Skibe i Søen og om de Svenske.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforrn. Wii sende teg nw thee breff om thee bendstager, bethende teg oc vele, at tw scriffuer oss till, hwat tidinge tw forfaret haffuer om wore schib, som vdi siøn ære, oc sameledis om thee Swenske. Ram och vidt wort beste, som wii teg tiltroo. Oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Nykiøbinge fredagenn nest effther sancti Calixti dag aar etc. mdxi vnder wort signet.

363.

1511 Oktbr. 18.

Nykøbing.

Kongen pålægger Esge Bille at hjælpe Overbringerskens Mand Sander Villumssøn, der er anholdt i København, så at han kan beholde Livet og slippe med Bøder, hvis det forholder sig rigtig, at han har været med til at slå en Karl ihjel i København.

O: Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet, brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 355*).

Vor gunst tillforrn. Vidt, at thenne breffuisers[k]e² haffuer bereth fore oss, at hennes husbonde Sander Willemsß schall wære hindret vdi Kiøpnehaffn, fore han skall fore tiden wæret

¹ Ligger, som rimeligt er, nu ikke ved. ² O: breffuiserke.

met at slaa ther en karll ihiel, oc haffue wii tilscriffuit wore borgmestere oc raadmen ther same stetz at lade grandske om samme sag. Bethe wii teg oc vele, at tw æst hannom behielpeliig, om han vdi samme sag skyldig findes, at han maa bliffue vedt liffuit oc bøde therfore, som tilbør. Oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Nykøbinge sancti Luce euangeliste dag aar etc. mdxi vnder wort signet.

364.

1511 Oktbr. 26.

Odense.

Dronning Christine anmoder Esge Bille om at skaffe det Hø, der tilkommer hende til hendes Heste, og om at pålægge Slotskriveren Hr. Anders at istandsætte hendes Kammer med Hensyn til mulige Mangler på Kakkelovn og Glarvinduer m. m.

*Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 95. SLA., Københavns Lens Arkiv. Trykt: Molbech, Nord. Tidsskr. for Hist., Lit. og Konst I. 571. Reg. *9722.*

Oss elskelige Esky Billde, floget och embetzman paa wortt slott Købnehaffn.

Cristina (*osv.*, *Dronningens Titel som Nr. 254*). •

Vor gunst tillforn. Teg fortæncker vell i sisten, wii taledede teg till om wortt høø, som wii pleyæ at fange om aaret ind paa wor stald ther i Kobnehaffn; bethe wii oc begære, at thw vilde beskicket, at wii finge swodant høø, som oss aff rette bør, nw till wore hæste, naar wii ther komende wordde. Ther gør thw oss till villie met. Oc bethe wii sammeledis, at thw tilsiger her Anders, scriffuend ther paa slottet, at han lade ferdug gøre wort cammer, hwar som helst ther er brost paa, æntig paa kakellowen eller glarwindw eller andet. Thet forskylde wii och met teg gerne. Befalende teg Gud. Screffuet vdi wor købstadt Othense sondagen nest effther Crispini et Crispi[ni]ani dag aar etc. mdxi^o vnder wort signet.

365.

1511 Novbr. 14.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om ikke at lade sine Fogeder føre de Karle, der sættes i Fængsel i Halmstad, af Byen mod Borgernes Vilje, men at lade dem stå til Rette i Halmstad, med mindre det er åbenbare Spejdere.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 3. R. II. 151 Nr. 75. Reg. *9729.*

Oss elskelige her Henrich Krumedige ridder, wor mann, raad oc embitzman paa Lagholm.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor synderlige gunst tillforunn. Kiære her Henrich, vider, at wore vndersatte vdi Halmstæde haffue nw giffuit oss till kende, hworledis at i vende them vwelie till, fore at thee ey vele stæde ethers fogether at føre aff theres by thee karle, ther griibes oc sættes i fengsel i byen. Bethe wii ether kerligenn, at i swodant hereffther affstille oc ey befatte ether met nogenn thee karle, som vdi theres by fanges oc griibes, vden thee ære obenbare speidere, men lade them stande ther till rette, som tilbør. Her forlade wii oss till oc forschyldet gerne. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slot Kiøpnehaffnn fredagenn nest effther sancti Morthens dag aar etc. mdxi vnder wort signet.

366.

1511 Decbr. 9.

Helsingør.

Kongen takker Kurfyrst Joachim af Brandenburg for hans Mægling i Kongens Krig med Lübeckerne, men meddeler, at han ikke kan gå ind på Lübeckernes Forslag om en Stilstand på 3—6 År (under hvilken Handelen skulde kunne foregå i Fred), selv om Kurfyrsten, som han har stillet i Udsigt, i så Fald kunde skaffe Kongen en Sum af 15—20.000 Gylden én Gang for alle samt under Navn af Beskyttelsespenge 5—800 Gylden årlig enten i c. 20 År eller (hvis Kongen vilde forpligte sig til kun at lade et begrænset Antal hollandske Skibe gå gennem sine Farvande) for bestandig.

Omtrent samtidig Afskrift på Papir. Reg. 10, Christiørn II Nr. 37, 8. Udtog og Brudstykker: Hanserecess 3. Abtheil. VI Nr. 272.

Koe. w. andtwurdt an marggrauen Joachim to Brandenburg etc. churfursten etc. gedann.

Hochgebornner furste, leue oheim vnnd szon. Als denne vns j. l. secreter Greger Wynsen inn macht eyner credentz etliche wege vnd mittell, þo j. l. vns tome besten by den van Lubeck vnd iren anhengers erlangt, dardurch solich langwerich schedlich kriegßleufft mochten in frydt vnd ruhe gestalt werden, muntlichen angedragen vnd schriftlichen ouerantwortet hefft, ludende, dat van vns den van Lubeck vnd den Sweden eyn gerumer gutlicher vnd fridlicher anstandt vppe etlich jar als nomlich dree, veer vngeuerlich beth inn de seeß angenohmen, bewilligt vnd vorsicheret, also dat de vehde van allen teylen abgestalt worde de tydt des anstants, dat allenthaluen van den

suluigen mitler tydt des anstants moge sicher vnd vehlich gehandelt vnd gewandelt werden to water vnd lande nah older gewonheit vnd herkament, als solich syn muntlich anbringen vnd behendigete schriffte dat wyder mehr mit bringen etc., vnns ok j. l. vorlatenen vnd besegelden handschrift behendiget vnder anderem vormeldende, dat j. l. vns to fruntschoppe vnd gefallen in den gebrechen, so sick twisschen vns, den van Lubeck vnd den Sweden holden, mergklich beflytigt vnd idt uppe de wege bracht, wo vorgeschreuen etc., in gantzer vorhoffnung, ßo wy den suluigen anstandt bewilligten, vns eyn redelycke summe gulden darvth to teydingen, als nomlich van xv beth to xx tusent vngeuerlich, darto vngeuerlich xx jar lang ides jares v hundert beth in de vii oder viii^e fl. to schutzgelt, doch mit dem bescheidt, dat de van Lubeck sampt irem anhang by oren olden priuelegien, de se inn vnser ryken gehadt vnd noch to hebben vormeynen, blyuen mogen; wo wy ock den hollendischen kopman nit stergker dan nah vormuge der vortreg, so sick in dem twisschen inen vnd den steten holden, durchtolaten vns vorplichten wolden nah nottorfft, weren j. l. gutter touorsicht vns sodan schutzgelt ewigk to erholden etc. Welcker muntlich andragen vnd schriffte wy allenthaluen ingenahmen vnd to guder mathe vorstanden hebben, daromme etliche vnser rykes rede vorschryuen laten vnd den suluigen gedachte artickele vnd wege vorgeholden, dar wy samptlichen sodan artickele allenthaluen flytiglichen vnnd woll betracht vnd in gehaltenem rade befunden, dat vns de suluigen artickele an vnser vnser rykes vnd dessuluigen nahkamen ewiglichen vnd vorderfflichen schaden gar nicht intogann, to beleuende effte to bewilligen sint, angesehen, dat wy vnd de kron to Denmargken jarlickeß ann vnsem tolle vnd anderer vnser herlicheit vnd gerechticheit eyner groten summe vorkurttet, desglyken vnser rykes inwaner vorderfflichen schaden vnd nahdell hebben wurden. Wy hebben ock fryhe strome, der wy vns vnd vnser ryke tome nahdell vnd schaden van der van Lubeck wegen nicht gedencken totsluten, als j. l. sundern allen twyuell ßodan by sick suluest woll affnehmen vnd ermesen kan. Bedancken vns doch derwegen gantz hochlichen j. l. gehabten vlytes, muhe vnd arbeit mit erbedunge ßodannt im glyken vnd vehll groteren vmme j. l. als vnser fruntlichen szôn to uorschuldende. Vorhoffen vnns ock gentzlichen to j. l. vnd andern vnsern hern vnd frunden, desuluigen j. l. werden vns mit hulppe, trost vnnd bystandt nicht vorlaten,

den homodt, gewalt vnd freuelick vornehmen der van Lubeck vnd orer anhengers, szo se vns, vnsem ryke, landen vnd luden tome offtern mahll gedan vnd bewyßet, mit Gottes hulpe in tokamender tydt de to straffende, als j. l. vnnd dersuluigen kinder vnd nahkamen churfursten vnd fursten to Brandenburg etc. van vns vnd der kronen to Denmargken etc., dat Gott vorbede, ßo idt mit j. l. effte dersuluigen kinder vnnd nahkamen eynd ßodann gestalt hadde, gerne hebben wolde. Dat sint wy vmme j. l. vnd dersuluigen kinder, lande vnd lude alß vnsem leuen ohem vnnd szôn allewege wedderumme fruntlichen to uorschulden vnd in genaden to erkennende wolgeneigt. Datum Helsschenor dingßdages negst nah conceptionis Marie virginis anno xv^exi^o vnder vnsem signet.

367.

1511 Decbr. 11.

Søborg.

Kongen pålægger Esge Bille ufortøvet at sende Hans Krafses Skipper til ham til Annæs eller Asserbo.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 90. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforunn. Wii bethe teg oc vele, at tw vfortøffret sender till oss oss elskelige Hanss Kraffses schipper, swo han komer till oss till Anes eller Atzerboo. Er han vdi Kiøge eller ander stetz paa vegen till for^{ne} oss elskelige Hanss Kraffise, at tw tha strax sender bud effther hannom, schickende hannom vfortøffrit till oss. Oc ladt thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slot Siøborg torsdagenn nest effther wor frwe dag conceptionis aar etc. mdxi vnder wortt signet.

368.

(1512 Jan. 31.)

København.

Kongen meddeler Hr. Henrik Krummedige, at hvis de Svenske ikke kommer til det berammede Møde inden 2. Febr., vil han ikke vente længere på dem, end det dem givne Lejde indeholder, og at han i Anledning af, at Ærkebispens Tjenere ikke vil udgive Gengærd, sender Hr. Henrik et Brev til Ærkebispens Bønder i Laholm Len om, at de skal udgive Gengærden, og et Brev til Ærkebispem om det samme.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver, Udat.

Oss elskelige her Henrick Krwmmediige ridder, wor mand, raadt och embitzman paa Lawholm.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 350*).

Vor synderligh gunst tillforn. Kiere her Henrick, som i oss nw tillscriffue, at i ennw engen tidende forfaaret haffue aff thee Swensche, och sammeledes, at oss elskelige verdugste faders erckebispens tiennere sidde offuerhøryge och icke vdtgiffue velæ then gengerdt¹ som andhræ wore vndersatthe ther i landit, thaa mwe i viidhe, at om samme thee Swensche icke komme nedt indhen wor frwe dagh purificacionis nw nestkommendes, efftir som thet mode forrammet er², thaa eræ wii thennom icke formodendes snarligen at komme, oc velæ wii tesliigest ey lenger fortøffue ellir forbiide efftir them en till then tiidt, som then theres leidhe indeholder, wii thennom nw giffuit haffue. Wii sende ether oc nw eth wort opne breff, som wii for^{ne} erckebispens bøndere i Lawgeholms len tillscreffuit haffue, swa thee till gode rede vdtgiffue schulle then gengerd¹ som andre wore vndersatthe i Schone, oc sammeledes eth lucht breff till for^{ne} oss elskelige verdugste fadher erckebispen i Lund, som wii hannom therom tillscreffuit haffue. Bethendes ether kierligen, at i forskicke lade till hannom samme wort breff, oc at i oss tillkendegiffue, om i herefftir nogre tidende forfaare aff for^{ne} thee Suensche. Thermet giøre i oss synderligen till villi[e], oc forschyllet gernæ. Befalende ether Gud. Screffuit paa wort slott Køpnehaffnn løgerdagen nest efftir sancti Pauli dag conuersionis aar etc. m . . . vnder wort sig[net].

369.

(1512 efter Febr. 1.)

Kongen meddeler Bisp (Johan Jepssøn Ravensberg) af Roskilde, at han gerne ser, at Bisen i Henhold til sit Brev til Kongen træffer endelig Aftale med Kongens Søns Kansler Dr. Lage Urne om at oplade denne Roskilde Stift, dog således at Kongen til Sommer får den tilbørlige Tjeneste af Stiftet mod sine Fjender, da det ikke kan ventes, at det vil komme til Fred med de Svenske.

*K: Koncept på Papir, skrevet med en Hånd, der formentlig er Ove Billes. Indk. Br. t. Danske Kanc. (ved 1512 ¹/₁). Trykt: Danske Mag. 4. R. II. 330 Nr. 2 (Brevet er Svar på det sstds. S. 329 trykte Brev af 1512 Febr. 1). Reg. *9768.*

¹ Rettet fra: landehielp.

² Må være det Møde, som skulde finde Sted i Halmstad 1512 2. Febr (Hadorph II. 423—24), og i Anledning af hvilket der var pålagt en Gengærd Øst for Sundet (Danske Kong. Hist., Fasc. 3, 1512 uden Dag).

Kiere herre och fader, som i oss nw met ether scriffuelse tillkendegiffue, at i fiore ether siwdom oc skrøbelighed¹ skyldh acte met Gudz hielp vdi fremtiiden att oplade oss elskelige dochter Laghe Vrne, wor kiere sønns canceler, Roskilde biscopsstiiighth etc., tha mwe i wiide, ath wii ære tillfredz oc gerne see, at i met ether capitell vdi Roskilde giore therom met hannum strax met allerførste en endelig ænde, dog ath thet swaa beskickes, at wii oc riiget fange vdi thenne tilkommende sommer then thieneste aff samme stickth mod waare oc riigens fiendere, som thet segh bør; thii at wii formercke kunde, ath thet ey komme will till naghens bestandeligh ende mellom the Swenske oc oss, epther at the icke møth haffue paa the twenne leyder, wii thennom nw tilforen giffuet haffue. Fforhopende, at han met Gudz [*hielp*] oss, kircken oc riget nyttigh bliffuer. In Christo valet.

370.

1512 Febr. 18.

Kallundborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Borgemestrene i København, da han på Bisp Johan Jepsson (Ravensberg) af Roskildes Begæring har forlænget de midlertidig frigivne stralsundske Fangers Frihed til 11. April på det Vilkår, at deres i København liggende Landsmænd fremdeles vil blive dér som Gidsler for dem, at forhøre, om de sidstnævnte vil opfylde dette Vilkår.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Udtog: Hanserecesse 3. Abtheil. VI Nr. 291.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn, oc wore burgemesthere ther same stedz.

Hans (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Viider, kiære wennere, at oss ellskelige verduge fader her Jahan Jeipsß, biscop wdi Roskillde, haffuer nw skreffuit oss till, begerende, at wii willde giffue the Swndiske, som nw system ginge her vdaff landet oc fangenæ ære till wor handt, lengere dagh. Thaa haffue wii therom tilladet, at same fangere mwe oc skulle haffue dagh indtill paaske, om swa ær, at theres metbrødere, som nw i Kiøpnehaffn liggende ære, velæ framdelis wære ther till stede vdi Kiøpnehaffn till gyselere fore thee andre oc ære thet begerende. Bethæ wii ether oc velæ, at i forhøre theres wiliæ therom oc giffue thet for^{ne} verduge

¹ K: skrøbelighedhed.

fader met ethers skriffuelse til kende. Oc om swa ær, thee ære lengere dagh paa theres metbrøderes weigne, efftir som forskreffuit staar, begerende, at i thaa tage løffte aff them, swa thee bliffue ther i theres herberge till stede fore thee andre till gysell, oc at thee andre skulle fultgiøre thet fengsell, thee oss plichtuge ære, inden passke næstkomende. Her forlade wii oss alltinges till, och lader thet ingenlunde. Befalende ether Gudh. Screffuit paa wort slott Kallundeborg othenssdagen nest efftir sancte Juliane virginis dagh aar etc. mdxii vnder wort signet.

371.

1512 Febr. 24.

Nyborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingssøn at tage Borgen af den Blanckefeld, der er i København, så at han bliver dér, til Kongen kommer, da de Bøsser, som Blanckefeld'erne har tilsagt Kongen, skal være borte, og de har oppebdret en stor Pengesum derpå af ham.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn, oc her Anders Hemmigsß, wor skriffuere ther same stedz.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 289*).

Premisso nostro sincero fauore. Viider, at wii haffue nw forfaret, at thee bøsser, som Blanckefeld oss tillsagt haffuer, skulle være bortte, oc som ether well witherligt ær, thaa haffuer thee therpaa en stoer swm vpboret aff oss. Thii bethe wii ether oc velæ, at i tagæ loffwen oc wissen aff then Blanckefeld, som nw i Kiøpnehaffn ær, at han alltinges bliffuer ther till stede, indtill swa lenge wii thiidt selfue komende worde, oc [*han*] haffuer fordraget seg met oss. Oc lader thet ingenlunde. In Christo valete. Ex castro Nyburg vigilia sancti Mathie apostoli anno etc. mdxii nostro sub signeto.

372.

1512 Febr. 25.

Odense.

Kongen pålægger Esge Bille at skaffe Overbringersken Mette Kocks det af Jørgen Kocks Gods, som han ikke har testamenteret bort, da hun har bevist, at hun er hans Ægtehustru.

O: Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn.

Hanss met Gudz nade Danmarks, Sueriges etc. koning, hertug i Slesuig, Holstenn, Stormarnn oc Ditmersche[n].

Vor gunst tillforrn. Vidt, at thenne breffuisers[k]e¹ Mette Kockes haffuer bewiist fore oss, at hwn er Jørgen Kockes rette ecthe husfrwe och haffuer ecthe børn met hannom. Thii bethe wii teg och vele, at tw fliier thet swo, at hwn till gode rede fanger aff for^{ne} Jørgen Kockes gotz, hwes offuer hans teste- mente ær, swo at henne therpaa incthet hinder eller forfang skeer. Och lad thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit vdi wor stadt Othennse othensdagenn nest eftther dominicam esto michi aar etc. mdxii vnder wort signet.

373.

1512 Febr. 25.

Odense.

Kongen sender Esge Bille et Brev, han har ønsket til Almuen i Københavns Omegn, og pålægger ham at fare så lempelig frem som muligt og vinde Almuen med gode Ord samt at sende et medfølgende Brev til Kongens Søn.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Brudstykke i nyere »Oversættelse«: Møllerup og Meidell, Bille-Ættens Hist. I. 362. Udtog: Allen, De tre nord. Rigers Hist. II. 17, jfr. 522. (Reg. *9780.)*

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffnn.

Hanss (osv., Kongens Titel som Nr. 264).

Vor gunst tillforrn. Som thw nw skriffuer oss till om nogen breff, thw æst begerende till almwgen ther omkring Kiøpnehaffn, thaa sende wii teg nw same breff, bethende teg oc velæ, at thw farer thermet thet lempeliigest, thw kant, oc beleffue allmwgen met gode ordt, swa thet ganger lempeliigen till, oc at thw sameledis bywder oss till vden all forsømsælæ, hwæs merckeliige leiglihedt thw forfarende worder. Her forlade wii oss alltinges till, oc ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit vdi wor stadt Othensæ askeothenssdagh aar etc. mdxii vnder wort signet.

Item wii sende teg eth breff, som wii haffue forskreffuit till høgboeren første wor kiære søn. Bethe wii teg oc velæ, at thw

¹ O: breffuiserke.

strax vfortøffueret oc vden all forsømsæ sender hannom same breff met eth wist budh. Ther forlade wii oss alltinges till. Datum vt supra.

374.

1512 Marts 1.

Halmstad.

Den udvalgte Konge Christiern anmoder sin Fader Kongen om efter Svenskernes Begæring at give de lybske Sendebud, der skal møde ved det forestående Møde i Malmø, Lejde og henstiller, om Kongen vil lade Svenskernes egne Sendebud rejse til Lübeck. Seddel¹: Christiern meddeler, at Ærkebisp (Birger Gunnerssøn af Lund) vil sende sin Kansler Hr. Asser til Rom for at overdrage ham Ærkebispedømmet, hvad Kongens egen Kansler er bedre skikket til.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 97. Danske Kong. Hist., Fasc. 3. Selve Brevet (uden Sedlen) er trykt: Jahn, Danmarks polit.-militaire Hist. und. Unionskongerne S. 588 d og (ikke helt fuldstændig) Hanserecense 3. Abtheil. VI Nr. 397; Reg. 5503. Sedlen er trykt: Hist. Tidsskr. 4. R. IV. 72 (et kort Brudstykke: Hanserecense, anf. St.); Reg. *9856.*

Høgborenn førstte her Hanss, Danmarcks, Sweriges, Noriges, Venneds, Gottes koningh, hertwgh i Sleßwig oc Holsten, Stormern oc i Ditmerschenn, greffwæ i Oldenborgh oc Delmennhorst, wor kieristte nadige herre fader.

Sønnligh kerligh helssenn ether nade altiiddt tiilforrn screffuit mett Gwdh. Høgborenn førstte, kieristte nadigste herre fader, verdes ether nade att wiide, att the Swennske ære begierennde aff oss, att wii framdelis scwlle scriffwe fore them tiill ether nade, att ether nade wille werdes tiill att wnde thennom leeydæ tiill the Lubskæs sændebwdh, som the haffwe tiilscreffuit, ther møedæ scwlle i Malmø wtii thette tilkommendæ mode, om ether nade swo tækkes etc. Tha er thett wor begiere, att ether nade will werdes tiill att wndæ thennom swodann leeydhe etc. Oc sænde wii ether nade twennæ breff, ett mett thenne breffuisere Per Marswin, wortt egett bwddh, oc ett mett the Swennskes sændebwdh, som scwlle tiill Lubcke; sammeledis sænde wii ether nade en wdtscrifft oordtt fran oordtt, effther som samme breff bode yndeholder, om ether nade will wnde thennom, att samme breff mwge framkomme. Tha haffwe wii tilsagt

¹ Det er måske ikke ganske afgjort, at Sedlen har hørt netop til dette Brev, jfr. de mere almindelige Udtryk hos Allen, *De tre nord. Rigers Hist. II. 559 Anm. 25*; men fra den Tid (de første Måneder af 1512), da den må være skrevet, er der i alt Fald intet andet Brev bevaret, som den kan være Bilag til.

thennom mett ether nades raadtt, att om swo er, att ether nade ey will tiillstøde, att theres sendebwdh maa framkomme, tha scall ether nades eller wortt egett bwdtt wisseligen føre thett andett fram till Lubke oc ther anamme swar paa mett sigh tilbage igenn. Hermett ether nades liiff, siæell, stadt oc werdig-hett the hellige trefoldighet befalinde tiill ewiig tiidt. Screffuit wtii Halmstadt mandagen nest effther søndagen inuocaut aar etc. mdxii vnder wortt signet.

Ether nades søenn
Cristiernn etc.

Seddel (egenhændig):

Hogborenn fførste, kæríst nade herre ffader, werdes ether nade at wide, thet jeg haffuer forfaret met erkebescoopen her i landet, thet han well haffue her Asser, hans canseler, met thet fførste till Rom, och haffue wii forfaret aff ether nades tro men, thet for^{ne} biscop well lade her Asser bescopdommet paa, oc thet guld, som hans clercker haffuer vdgiffued, thet siess, thet for^{ne} her Asser skall haffue till sin confermas. Well ether nade verdes at tencke thet pa etc.; ethers nades canseler er ther beder fallen thertill. Item kæríste nadig herre ffader, er thet saa, at for^{ne} Lybske ere fordraghen met ether nade, tha er thet icke rodh, at ether nade steder for^{ne} Swenske breff eller bud til Lybske. Hermet ether nade then alsommectiste Gud befallende. Screffued met eghen hand vt swpra.

Ether nades søn
Cristiernn etc.

375.

1512 Marts 28.

København.

Kongen anmoder Provst Henrik i Dalby Kloster om at give de med 5 af hans Kansler Mester Ove Billes Heste, som han sender til Provsten i Borgeleje, følgende Folk Mad og Øl samt Hestene Havre og Stråfoder.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88 og en Del Notitser (Penneprøver) bagpå med samtidig Hånd, hvoraf den følgende kan anføres: Nw well jegh offwergeffwe all werssens falske . . . daghe [?] . . . neth . . . bliffwe meth h Top. Saml. Pap., Torne H., Dalby S., Dalby Kloster.

Venerabili ac religioso viro domino Henrico, preposito monasterii Dalby, nobis sincere dilecto.

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie etc. rex, dux Slesuig-censis, Holsatie, Stormarie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kiere her prouest, wii sende till ether v [aff?] mester Offue Bildes, wor cancelers, heste at bliffue standende hooss ether v[di] borgeleie. Bethe wii ether kierligenn, at i giffue them, som hestene følge, mad oc øll till skellighet, oc at i lade fodre i tunne haffre paa hwer hest hwerie x nætter oc straafoeder, som behoff giøres. Thermet giøre i oss synderligenn till velie, oc forschyldet gerne. In Christo valet. Ex castro nostro Haffnensi dominica judica anno etc. mdxii nostro sub signeto.

376.

1512 Maj 3.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at levere Borgemestre og Råd i Halmstad så meget af den Gengærd, der står tilbage i Halmstad og Årstad Herreder, at de får Fyldest for de Udgifter, som de havde til de Ryttere, Kongen havde hos dem i Fjor Vinter.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss elskelige her Henrick wor man, rodt oc em-[bitzman]

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 350*).

Vor sønderligh gunst tillforn. Kiere her Henrick, bethe wii ether kierligen, at i velæ beskicke wore borgemestere oc radt vdi Halmstede swo møget aff then gengerdt, som egen stander i Halmstedt herret oc Aarste herret, at thee fangendes worde fyllest fore then kost oc tæringe, som thee giorde met thee rytther, wii ther i flordt vintheres haffde hooss them. Thermet giøre i oss sønderligen till villige, oc forschyldet gernæ. Befalendes ether Gud. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffn hellige kors dag inuencionis aar etc. mdxii vnder wort signet.

377.

1512 Maj 6.

Præstø.

Kongen pålægger Esge Bille at hjælpe Prioren i Præstø Kloster, der agter at hente nogle Præster fra København, som har forladt Klostret mod Priorens Vilje.

*Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver. Trykt: Danske Mag. 4. R. II. 331 og Kjøbenhavns Dipl. IV Nr. 320. Reg. *9823.*

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn.
Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 355*).

Vor gunst tillforunn. Vidt, at oss elskelige her prier her vdi Prestø closter haffuer berett fore oss, at han ather igenn at hente nogre prester aff Kiøpnehaffnn, som ære her aff closteret emod hans minde. Bethe wii teg oc vele, at tw lader thiine swæne wære hannom behielpelige oc følge hannom eller hans visse bud met samme prester hiid till closterit, swo hannom therpaa incthet hinder eller forfang skeer. Och lad thet ingelunde. Befalende teg Gud. Screffuit vdi Prestø closter sancti Johannis dag ante portam Latinam aar etc. mdxii vnder wort signet.

1512 Juni 10. *Kjøbenhavns Dipl. VI Nr. 11. Se nedfr. Nr. 380.*

378.

1512 Juni 12.

København.

Kongen lykønsker sin Søstersøn (Kong Jacob IV af Skotland) til en Søns Fødsel, meddeler, at han i Anledning af Krigen mellem Paven, Venetianerne og Frankrig m. fl., som han meget beklager, har sendt en Gesandt til Rom, og at han ikke vil hjælpe Frankrig mod England, råder Søstersønnen til at holde Fred med England, men vil hjælpe ham med Råd og Dåd, hvis han overfaldes af dette Rige og begærer Hjælp i Tide.

Trykt: Hvitf. VI. 290 (Folioudg. S. 1084), formentlig efter en nu tabt Kopi-bog, hvor Brevet uden Tvivl har været indført på Latin; den danske Tekst hos Hvitfeld må efter hele Sprogtonen vistnok antages at skyldes en af Hvitfeld selv eller dog på hans Foranledning foretagen Oversættelse, så at den ikke er samtidig med Brevet selv. Reg. 5516.

Stormectigste høybaarne første oc kiere blodsforuante oc systerson, den 6. junii haffuer eders sendebud antuordet oss eders breffue oc faaregaff oss de artickler, som i haffde hannem befalet, at hand skulde oss faareholde. Men iblant andet, som i screff oss til, rørdis der om, at Gud haffde begaffuet eder met en vnger søn, huorved wi storligen fryde oc glæde oss, oc ynske wi eder oc eders høybaarne dronning dertil ald lycke, forhaabendis, at denne eders søn skal bliffue Gud kier oc tacknemmelig oc eder oc eders slect oc venner til stor trøst oc glæde.

Men huad eders breffue formelde om den wenighed oc tuedract, som er imellem paffuen, de Venedier, kongen aff Franckerige oc andre christelige herrer oc førster, fortrød det oss storligen, at wi det skulde høre oc spørre, thi wi veed, at den krig, som nu føris, er den gantske christendom til skade oc forderff-

uelse, oc paa det nu wi samme krig kand affuende, haffue wi met voris raads vilie oc samtycke afferdiget vor legat met vore breffue til Rom, huor wi lader paffuen tiltale, oc forhaabe wi, at vor legat hand er nu til Rom, oc met det snariste, hand kand bekomme beskeden oc gensuar paa vore breffue, kommer hand tilbage til oss.

Derfaare vitberømde første oc kiere systersøn, skicker det sig icke vel, at wi nu paa ny vdsckicke andre vore sendebud, før end wi bekomme paffuens gensuar, som wi foruente; mene wi ocsaa, at wi intet nyt ville anfange vden, huad som bliffuer aff vore elskelige raad samtyckt, som wi icke nu haffue til stede hos oss; thi en part aff raadet er her, en part der vdi riget langt fra oss.

I begærer dernæst vdi eders breffue, at wi skulle lade eder vide, huad hielp wi ville giøre kongen aff Franckerige imod den berømde konge aff Engeland, som sigis at ville føre krig imod Franckerige. Wi tencke vel, at i dragis vel til minde, at wi tilforn vdi mange aar ideligen førde krig; da saae oc fornãm wi, at den christelige konge aff Franckerige saa vel som andre førster vilde icke komme oss til hielp vden i allene. Er det oc eder vitterligt, at wi ere i lige forbund met kongen aff Franckerige oc met kongen aff Engeland, saa at ingen aff dennem aldrig noget haffuer giort oss imod; haffuer icke heller den christelige konge aff Franckerige begæret vore hielp oc bistand.

Berømde første oc kiere systersøn, begærer i ocsaa aff oss, at wi skulle giøre eder bistand imod kongen aff Engeland, som fører krig imod eder, huilcket giorde oss ont. Wi ere vdi den mening, at den wenighed oc tuedract vil føre stor skade met sig, som wi see oc fornemme at opkomme iblant dem, som ere besuogrede oc burde at holde dis større fred oc enighed met huerandre.

Derfaare raade oc formane wi eder, at i holder fred oc rolighed oc giffuer vel act paa, at i haffuer lagt eder i venskab met hinanden, oc at i ere met huerandre i suogerskab. Men dersom den berømde konge aff Engeland imod ald ret, vden ald skyld oc brøde vilde met krig oc feyde offuerfalde eder, ville wi ingenlunde vndfalde eder, men som det staar en systersøn vel an, ville wi baade met raad oc daad komme eder til hielp; hues wi intet met voris raad kand vdrette, haffue wi vdi sinde at ville met vaaben oc verie staa eder bi oc affuerie den offuerlast, som eder skeer, naar i vdi tide begærer vor hielp,

at wi met beskedenhed kand legge oss vdi samme sag oc bestilling. Thi i skulle vide, at effter krigen alle uegne hos oss bleff nederlagt, oc wii bekom fred oc rolighed, gaffue wi strax vort krigsfolck forloff at drage, huort de vilde; nogle aff vore skibe haffue wi saalt, oc de andre, fulde met vare, haffue wi ladet løbe vester paa, saa at wi saare faa her ved haanden haffue¹, icke heller krigsfolck til stede, som wi paa denne tid kunde bruge til søes, huorfaare icke heller fornøden giøris, effter wi ingen vdliggere haffue i søen, at forsørge skotske kiøbmend, eders vndersaatte, som segle ville, met pass, huilcke ellers secker nock for voris kand offuerkomme.

Wii haffue oc formerckt, at der ere nogle Skotter vdi søen, som berøffue vore vndersaatte oc andre, huem de faarekommer, huilcket wi sette ind til eder, at i saadant rammer til at affskaffe. Voris villighed oc tieniste skal altid vere eder til rede for den broderlige kierlighed, som wi haffue til huerandre. Valete. Haffniæ 12. junii anno 1512.

379.

1512 Juni 13.

Holbæk.

Kongen pålægger Esge Bille at sende Jep Gravers Svend til Holbæk og, når Embedsmanden dér Peder Nielssøn sender en Skude med Kirkekorn til København, da straks at lade den vende tilbage, ladet med Kalksten.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esgii Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 350*).

Vor gunst tillforn. Wii bethe teg och velæ, at tw sender hiidt till Holbeck Jep Grawers swend, swo hand hiidt met allerførste kommendes wordher. Sammeledes nar Pedher Nielß, wor embitzman her paa slottet, sender ther till Kiøpnehaffn en skwde met kirkekorn, at tw thaa ladher samme skwde lades egen met kalksten, ladende then swo vfortoffueret løbe tilbage egen hiidt till slottet. Oc ladt thet engelunde. Befalende teg Gud. Screffuit paa wort slott Holbeck søndagen nest efftir Gudz legoms dag aar etc. mdxii wnder wort signet.

¹ Folioudg. S. 1085 gentager: hafve.

380.

1512 Juni 15.

Varberg.

Den udvalgte Konge Christiern anmoder Esge Bille om at skaffe ham en Skude fuld med Kalksten fra Saltholm for den Betaling, som hans Fader giver.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Missiver fra fyrstelige Personer. Trykt (ikke helt fuldstændig, og med urigtig Datum Juni 10): Kjøbenhavns Dipl. VI Nr. 11.

Oss elskelige Eesge Bildhe, wor kiære herre faderss embitzmand paa Kiøpnehaffn.

Cristierrn (*osv.*, *Udstederens Titel som Nr. 331*).

Wor gunst tillforrn. Vii bede gerne, atw viltt fly oss enn skwdhe fwltd mett kalckesteenn ther viidh Saltholmen met thet allerførste och swodann kiøøb therpaa, som wor kiære herre fadher haffwer. Ther gør tw oss synderligen till villie met, och villett gerne met teg forskyldte. Beffallende teg Gwd. Screffuit paa wortt slott Vordberig tiisdagen næst effther Gwdz legomess dag aar etc. mdxii vnder wortt signet.

381.

1512 Juli 2.

København.

Kongen tilskriver sin Hofsinde Peder Moltke angående et Len, som Kongen har undt ham, og som Ove Brahe ikke vil lade ham få, med mindre Ove får Kongens Brev derom, og pålægger Peder Moltke at gøre al sin Flid for at få et Hus op i Sommer på et belejligt Sted.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Peder Moltke.

Oss elskelige Peder Mølticke, wor hoffwsindh.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 323*).

Wor gunst tilforrn. Som tw oss tilscriffuer om thet lenn, wii teg vndt haffue, at oss elskelige Offue Brade ey will lade teg thet følge, vden wii scriffue hannom selffuer till therom, tha haffue wii nw screffuit till hannom therom et wort breff, huilket wii teg sende nw. Oc om thet breff paa lennet, som tw begerende est, wele wii gjøre ende met teg, nar tw kommer till oss, oc tha scalt tw thet fange. Bedendes teg oc wele, at tw gjør all thin flytt, at tw kannt fange itt hwss wp nw vdi sommer paa swodantt stedt, som beleyligt ær. Ther forlade wii oss wisseligen till oc forskyldet gerne. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Køpnehaffn wore frwe dag visitationis aar etc. mdxii vnder wort signet.

382.

1512 Juli 13 ell. 20.

København.

Kongen pålægger Tyge Brahe at lade Kronens Bonde Mogens Jenssøn i »Glenngstorp» (formentlig det nuværende Gluggstorp, Luggude Herred) få sit Gods igen, som Tyge har frataget ham, og at lade ham være ufejdet, indtil Sagen pådømmes.

*Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Tyge Axelsson Brahe. Trykt: Vedel Simonsen, Saml. til Elvedgaards Hist. I. 71. Reg. *9836.*

Oss elskelige Tyge Brade, wor mann och thïænere.

Hans (osv., *Kongens Titel som Nr. 355*).

Vor gunst tillforrn. Vidt, at oss er till vidende wordet, at tw schallt haffue beskattet en wor oc kronens bonde i Glenngstorp, som heder Moens Jenß, oc tagit hans gotz fran hannom met vrette. Bethe wii teg och vele, at tw lader samme bonde fange siit gotz igen oc bliffue vplatzet oc vfeidet, indtill swo lenge sagen kommer i rette oc dømes therpaa, som tilbør. Och lad thet ingelunde. Befalende teg Gud. Scriffuit paa wort slot Kiøpnehaffnn sancte Margarete virginis dag aar etc. mdxii vnder wortt signet.

383.

1512 Juli 25.

Abrahamstrup.

Kongen pålægger Esge Bille eller i hans Fraværelse Underfogeden på København straks at sende Kongens Tjener Jeppe Graver til Kongens Søn Christiern, så at han er hos ham i Helsingborg i Morgen Aften.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver. Trykt: Ann. for nord. Oldkyndigh. 1855 S. 48. Reg. *9839.*

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn, eller vnderfogethen ther same stedz i hans frawærelsæ.

Hans (osv., *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforrn. Vii bethe teg oc velæ, at thw nw strax vfortøffueret skicker wor thienere Jeppe Graffwere affstedt till høgboren første her Cristiern, wor kiære søn, swa han wisseligen ær hoss hannom wdi Hellsingborg nw strax i morgen at afften. Och ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wor gardt Abramstrop sancti Jacobi apostoli dagh aar etc. mdxii vnder wort signet.

384.

1512 Juli 29.

Nyborg.

Kongen pålægger Esge Bille at sætte Overbringerne, 2 af Kongens Savskærere, til Arbejde efter Mester Johan Skibsbyggers Anvisning og at tilse, at Kongens Arbejde ikke forsømmes, og skriver om Tømmer til Skibsbygningen.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffnn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforunn. Wiidt, at wii sende nw till teg these breffuisere, two wore sawgere; bethe wii teg oc velæ, at thw lader them annamme oc sættes till arbeide, swa thee bruges wdi wort arbeide, efftir som mester Jahan skiibbyggere tillsiiger oc ther behoff giøres, oc at thw alle weigne tillseer, swa wort arbeide ther framganger oc ingen forsømsæ tages therfore. Sameledis mottw wiide, at thet tymber, som laa fore Korsøre, ær borthførth, och ligger ther ænd nw fore Kolldinge oc Høneborg tymber till wore skiibzbygninges behoff. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Nyburg sancti Olaii regis ac martiris dagh aar etc. mdxii vnder wort signet.

385.

1512 Aug. 3.

Hundsbæk.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingssøn med det første at lade hente til København noget Skibstømmer, som ligger på Haderslevnæs, ved Kolding og Hønborg, og at sende Meddelelse, hvis han hører noget om Hans Bartskeer og Kongens Skib(e).

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Esge Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffnn, oc her Anders Hemmingß, wor scriffuere ther same stetz.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 268*).

Vor gunst tillforunn. Vider, at wii haffue nogit schibtymmer liggende paa Harsløffnes, fore Kolindinge oc fore Høneborg. Bethe wii ether oc vele, at i met thet første schicke schib diit at fføre samme tymber theraff oc indtill Kiøpnehaffnn, oc forfare i noget visse tidinge aff Hans Bardsker oc wore¹ schib, at i thet vfortøffret giffue oss till kende. Oc lader thet ingelunde.

¹ Rettet fra: wort, eller omvendt.

Befalende ether Gud. Screffuit vdi Hundsbech tiisdagenn nest effther sancti Petri dag ad vincula aar etc. mdxii vnder wort signet.

386. 1512 Septbr. 11. Abrahamstrup.

Kongen anmoder den udvalgte Bisp i Roskilde (Lage Urne) om at meddele, hvorvidt han vil lade holde Dråby Lund, som Kongen har ladet fredlyse, men som Bispen har Del i, og som dennes Tjenere vil forhugge, i Fred, da Kongen i så Fald vil skaffe Bispens Tjenere Ved anden Steds i Herredet, men i modsat Fald også vil lade hugge i Lunden, så der snart skal blive Ende på den.

*Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Top. Saml. C, Roskilde Biskops Arkiv. Trykt: Ann. for nord. Oldkyndigh. 1855 S. 49. Reg. *9845.*

Reuerendo in Christo patri d[omino] ecclesie Roschildensis electo

Johannes Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie, Sclauorum Gothorumque rex, dux Sleþuigcensis, Holsatie, Stormarie ac Dimercie, comes in Olldenborgh etc.

Premisso nostro sincero fauore. Kiære herre electus, wiider, at wii haffue ladet llywsæ wdi friidt oc hegneth en lundh, som kalldes Droby lundh, wdi hwilcken i oc kirken skulle haffue lodt oc deell, oc ær oss nw till vithendes wordet, ath ethers oc kirkens thienere ey welæ holde then wdi friidt, men velæ then saare oc vplichteligen forhugge. Bethe wii ether therefore kiærligen, at i velæ met thet første giffue oss til kende, om i velæ lade same lundh holde wdi friidh eller ey. Oc hwar i then wdi friidt holde lade velæ, thaa velæ wii thet swa besckicke, at ethers oc kirkens thienere skulle fange her aff skowgen i herrethet, hwæs wedt oc trædt thee till redelighed behoff haffue. Welæ i thet oc icke lade swa skeep, thaa [velæ] wii oc lade bruge same lundh oc hugge therwdi, swa ther snarligen skall bliffue ænde paa. In Christo valet. Ex curia nostra Abramstrop sabbato infra octauas natiuitatis Marie anno etc. mdxii nostro sub signeto.

387. 1512 Oktbr. 21. Nykøbing.

Kongen skriver til Esge Bille og Hr. Anders Hemmingssøn om Tømmer til Skibsbyggerne, som skal skaffes fra Abbeden af Herisvad og fra Danzig, påtægger dem eventuelt at lade Tømmermændene arbejde på Svanen, dadler skarpt, at der gives bort af

Kongens Tømmer, og pålægger dem, hvis noget af den Sild, der kommer fra Møen, ikke er godt Købmandsgods, at lade den omsalte.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bille, wor embitzman pa Køpnehaffn, oc her Anders Hemingsß, wor skriffuer ther samme stedz.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 187*).

Vor gunst tillforn. Som i oss tilskriffue, at skipbyggeren haffue brøest pa [tym]ber, tha haffue wii thet foreskreffuit till oss elskelige her Tyge Krabbe, at han oss [stra]x bestille skall hoss abbeden aff Herritzwadtt swo megen indholt, i skriffue, at [brøes]t paa er, oc thertill knæ oc annet tymber thet meste, ther till fangs er, [oc t]hee breff, wii therom vdskreffuit haffue, sende wii ether, at i them vden [all] foresømelse foreskicke her Tyge till hande, skickende ther oc met en aff tymbermenden, som forestandt oc vnderwiisningh haffuer aff mester Jahan, hwickeledis thet hugges skall. Skeer oc swo, at tymberet icke swo snart framkomet, at tymbermenden therfore ledige stande, tha gjører ethert beste oc tilseer, at i kwnde indflii Swannen ther i haffnen hoss the andre skib oc lade them swo therpa arbejde, indtill tymberet komet. Er oss oc till widende wordit, at ther giffuis oc er bortgiffuit aff plancker oc annet wort tymber, ther til stede er, hwilcket oss forewondre, at i thet tilstede oc icke owertencke, hwat kost oc theringe wii gøre therom, førre end som thet thiid kommer. Item før end salttholcken affløber, tha bestiller met mester Jahan skipbyggere, at han gjører skipperen vnderwiisning, hwor mange oc hwor store oc lange the master were skulle, som nw i Dantzken bestilles skulle. Haffue wii foreskreffuit then wor sild pa Møen strax fram at kome; hwilcket icke theraff got købmantzgotz er, som foresendes skall, tha laderen strax omsalltes. Rammer oc wider wort beste, som wii ether tiltro. Befallende ether Gud. Screffuit pa wort slot Nykøpinge the eyleffue twsinde jomfrweres dag aar etc. mdxii vnder wort signet.

388.

1512 Novbr. 29.

København.

Kongen anmoder Hr. Henrik Krummedige om at unde Hr. Oluf Andersson, Kannik i Roskilde, Sengeløse Kirke, som ligger til Roskilde Frue Kloster, og som er bleven ledig, for den Leje, som plejer at gå deraf til Klostret.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Henrik Krummedige, Kgl. Missiver.

Oss ellskelige her Hinrick Krummedicke ridder, wor man, radh oc embitzman paa Lawgholm.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor synderlige gunst tillforn. Kiære her Hinrick, wiider, at wii haffue nw forfaret, at Sængeløsæ kircke, som liggende ær till wor frwe closther vdi Roskilde, skall være løss worden. Bethe wii ether therfore kiærligen, at i fore thenne wor bøn oc skriffuelsæ skyld velæ vndne oc forlæne her Oluff Andersß, canick vdi Roskilde, oc ingen anden same kircke fore swadanne leye, som theraff pleiger at gange till closteret, oc lade hannom nyde thenne wor bøn oc skriffuelsæ gott att. Thermet giøre i oss synderligen till williæ, och forschylldet gerne. Befalende ether Gudh. Screffuith paa wort slott Kiøpnehaffn sancti Andree apostoli aften aar etc. mdxii vnder wort signet.

389.

1512 Novbr. 30.

København.

Kongen anmoder Lage Urne, Electus i Roskilde, og Rigsråderne i Sjælland om, når de får Skrivelse fra Ærkebisen (Birger Gunnersøn) af Lund og Rådet i Skåne eller fra Esge Bille, at sende deres Folk til Skåne for at afværge Landets Skade, hvis det angribes, medens Kongen med det første foretager en Rejse til Nørrejylland.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: mulig K. 88. Danske Kong. Hist., Fasc. 3.

Reuerendo in Christo patri domino Laghoni Vrne, ecclesie Roschildensis electo, ceterisque prelatiis, militibus et militaribus, regni nostri Dacie consiliariis, pronunc in Selandia constitutis, conjunctim et diuisim, nobis sincere dilectis.

Johannes (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 386*).

Premissa reuerencia cum nostro sincero fauore. Kiære wenerere, wiider, at wii achte nw fore nogen wor oc riigens leighlighedz skyld strax met thet første at giffue oss her vdaff landet oc indt wdi Nørrejudtlandh, tøffuende ther nogen thiidt vdoffuer, oc haffue therefftir befalet oss ellskelige wærdugiste fader her erchibiscop wdi Lundh etc. och wort ellskelige radh wdi Skaanæ landzens oc wore vndersattes, thess indbyggeres, skade oc forderff at affwerge, om noget anfald paakame oc behoff giordes wdi wor frawærrelsæ. Thii bethe wii ether kiærligen, at i haffue

ethers folck met harnisk, hæsthe, waben oc werge alltinges till rede oc thermet skicke them vdoffuer till Skaane, landet oc thess indbyggere till hielpp, trøst oc beskærminge oc sameledis met for^{ne} wort ellskelige radt ther wdi Skaanæ tilhielpende landzens skade oc forderff aff at werge, om noget anfald ther wdi wor frawærelsæ paakame, oc for^{ne} wort ellskelige radt wdi Skaane eller oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman her paa Kiøpnehaffn, ether therom tillskriffuende wordte, at i therwdynnen lade ether wælluillige findes oc i alle maade ramme oc wiide wort och riigens bæste och bestandt, som wii ether fuld-komeligen tilltro oc inthet paa twiffæl, at i jo gerne giøre. Thermet giøre i oss synderliigen till williæ, och forschylldet allthiidt gerne. In Christo valete. Ex castro nostro Haffnensi ipso die sancti Andree apostoli anno etc. mdxii nostro sub signeto.

390.

1512 Decbr. 9.

København.

Kongen pålægger Claus Bille (Norby), når han får Tilsigelse af Esge Bille, at begive sig til Skåne med de fleste Svende, han kan, for efter de skånske Råders Anvisning at afværge Landets Skade, hvis det angribes, medens Kongen straks efter Jul foretager en Rejse til Jylland.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Claus Bille (Norby).

Oss ellskelige Clawes Bylæ, wor embitzman paa Holbæck. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 271*).

Vor gunst tillforn. Wiidt, at wii achte met Gudz hielp strax efftir jwlæ hellige dage at giffue oss indt vdi Judtlandt, tøffuende ther nogen thiidt vdoffuer. Thii bethee wii teg oc velæ, at thw rætter teg alltinges efftir at giffue teg offuer till Skaanæ met thee fleestæ swænne, thw kant affstedt komme, met hæste oc harnisk, nær oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman her paa slottet, teg therom tillsiigende worder, ther at wære wort ellskelige radt ther wdi landet hørigh oc lydugh, følgaftigh oc bystandig at affwerge landzens skade oc fordærff, om behoff giøres oc noget anfald ther indt paa landet kommende worder. Och ladth thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Kiøpnehaffn sancte Anne dagh aar etc. mdxii vnder wort signet.

391.

1512 Decbr. 9.

København.

Kongen pålægger Oluf Nielssøn (Rosenkrantz), når han får Tilsigelse af Esge Bille, at begive sig til Skåne med de fleste Svende, han kan, for efter de skånske Rådets Anvisning at afværge Landets Skade, hvis det angribes, medens Kongen straks efter Jul foretager en Rejse til Jylland.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Oluf Nielssøn Rosenkrantz.

Oss elskelige Oluff Nielþøn, wor embitzmand paa Vordingburgh.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 350*).

Vor gunst tiilforn. Viidt, at wii acthe met Gudz hielp strax efftir jwle hellge daghe at giffue oss indt i Jwotlandt, tøffuendes ther nogen thiidt offuer. Thii bethe wii teg och velæ, at tw rettir teg efftir at giffue teg offuer tiil Skone met thee flesthe swennæ, tw kant affstedt kommæ, met hæste och harnisk, nar oss elskelige Esge Bilde, vor embitzman her paa slottit, teg therom tillsigendes worder, ther at wære wort elskelige radt ther i landet horygh oc lydigh, følgafftigh och hiistandigh at affwerge landtzens schade och forderff, om behoff giøres oc nogen anfald ther ind paa landet kommende worde. Och ladt thet ingelunde. Befalendes teg Gud. Screffuit paa wortt slott Kiøpnehaffn sancte Anne dagh aar etc. mdxii vnder wort signet.

392.

1512 Decbr. 23.

Nyborg.

Kongen pålægger Esge Bille, hvis Mester Johan Skibsbygger mangler lange Træer til Kongens Skib, da at lade ham hugge dem nu i Julen i Kongeskoven i Stævns Herred.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzmann paa Kiøpnehaffn.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

Vor gunst tillforn. Wii bethe teg oc velæ, at thw forfarer, om mesther Jahan skybyggere haffuer brøst paa nogen lange træer till wort skiibz behoff, oc om swa ær, at thw thaa met hannom nw i these tilkomende jwælæ hellige dage vdfarer wdi kongeskowgen wdi Stæffns herret, oc ladt hannom ther hugge v ellir sex træer ellir noger flere, som hans gandinge ær oc ther-

till thienæ kwnne, tagende ther ingen forsømsæ fore, swa at wort arbeide ey bliffuer forsømt. Ther forlade wii oss alltinges till, och ladt thet ingenlunde. Befalende tegh Gudh. Screffuit paa wort slott Nyburg torsdagen næst efflir sancti Thome apostoli dag aar mdxii vnder wort signet.

393.

1513 Jan. 8.

Odense.

Kongen pålægger Anders Bille at sørge for, at Jomfru Ide (Gøye), om hvem det er berettet, at Hans Pogwisch af Knoop har i Sinde at bortføre hende, bliver hos hans Hustru, indtil Hr. Mogens (Gøye) selv kommer derover eller sender nærmere Besked.

Papir, skrevet med en Hånd, der formentlig er Ove Billes, og med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Anders Bille, I a.

Oss elskelige Anders Bilde, w och embitzman paa Ste[ge].

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 271*).

Vor gunst tillfarenn. Wiid, at fore oss er bereth, at Hanss Pogewisk van Knop skall haffue vdi acth at wille taghe oss elskelige jomffrw Iddhe oc henne swaa borthføøre etc. Thii bede wii tegh oc ville, at tw esth thervdi fortenck oc lader forwaare, swaa hwn bliffuer till stæde haass dyn høsfrwe, indtill saa lenghe oss elskelige her Moghens kommer self tiid offuer till landet, eller tw fangher anderledis hanss scriffuelse oc vilige therom at wiide. Oc lad thet ingelunde. Befallende teg Gud. Screffuet vdi Othensse løerdaghen infra octauas trium regum anno etc. mdxiii vnder wort signet.

394.

1513 Jan. 19.

Riberhus.

Kongen pålægger Esge Bille at lade en af Mester Niels-søn (?)¹ i København's Bønder, som Esge har Trætte med, fordi han har skudt Dyr, være ufejdet, da Bisp Lage Urne af Roskilde har erklæret at ville lade Bonden flytte og lovet, at der skal vederfares Kongen Skel af ham.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver.

Oss ellskelige Eske Bilde, wor embitzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 264*).

¹ Mon Mester Niels Pederssøn, Kannik i København (Rørdam, Københavns Kirker og Klostere S. 142)?

Vor gunst tillforn. Wiidt, at oss ellskelige wærduge fader her Lagæ Vrne, bispen wdi Roskilde, haffuer nw tillsagt oss, at han will flytte oc bortføre lade then mester Nielþns [!] bonde vdi Kiøpnehaffn, som thw haffuer trætte met fore dywr, han haffuer skott, oc beskicket, swa oss skall wederfares skiæll aff hannom. Bethe wii teg oc velæ, at thw rætter teg therefftir, oc ladt same bonde herefftir vplatzet oc vfeidet bliffue. Och ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Riiberhwss othenssdagen næst efftir sancte Prisce virginis dagh aar etc. mdxiii vnder wort signet.

395.

1513 Jan. 21.

Riberhus.

Kongen pålægger Oluf Holgerssøn (Ulfstand) i Henhold til et Fuldmagtsbrev, som Fru Regitze (Olufsdatter Godov), Palle Anderssøn (Ulfeldt)'s Enke, har givet Kongen til at tilbagesordre noget Gods på Sjælland og Falster, som skal være tilfaldet hende efter hendes Moder Fru Elsebe Hennekesdatter (Grubendal), og som Henrik Gøye og andre skal have i Besiddelse, at rejse Tiltale på dette Gods.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Oluf Holgerssøn Ulfstand.

Oss ellskelige Oluff Hollgertsþ, wor embitzmann paa Nykiøpinge.

Hanss met Gudz nade Danmarcks, Sueriges, Norges etc. konningh, hertugh [i] Sleþuig, i Holsten, Stormarn oc Ditmerskenn.

Vor gunst tillforn. Wiidt, at oss ellskelige frwe Rigitze, Palne Anderþns efftirleffuerske, haffuer nw skreffuit oss till och giffuit oss hennes machtebreff paa noget godz wdi Siællandh oc Falster liggende, som henne tillfalden skall wære efftir hennes moder frwe Elzebe Hennickesdatther, oc Hinrick Gøye oc andre nw skall haffue vnder them oc haffue theraff vpboreth viii aars vpbørsell, som løber hwært aar fyre læster korn forthen smør oc andre retzlæ, swa wii thet forfølge oc vpbære skulle oc mwe, efftir som thet hennes machtebreff, wii teg nw sender¹, indeholder. Thaa haffue wii nw tillskreffuit henne, at hwn met theth første skall sendæ theg skriffter oc gøre teg vnderwiisninge paa swadant godz, ehwar thet beleigligt ær, oc sende wii teg sameledis therom wort machtebreff¹. Bethe wii

¹ Ligger ikke ved.

teg oc velæ, at thw met thet første sætter ther delæ paa oc forfølger thet met lowgen, oc ram thervdynnen wort bæste oc gaffn, som wii teg fuldkomeligen tilltro oc oss alltinges till forlade. Thet forskyllde wii gerne. Och ladt thet ingenlunde. Befalende teg Gudh. Screffuit paa wort slott Riiberhwss sancte Agnetis virginis dagh aar etc. mdxiii vnder wort signet.

Item bethe wii teg oc velæ, at thw reyser oc forfølger for^{ne} delæ bode fore eygedom oc vpbørsell aff for^{ne} godz oc tesligest fore kost och thæringe. Datum vt supra.

396.

1513 Jan. 24.

Ribe.

Kongen pålægger Esge Bille at lade Skibsbyggeren Mester Johan og Tømmermanden opgive, hvad Tømmer der behøves til det påbegyndte Skib.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bilde, wor embetzman paa Kiøpnehaffn. Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 323*).

Vor gunst tilforn. Wii bede teg oc wele, at tw strax tilsiger wor skiibbygger mester Johan oc tymmermannen, at the offuersee oc forfare, huess tymber the haffue oc behoff giøres till thet skiib, som nw wpsatt er, oc thesligest huess brøst ther er paa tymberet, som thetill scall, oc screffue oss thet encket til kende, swo at wii mwge wide, hwareefftir wii oss rette skulle, oc fliiet swo, at the stedes arbeide troligen paa samme skiib, swo therefore tages enghen forsømmelse. Oc achte wii selffue met Gudz hielp snarligen ther til stede at wære. Oc ram oc wid wort beste i alle made, som wii teg tiltroer, oc ladt thet engenlunde. Befalende teg Gud. Screffuit vdi wor stad Riibe sancti Pauli affthen conuersionis aar etc. mdxiii vnder wort signet.

397.

1513 Febr. 6.

Viborg.

Kongen pålægger Esge Bille og Hr. Anders Hemmingssøn med første åbne Vande at sende et med Kalksten ladet Skib til Kiel, for at det dér i Stedet kan hente noget Tømmer, som Kongen har ladet hugge i Holsten til sit ny Skib, at sørge for, at Skibsbyggeren Mester Johan arbejder flittig på det ny Skib og på Antwerpen-Barsen, og at sende til Ålborg 20 små Læster Baysalt til at salte Sild med.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: formentlig K. 88. Privatarkiver, Esge Bille, 1 a. Kgl. Missiver.

Oss elskelige Eske Bille, wor embitzman paa Køpnehaffn, oc her Anders Hemings , wor skriffuer ther samme stedz.

Hanss (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 187*).

Vor gunst tillforn. Wider, at wii haffue till wort ny skibs behoff ladit bestillet oc hugget nogen bielcker oc annet tymber vdi lantte Holsten, som skall føres ind till Kiell oc ther siden indskibes etc. Bedende ether oc wele, at i strax owerlegget met skipperene om ith skib therefftir strax i faste met første obeth watne diith at foreskicke oc bestillet at worde diith laadt met kalcksten anthen aff Saltholm eller aff liimgraffueren i Skone oc then at vpskibe fore Kiell, dog swo at i laden foreskriffue till wor embitzman Heningk Poguisch pa Rendzboreg. Haffue wii foreskreffuit wor skipbygger mester Jahan, at han flittelig met sith selskap skall arbeide pa thet ny skip, oc at han ther-till met skall vfortøffrit rede oc ferdig giøre oss then Androps bartzse, at i thet vnderwise hannom, oc at i oc selfue haffue ther vpseende pa, at swo skeer vden al foresømelse. Item bede wii ether oc sammeledis, at i strax met thet alderførste forskicke till Aaleboreg xx smalle lester bayesalt vdi got tree till nogen sild, som wii achte at lade ther saltte. Oc tager ther engen foresømelse fore, oc lader thet engelunde. Befallende ether Gud. Screffuit i Wiborech sancte Dorothee virginis dag aar etc. mdxiii vnder wort signet.

UDATEREDE BREVE.

Udat. 1. (1460—70¹.)

Christiern I pålægger »Niels«² at overlevere Hr. Eggert Frille alt det af dennes Gods, som Niels har i Væрге på Kongens Vegne, og, hvis Niels mener at have Ret til noget af Godset, da at tillale Hr. Eggert efter Loven.

Koncept på Papir. Danske Kanc. Ark., Kanc. til Miss. 1460—74. Trykt (ufuldstændig og i yngre »Oversættelse«): Hist. Tidsskr. 5. R. V. 61.

Cristiernus (osv., Kongens Titel som Nr. 46).

Premisso nostro ffauore. Kære Niels, wii bethe tig oc by[ude], at tw lader her Eggert Frille følge strax alle thee gotz, som tw vpa wore weghne aff hans gotz annamet oc vdi wære haffuer, efterthy som wort obne breff, wii hannom vpa alle hans erffue- oc købegotz giffuit haffue, ydermere inneholder; oc ladh thet engelunde. Meent tw oc at haffue noghen rett vdi nogle hans gotz, som tw nw i wære haffuer, tha³ ladh thock hannom strax følge vhindret alle for^{ne} hans gotz oc tall hannom sydhen till efter laghen met rette.

Udat. 2. (Efter 1488 Decbr. 11.)

Dronning Dorothea skriver til sin Kansler Birger (Gunnarssøn) angående sin Sag mod Sten (Sture), som hun beder ham tage sig af sammen med Hr. Poul Santbek.

Samtidig Afskrift (eller vist snarere Oversættelse) på Papir, sammen med et Brev af 1488 11. Decbr., der er trykt i Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 411

¹ Brevet kan tidligst være fra 1460 ifølge Kongens Titel og senest fra 1470, da Eggert Frille døde i dette År (Danm. Adels Aarvog 1892 S. 154).

² Lykke? jfr. Hist. Tidsskr. 5. R. V. 51 f., 5. R. VI. 860.

³ Herefter, men atter overstreget: wele wii, at tw hannom therom tiltall efter laghen met rette. Oc ladh thet engelunde. — Herefter gentages: tha.

og vil blive meddelt i nærværende Samlings 2. Bind. Danske Kong. Hist., Fasc. 2, B Nr. 5. Trykt: Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 412 (hvorfra det i [] satte, der utvivlsomt skyldes afdøde Arkivsekretær Plesners Konjektur, er suppleret). Reg. *8036.

Copia missiue serenissime domine regine ad suum cancellarium Birgerum etc.

Dorothea Dei gracia Dacie, Suecie, Noruegie etc. regina, ducissa Slesuiccensis ac Holsacie, Stormarie et Ditmarcie etc.

Premisso nostro sincero fauore. Dilecte domine cancellarie, nos asscripsimus domino Paulo ex parte cause nostre contra dominum Stenonem et misimus ei vnam copiam¹, que inclusa fuit in vna littera, quam consiliarii regni Suecie asscripserant regni Dacie consiliariis. Rogamus vos caritatiue, quatenus vos illam copiam vna cum domino Paulo Santheck perlegatis et cooperamini vna secum, quod ipse nullo modo negligat jus nostrum, et mittatis statim nuncium ad Romam et ordinetis, vt nostrum jus et processus maneat in vigore, et quod causa non fiat de nouo commissa in Roma. Consideramus, quod archiepiscopus in Suecia regit se secundum illud breue apostolicum, quod nos misimus sibi, et non secundum nostrum processum, quem [non potuer]amus prosequi in causa nostra. Idcirco potestis dicere [domino Paulo], quod ipse super hoc sit memor et faciat desuper taliter, quod nos per hoc secure simus. Ffaciatis in hiis melius, s[icut vob]is fidem adhibemus et scimus, quod libenter facitis. Item dimittatis apud dominum Paulum illam copiam, quam nos vobis mittimus, aut detis ei illam translata in Latinum, et retineatis vos illam, quam nos vobis mittimus. Nichil nunciauit nobis concilium Suecorum, quare eciam non scimus vobis aliquid desuper annunciare. In Christo valete.

Udat. 3.

(1489?)

Kallundborg.

Dronning Dorothea sender til sin Procurator (i Rom) Ludovicus (af San Gimignano) Johannes Lupi, der har virket i Dronningens Sag mod Sten Sture så vel i Rom som over for Ærkebispnen af Upsala, for at Johannes kan give Procuratoren nærmere Oplysninger i Striden, og Procuratoren derefter få den af Dronningens Modparti erhvervede Bulle (af 1488 16. Septbr.) omstødt.

¹ ∴: det ovennævnte Brev af 1488 Decbr. 11.

Koncept på Papir med delvis meget utydelig Skrift. Danske Kong. Hist., Fasc. 3 (i et Omslag med Grams Hånd betegnet: Til Kong Hanses Historie).

..... Dei gracia etc. domino Ludoico procuratori.

..... s iteratisque [?] vicibus scripserimus sanctissimo domino nostro supplicando, vt sua sanctitas reuocaret [?] bullam pretensam ad sollicitacionem aduersariorum extortam, ex nouissimis tamen scriptis vestris per nos receptis intelleximus, quod per excepciones huiusmodi bulla hic impugnari deberet; fecimus ergo ad consilium vestrum bullam sufficienter [?] impugnatam [?]; mittimus propterea ad vos familiarem nostrum Johannem Lupi vobis notum, qui, quia presens erat, quando ad mandatum apostolicum vos dominis referendariis retulistis promissionem sue sanctitatis, stipulata eciam manu nobis factam, et deinde idem Johannes breue apostolicum cum litteris omnium censurarum auctoritate apostolica fulminatarum reuerendissimo domino archiepiscopo Vpsalensi ad manus presentauit, et tandem idem Johannes, cum per venerabilem dominum Paulum, procuratorem nostrum, appellacio per eum nostri nomine interposita et pretensis iudiciis siue commissariis et arbitris insinuata bulla impugnata [?] fuisset, semper presens fuit et postremo, postquam essemus citati, idem Johannes tanquam notarius publicus ipsam appellacionem cum aliis instrumentis domino archiepiscopo Vpsalensi insinuauit. Quomodo ergo et qualiter ipse dominus archiepiscopus vltra responsionem . . publico [?] instrumento sibi traditam eciam ad partem sibi responderit, videlicet quod tam esset [?] Stenonem absolueret etc., similiter quomodo eciam ipsum Stenonem viderat in diuinis aliis exaltatum, et quid ad hoc dominus archiepiscopus eciam sibi responderat, idem Johannes vobis referre debet. Eapropter decreuimus eum singulariter ad presens mittere, quia de omnibus [?] ad causam huiusmodi pro instruxione facienda viua voce vltra omnia instrumenta et prot iis facta et conscripta referre potest. Mittimus igitur vobis per eum sanctissimo domino nostro ad causam ascriptam, prout videtis in copia presentibus interclusa¹. Receptis vero [?] per vos huiusmodi litteris, instrumentis, informacionibus et aliis per eum vobis presentandis ac eisdem per vos diligenter lectis

¹ Skulde her menes en af de 2 i Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 406—10 under Nr. 10 a og b trykte Fremstillinger?

et masticatis curetis cum omni diligencia, quod causa appellacionis statim committatur vni domino auditori, quem scitis et noscitis inter omnes auditores iusticiarium et expertum, qui statim ipsam pretensam bullam pro parte aduersa[riorum] extortam surrepticiam et obrepticiam ac vicio surrepcionis et obrepcionis subjacuisse et sub is dominis archiepiscopis, episcopis et consiliariis inibi deputatis jurisdiction . . ad faciendum inibi expressa fuisse, ut attributam, qua pretensa bulla sic rejecta processus habitus in partibus cum singulis suis censuris remanebit in suo vigore, quem quidem processum si aduersarii tunc impugnare voluerint, disponant¹ curiam Romanam deferatur. Sufficit enim nobis, vt huiusmodi bulla pretensa propter primo rejiciatur aduersarios in expensis condemnando; non enim constat nec . . . potest, quod pro parte aduersariorum quouis modo sit in partibus legitime² appellatum a quocumque [?] grauamine. Et concesso sine veritatis prejudicio deb . . . fuisset . . . , tamen talis pretensa appellacio seu appellaciones [?] nunquam sunt prosecute, et sic videtur non appellatum, cum appellare et appellacionem non prosequi perinde est, ac si non fuisset appellatum etc. Et si forte appellacio nostra nunc eciam propterea missa [?] causam ipsam, cum sit mere prophana, non videretur eam sufficienter deuoluere ad Romanam curiam pro sui cognicione et decisione facienda³, poterit⁴ iuxta v videre cum primis mitti [?] citacio cum inhibicione, iterum sub censuris eciam per edictum, prout hactenus factum existit attenda cause et parcium grauitate, et fiant omnia absque mora, quia aduersarii se jactitant huiusmodi litis et liti imponi possit vestra consueta diligencia mediante et ac ceteri ecclesiastici in regno Swecie iterum sub censuris co cum suis complicitibus in diuinis euitent et arcus ab aliis euitare [?] edictum sint [?], prout hactenus erant, metropolis Lundensis, cathedrales Lubicensis et Roschildensis, collegiata Hafnensis

¹ *Herefter, men atter overstreget:* ipsi [?] aut per compulsorium [?] aut alium congruentem

² *Over Linien er her skrevet:* Nota.

³ *Her findes et Tegn, der må antages at beegne, at noget har skullet indskydes på dette Sted; men det, som har skullet indskydes, ses ikke skrevet noget Sleds.*

⁴ *Herefter, men atter overstreget:* ergo.

dicte Roschildensis diocesis ac parrochialis beate Marie virginis Rostocksensis Swerinensis diocesis. Alia circa premissa necessaria ex scriptis dicti domini Pauli, secretarii nostri, plenius accipitis, in hiis ergo agentes, prout de persona vestra confidentiam gerimus pleniorum . . . domino commendamus. Ex castro nostro Kallundeborg Roskildensis dyocesis penultima [?] etc. lxxxix [?] nostro sub secreto¹.

Udat. 4.

(1487—88².)

(Kong Hans) udtaler over for sin Søstersøn (den senere Kong Jacob IV af Skotland) sin Sorg over, at dennes Moder, Kongens Søster Margrethe, er død, efter Sigende forgiven, og over, at hendes Mand (Kong Jacob III) tåler Morderen Johannes Ramsay ved sit Hof og tilskyndet af ham stræber sine Søner efter Livet, hvorfor Kong Hans har skrevet til Skotlands Konge og Råder, tilbyder Søstersønnerne sin Bistand og tilråder, at den næstældste af dem sendes til ham for at opdrages.

Koncept (eller Afskrift med Rettelser) på Papir; på Bagsiden med andre Hænder: Copie littere scripte regi [!] Scotie super morte domine Margarete regine Scotie og: Pater recepit collacionem ecclesie Søborgh. Item collacionem prebende. Item en wdskaaren skreffth super curia Olavi Hwrrw. Item litteram archiepiscopi datam Cristierno Petri. Item litteram cancellarii regni Dacie. Item litteram deposic[i]onis testium super morte cuiusdam scolaris. Item litteram decimarum episcopalium ecclesie Søborgh. Item quittanceam domini Johannis Jacobi, cancellarii domini regis. Skotland 30 h.

Reffertur nobis, princeps illustris, nepos carissime, litteris vestris per baiulum vestrum Thomam iterato per Haraldum vestrum Ro singulare gaudium, quo vos [?] ad nos scribitis, quia amorem, quem erga nos geritis, quasi aperte videntes in illis legimus. Voluissemus tamen de vestro successu leciora auduisse, nam cum scribitis, matrem vestram, sororem nostram dilectam, dominam Margaretam Scocie reginam, occasionem sue mortis per quemdam Johannem Ramsa recepisse, qui, vt fertur, ipsam veneno pessimo interemit, hee littere vestre cor nostrum omniumque consiliariorum regni nostri corda pupugerunt, quas dum a vestro nuncio recepimus, lacrimas oculi

¹ Et lille Stykke længere nede på Siden står følgende: E domino Ludoico, og endnu lidt længere nede, men atter overstreget: deuota filia Dorothea Dacie etc. regina.

² Dronning Margrethe af Skotland døde 1487, Kong Jacob III 1488 18. Juni.

nostri non modicas excusserunt, quia tristes videbantur miseriam quandam referentes. Preterea nos non modicum commouet et in admiracionem prouocat litterarum uestrarum clausula, quod pater vester dictum malefactorem in regali curia sustinet, pro tam grandi scelere nullam penam illi debitam infligendo. Ymmo ad persuasionem eiusdem Johannis Ramsa, viri maligni, suorumque complicum vos et fratres vestros de regno eicere uel interficere nititur et laborat et contra vos regnique Scocie fideles incolas in totius regni destructionem antiquissimorum hostium et quasi ex natura inimicorum Anglorum potentiam inducere, quod nobis toto corde displicet, prout satis extreme scripsimus eidem. Consiliariis quoque regni Scocie scribentes consulimus in ha[c] re, quemadmodum copie intercluse litterarum uestrarum¹ clarius continent et ostendunt. Quare nobis uidetur consultum et permaxime commodum consiliarios regni uobis fauorabiles conuocare, qui copiam litterarum, quas patri uestro scribimus, audiant et, si tunc expedit, presentent per se uel per alium ab eodem responsum recepturi. Quecumque enim uobis et fratribus uestris auxilio, consilio et adhesionem facere poterimus, ut dilectis nostris nepotibus naturali iure tenemur, libenti animo faciemus, promptosque nos ad hoc semper inuenietis. Apparet etiam nobis cautum et utile fratrem uestrum seniore post uos propter presentem turbacionem, ²si a genitore uestro alias lib³, ad nos mittere aliisque de causis, quas in presenciarum scribere non ualemus; ipsum enim Deo dante taliter educari curabimus, ut uobis totique regno crescat in subsidium et futurum releuamen. De hiis omnibus et uestro successu in primis nobis scribere, ut eo cerciores efficiamur, quid facturi sumus in prescriptis.

Udat. 5.

(1489 Aug. 7°)

Koncept til et Brev, der har været tænkt afsendt fra Kong (Hans) og hans Broder Frederik til Paven angående deres Moder Dronning Dorotheas Strid med Sten Sture, men som Koncipisten ifølge Efterskriften ikke kunde få Kongens Kansler til at besegle, hvorfor han skrev til Dronningen, at hun i sit eget Navn skulde skrive et sådant Brev.

¹ Ligger ikke ved. ²⁻³ Tilføjet over Linien med en anden Hånd.

³ Om Tiden se Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 371.

*A: Koncept på Papir, med mahge Rettelser. Danske Kong. Hist., Fasc. 3 (i et Omslag med Grams Hånd betegnet: Til Kong Hanses Historie). — B: Koncept på Papir, med en Del færre Rettelser og mere end A lignende en Renskrift. Sstds. — Her nedfr. trykt efter B som den Udfærdigelse, der mest nærmer sig en Renskrift; det i [] satte er suppleret fra A. Trykt (efter B, suppleret — udelukkende? — ved afdøde Arkivsekretær Plesners Konjektur): Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 415. Reg. *8043.*

¹Dominus rex et dominus Fridericus d¹

Beatissime pater et clementissime domine. P[ost deuota pedum oscula beatorum obedienciam filialem] debitam pariter et deuotam. Cum pridem de mense m[ay] anni proxime preteriti serenissima domina Dacie,] Swecie, Norwegie, Slauorum Gottorumque regina, Sleß[ui]censis, Holczatie etc. ducissa, dulcissima genitrix] nostra, apud ²sanctitatem vestram Rome esset² constituta, [inter cetera sanctitati vestre proponi fecit, quomodo] quidam Steno Sture miles et sui complices, castri et op[idi Orebro et aliorum suorum honorum in regno] Swecie consistencium occupatores et detentores, propter no[n] responsionem libelli primo et consequenter] propter non paricionem litterarum executorialium super vna diffiniti[ua huiusmodi bonorum restitutoria cum fructuum et] expensarum condemnatione pro sua serenitate lata [sentencia, que nulla prouocacione legitime suspensa] in rem transiuerat iudicatam, decretarum et per judi[cem apostolicum concessarum, 2° omnibus censuris] ecclesiasticis essent laqueati. Considerans tunc s. v. hanc cau[sam judicialiter examinatam], ne iusticia genitricis nostre sentencialiter cum re iudicata sic [declarata et reportata in aliquo lederetur], promisit e. s. v. dicte ge[nitrici nostre eciam manu stipulata, quod si contingeret] quemquam in hac causa pro parte aduersa aliquam po[rrigere supplicacionem, quod nil deberet signari] nisi cum clausula preuia parito iudicato. Mandauit illico [e. s. v. vestris referendariis, quod si per quemquam] ex aduerso quicquam contingeret sollicitari, quod extunc hanc pro[missionem vestram genitrici nostre factam sanctitati [?] vestre] innouarent et ad mentem reducerent, ne iusticia [eius in aliquo lederetur]. Et in super quia] reuerendissimus dominus archiepiscopus Vpsalensis cum suis suffragane[is dictos aduersarios, vt premittitur, in Swecia], quos sciuerant censuratos in diuinis, non vitabant, [e. sanctitas vestra ipsos vitari volens certum] breue apostolicum

¹⁻¹ Mangler i A. ²⁻² Å: s. v. esset Rome.

dicte genitrici nostre dedit, quo dicto arch[iepiscopo et suis suffraganeis sub excommunicacionis] pena mandauit, vt ipsos censuratos et excommunicatos [deinceps arcus in diuinis euitarent et] ab aliis christifidelibus euitari facerent. Quo bre[ui apostolico vna cum processu omnes censuras] in se continente per notarium publicum dicto domino [archiepiscopo ad manus presentatis dicti tamen censurati] ab archiepiscopo et suis suffraganeis prefatis [in diuinis non solum non vitantur, sed etiam in diuinis] pre aliis extolluntur et intra cancellos [honorificencius (?) per prelatos inducuntur, quod si iuste] fieri poterit¹, relinquimus iudicio s. v.; sed et si [illis hic licitum fuerit, pluribus id ipsum arbitramur] licere posse. Preterea pater beatissime, post discessum [dicte domine regine, genitricis nostre, a presentia²] vestra et vrbe Romana contra singula premissa quasdam [pretensas litteras apostolicas de mense septembris] tunc sequente datas pro parte ipsius Stenonis et suorum [complicum sui sollicitatores extorserunt], quas³ non dubitamus citra mentem et intencio[nem s. v. pro parte aduersa extortas, quia] in eis contra ⁴s. v.⁴ promissa non solum non ad[ditur clausula parito iudicato, sed et in] ipsius bulle articulis publice leditur dicte domine reg[ine, genitricis nostre, iusticia judicialiter exa]minata et declarata; si enim vna surrepcio uel obrep[cio totam bullam viciat, quanto forcus], vbi fere omnia in bulla narrata obrepticie et sur[repticie per (?) nouam (?) suggestionem sunt] conflata. Nam postquam vigore dicte bulle reuerendissimus dominus [Jacobus archiepiscopus Vpsalensis et Conradus] Strengnensis episcopus per suas litteras citatorias prefatam s[erenissimam dominam reginam, genitricem nostram,] citari fecissent et reuerendissimum dominum Johannem archiepiscopum Lund[ensem et Nicolaum Roskildensem episcopum, eorum] collegas, vocassent, vt vna cum ipsis processum institue[rent, absoluerent et alia cum] assertis⁵ vigintiquatuor pretensis arbitris iuxta dicte pretense bulle comm[issionem facerent, procurator dicte serenissime domine] matris nostre coram dictis archiepiscopo Lundensi et Ro[skildensi episcopo ac omnibus regnorum nostrorum] Dacie et Norwegie consiliariis presentibus dictas [litteras citatorias ac bullam predictam eis insertam] publice legi fecit, contra quam

¹ Synes i A rettet til: potest. ² Dette Ord er nu ulæseligt i A.

³ B indskyder her: expeditas tamen. ⁴⁻⁴ A: s^{us} vestre.

⁵ Mangler i A.

excipiendo forum et [eorum jurisd(ictionem)]¹ fere per] omnes articulos eam impugnauit et ipsius sue [inpugnacionis articulos coram dictis] archiepiscopo et episcopo ac omnibus predictis duorum reg[norum nostrorum consiliariis tamquam iudicibus siue arbitris in dicta pretensa] bulla nominatis realiter et cum effectu verificauit sic, quod appellacioni [per dictum procuratorem] tamquam ex rationabilibus² causis et legitime interposite ac ipsis insinuate [detulerunt, apostolo]s quoque reuerenciales sibi dederunt et assignarunt. Et consequenter cum post [hoc dicta appe]llacio reuerendissimo domino Jacobo archiepiscopo Vpsalensi prefato cum certis iuribus et instrumentis [eciam esset exhi]bita et insinuata, ipse dominus archiepiscopus apostolorum dacionem et eciam processum [v]lteriolem in h]ac causa ad plures menses suspendit, prout constat in publicis documentis. [Cum igitur, beatis]sime pater, dictus Steno et sui complices censuris ecclesiasticis tanto tempore [insorduerunt, prout] insordescunt [!] de presenti, nec vigore dicte pretense bulle absolucionis beneficium sibi [impendi me]ruerunt³, ne diucius ⁴ipsi aduersarii⁴ dictam serenissimam [re]ginam, matrem nostram, molestent, eius bona eciam diucius occupata tenendo, que [jam vltra] vigintiquatuor annos occupabant, fructus et proventus inde prouenientes leuando, [et vt veritas facti] elucescat, ne lites ipse, vt aduersarii pretendunt, fiant immortales ⁵. [in] Romana curia, vbi fons est iusticie, finis inponi possit iusticia mediante [eni]xe oramus et exoramus, vt supplicaciones et commissiones ac alias rationabiles [petitiones] per procuratorem dicte serenissime domine regine, matris nostre, s. v. offerendas [graciose au]dire, admittere et signare dignetur e. s. v., quam vniuersorum rector ad et felix regimen vniuersalis ecclesie in prosperitate longeva dignetur conseruare⁵.

¹ A: jurisd (på Grund af, at et Hjørne er afrevet).

² A: racionalibus.

³ Her er i B sat et Tegn, der må antages at henvise til en Tilføjelse, der har stået i Margenen; men denne mangler nu.

⁴⁻⁴ Således B, rettel fra: per friuolas appellaciones et commissiones, som A har.

⁵⁻⁵ A: dignetur s. v. suppli[ca]ciones et commissiones ac alias rationabiles petitiones per procuratorem dicte serenissime domine regine, matris nostre, sanctitati vestre offerendas graciose audire, admittere et signare, vt tandem hiis litibus in Romana curia, vbi fons est iusticie, finis inponi possit iusticia m[ediante].

¹Dominus regius cancellarius quasi ad mensem tenuit me in suspenso, quod hanc litteram vellet sigillasse, sed in fine nichil. Tandem per Hinrik Baden scripsi serenissime domine post Mauricii², vt sua serenitas per se scriberet huiusmodi litteram.

Notetur, quomodo regius cancellarius tunc mecum practicauit¹.

Udat. 6.

Kong Hans sender Lensmanden på Holbæk et Brev angående en for hele Danmark gældende Udskrivning af Adelen og hver 20. Mand af Almuen, som dog først skal træde i Kraft efter nærmere Tilsigelse, giver nøjere Forskrifter for denne Udskrivning og pålægger Lensmanden at holde et Antal Svende rede til at deltage i et Søtog mod Svenskerne til Foråret.

Koncept på Papir. Danske Kanc. Ark., Konc. til Miss., Pakken »Udaterede Koncepter«.

Hans (*osv.*, *Kongens Titel som Nr. 271*).

Vor gunst tillforn. Viidt, at fore nogen wore oc riigens merkelige leyglighedz skyld tha haffue wii nw forskreffuit oc vdbudet ³alle thee, som friihedt oc frelsæ kendes, oc³ hwer tywgende man aff allmwgen offuer allt wort riige Danmarck at komme oss oc riiget till hielp oc thieniste vdi framthiiden, nær the wor skriffuelsæ fangende worde. Oc sende wii teg therom wort breff till then menæ man vdi Holbæckes læn. Bethe wii teg oc velæ, at thw strax met thet fø[rste] lader swadant breff læses oc forkyndes fore allmwgen, oc rætt teg alltinges efftir, som breffuit indeholder, swa at thw met wore herritzfogether ther i lænit legger tillsammen vdi legg efftir rætt mandtall xx mend, giffte oc vgiiffte, oc ingen ther frii vden diegne, møllere, hyrdere oc thee, som ære fornedn xx aar, oc swa the xix vdgjøre then tyende vell ferdug met harnsk oc werge oc j aars kost oc spiissninge, efftir som wort opne breff, wii sende teg och till lænit forskreffuit er, ythermere vdwiiiser⁴. Oc ladt them thermet alltinges sidde till rede, indtill swa lenge thee therom andherledis wor skriffuelsæ fangende worde. Oc tillskicke en godt dvgeligh karll till høuitzman fore thet folck, som wdgiøres

¹⁻¹ Mangler i A. ³ Septbr. 22.

²⁻³ Tilskrevet over Linien. ⁴ Ligger ikke ved.

aff hwert herret, then thee andre at være hørige oc lyduge, swa lenge the vde ære¹, tagende herfore ingen gunst ellir gaffue, swa frempt thw villt herefftir haffue hyllde, gunst ellir tack aff oss. Oc om thee frii oc frelsæs men vdi thyt læn velæ wii, at thw thermet tillseer, swa thet ganger liige till. Sameledis achte wii oc nw strax vdi foraret at forskicke wore skiib oc folck vdi siøen thermet at formenæ wore och riigens fiende the Swenske tillføring oc afføring etc. Thii bethe wii teg oc velæ, at thw alltinges rætter teg efftir at vdgjøre oss till thieniste N gode verafftige karlle thine swennæ vell ferduge met harnsk oc werge, swa the oc thermett alltinges sidde till stede at komme till oss ind till Kiøpnehaffn, ²oc sendt oss scrifter oc register etc.³, nær thw therom herefftir fanger wor skriffuelsæ. Tagh her ingen forsømsæ fore, swa frempt thw villt herefftir haffue tack aff oss, oc ladh thet ingenlunde.

Udat. 7.

(Kong Hans) anmoder Bispen (af Viborg³) om at opgive den Strid, han har med sit Kapitel, især Kantoren og Hr. Severin, i Anledning af en Del af deres Rente, som Bispen vil fratage dem, og om at løse dem af Band og meddeler, at Kongens Kansler Mester Ove Bille frygter, at Striden også skal angå ham, da han af Kongen er forlenet med Provstiet (i Viborg).

K: Koncept på Papir, skrevet med en Hånd, der formentlig er Ove Billes. Danske gejstlige Sager uden Nr. (i Kapslen Nr. 21—32).

Wiider, kiere herre och fader, at oss er till vidende wordet, ath ther skall waare noghen trette oc vwillige mellom ether oc ether capitell oc besønderlig her canther oc her Sewerin ther samme stedz om en paarth aff theres renthe, i ville haffue fran

¹ *Nederst på Papiret er tilføjet med et Hensivningstegn, hvorefter de pågældende Ord skal indføres her: oc lad tilskiickes en god dwgelig karll aff huert herret fore hoffuitzmand at ware fore thet folck, ther vdgjøres aff herretet.*

²⁻³ *Tilføjet i Margenen; et Hensivningstegn findes på det pågældende Sted i Teksten, men intet tilsvarende i Margenen.*

³ *At Adressaten er Viborg Biskop, ses af en udateret Koncept af (Ove Bille) i Top. Saml. Pap., Viborg, som vil blive meddelt i nærværende Samlings 2. Bind. Og i Betragtning af den lidt overlegne Måde, hvorpå Ove Bille i dette sidste Brev minder Bispen om den Ed, han har svoret ved sin ·receptio·, er Bispen vel snarere den i Ove Billes Provstetid tiltrådte Erik Kaas end Forgængeren Niels Friis. (Ove Bille blev Provst i Viborg allerede 1505, se Lindbæk, Pavernes Forh. til Danm. S. 169, 236).*

them oc skifte the[n]¹ eblanth andre emod then skickelse oc sedwane, som vdi ethers kircke i langh tiid fore ether wæreth haffuer, oc thervdoffuer beswaare them met band oc i andre made, fore at the icke ville lade ether følge saadhan theres renthe etc., som the self ydermere berette kunde. Thii bede wii ether kerliighen, at i offuergiffue saadhan tretthe, som i haffue met thennom, oc lader them komme aff, huess bannid i haffue offuer thennom, holdende them wed saadhan kirckens friiheder, preuilegier oc gamle sedwane, som the oc fore ether vdi ether fo[r]feddres tiid biscoper ther samme stedz bruget oc hafft haffue, anseende, at the offuerbødige ære ath stande till rette² fore oss oc wore elskelige rigens prelater, at i thervdoffuer ey beswaare eller vforrette thennom. Haffuer oc oss elskelige mester Offue Bilde, wor canceler, bereth fore oss, at han befrøther seg, at samme sagher³ mellom ether oc ethers capitell skulle oc saa anrøre hannum, epther at han ther haffuer prouestieth, som wii hannum paa kronens vegne met forlenth haffuer. Ladher them nyde thenne wor scriffuelse goth at; thermet giore i oss synderlig till villige, oc forskylde thet gerne.

Udat. 8. (1511 Decbr. 9⁴—1512 Apr. 11⁵.)

(Kong Hans) meddeler Bisperne og Rådet i Nørrejylland, at han efter Forhandling i Helsingør med Rigsråderne i Sjælland og Skåne har afvist et af Markgrev Joachim af Brandenburg gjort Forsøg på at mægle mellem ham og Lübeckerne (ovfr. Nr. 366) og derfor vil have et mærkeligt Tal Folk i Søen til Sommer, hvortil den tilskrevne Biskop anmodes om at udgøre et Antal værgende, som skal være senest 1512 11. Apr. for København på Bispens eget Skib med Bøsser og Skyts samt Kost til 29. Septbr.

K: Koncept på Papir, skrevet med en Hånd, der formentlig er Ove Billes. Danske Kanc. Ark., Conc. til Miss.

Till bisperne oc raad i Nørrejtlandh.

Wider, kiere herre och fader, ath høgboeren fførsthe margrewe Jachim aff Branderborgh etc. lodh oss i these dage nestforleden tilkendegiffue met en hanss scriffuere oc sameledis oc

¹ K: them. ² K indskyder her: i.

³ K indskyder her: oc, der dog mulig atter er overstregel.

⁴ Jfr. ovfr. Nr. 366. ⁵ Se Brevet selv.

met hanss eghen scriffuelse, hurledes han hadde ladet forarbe[d]e¹ met the Lubeske om then feide, som ær mellom oss, riiget oc thennom, vdi thenne effther^{ne} made, swaa at thet motte komme i dage mellom oss, riiget oc the Lubeske oc the andre stæder theres tilhenger oc the Swenske vdi iiiii, v eller vi aar, oc at the vdi for^{ne} aar matte brughe theres handlingh her i riiget epther gammell sidwane, oc at the vilde giffue oss en swm pendinge xv^m eller therhoss oc thertill v, sex eller viii^c guldene aarligge till skøtzgelth, dogh i swaa made, at the hereffther matte nyde oc brughe alle theres gamle friiheder oc preuilegier her i riiget, oc at wii oss forplecte vilde, thet wii herepther ey ville stæde the Hollender hiidh i Østersøen till oss sterckere, æn thenne contracth indeholder, som skall waare giort mellom the Osterstæder oc for^{ne} Hollender etc., som samme werff oc scriffuelsse ydermere indeholde oc i well forstande skulle, nar Gud will, i met flere wart elskelige raad oss till ordz komende worde. Strax wii for^{ne} werff oc ærende forstandeth haffue, ffor-schreffue wii wort elskelige riigens raad her vdi Sielandh oc Skaane till Helsingøør ther ath møde oss, oc offuerweyeth wii met them for^{ne} puncte och article; oc epther at wii met them betracte oc formercke kunde, at swaadane article at fulburde oc samtycke waare wort, wor[e] eptherkomeres, riigens oc dess indbyggeres ewiige forderff² oc oss till merkelig forkorting paa wor aarlige told och rettighet³, vilde wii oc wort elskelige raad them ey nagerledis samtycke, huilcket wii och strax³ margrewen met wor scriffuelse met samme hanss sendebud clarligen tillkendegaffue. Oc fflore saadhan leylighed skyld oc epther samme wort elskelige raadz raadh acthe wii met Gudz hielp ath haffue eth merckeligt tall falck vdi siøen i thenne neste tilkommende sommer at affwerge wor oc riigens skade oc forderff oc sammeledis ath bekrencke waare oc riigens fiender met. Tii bede wii ether kerliighen, at i ville vdgiore oss oc riiget till thieneste N. vergende paa ethers egeth skiiip ferdiige met harnesk oc verge, kost oc spisnyng indtill sancti Michils dag nestkom-mende, oc i ville lade berede ether skiiip met swaare bysser oc skyth effther then leylighed, som i wiide, at nw i thenne feide falder i siøen, oc lade saa samme ether skiiip visselig waare

¹ K: forarbee (rettet fra forharbedet).

²⁻³ Tilføjet i Margenen, formentlig med en anden Hånd.

³ 1511 Decbr. 9 (ovfr. Nr. 366).

fore Køpnehaffn paskedag¹ nestkomende at allerseneste² oc waare saa wor øuerste høuesman fore wart falck hørige oc lydige. Kiere herre oc fader, bewiiser ether hervdinden, som wii ether tiltroo oc i wiide, at oss, riget oc dess indbyggere machth paa liggher. Thermet giore i oss sonderlig till vilge, oc forskyldte thet altiid gerne met ether.

Udat. 9.

(1512?³)

(Kong Hans) pålægger Esge (Bille) at lade tage en Afskrift af den udskårne Skrift, som Kongens Skriver Hr. Anders Hemmings-søn har på de stralsundske Fanger, og at sende Mester Anders Glob Afskriften.

Papir (med Blyantspætning fra det 18. Årh. eller c. 1800: 1512). Privatarkiver, Esge Bille, I a. Kgl. Missiver (forrest ved 1512; Papiret hører som Efterskrift til et andet Brev, men næppe til det i den anførte Samling umiddelbart efterfølgende, der både er skrevet med en anden Hånd og tidligere fandtes i en anden Samling end Efterskriften).

Sammeledes bethe wii teg, Esgii, och velæ, at tw ladher vdt-scriffue en vdt-scrifft aff then vdt-kornæ screfft paa thee swndiske⁴ fanger, som oss elskelige her Anders Hemmingß, wor scriffuer ther paa slottet, haffuer. Oc sendt swo oss elskelige mester Anders Glob met thet førsthe samme vdt-screfft etc. Datum vt supra.

Udat. 10.

(1509—21?⁵)

(Kong Hans eller Dronning Christine) tilskriver (Bisp Jens Andersson Beldenak af Fyn) om Overgreb, som Brevskriverens Søns Folk har gjort sig skyldige i over for Bispen og hans Kirke, og tilbyder, hvis Sagen ikke er bilagt, således som Sønnen siger, at bringe den ganske til Ende ved sin forestående Ankomst til Odense.

Koncept på Papir, skrevet med en Hånd, der formentlig er Ove Billes. Top. Saml. Pap., Odense. Trykt: Paludan-Müller, Jens Andersen Beldenak, 2. Oplag S. 111. Reg. *9498.

¹ 1512 Apr. 11.

² I Margenen er omtrent ud herfor, øjensynlig uden nogen Forbindelse med Konceptens Indhold, skrevet: Dirick van Mynnen aff Hamborgh.

³ Jfr. ovfr. Nr. 370. ⁴ Rettet fra: lybske.

⁵ Brevet henføres af Paludan-Müller, nedenanførte Sted S. 27, 111—12 til Kong Hans og Årene 1509—10, medens T. A. Becker i sin Registraturseddlet i Rigsarkivet over Brevet erklærer, at det godt kan være skrevet af Dronning Christine, der først døde 1521.

Kiere herre och fader, som i oss nw met ether scriffuelse tilkendegiffue om nogre hoffmodh, som wor kære sønss folck skulde haffue giorth ether oc sancti Knudz kircke naghentiid siiden forledhen, han wor vdi Othensse etc., tha mwe i wide, ath wii haffue giffuet wor kiere søn samme ethers scriffuelse til kende, oc siiger han, ath for^{ne} vwillige ære affthalede mellom hannum oc ether, oc siiger seg ey at wiide andet met ether eller ethers folck æn goth; tyckes ether, at behoff giøres thet ydermere at lade fo[r]waare, nar wii komme i thesse dage till Othensse, ville i tha giffue ether tiid till ether gaard, ville wii tha thet ydermere lade forwaare, om i therom oss fremdelis tha tilsige oc thet be thet ære [?].

Rettelse.

Nr. 326. *Da Kongen den 8. Januar 1511 var enten på Krogen eller København (se Nr. 327—28), har han næppe været på Nykøbing den 7. Januar; Brevets sancti Knudz hertugs dag skal da vel snarere opfattes som translatio sancti Kanuti ducis, ☉: 25. Juni, på hvilken Dag Kongen ifølge Nr. 337 var på Nykøbing.*

REGISTER.

Tallene betegner Brevets Nummer, ikke Siden; kun når et Brevs Tekst fylder væsentlig mere end en trykt Side og et Navn ikke forekommer på alle Siderne, er det ved et til Nummeret føjet »S.« angivet, på hvilken eller hvilke Sider det forekommer. Halvfede Tal betegner, at det anførte Brev er udstedt af vedkommende Person, og *kurst* Tal, at Brevet er adresseret til vedkommende. Betegnelsen Dat. ved et Stednavn angiver, at Stedet i de derefter opførte Numre kun nævnes som Dateringssted.

- Ågård, V.-Han H., 86, 193, 196.
Åhus 70. — Dat. 134.
Ålborg 161, 397.
— Slot, Ålborghus, 94, 130 f., 133, 135,
137—40, 143—46, 152 f., 155, 157,
159—64. — Len 193.
Ålholm Slot. Dat. 244, 346.
Århus 28, 172, 206 f. — Dat. 27, 43,
72, 113, 164.
— Stift. Biskopper se Jens Iverssøn
Lange, Niels Claussøn Skade.
Årstad Herred 267, 376.
- Abraham Persson, svensk Fange 1510:
314.
Abrahamstrup Gård. Dat. 302, 383,
386.
Adolph, Hertug af Slesvig og Greve af
Holsten, 4.
Aggersund, Limfjorden, 242.
v. Ahlefeldt, Benedict, 1461: 29. — Jør-
gen til Søgård 1499: 201.
Akershus Slot 127 f., 175, 233, 235. —
Dat. 263.
Albrecht, Kongens Skriver, se Glob.
Alexander, Kongens Klerk og Skriver
1463: 34.
Amage, Jeppe, 1511: 354.
Anders, Hr., se Anders Hemmingssøn.
— Gregerssøn 1509—10, Skytte, 289,
314. — Hemmingssøn 1510—13, Skri-
ver på København, 303, 307 ff., 313,
317, 331 f., 334, 364, 371, 385, 387,
397; U 9. — Hieric^þ se Dresselberg.
Anna af Brandenburg, g. m. Hertug
Frederik, (202).
Annæs Gård 367. — Dat. 329.
Antvorskov Kloster. Prior 10; se Pe-
der Pederssøn. — Dat. 6, 92, 103,
360.
Arosia se Vesterås.
Asgot, Arnt, 281.
Asser Pederssøn, Ærkebiskop Birgers
Kansler 1512: 374 S. 262.
Asserbo Gård 367. — Dat. 250, 268.
Avaskær 273 S. 197.
Axel, Hr., 's Sønner se Thott.
- Baad (Våben: en Båd), Knud Knudssøn,
1501—2, Kongens Hofsinde, Lens-
mand på Akershus, 217, 229, 233,
235.
Båhus Slot 173, 175—79, 181 f., 184 f.,
187, 191, 197, 199 f., 205, 213, 216
—19, 221—29, 233—37, 239—41,
263, 296. — »Faders Hat« 226. —
Dat. 272, 296, 352.
Baden, Henrik, U 5 S. 288.
Bagge, Arild, 1497: 174.
Banner, Mette Jensdatter, g. m. Niels
Eriksøn Gyldenstjerne, (10).
Barsbek, Frederik, 1450: 1.
Below, Hans, Kongens Kapellan 1459:
28.

- Bent Mogenssøn 1502: 227.
- Bergen 205. — Bryggen 296. — Bergefarerne 296.
- Stift. Biskop se Thorleif Olafsson.
- v. Bergen, Anders, g. m. Mette Iversdatter Dyre (s. d.).
- Bild, Niels, Lensmand på Båhus 1507: 263.
- Bille, Anders, 1508—13, Lensmand på Stege, 277 f., 283 ff., 287, 292, 294, 393; g. m. Pernille Olufsdatter Krogno (s. d.). — Bent 1468—94, Lensmand på Tranekær, Næsbyhoved og Helsingborg, 48 f., 68, 78, 80, 82, 89, 91, 104, 109 ff., 112, 113—23, 134, 136, 141, 147 f., 151, 154, 156, 158, 165 f.; g. m. Ermegård Eggertsdatter Frille (s. d.). — Esge 1510—13, Lensmand på København, 300—4, 306—14, 316 f., 319—24, 326—31, 333—43, 345—50, 353—64, 367, 370—73, 377, 379 f., 383 ff., 387, 389 ff., 392, 394, 396 f.; U 9. — Hans 1502: 230. — Inger Torbernsdatter, Hr. Johan Oxes Enke 1493: 154. — Ove 1509—13, Kongens Kansler, Provst i Viborg, (289), 325, 347, 369, (374 S. 262), 375, 393; U 7, 8 S. 290, 10. — Sten 1491: 142. — Torbern 1509—11, Lensmand på Vordingborg, 280, 302, 336, 358; g. m. Edele Mikkelssdatter Jernskæg (s. d.).
- Birger Gunnerrson 1479—1512, Dronning Dorotheas Kansler, Ærkebiskop af Lund, 95, 244, (273 S. 197, 368, 374 S. 262, 389); U 2. — Kansler se Asser Pederssøn.
- Bjelke, Erik Turesson, 1511: 360. — Margrethe Turessdatter, g. m. Mourids Nielsson Gyldenstjerne, (86). — Ture Turesson 1463—72, Lensmand på Stockholm, 35 S. 23, 57.
- Bjørn, Claus Eriksson, 1498: 193. — Jep Anderssen, Dronning Dorotheas Hofsinde 1493: 160. — Joachim Joachimsson, g. m. Anne Clausdatter Neb (s. d.).
- Blanckefeld, Købmandsfamilie 1512: 371.
- Bleking 323.
- Boge, Møenbo H. Dat. 246.
- Bologna. Dat. 63 f.
- Boltze, Heine, i Lübeck 1464: 37, 59. — Werneke 1464: 37.
- Bordesholm Kloster. Dat. 202.
- Borgesysse, Norge, 245.
- Borgholm 19, 57.
- Brahe, Axel, 1475: 68. — Barbara Torikilsdatter, Hr. Stig Olufsson Krogno's Enke 1475: 68. — Niels 1475: 68. — Ove 1512: 381. — Tyge 1506—12: 258, 382.
- Brandenburg. Kurfyrste se Joachim.
- Brock (Våben en oprejst Spids), Anne Lagesdatter, 1500, g. m. Ludvig Marsk (Munk), 212. — Axel Lagesen 1478—91: 87, 94, 137. — Lage Eggesson 1478: 89, 91.
- Brostrup, Jens, 1475—92, Ærkebiskop af Lund, (68), 100, 103, (150); U 5 S. 286 f. — Tale, g. m. Niels Mogenssen Hack, (281).
- Brunkelbjærg 35 S. 24.
- Brynolf Gerlaksson, Biskop af Skara 1497: (181), 182.
- Bylæ, Claus, se Norby.
- Bæltet 335.
- Bølle, Ejler Eriksson, Lensmand på Tranekær 1510: 297. — Mattis Eriksson 1509: 280.
- Børglum. Provst se Simon Læsø.
- Stift. Biskopper se Jep Friis, Niels Styggesson Rosenkrantz.
- Calixtus III, Pave, (24).
- Carl Jonsson, Biskop af Hamar 1504: 247. — Jfr. Karl.
- Christiern I, Konge, 1—16, (17), 18 f., (20), 21 ff., (24), 25—35, 37—40, (41), 42—47, (48 f.), 50—53, (54), 55—60, (61), 63 f., (65 f.), 67—77, 79—85, (86), 88—99, (101 S. 74 f.); U 1. — Dronning se Dorothea. — Kanslere se Daniel Kepken, Jens Pederssøn; Kapellaner se Hans Below, Knud Samsing, Mikkel Markvardsson, Odde Hanssøn; Klerk og Skrivere se Alexander; Skrivere se Jacob Friis, Peder Hord.
- Christiern (II), Konge), 195, 196, (214), 215, 232, 237, 239, 249, 259, 263,

- 272, 296, (304), 320, 325, 331 f., 341, 345, 352, 361, (373), 374, 380, 383; (U 10). — Hofmester se Niels Eriks-
søn Rosenkrantz; Kansler se Lage
Urne; Skriver se Jens Fryd.
- Christiern Hemmingssøn, Biskop af
Ribe 1450: 1. — Jenssøn 1477: 73.
— Pederssøn U 4 S. 283.
- Christine af Sachsen, Kong Hans's
Dronning, 86, 111 f., (119), 121 ff.,
130, 132, (187), 190, (202), 205, (227,
230), 254, 256, 259, 269, (270), 290,
297, 316, 338, 344, 364; (U 10?).
— Kanslere se Hans Albretssøn,
Hans Reff; Kapellan se Laurids Ber-
telsøn; Smed se Ulrik.
- Claus Skrædder, var † 1450: 1. —
Styrmænd af Kongsbakke 1503: 243.
— Hanssøn, Kongens Kapellan 1494:
164.
- Conradus, Biskop af Strängnäs, se
Rogge.
- Daa, Claus, Kongens Skriver 1501: 218.
— Oluf 1509: 280.
- Dalarne, Dalekarlene, 177, 181, 183.
- Dalby Kloster. Provst 261, 289; se
Henrik.
- Danzig 293, 387. — Borger se Herman
Rynch.
- David, dansk Herold 1506: 260. —
Skotte 1511: 334.
- Ditmarsken 202, 204 f.
- Dives, Hans, i Rostock 1457: 23.
- Dorothea af Brandenburg, Christiern I.s
Dronning, 17, 20, 24, (33), 35 S. 24,
36, 41, (42), 48 f., (52 ?), 54, (58, 60),
61 f., 65 f., (79), 86 f., (100), (101,
110), 115, (116 f., 119), 126, 160;
U 2 (f.), 5. — Kansler se Birger Gun-
nerssøn; Hofsinde se Jep Anderssøn
Bjørn.
- Dråby Lund, Horns H. Sjølland, 386.
- Dresselberg, Anders Henrikssøn, 1511:
329 (?).
- Dronningholm Gård 154.
- Dyre, Mette Iversdatter, g. m. Anders
v. Bergen, Knud Alfssøn Tre Roser
og Svante Nilsson Sture, 183, 235.
- Ebbelø (?= Slotø, Nørre H. Lolland)
271.
- Edenberg, Høgs H., 249.
- Ejler Erikssøn se Bølle.
- Elfsborg Slot, Vestergötland, 177 ff.,
(180), 181 f., (183), 184—87, 218, 221
f. — Len 181, 227.
- Elisabeth, Kong Hans's Datter, g. m.
Markgrev Joachim af Brandenburg,
(202, 211 f.).
- Eluf Skomager, svensk Fange 1510: 314.
- England, Englænderne, U 4 S. 284. —
Konge se Henrik VIII.
- Erengisle Nilsson se Hammarstad-
Slægten.
- Ernst, Kurfyrste af Sachsen, 86.
- Fakse Kirke, Fakse H., 150.
- Falster 279, 395.
- Falster (Våben: en halv Løve over
Bjælker), Jens, Lensmand på Ørebro
1501: 213.
- Falsterbo 284.
- Fasti se Splid.
- Faxe, Las, Skytte 1493: 155.
- Finke, Engelbrecht, i København 1510:
306.
- Finland 35 S. 23. — Finske Skær 273
S. 196.
- Flemming (Våben: 3 Bjælker belagte
med Kugler), Bo, 1488: 128.
- Flensborg 330, 342.
- Slot 157. — Dat. 114, 201, 205 ff.,
333 f.
- Frankrig 337. — Konge se Ludvig XII.
- Frants, Kong Hans's Søn, 286.
- Frederik (I), Hertug af Slesvig og Hol-
sten, 201 f., U 5.
- Friis (Våben: en Skaktavl), Anders,
1484: 107. — Jep, Biskop af Børg-
lum, (50). — Niels 1498, Kongens
Sekretær, Biskop af Viborg, 189,
193, (U 7 (? ?)).
- , Jacob, Kongens Skriver 1469: 55.
- Frille, Eggert, 1450—69, Kammer-
mester, Lensmand på Hindsgavl og
i Ure Birk, 3, 7, 26, 35, 45 ff., 50 f.,
53; U 1; g. m. Anne Iversdatter
Jul (s. d.). — Ermegård Eggertsdatter
1467—91, g. m. Bent Bille, 45,

- 112, (119), 142. — Johan 1469: 53 S. 37.
- Fryd, Jens, Christiern (II)'s Skriver 1511: 332.
- Fyn 45, 100, 200, 280.
— Stift se Odense Stift.
- Færs Herred 150.
- Gårdstånge, Froste H., se Gørstinge.
- Gadd, Hemming, 1501—8, Electus i Linköping, (216 f.), 220, 273.
- Galde, Oluf, 1504: 245.
- Gaute Ivarsson, Ærkebiskop af Thronhjem, 325.
- Gedser, Sønder H. Falster, 339, 343.
- Gestetå, Ålborghus Len (?), 157.
- Gladsakse Slot. Dat. 237.
- Glenngstorp se Guggstorp.
- Glob (Våben: en Ørn), Albrecht, Kongens Skriver 1499: 197. — Anders 1509—11, Mester, Kongens Skriver, 289, 360; U 9. — Niels 1490—97, Biskop af Viborg, 133, 173.
- Gloggstorp, Glenngstorp, Luggude H., 382.
- Godov, Anders Pederssøn, 1456: 22. — Erik Jenssen (251). — Hans Eriksson 1504: 251. — Oluf Pederssøn 1456—69: 21 f., 54, 56; g. m. Elsebe Henningsdatter Grubendal (s. d.). — Regitze Olufsdatter, Palle Anderssøn Ulfeldts Enke 1513: 395.
- Gottorp Slot 103. — Dat. 67, 95, 97 f., 101 S. 76, 127.
- Gren, Magnus, 1472: 57.
- Griis (af Nordrup), Peder, 1502: 229 S. 163.
—, Niels, Skytte 1510: 314.
- Grip, Nils Bosson, 1502—6: 230, (257).
- Grubendal, Elsebe Henningsdatter, Oluf Pederssøn Godovs Enke 1487: 126, 395.
- Grønsund 348.
- Guldberget, Vestergötland, 176.
- Gulland se Vestergarn.
- Gumsehufvud, Gustaf Karlsson, 1463—76, Lensmand på Ståkeholm, 35 S. 23, 70.
- Gyldenstjerne, Gyllenstjerna, Erik Eriksson, 1501—2, Lensmand på Elfsborg, 218, 221 f., 224—28. — Erik Nielsson, g. m. Gørvel Andersdatter Lunge (s. d.). — Mourids Nielsson 1478—1503, Lensmand i Han Herred, på Lundenæs og på Ålborg, 79, 81, 84, 86 f., 92 ff., 97, 99 f., 103, 105—8, 124 f., 129 ff., 133, 135, 137—40, 143—46, 149, 152 f., 155, 157, 159—64, 167, 170, 172, 188, 192 f., 195 f., 202 f., 206 f., 209, 211, 232, 242; g. m. Margrethe Turessdatter Bjelke (s. d.). — Niels Eriksson 1450—80, Hofmester, Lensmand i Ulvborg Herred, 1—6, 8—16, 19 f., 23, 25, 27 f., 30—34, 36—39, 42 f., 57 f., 61 ff., 67, 69—73, 76 f., 85, 88, 98; g. m. Mette Jensdatter Banner (s. d.). — Peder Eriksson, g. m. Hebele (s. d.).
- Gyng, Gydyng, Herred 150.
- Gyrstinge, Folmer Mortenssøn, 1454: 10.
- Gærs Herred 150.
- Gørstinge 154; = Gårdstånge?
- Geske, Getzsk, Hans, Rådmand i Ribe 1475: 67.
- Geye, Eskil, † 1506: 258. — Henrik 1513: 395. — Ide 1513: 393. — Mogens 1513: 393. — Sten Pederssøn 1475: 68.
- Hack, David, 1475: 68. — Ejler, Hofsinde 1491: 141. — Mogens 1475: 68. — Niels Mogenssøn 271, 281; g. m. Tale Brostrup (s. d.).
- Haderslev. Dat. 58, 94.
— Slot. Dat. 115.
- Haderslevnæs, Haderslev H., 385.
- van Hafn, Christiern, 1466: 44. — Claus, Provst i Odense 1458: 26. — Johan, Ærkedegne i Ribe 1498: 189.
- Haldager Mark, Sunds H., 210.
- Halland 234.
- Halmstad 50, 100, 174 f., 213, 266 f., 268, 275 f., 320, 365, 368, 376. — Dat. 374.
— Herred 267, 376.
- Hamar Stift. Biskop se Carl Jonsson.
- Hamburg se Diderik van Mynnen.
- Hammarstad-Slægten, Erengisle Nilsen, Lensmand på Ståkeborg 1463: 35 S. 23.

- Han Herred 79, 81, 84, 87, 92 ff., 97, 99, 192.
- Hannæs, V.-Han H., 146.
- Hans, Konge, 78, (79), 86, (88, 90), 92, 100, (101), 102—10, 113 f., 116—20, 124 f., 127 ff., 131, 133—59, 160, 161—89, 191—95, (196), 197—204, 206—14, 216—31, 233—36, (237), 238, (239), 240—53, 255, 257 f., 260 ff., 264—68, 270 f., 272, 273—85, 287 ff., 291—95, 296, 297, 298—315, 317—30, 333—37, 339 f., 342 f., 346—51, 352, 353—63, 365—73, 374, 375—79, (380), 381—97; U (4 f.), 6(—9), (10?). — Dronning se Christine. — Kanslere se Lage Jenssøn eller Hanssøn, Johan Jepsøn Ravensberg, Hans Clausson, Ove Bille; Kapellaner se Claus Hanssøn, Laurids Bertels-søn; Sekretær se Niels Friis; Skrivere se Claus Daa, Albrecht Glob, Anders Glob, Hans Mortenssøn, Jesper, Niels Nielsøn Lange, Tyge Vincentssøn Lunge, Mattis Markvardssøn, Nis Clementssøn; Skrivder se Marcus; Staldmester se Jørgen.
- Hans Bartskeer 1512: 385. —, Johan, Skibsbygger 1511—13: 359, 384, 387, 392, 396 f. — Smed 1484: 109. — Fynbo 1501: 219. — Albretssøn, Dronning Christines Kansler 1490: 132. — Anderssøn, Hovedsmand på Snagehavn 1511: 333. — Clausson, Kongens Kansler 1496: 171. — Hanssøn, Henrik Krummediges Foged på Valden 1504: 249. — Mikkelsøn, Borgemester i Malmø 1510: 295. — Mortenssøn, Kongens Skriver 1486: 124.
- Hanstedæerne, Stæderne, 4, 53, 202. — Jfr. Vendske Stæder, Østerstæder, Danzig, Hamburg, Lübeck, Reval, Riga, Rostock, Stralsund, Wismar.
- Harbou, Christiern Knudssøn, 1461: 30.
- Has, Knud Truidssøn, 1475: 68.
- Haseken 1450: 1.
- Haverslev, Haderløff, Års H., 161.
- Hebele, Hr. Ove Nielsøns Enke 1462 (o: Hr. Peder Erikssøn Gyldenstjernes Enke Hebele Lydikesdatter ?), 32.
- Heddinge, Store, 356.
- Hellum Herred 138.
- Helsingborg 14 ff., 53 S. 37, 158, 175, 383.
- Slot 134, 136, 141 f., 147 f., 151, 156, 158, (165), 166. — Dat. 17, 33 f., 52, 213, 239, 261.
- Helsingør 243, 356; U 8. — Borgemester se Jens Nielsøn. — Dat. 331, 366.
- Henrik VIII, Konge af England, (378 S. 265).
- Henrik, Provst i Dalby Kloster 1512: 375.
- Herrisvad Kloster 158, 276, 387.
- Hids Herred 193.
- Hikkeberg, Bare H., 281.
- Hind Herred 61.
- Hindagavl Slot 3, 11, 35 S. 23, 41. — Dat. 11.
- Holaveden, Holweyen, Östergötland og Småland, 182.
- Holbæk (252), 264, 379.
- Slot 245 ff., 249—52, 264, 379, 390. — Lensmand U 6. — Dat. 153, 379.
- Holland, Hollænderne, 128, 243, 303, 335, 347, 366 S. 255; U 8.
- Holm, Hans, 1511: 358 f.
- Holstebro 9, 11. — Dat. 102.
- Holsten 43, 79, 207, 397. — Greve se Adolph.
- Hord, Peder, 1473—75, Kongens Skriver, 58, 62, 67.
- Horsens 10, 62, 360. — Borgemester se Mogens Reff. — Dat. 282. — St. Hans Kloster. Dat. 61.
- Hudekopper, Kongens Skipper 1501: 215.
- Hundsbaek Gård. Dat. 385.
- Hwrrw, Olauus, U 4 S. 283.
- Husum. Dat. 29.
- Høg, Jes, 1450: 1.
- Hønborg Slot 384 f.
- Hørsholm Len 353.
- van der Høyæ, Jørgen, Kongens Tjener 1511: 334.
- Innocens VIII, Pave, (U 3 S. 281, 5).
- Iwan Wassiljewitsch, Storfyrste af Rusland, (191), 260.

- Iver Perssøn, Skytte 1510: 314.
- Jacob III, Konge af Skotland, U 4. — Dronning se Margrethe af Danmark.
- Jacob IV, Konge af Skotland, 256, (296), 378; U 4.
- Jacob Ulfsson, Ærkebiskop af Upsala, U (2, 3 S. 281), 5. — Jfr. Jep.
- Jens, Ærkebiskop af Upsala, se Jöns Bengtsson Oxenstjerna. —, Kannik i Ribe 1505: 253. — Bælter, svensk Fange 1510: 314. — Svenske, Kongens Kaptajn 1511: 335. — Ågeassøn, Hr., se Sparre. — Anderssøn Belde-
nak, Biskop af Odense 1509: (280; U 10). — Frenæssøn i Stubbekø-
bing 1469: 54. — Madssøn 1507: 264. —
Nielssøn, Borgemester i Helsingør
1506: 255. — Pederssøn 1478—83,
Christiern I.s Kansler, 80, 102. —
Jfr. Jes, Johannes.
- Jep, Jeppe, Doctor i Ribe 1511: 344. —
Graver, Kongens Tjener 1512: 379,
383. — Jfr. Jacob.
- Jernskæg, Edede Mikkeldatter 1510,
g. m. Torbern Bille, (325). — Laurens
Mikkelssøn 1510: 325.
- Jes Bossøn i Køge 1469: 56. — Niels-
søn, Christiern (II)'s Tjener 1511:
341. — Sommerssøn 1477: 73. —
Jfr. Jens, Johannes.
- Jesper, Kongens Skriver, Ærkedegn i
Ribe 1500: 208. — Henrikssøn, var
† 1506: 255.
- Joachim I, Kurfyrste af Brandenburg,
202, 211 f., 366; U 8.
- Johan Skibsbygger se Hans Skibsbyg-
ger.
- Johannes, Ærkebiskop af Lund, se Bros-
trup. — Jacobi, Kongens Kansler,
se Ravensberg. — Jfr. Jens, Jes.
- Jon Poulsøn 1497—1504, Provst ved
Marickirken i Oslo, (177), 223, (224,
246).
- Juel (Våben: en Stjerne over Bølger),
Hartvig, 1483—98, Provst i Viborg,
Biskop af Ribe, 102, 108, 132, 194.
- Jul (Våben: skrådelst Skjold), Anne
Iversdatter, 1465, g. m. Eggert Frille,
41.
- Julius II, Pave, (325, 378 S. 264 f.).
Junghoved Slot. Dat. 248.
- Jylland 11, 34, 39, 67, 71, 84 f., 100,
103, 162, 390 f. — Jfr. Nørrejylland.
Jøderne 260.
- Jørgen, Kongens Staldmester 1511: 326.
— Anderssøn 1511: 360.
- Kaas (Våben: en Sparre), Erik, Biskop
af Viborg, (U 7 (?)).
- Kåseberga, Ingelstad H., se Koseberg.
- Kaife, Matts, Foged på Øresten 1497:
177 f., 181 f.
- Kallundborg 12, 25, 37, 53 S. 37, 79,
81, 97 ff., 101 S. 75, 170, 288, 360.
— Slot 252. — Dat. 5, 9, 23, 42, 44,
57, 71, 77, 80 f., 104, 120, 152, 160,
174, 233, 243, 249, 291, 293, 306—15,
317 f., 354—59, 370; U 3.
- Kalmar 63 ff., 70, 143, 167, 174, 246,
273, 314.
— Slot 57, 273 S. 196. — Dat. 181 ff.
- Kalø Slot. Dat. 144, 168.
- Kane, Arild, 197.
- Karine Snares i København 1506: 255.
- Karl Knutsson, Konge af Sverige, 2,
33, 50.
- Karl jfr. Carl.
- Keld Ovæssøn, Kantor i Viborg 1503:
238.
- Kepken, Daniel, Kansler 1464: 37.
- Kiel 257, 397.
- Knarstad, Båhus Len, 227.
- Knoop, Ekernförde H., 393.
- Knud, Hr., 1465: 41. —, Hr., c. 1497,
se Tre Roser. — Skriver i København
1494: 165. — Samsing, Kongens Kap-
pellan 1475: 69. — Alfssøn se Tre
Roser. — Madssøn 1510: 313. —
Mikkelssøn, Biskop af Viborg 1463:
34. — Truidssøn se Has.
- Kock, Jørgen, 1511: 330; g. m. Mette
Kocks (s. d.).
- Kolding 26, 36 f., 43, 62, 100, 384 f.
— Dat. 133.
— Slot. Dat. 4, 10, 30, 116 f.
- Kongeskoven, Stævns H., 392.
- Konghelle 237, 239.
- Kongsbakke. Borger se Claus Styr-
mand.

- Kornerupgård, Sømme H., 251.
Korsør 8, 384.
— Slot. Dat. 147, 280, 292.
Koseberg, Kåseberga, Ingelstad H., 154.
Krabbe (Våben: en Tværbjælke), Mogens, g. m. Elsebe Tygesdatter Lunge (s. d.). — Tyge 1497—1512: 173, 178, 320, 346, 349, 361, 387.
Krafse, Hans, 1511: 367. — Mogens, Biskop af Odense 1467: 45, (50).
Krogen, Ørekrog, 14, 27, 82, 93, 100, 314, 327, 332. — Dat. 16, 46, 327(?), 328, 332.
Krogno, Oluf Stigssøn, 1475—1500, Lensmand på Laholm, 68, 134, 204. — Pernille Olufsdatter 1513, g. m. Anders Bille, (393). — Stig Olufssøn, g. m. Barbara Torkilsdatter Brahe (s. d.).
Krummedige, Albert, Biskop af Lübeck 1478: (79). — Henrik 1487—1512, Lensmand på Akershus, Båhus, Holbæk og Laholm, 127 f., 171, 173—87, 191, 197, 199 f., (205), 213, 215—29, 233—37, 239—41, 243, 245 ff., 249—52, 254, 264, 266 f., 268, 271, 276, 281 f., 286, 288, 305, 365, 368, 376, 388; g. m. Anne Rud (s. d.).
Kullen, Luggude H., 161.
Kyame, Thomas, Kongens Tjener 1511: 334.
København 2, 10, 21, 31, 50 f., 57, 62—66, 70, 76 f., 80, 82, 86, 90, 104, 106, 125, 129, 136 ff., 143, 145—48, (149), 152, 158, 167, 188, 195 ff., 246, 253, 257, 270, 276, 277 S. 201, 283, 293, (295), 300, 304, 306, 314—18, 324, 328, 333 ff., 337, 339, 341, 343, 347 f., 356—59, 363 f., 370 f., 373, 377, 379, 385: U 6, 8. — Borgemestre 370. Borgere se Engelbrecht Finke, Karine Snares, Knud Skriver. — Bremerholm 308. — Helliggejsthuse 322. — Vor Frue Kirke U 3 S. 282. — Kannik se Niels Pederssøn. — Vesterport 357. — Universitetet 108, 150. — Vingården 311. — Dat. (København eller Københavns Slot?) 49, 54, 148, 378 S. 266.
Københavns Slot (28), 300—4, 306—14, 316 f., 319 f., (321), 322 ff., 326—31, 333—43, 345—50, 353—64, 367 f., 370—73, 377, 379 f., 383 ff., 387, 389—92, 394, 396 f. — Len 353. — Dat. 2 f., 12—15, 18, 20 ff., 24 f., 28, 32, 36 f., 39, 48, 50, 53, 55, 65, 69 f., 74 ff., 79, 82—91, 93, 99 f., 108, 119, 125, 128, 130 f., 139 ff., 149 ff., 155 f., 158 f., 161 f., 165 f., 169, 171 ff., 175—80, 187, 191 f., 194, 199 f., 208, 210 ff., 218 ff., 222—29, 231, 234 ff., 251 f., 254 ff., 258, 264—67, 269 f., 274 f., 281, 284, 286, 289, 294 f., 298, 303, 305, 327(?), 351, 353, 365, 368, 375 f., 381 f., 388—91. (Jfr. Dat. under København.)
Københoved, Frøs H. Dat. 193.
Køge 80, 328, 341, 356, 367. — Borger se Jes Bossøn. — Dat. 56, 68, 338.
Lage Jenssøn eller Hanssøn, (Kong) Hans's Kansler 1479: 95.
Laholm Slot 204, 249, 268, 276, 281 f., 286, 288, 305, 365, 368, 388. — Len 368.
Lampe, Kongens Tjener 1511: 328.
Landskrone 16, 154.
Landing se Langtind.
Lange (Våben: 3 Roser), Jens Iverssøn, Biskop af Århus 1479: 94. — Niels Gundessøn 1474—76: 61, 71. — Niels (Gundessøn ?) Nielssøn, Kongens Skriver 1495: 168 f. — Thomas, Dekan i Ribe 1495: 168 f. — Jfr. Munk. Langeland 297.
Langesund, Norge, 213.
Langtind (Landing), Ginding H., 2—6, 8—10, 20, 25, 27 f., 32 f., 36, 38 f., 42 f., 63, 72 f., 85.
Las, Laurids, Bertelssøn, Kongens Kapellan 1491: 143. — Bertelssøn, Kannik i Ribe, Dronning Christines Kapellan 1490: 132. — Pederssøn i Holbæk 1507: 264.
Laxmand, Poul, 1501—2: 213, 230.
Limfjorden 159.
Lindorm, Jon, 1463: 35 S. 25.

- Linköping Stift 220. — Electus se Hemming Gadd.
- Lodehat, Peder Nielsøn, Biskop af Ribe 1469—83: 55, 102.
- Loffw, Claus, Kongens Kaptajn 1511: 335.
- Lolland 258, 279 f., 304.
- Ludovicus af San Gimignano, Dronning Dorotheas Procurator i Rom, U 3.
- Ludvig XII, Konge af Frankrig (378 S. 264 f.).
- Luggude, Lødengud, Herred 150.
- Lund 68, 99, 134, 154, 261. — Domkirke U 3 S. 282. — Kapitel 24, 52, 150. — Dat. 136 f., 154.
- Stift. Ærkebiskop U 4 S. 283; se Tuve Nielsøn, Jens Brostrup, Birger Gunnerrssøn.
- Landsting 99, 349.
- Lundenæs Slot 105—8, 124, 129.
- Lunckier 1497: 178.
- Lunge (Våben: 3 Liljer), Elsebe Tygesdatter, 1497, g. m. Mogens Krabbe, (173, 178). — Gørvel Andersdatter, Erik Nielsøn Gyldenstjernes Enke 1455: 17.
- (Våben: 2 Vesselhorn), Tyge Vincentssøn, Kongens Skriver 1504: 252.
- Lupi, Johannes, U 3 S. 281.
- Lübeck, Lübeckerne, 53, 96, 101 S. 75, 177 S. 122, 292 f., 296 f., 299, 306, 335, 366, 374; U 8. — Borgere se Heine Boltze, Herman Rynch. — Domkirke U 3 S. 282.
- Stift. Biskop se Albert Krummedige.
- Lykke (Våben: en Bjælke), Christopher, 1465: 40. — Hans 1476: 71. — Joachim 1493: 160. — Niels U 1 (?). — Peder 1510: 305.
- Lysgård Herred 209.
- Læsø 96.
- Læsø, Simon, Provst i Børglum, (162).
- Lødengud Herred se Luggude Herred.
- Lödöse (171, 184), 222, 227, 263. —, Ny, 224, 226 ff.
- Malmö 83, 248, 255, 275, 295, 298, 315, 374 S. 261. — Borgemester se Hans Mikkelssøn. — Møntergård. Dat. 135. Strandgård 255.
- Mantova, Italien, 64.
- Marcus 1510—11, Kongens Skrædder, 310, 359.
- Margrethe, Christiern I.s Datter, g. m. Kong Jacob III af Skotland, U 4.
- Maribo. Dat. 242, 245, 259.
- Markvard Skrifer, Kongens Tjener 1504: 248. — Pederssøn 1498: 193.
- Marstrand 229 S. 163, 296.
- Marsvin, Per, 1512: 374 S. 261.
- Mattis Kældersvend 1485: 115. — Eriksøn se Bølle. — Hanssøn, Skytte 1491: 139. — Markvardssøn 1507—8, Kongens Skrifer, Ærkedegn i Ribe, 262, 270. — Olssøn 1497—1502, Lensmand på Tønsberg, 175, 220, 229, 233. — Pederssøn 1450: 1.
- Mette, Fru, se Dyre. — Kocks, Jørgen Kocks Enke 1512: 372.
- Mikkel, Kannik i Ribe 1499: 198. — Markvardssøn, Kongens Kapellan 1457: 24. — Nielsøn i Stubbekøbing 1493: 159. — Pederssøn, Kongens Foged 1501: 214.
- Milano. Kardinal se Stephanus Nardini.
- Mogens Jenssøn i Gluggstorp 1512: 382.
- Moltke, Peder Ugerup, 1508—12, Kongens Hofsinde, 276, 324, 381.
- Morten Keldsøn 1498: 193. — Tor-kilssøn 1502: 227.
- Moskva. Fyrste se Iwan Wassiljewitsch.
- Munk (Våben: en Bjælke), Ludvig Marsk, g. m. Anne Lagesdatter Brock (s. d.)
- (Våben: en Bjørnelab), Ebbe, 1497, Lensmand på Varberg, 174—78, 180 f., 185 f.
- (Lange; Våben: 3 Roser), Iver, 1498—1508, Biskop af Ribe, 194, 231, 253, 269 f.
- Mus, Hr. Anders, 1497: 181.
- van Mynnen, Diderik, af Hamburg U 8.
- Møen 284, (292), 387.
- Nardini, Stephanus, Ærkebiskop af Milano, Kardinal, (101 S. 75).
- Natt och Dag, Johan Månsson, 1510: 314.
- Neb, Anne Claudatter, Joachim Joachimssøn Bjørns Enke 1509: 280.

- Nicolaus, Biskop af Roskilde, se Skave.
— Jfr. Niels, Nils.
- Niels, Nis, se Lykke. — Clementssøn, Kongens Skriver 1491: 140. — Pederssøn, Kannik i København, se Nielsøn. — Jfr. Nicolaus, Nils.
- Nielsson, Kannik i København 1513: 394 (= Niels Pederssøn?).
- Nils Ragvaldsson 1502—4: 183, 226, 237, 245. — Jfr. Nicolaus, Niels.
- Nis se Niels.
- Norby (af Uggerslev), Søren, 1510: 309, 315, 323.
— (af Uggerslev?), Claus Bille, 1511—12, Lensmand på Holbæk, 335, 339, 390.
- Norge 27, 70, 82, 93, 101 S. 76, 136 f., (175), 177, (205), 216 ff., 220, 222 ff., (229), 235, 246, 263, 273, (296), 331; U 5 S. 286 f. — Nordenfjælds 223 f.; søndenfjælds 213, 223.
- Noseby, Villands H. Dat. 47.
- Nyborg 93, 111, 115, 119 f., 123, 130.
— Dat. 170.
— Slot 112, 321 (Fejlskrift for København). — Dat. 1, 40, 62, 78, 109—12, 121 f., 124, 190, 196, 198, 215, 253, 283, 287 f., 371, 384, 392.
- Nygaard Gård 213.
- Nykøbing (på Falster) Slot 274, 279 f., 350, 395. — Len 279. — Dat. 240 f., 260, 271, 285, 299, 304, 322 ff., 326, 337, 339—45, 347—50, 361 ff., 387.
- Næsbyhoved Slot (104), 109—23. — Dat. 107.
- Næstved 90, 126, 254. — Dat. 66 (?), 126, 209.
- Nørlyng Herred 209.
- Nørrejylland 77, 81, 313, 389. — Jfr. Jylland, Rigsråder.
- Odde Hanssøn, Kongens Kapellan, Kannik og Official i Roskilde 1466: 44.
- Odensager, Båhus Len, 227.
- Odense 4; U 10. — Kantorens Gård 117. — St. Knuds Kirke U 10. — Provst se Claus van Hafn. — Dat. 41, 146, 157, 290, 297, 316, 364, 372 f., 393.
- Odense Stift. Biskopper se Mogens Krafse, Jens Anderssøn Beldenak.
- Olauus Absolonis se Oluf Axelssøn Thott.
- Oluf Kældersvend 1485: 115. — Anderssøn 1492: 153. — Anderssøn, Kannik i Roskilde 1512: 388. — Bentsøn i Edenberg 1504: 249. — Nielssøn, Hr., 1455: 13.
- Oslo 197, 229 S. 163, 233. — Mariekirke. Provst se Jon Poulsøn. — Dat. 143.
— Stift. Biskop se Thorkel Jonssøn.
- Ove Nielssøn, Hr., g. m. Hebele (s. d.).
- Oxe, Johan, 1475: 68; g. m. Inger Torbernsdatter Bille (s. d.).
- Oxenstjerna, Jöns Bengtsson, Ærkebiskop af Upsala, Lensmand på Stockholm 1463: 35 S. 23 f. — Sten Kristiernsson 1501: 214.
- Palle Anderssøn i Ørumgård 1503: 238, Parkentin, Johannes, Biskop af Ratzeburg, (101 S. 75).
- Parasberg, Jørgen, 1502: 230. — Tønne Vernerssøn 1503: 243.
- Paulus, Dronning Dorotheas Procurator, se Santbek. — Jfr. Poul.
- Paven se Calixtus III, Sixtus IV, Innocens VIII, Julius II.
- Peder, Per, Biskop af Ribe, se Lodehat. — Fynbo 1509: 286. — Christiærnsøn i Ribe 1458: 26. — Ingermarssøn af Vadstena Kloster 1506: 259. — Nielssøn, Hr., 1455: 13. — Nielssøn 1475 se Thott. — Nielssøn, Lensmand på Holbæk 1512: 379. — Olssøn 1504: 250. — Pederssøn, Prior i Antvorskov 1497: 172. — Truidssøn 1493: 158.
- Peynese (!) Kloster (=: Reinfeld?). Dat. 59.
- Podebusk, Predbjørn, 1509: 282, 284.
- Pogwisch, Hans, af Knoop 1513: 393.
— Henning, Lensmand på Rendsburg 1513: 397.
- Posse, Axel, 1501: 213. — Knut, var † 1501: 213.
- Poul, Tolder på Skagen 1490: 131. — Jfr. Paulus.
- Preussen 25.

- Præste 356. — Kloster 377. Dat. 377.
- v. Raaden, Claus, 1510: 303.
- Ramsay, John, U 4.
- Randers 84 f., 275, 318. — Kloster 160. — Dat. 238.
- Rasmus, Kongens Tjener 1510: 303.
- Ratzeburg. Dat. 60.
- Stift. Biskop se Johannes Parkentin.
- Ravensberg, Johan Jepsøn, 1510—12, Kongens Kansler, Biskop af Roskilde, 312, 369, 370; U 4 S. 283.
- Ravnsborg Len 279.
- Reff, Hans, 1508—11, Dronning Christens Kansler, 269 f., 344, 351. — Mogens, Borgemester i Horsens 1454: 11.
- Reinfeld Kloster se Peynese.
- Rendsburg Slot 397. — Dat. 203 f.
- Reval 293.
- Ribe 67, 71, 132, 198. — Rådmand se Hans Geske. Borgere se Jep Doctor, Peder Christiernssøn. — St. Mikkel's Kapel 132. — Kapitel 26, 29, (55), 95, 102, (132), 168 f., 189, 194, 198, 208, 231, 262, 269 f., 290. Dekan se Thomas Lange. Ærkedegne se Johan v. Hafn, Jesper, Mattis Markvardssøn, Jens Viborg. Kantor se Jep Vind. Kanniker se Jens, Laurids Bertelsøn, Mikkel. — Gråbrødrekloster 290. St. Hans Kloster 198, 231. St. Nicolai Nonnekloster uden for Ribe (198, 231). — Stages Toft 290. — Dat. 396.
- Stift 102, 231. — Biskopper se Christiern Hemmingssøn, Peder Nielsssøn Lodehat, Hartvig Juel, Iver Munk.
- Riberhus. Dat. 394 f.
- Riga 293.
- Rigsråder (kun medtaget, hvor de forekommer som Adressater), de danske, 214; i Nørrejylland U 8; i Sjælland 389; i Skåne 273.
- Ringkøbing 124.
- Rogge, Cort, Conradus, Biskop af Strängnäs, U 5 S. 286.
- Rold, Hindsted H., 161.
- Rom 64, 101 S. 74 f., 194, 198, 220, 231, 325, 374 S. 262, 378 S. 265; U 2, 5 S. 285 f. — Curia Romana U 3 S. 282, 5 S. 287.
- Rosenkrantz, Erik Ottesson, 1464—78, Hofmester, Lensmand på Skanderborg, 39, 59 f., 64, 66, 79. — Niels Erikssøn 1497—1504, Christiern (II)'s Hofmester, 172, 249; g. m. Birgitte Olufsdatter Thott (s. d.). — Niels Styggesson, Biskop af Børglum 1503: 242. — Oluf Nielsøn, Lensmand på Vordingborg 1512: 391. — Otte Nielsøn 1456—58: 19 f., 26.
- Roskilde 36, 328. — Domkirke U 3 S. 282. — Kapitel 369. Provst se Erik Valkendorf. Kanonikat 325; Kanniker se Odde Hanssøn, Oluf Anderssøn. — Vor Frue Kloster 251, 388. Forstander se Markvard Tinhus. — Dat. 51.
- Stift 369. — Biskopper se Niels Skave, Johan Jepsøn Ravensberg, Lage Urne.
- Rostock, Rostockerne, 263, 293, 299. — Borger se Hans Dives. — Mariekirken U 3 S. 283.
- Rud, Anne, 1500, g. m. Henrik Krummedige, 205. — Jørgen 1497—1502, Lensmand på Stege, 173, 230. — Otte 1503—8, Kongens Hofsinde 240 f., 263, 273 S. 196.
- Rugård Gård 121. — Dat. 118, 123, 330.
- Rusland, Russerne, 191. — Storfyrster se Iwan Wassiljewitsch, Wassili.
- Rynch, Herman, Borger i Lübeck og Danzig 1480: 96.
- Rønneby 268.
- Rønnebæksholm Gård 126.
- Rønnov, Claus, 1455—72, Marsk, 13, 14, 15, 16, 18, 25, 57. — Markvard 1500: 210.
- Sachsen. Kurfyrste se Ernst.
- Saltholm Sokkelund H., 380, 397.
- Sander Skotte 1511, Kongens Kaptajn, 337, 342, 352, 354. — Villumssøn 1511: 363.
- Santbek, Poul, U 2, 3 S. 281, S. 283.
- Sarpsborg 246 (?).
- Saxstrup, Axel, 1475: 68.

- Sebbersund, Limfjorden, 140.
 Segeberg Slot. Dat. 96.
 Senegaliensis cardinalis se Marcus Vi-
 gerius.
 Sengeløse Kirke, Smørum H., 388.
 Serra, Jacobus, Kardinal, (220).
 Severin, Kannik i Viborg (?), U 7. —
 Nielsøn 1477: 73.
 Sixtus IV, Pave, (64, 101 S. 74 f.).
 Sjælland 41, 87, 100, 115, 172, 313,
 395; U 8. — Jfr. Rigsråder.
 — Stift se Roskilde Stift.
 Skåne 94, 97—100, 103, 172, 224, 259,
 265, 275, 284, 298, 313, 321, 323,
 346, 349, 368, 389 ff., 397; U 8. —
 Jfr. Rigsråder.
 — Landsting se Lunde Landsting.
 Skade, Niels Claussøn, 1493—1511, Bi-
 skop af Århus, 160, 360.
 Skagen. Tolder se Poul.
 Skanderborg Slot 66.
 Skara 225.
 — Stift. Biskop se Brynolf Gerlaksson.
 Skave, Niels, Biskop af Roskilde, U 5
 S. 286 f.
 Skern Å 124.
 Skinkel (Våben: en Hjort) se Tinhus.
 Skjold, Lasse, 197.
 Skotland, Skotter, 296, 337, 342, 345,
 378 S. 266; U 4 S. 284. — Konger
 se Jacob III, Jacob IV.
 Skørtinge, Sønder H. Falster, 126.
 Slagelse 5.
 Slangstrup 356.
 Slesvig. Hertug se Adolph. — Jfr. Sønder-
 erjylland.
 — Stift. Biskop se Claus Wulf.
 Slet Herred 145.
 Sletø, Nørre H. Lolland, se Ebbelø.
 Smålandene 292.
 Snares se Karine.
 Solør Len 182, 247.
 Sorø Kloster. Abbed 251; se Henrik
 Christiernssøn Tornekrans. — Dat.
 7 f., 279.
 Spanien 337.
 Sparre (skånsk Slægt; Våben: 2 Spar-
 rer), Niels (Jens) Ågesson, 1480: 99.
 — Niels Claussøn 1497, Lensmand
 på Elfsborg, 175—80, 182 ff.
- Splid (Fasti), Palle, 1477: 73.
 Stege 294.
 — Slot, Stegehus, 230, 277 S. 200, 278,
 283 ff., 287, 292, 294, 393. — Dat.
 300 f.
 Stegeth se Ståket.
 Sten Perssøn 1475 se Gøye.
 Stockholm 35 S. 23 f., 185, 191, 213 f.,
 222 f. — Helligåndsholmen 35 S.
 24 f. — St. Clare Kloster uden for
 Stockholm. Dat. 184. — Jfr. Brunke-
 bjærg.
 — Slot 35 S. 23 f., 38, 183, 185, 227,
 (256). — Dat. 31, 35 S. 25, 38, 185
 f., 195, 197, 214, 216.
 Stralsund, Stralsunderne, 293, 299, 370;
 U 9.
 Strängnäs Stift. Biskop se Cort Rogge.
 Stub, Jes, 1491: 140.
 Stubbekøbing. Borgere se Jens Frende-
 søn, Mikkel Nielsøn. — Dat. 19.
 Sture (Våben: en Stør), Erik, 1467:
 45, (50).
 — (Våben: 3 Søblade), Sten, den æl-
 dre, Rigsforstander i Sverige, 57,
 97 ff., 101, 174, 177 f., 183, 185,
 191, 216 f., 234; U 2, 3 S. 281, 5.
 — (Våben: tværdelt Skjold), Svante
 Nilsson, Rigaforstander i Sverige,
 177, 216 ff., (293 S. 213); g. m. Mette
 Iversdatter Dyre (s. d.).
 Stæderne se Hansestæderne.
 Ståkeborg, Östergötland, 35 S. 23.
 Ståkeholm, Småland, 35 S. 23.
 Ståket, Stegeth, (Almårstæk), Upland,
 35 S. 24, 183.
 Svanesund, Båhus Len, 213.
 Svante Nilsson se Sture.
 Svendborg 18, 80, 190, 210, 291, 297,
 299.
 Svendstrup, Hammer H., 21 f., 54, 56.
 Sverige, Svenskerne, 19, 31, 33, 35, 42,
 50, 53 S. 37, 63 ff., 70, 97—101,
 103, 143, 167, 174—81, 183, 185,
 191, 195 f., 213 ff., (216), 220, 223,
 225, 230, 243, 245, 256, (257), 260,
 263, 265 f., 268, 273, 275 f., 277 S.
 200, 279, 293, 305, 324, 347, 352,
 360, 362, 366 S. 254 f., 368 f., 374;
 U 2, 3 S. 282, 5 f., 8. — Konge se

- Karl Knutsson. Rigsforstandere se Sten Sture den ældre, Svante Nilsson Sture. — Rigsråder (kun medtaget særskilt, hvor de forekommer som Adressater) 293.
- Sæby Kirke, Løve H., 150.
- Såfvedal, Vester götland, 177 (?).
- Søborg 356. — Kirke U 4 S. 283. — Slot. Dat. 367.
- Søgård, Lundtoft H., 201.
- Søholm, Stævns H., 48 f. — Dat. 276.
- Sølvbidsborg Slot 103. — Dat. 129.
- Sønderborg 303, 342. — Slot. Dat. 221.
- Sønderjylland 43. — Jfr. Slesvig.
- Sønderstrand, Skåne, 154.
- Tarm, N.-Horne H., 124.
- Tegemad se Tidemand.
- Thomas, skotsk Sendebud, U 4 S. 283. — Nielsson 1477: 78.
- Thorkel Jonsson, udvalgt Biskop af Oslo 1508: 272.
- Thorleif Olafsson, Biskop af Bergen 1455: 13.
- Thott, Åge Axelsson, 1474—77, Lensmand på Varberg, 65, 74: g. m. Merete Bengtsdatter af Vinstorpa-Slægten (s. d.). — Åke Hansson 1507: 263. — Axel Pederssøns Sønner 63 f., 70. — Bent Ågesson 1477—97: 74, 75, 176. — Birgitte Olufsdatter 1485, g. m. Niels Eriksson Rosenkrantz, 119. — Erik Ågesson 1456—77: 22, 74. — Iver Axelsson 1468—84: 50, 70, 103. — Oluf Axelsson 1452: 7 f. — Peder Nielsson 1475: 68.
- Thronhjelm Stift 325. — Ærkebiskop se Gaute Ivarsson.
- Thy 72.
- Tidemand, Tegemad, Anders, 153.
- Tim, Tym, Hind H., 19, 23, 37, 67, 70, 98.
- Tinhus, Laurids Skinkel, Lensmand på Visborg 1511: 333. — Markvard 1463, Hofsinde, Forstander i Roskilde Vor Frue Kloster, 35 S. 25, 251.
- Tornekrans, Henrik Christiernsøn, Abbed i Sorø 1511: 355.
- Tranekær Slot 78, 80, 82, 89, 91, 190, 297. — Dat. 132.
- Tre Roser, Knud Alfsson, 1497—1502: 175, 181, 183, 199 f., 216 f., 220, 222, 224, 227, 229, 233; g. m. Mette Iversdatter Dyre (s. d.). — Od Alfsson 1497: 175.
- Trolle, Arvid, 1501: 213.
- Trøjborg Slot 253.
- Ture Turesson se Bjelke.
- Tuve Nielsson, Ærkebiskop af Lund 1455: (13 f.).
- Tym se Tim.
- Tyskland 347.
- Tønsberg 199, 233. — Slot og Len 229, 233.
- Tørning Slot. Dat. 188 f. — Len 193.
- Ugerup, Peder, se Moltke.
- Ulfeldt, Knud Ebbessen, Kongens Hofsinde 1509: 287. — Palle Andersson, g. m. Regitse Olufsdatter Godov (s. d.).
- Ulfstand, Jens Holgersson, 1506—11, Lensmand på Visborg, 257, 322, 339 f. — Oluf Holgersson 1507—13, Lensmand på Nykøbing, 265, 274, 279 f., 292, 294, 395.
- Ulrik, Dronning Christines Smed 1490—1510: 130, 316.
- Ulvborg Herred 30 f., 58, 62, 71, 76 f., 88.
- Upsala 214. — Domkirke 263. — Stift 35 S. 23. — Ærkebiskopper se Jöns Bengtsson Oxenstjerna, Jacob Ulfsson.
- Ure Birk 47.
- Urne, Lage, 1512—13, Christiern (II)'s Kansler, Biskop af Roskilde, 369, (386), 389, 394.
- Vadstena 14, 35 S. 23. — Kloster se Peder Ingemarsson.
- Valden, Høgs H., 249.
- Valkendorf, Erik, Provst i Roskilde 1510: 325.

- Vallatz (Wallace?), Jacob, Kongens Kaptajn 1511: 334 f.
- Varberg 174. — Ny, 226, 273 S. 195, 275.
- Slot og Len 65, 74 f., 174, 180 f., 185 f., 234. — Dat. 167, 232, 380.
- Wassili, Storfyrste af Rusland, 260.
- Vejle. Dat. 106, 145.
- Vendiske Stæder 293.
- Venezianerne 378 S. 264.
- Vesterås, Arosia. Prædikebrødrekløster 293 S. 213.
- Vestergarn, Gulland. Dat. 217.
- Vestergötland 226.
- Vesterhavet, Vestersøen, 337.
- Viborg 72, 81. — Kapitel 40, 96, 238; U 7. Provster se Hartvig Juel, Ove Bille. Kantor U 7; se Keld Ovesen. Kannik se Severin. — Dat. 73, 105, 163, 397.
- Stift. Biskopper se Knud Mikkelsson, Niels Glob, Niels Friis, Erik Kaas.
- Viborg, Jens, Ærkedegn i Ribe, 189, 208, 262.
- Vigerius, Marcus, Biskop af Sinigaglia, Kardinal 1510: 325.
- Villum 1507: 268.
- Vind (Våben: et Hestehoved), Jep, Kantor i Ribe, † 1508: 270.
- Jens 1461: 31.
- Vinstorpa-Slægten, Göran Karlsson, 1497: 180. — Merete Bengtsdotter 1477, g. m. Åge Axelsson Thott, (75).
- Visborg Slot 257, 333.
- v. d. Wisch, Wulf, 1461: 29.
- Wismar, Wismarerne, 293, 299.
- Vitskøl Kloster 163.
- Vordingborg 356.
- Slot 280, 358 f., 391. — Dat. 26, 230, 247, 262, 277 f., 319 ff., 335 f.
- Wulf, Claus, Biskop af Slesvig 1458: (26).
- Wynsen, Greger, brandenburgsk Sekretær 1511: 366 S. 254.
- Væ. Dat. 45.
- Ystad 154.
- Ystonia, russisk Sendebud 1506: 260.
- Æbelholt Kloster. Dat. 138.
- Ærendgisell Nielsþ se Hammarstad-Slægten.
- Öland 19, 322.
- Örebro Slot 213; U 5 S. 285.
- Ørekrog se Krogen.
- Öresten, Vestergötland, 177 f., 226.
- Øresund 27. — Dat. 142.
- Ørumgård, Jylland, 238.
- Østersteder U 8.
- Østersøen U 8.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie

stiftedes i Januar 1877 med det Formaal at fremme Studiet af Fædrelandets Historie ved Offentliggørelsen af nogle af de mange Aktstykker, Breve, Krøniker og andre Kilder, som endnu henligger utrykte eller er mindre tilfredsstillende udgivne. Planen for Selskabet er den at betro Udgivelsen af de enkelte Kilder til et eller flere Medlemmer af Selskabet eller til Udenforstaaende, saaledes at de almindelige Regler for Udgivelsesmaaden vedtages af Selskabet, og saaledes at Udgivelsen kontrolleres gennem et af Selskabet nedsat Udvalg.

Selskabet har hidtil udgivet:

- Kong Frederik den Førstes danske Registranter, udgivne ved *Kr. Erslev* og *W. Møllerup*. 1879. Pris 5 Kr.
- Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve, udgivne ved *C. F. Bricka* og *J. A. Fridericia*. 1—7. Bind. 1878—91. Pris 57 Kr. 30 Øre.
- Codex Esromensis. Esrom Klosters Brevbog, udgivet ved *O. Nielsen*. 1880—81. Pris 4 Kr.
- Danske Kancelliregistranter 1535—1550, udgivne ved *Kr. Erslev* og *W. Møllerup*. 1881—82. Pris 5 Kr.
- Libri memoriales capituli Lundensis. Lunde Domkapitels Gavebøger, udgivne ved *C. Weeke*. 1884—89. Pris 4 Kr.
- Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kristian IV.s Tid, udgivne ved *Kr. Erslev*. 1—3. Bind. 1883—90. Pris 17 Kr.
- Corpus constitutionum Daniæ. Forordninger, Recesser og andre kongelige Breve, Danmarks I.ogvining vedkommende, 1558—1660, udgivne ved *V. A. Secher*. 1—6. Bind's 1—2. H. 1887—1909. Pris 54 Kr.
- Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie, udgivne ved *J. A. Fridericia*. 1888. Pris 2 Kr. 50 Øre.
- Forarbejderne til Kong Kristian V.s Danske Lov, udgivne ved *V. A. Secher* og *Chr. Støchel*. 1—2. Bind. 1891—94. Pris 10 Kr.
- Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte, udgivet ved *Kr. Erslev*, *William Christensen* og *Anna Hude*. 1—4. Bind. 1894—1912. Pris 18 Kr.
- Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen, udgivne ved *C. Nyrop*. 1—7. Bind. 1895—1904. Pris 11 Kr. 50 Øre.
- Aktstykker vedrørende Erik af Pommerns Afsættelse som Konge af Danmark, udgivne ved *Anna Hude*. 1897. Pris 50 Øre.
- Breve til og fra Kristoffer Geje og Birgitte Bølle, udgivne ved *Gustav Bang*. 1898—99. Pris 4 Kr.
- Aktstykker og Oplysninger til Statskollegiets Historie 1660—1676, udgivne ved *J. Lindbæk*. 1—2. Bind. 1903—10. Pris 10 Kr.
- Vitæ Sanctorum Danorum, udgivne ved *M. Cl. Gertz*. 1908—12. Pris 7 Kr.
- Missiver fra Kongerne Christiørn I.s og Hans's Tid, udgivne ved *William Christensen*. 1—2. Bind. 1912—14. Pris 10 Kr.

Tilsynet med Udgivelsen af »Missiver fra Kongerne Christiørn I.s og Hans's Tid« er af Selskabet overdraget til Professor, Dr. phil. *Kr. Erslev* og Arkivar *A. Thiset*.

